

**EUROPEISKA
UNIONENS RÅD**

**Bryssel den 22 december 2011 (11.1)
(OR. en)**

18966/11

**Inte rinstitutionellt ärende:
2011/0438 (COD)**

**MAP 10
MI 686**

FÖRSLAG

---

från:	Europeiska kommissionen
av den:	21 december 2011
Komm. dok. nr:	KOM(2011) 896 slutlig
Ärende:	Förslag till EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV om offentlig upphandling

---

För delegationerna bifogas ett förslag från kommissionen, som översänts per brev från direktör Jordi Ayet Puigarnau till Uwe Corsepius, generalsekreterare för Europeiska unionens råd.

Bilaga: KOM(2011) 896 slutlig

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 20.12.2011
KOM(2011) 896 slutlig

2011/0438 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om offentlig upphandling

(Text av betydelse för EES)

{SEK(2011) 1585}

{SEK(2011) 1586}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

- **Motiv och syfte**

Europa 2020-strategin för smart och hållbar tillväxt för alla [KOM(2010) 2020] bygger på tre sammankopplade prioriteringar som ömsesidigt förstärker varandra: att utveckla en ekonomi baserad på kunskap och innovation, främja en koldioxidsnål, resurseffektiv och konkurrenskraftig ekonomi samt stimulera en ekonomi med hög sysselsättning och med social och territoriell sammanhållning.

Offentlig upphandling spelar en viktig roll i Europa 2020-strategin som ett av de marknadsbaserade instrument som ska användas för att uppnå strategins mål genom att förbättra företagsklimatet och villkoren för företagens innovationskapacitet samt genom att främja en mer utbredd användning av miljöanpassad upphandling som stöder övergången till en resurseffektiv och koldioxidsnål ekonomi. I Europa 2020-strategin betonas att den offentliga upphandlingspolitiken måste säkerställa att offentliga medel används så effektivt som möjligt och att marknaderna för offentlig upphandling måste förbli öppna inom hela unionen.

Inför dessa utmaningar behöver den befintliga lagstiftningen om offentlig upphandling ses över och moderniseras så att den blir bättre lämpad att hantera den föränderliga politiska, sociala och ekonomiska situationen.

I sitt meddelande av den 13 april, *Inremarknadsakten – Tolv åtgärder för att stimulera tillväxten och stärka förtroendet för inre marknaden*, inbegrep kommissionen bland de tolv prioriterade åtgärder som EU-institutionerna ska anta före utgången av 2012 ett reviderat och moderniserat regelverk för offentlig upphandling för att göra kontraktstilldelningen mer flexibel och för att offentliga upphandlingskontrakt ska kunna användas bättre till stöd för politiken på andra områden.

Förslaget har två kompletterande mål:

- Att öka effektiviteten i offentliga utgifter för att säkra bästa möjliga upphandlingsresultat när det gäller att få valuta för pengarna. Detta innebär framför allt att förenkla de nuvarande reglerna för offentlig upphandling och göra dem mer flexibla. Rationaliserade och mer effektiva förfaranden är till fördel för alla ekonomiska aktörer och gör det lättare för små och medelstora företag och anbudsgivare från andra länder att delta.
- Att ge upphandlare bättre möjligheter att använda offentlig upphandling till stöd för gemensamma samhälleliga mål, såsom skyddet av miljön, högre resurs- och energieffektivitet, kampen mot klimatförändringar, främjande av innovation, sysselsättning och social integration samt säkerställande av bästa tänkbara villkor för tillhandahållande av sociala tjänster av hög kvalitet.

- **Allmän bakgrund**

Offentlig upphandling spelar en viktig roll för Europeiska unionens samlade ekonomiska resultat. Offentliga myndigheter använder cirka 18 % av EU:s BNP för upphandling av varor, byggtreprenader och tjänster. Med hänsyn till inköpsvolymen kan offentlig upphandling användas som ett kraftfullt redskap för att skapa en inre marknad och främja smart och hållbar tillväxt för alla.

De nu gällande upphandlingsdirektiven – direktiven 2004/17/EG¹ och 2004/18/EG² – är resultatet av en lång utveckling som inleddes 1971 med antagandet av direktiv 71/305/EEG. Dessa direktiv syftar främst till att säkerställa att ekonomiska aktörer från hela den inre marknaden i full utsträckning kan dra nytta av den grundläggande friheten att konkurrera om offentliga upphandlingskontrakt genom att garantera öppna och icke-diskriminerande förfaranden.

En omfattande ekonomisk utvärdering har visat att målen för direktiven om offentlig upphandling har uppnåtts i betydande utsträckning. Direktiven har lett till större öppenhet och ökad konkurrens, samtidigt som mätbara besparingar har uppnåtts genom lägre priser.

De berörda parterna har dock efterlyst en översyn av direktiven om offentlig upphandling för att förenkla bestämmelserna, öka deras effektivitet och ändamålsenlighet samt göra dem bättre lämpade att hantera den föränderliga politiska, sociala och ekonomiska situationen. Rationaliserade och mer effektiva förfaranden kommer att öka upphandlande myndigheters flexibilitet, vara till fördel för alla ekonomiska aktörer och underlätta för små och medelstora företag och anbudsgivare från andra länder att delta. Förbättrade regler för offentlig upphandling kommer också att göra det möjligt för upphandlande myndigheter att bättre kunna använda offentlig upphandling till stöd för gemensamma samhällsliga mål såsom skyddet av miljön, högre resurs- och energieffektivitet, kampen mot klimatförändringar, främjande av innovation och social integration samt säkerställande av bästa tänkbara villkor för tillhandahållande av sociala tjänster av hög kvalitet. Denna inriktning bekräftades av resultaten av det samråd med berörda parter som kommissionen genomförde våren 2011, där en mycket stor majoritet stödde förslaget om en översyn av direktiven om offentlig upphandling för att anpassa dem bättre till de nya utmaningar som såväl offentliga upphandlare som ekonomiska aktörer möter.

• Gällande bestämmelser

Tillsammans med det föreslagna nya försörjningsdirektivet kommer förslaget att ersätta direktiven 2004/17/EG och 2004/18/EG som de centrala rättsakterna i EU:s lagstiftning om offentlig upphandling.

Direktivet kommer att kompletteras med ytterligare lagstiftning:

- Direktiv 2009/81/EG³ som fastställer särskilda bestämmelser för försvarsupphandlingar och upphandlingar som rör känsliga säkerhetsfrågor,

---

¹ Direktiv 2004/17/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid upphandling på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, EUT L 134, 30.4.2004, s. 1.

² Direktiv 2004/18/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster, EUT L 134, 30.4.2004, s. 114.

³ Direktiv 2009/81/EG av den 13 juli 2009 om samordning av förfarandena vid tilldelning av vissa kontrakt för byggtreprenader, varor och tjänster av upphandlande myndigheter och enheter på

- Direktiv 89/665/EEG⁴ som fastställer gemensamma normer för nationell prövning för att säkerställa att det finns snabba och effektiva överprövningsmöjligheter i alla EU-medlemsstater om anbudsgivare anser att avtal har tilldelats på ett orättvist sätt.

- **Förenlighet med Europeiska unionens politik och mål på andra områden**

Genom detta initiativ genomförs Europa 2020-strategin för smart och hållbar tillväxt för alla [KOM(2010) 2020] och Europa 2020-strategins olika flaggskeppsinitiativ om en digital agenda för Europa [KOM(2010) 245], innovationsunionen [KOM(2010) 546], en integrerad industripolitik för en globaliserad tid [KOM(2010) 614], Energi 2020 [KOM(2010) 639] samt ett resurseffektivt Europa [KOM(2011) 21]. Det genomför även inre marknadsakten [KOM(2011) 206], särskilt dess tolfte nyckelåtgärd ”Omarbetning och uppdatering av lagstiftningen för offentlig upphandling”. Det är ett strategiskt initiativ i kommissionens arbetsprogram för 2011.

2. SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSANALYS

- **Samråd med berörda parter**

Samrådsmetoder, huvudsakliga målsektorer och deltagarnas allmänna profil

Kommissionen offentliggjorde den 27 januari 2011 en grönbok om modernisering av EU:s politik för offentlig upphandling med sikte på en effektivare europeisk upphandlingsmarknad⁵ och lanserade samtidigt ett brett offentligt samråd om olika lagstiftningsändringar för att göra offentlig upphandling enklare och mer flexibel och för att bättre kunna använda offentliga upphandlingskontrakt till stöd för politiken på andra områden. Syftet med grönboken var att identifiera ett antal viktiga reformområden och de berörda parter lämna synpunkter på konkreta alternativ till hur lagstiftningen skulle kunna ändras. Bland de frågor som togs upp var behovet av förenklade och mer flexibla förfaranden, strategisk användning av offentlig upphandling för att främja andra politiska mål, förbättrad tillgång till offentliga upphandlingskontrakt för små och medelstora företag samt insatser mot särbehandling, korruption och intressekonflikter.

Det offentliga samrådet avslutades den 18 april 2011 och fick stort gensvar. Sammanlagt inkom 623 svar från ett brett spektrum av intressegrupper, däribland medlemsstaternas centrala myndigheter, lokala och regionala offentliga upphandlare och deras organisationer, företag, branschorganisationer, akademiker, det civila samhällets organisationer (inklusive fackföreningar) samt enskilda medborgare. De flesta svaren kom från Förenade kungariket, Tyskland, Frankrike och i mindre utsträckning från Belgien, Italien, Nederländerna, Österrike, Sverige, Spanien och Danmark.

---

försvars- och säkerhetsområdet och om ändring av direktiven 2004/17/EG och 2004/18/EG, EUT L 216, 20.8.2009, s. 76.

⁴ Direktiv 89/665/EEG av den 21 december 1989 om samordning av lagar och andra författningar för prövning av offentlig upphandling av varor och bygg- och anläggningsarbeten, EGT L 395, 30.12.1989, s. 33.

⁵ KOM(2011) 15: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0015:FIN:EN:PDF>

Resultaten av samråden sammanfattades i en rapport⁶ och presenterades och diskuterades vid en offentlig konferens den 30 juni 2011⁷.

Sammanfattning av svaren och av hur de har beaktats

En mycket stor majoritet av de berörda uppskattade kommissionens initiativ att se över den nuvarande politiken för offentlig upphandling. Av de olika frågor som diskuterades i grönboken betonade man särskilt behovet av att förenkla förfarandena och göra dem mer flexibla. Exempelvis stödde en klar majoritet av alla intressegrupper idén att tillåta ökad användning av förhandlat förfarande under konkurrens. Det fanns också ett starkt stöd för åtgärder för att lätta de administrativa bördorna i samband med urvalet av anbudsgivare.

När det gäller strategisk användning av offentlig upphandling för att uppnå samhällsmålen i Europa 2020-strategin råder det delade meningar. Många berörda, särskilt företag, visade en allmän motvilja mot idén att använda offentlig upphandling till stöd för andra politiska mål. Andra berörda, framför allt de civila samhällets organisationer, var starkt positiva till en sådan strategisk användning och förespråkade långtgående ändringar av själva principerna för EU:s politik för offentlig upphandling.

• **Extern experthjälp**

Förutom samrådet om grönboken genomförde kommissionen under 2010–2011 en omfattande utvärdering av konsekvenserna av och effektiviteten hos EU:s lagstiftning om offentlig upphandling och utnyttjade därvid ett omfattande bevismaterial och ny oberoende forskning. I undersökningarna utvärderades främst kostnaden och effektiviteten i upphandlingsförfarandena, problem i samband med gränsöverskridande upphandling, små och medelstora företags tillträde till offentliga upphandlingsmarknader samt strategisk användning av offentlig upphandling i EU.

Resultaten av utvärderingen visade tydligt att direktiven 2004/17/EG och 2004/18/EG om offentlig upphandling har bidragit till att upprätta en kultur som präglas av öppna och resultatnriktade upphandlingar och till att generera besparingar och förbättringar av kvaliteten i upphandlingsresultaten som långt överstiger kostnaderna för de offentliga upphandlarna och leverantörerna att genomföra dessa förfaranden. Under utvärderingen fann man också att skillnaderna i genomförande och tillämpning av direktiven har lett till skilda resultat i olika medlemsstater. Den tid det tar att genomföra förfarandena och kostnaden för de offentliga upphandlarna varierar betydligt mellan medlemsstaterna.

• **Konsekvensbedömning**

Konsekvensbedömningen och sammanfattningen av den ger en översikt över de olika alternativen för var och en av de fem grupperna av grundproblem (administrativ organisation, räckvidd, förfaranden, strategisk upphandling samt tillträde till upphandlingsmarknader). På grundval av en analys av fördelarna och nackdelarna med olika alternativ sammanställdes ett paket med de bästa alternativen som borde kunna optimera synergierna mellan olika lösningar och ge besparingar genom att en typ av åtgärd neutraliserar kostnaderna för en annan (t.ex. att eventuellt ökade förföreskrifter för strategiska upphandlingsåtgärder delvis neutraliseras av

---

⁶ http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/docs/2011/public_procurement/synthesis_document_en.pdf

⁷ http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/modernising_rules/conferences/index_en.htm

besparingar från förbättrad utformning av upphandlingsförfarandena). Dessa bästa alternativ ligger till grund för detta förslag.

Utkastet till rapport om konsekvensbedömningen granskades av konsekvensbedömningsnämnden, som begärde ändringar i synnerhet av identifieringen av vilka inslag i lagstiftningen som skulle ses över, beskrivningen av de alternativ som övervägs, en mer djupgående kostnadsnyttoanalys av de valda huvudåtgärderna samt en systematisk integrering av de berörda synpunkter, både i problemdefinitionen och som komplement till konsekvensanalysen. Dessa rekommendationer till förbättringar genomfördes i den slutliga rapporten. Nämndens yttrande offentliggörs tillsammans med detta förslag, liksom slutversionen av konsekvensbedömningen och sammanfattningen av denna.

3. FÖRSLAGETS RÄTTSLIGA ASPEKTER

- **Rättslig grund**

Förslaget grundas på artiklarna 53.1, 62 och 114 i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt (EUF-fördraget).

- **Subsidiaritetsprincipen**

Subsidiaritetsprincipen gäller utom där förslaget avser ett område där EU har ensam behörighet.

Medlemsstaterna kan av följande skäl inte i tillräcklig utsträckning själva uppnå målen för förslaget:

Samordningen av förfarandena för offentlig upphandling ovanför vissa trösklar har visat sig vara ett viktigt verktyg för att förverkliga den inre marknaden för offentlig upphandling genom att ge ekonomiska aktörer på hela den inre marknaden effektivt och lika tillträde till offentliga upphandlingskontrakt. Erfarenheten av direktiven 2004/17/EG och 2004/18/EG samt tidigare direktiv om offentlig upphandling har visat att gemensamma upphandlingsförfaranden inom Europa ger öppenhet och objektivitet i den offentliga upphandlingen, vilket leder till betydande besparingar och förbättrade upphandlingsresultat till fördel för medlemsstaternas myndigheter och i sista hand för de europeiska skattebetalarna.

Detta mål kan inte uppnås i tillräcklig utsträckning genom att medlemsstaterna vidtar åtgärder, eftersom ett sådant förfarande oundvikligen leder till olika krav och eventuellt motstridiga förfarandesystem som ökar komplexiteten i regelverken och ger upphov till omotiverade hinder för gränsöverskridande verksamheter.

Förslaget är således förenligt med subsidiaritetsprincipen.

- **Proportionalitetsprincipen**

Förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen eftersom det inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen att garantera att den inre marknaden fungerar väl genom samordnade upphandlingsförfaranden för hela Europa. Förslaget är också utformat som en verktygslåda så att varje medlemsstat får största möjliga flexibilitet att anpassa förfarandena och verktygen till sin särskilda situation.

Jämfört med de nuvarande direktiven om offentlig upphandling kommer förslaget att leda till en betydande minskning av den administrativa bördan för genomförandet av förfarandet för både upphandlande myndigheter och ekonomiska aktörer. Om nya krav föreskrivs (exempelvis i samband med strategisk upphandling) kommer dessa att uppvägas av avlägsnandet av begränsningar på andra områden.

- **Val av regleringsform**

Eftersom den rättsliga grunden för förslaget är artiklarna 53.1, 62 och 114 i EUF-fördraget tillåter inte fördraget att man genom en förordning inför bestämmelser som är tillämpliga på upphandling av både varor och tjänster. Följaktligen utgör den föreslagna regleringsformen ett direktiv.

Under konsekvensbedömningen förkastades många icke-lagstiftningsalternativ av skäl som beskrivs närmare i konsekvensbedömningen.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Förslaget har inga budgetkonsekvenser.

5. ÖVRIGA UPPLYSNINGAR

- **Upphävande av gällande lagstiftning**

Om förslaget antas kommer nuvarande lagstiftning att upphöra att gälla (direktiv 2004/18/EG).

- **Översyn/ändring/tidsbegränsning**

Förslaget innehåller en översynsklausul om de ekonomiska effekterna av tröskelbeloppen.

- **Införlivandeåtgärder och förklarande dokument**

Förslaget rör ett område där unionslagstiftningen har ett samordnande syfte, och där den har en betydande inverkan på en rad olika nationella rättsliga områden. Trots att förslaget syftar till samordning leder många bestämmelser till fullständig harmonisering och förslaget innefattar ett stort antal rättsliga skyldigheter. Medlemsstaterna kompletterar unionsbestämmelserna med nationella rättsliga bestämmelser så att hela systemet kan tas i bruk.

I detta sammanhang har kommissionen identifierat ett antal faktorer som det är nödvändigt att medlemsstaterna förklarar närmare, dels för att se till att införlivandeåtgärderna förstås ordentligt, och dels för att upphandlingsreglerna ska fungera i allmänhet på nationell nivå. Följande faktorer kräver en närmare förklaring:

- Införlivande- och genomförandeåtgärder vidtas på olika institutionella nivåer (nationell/federal nivå, regional och lokal nivå).
- Förutom de olika lagstiftningsnivåerna fastställs reglerna i många medlemsstater även efter berörd sektor eller berört upphandlingsförfarande.

- Allmänna eller specifika administrativa åtgärder kompletterar och överlappar i vissa fall den överordnade rättsliga ramen.

Det är bara medlemsstaterna som kan förklara hur de olika åtgärderna införlivar unionsdirektiven på området för offentlig upphandling och hur åtgärderna samverkar sinsemellan.

Därför bör medlemsstaterna till anmälan av införlivandeåtgärder bifoga dokument som förklarar förhållandet mellan de olika delarna i direktivet och motsvarande delar i de nationella instrumenten för införlivande, i synnerhet jämförelsetabeller, som utgör ett praktiskt verktyg för en analys av de nationella åtgärderna.

- **Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES)**

Den föreslagna rättsakten berör Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) och bör därför gälla även för EES.

- **Närmare redogörelse för förslaget**

1. Förenkling och flexibilisering av upphandlingsförfarandena

Det föreslagna direktivet innebär en förenkling och flexibilisering av det förfarandesystem som fastställs i de nuvarande direktiven om offentlig upphandling. Det innehåller följande bestämmelser i detta syfte:

Klargörande av tillämpningsområdet: Det grundläggande begreppet ”upphandling”, som även ingår i det föreslagna direktivets titel, har införts för att tydliggöra upphandlingslagens tillämpningsområde och syfte och för att underlätta tillämpningen av tröskelvärden. Definitionerna av vissa viktiga begrepp som bestämmer direktivets tillämpningsområde (exempelvis offentligrättsligt organ, offentliga byggtreprenadkontrakt samt tjänstekontrakt och blandade tjänstekontrakt) har setts över mot bakgrund av domstolens rättspraxis. Samtidigt eftersträvas en kontinuitet i användningen av begrepp som har utvecklats under årens lopp genom domstolens rättspraxis och som är välkända för aktörerna. Det bör i detta sammanhang noteras att smärre avvikelser från den ordalydelse och utformning som är bekant från tidigare direktiv inte nödvändigtvis innebär en förändring i sak utan kan bero på att texterna har förenklats.

Den traditionella uppdelningen i så kallade A- och B-tjänster kommer att avskaffas. Resultaten av utvärderingen visar att det inte längre är motiverat att begränsa den fullständiga tillämpningen av upphandlingslagen till en begränsad grupp tjänster. Det framgick emellertid också tydligt att det vanliga upphandlingssystemet inte är anpassat till sociala tjänster, som behöver särskilda bestämmelser (se nedan).

Verktygslåda: I medlemsstaternas system ska det finnas två grundformer av upphandling: öppet och selektivt förfarande. Medlemsstaterna kan dessutom på vissa villkor föreskriva förhandlat förfarande under konkurrens, konkurrenspräglad dialog och/eller innovationspartnerskap, en ny form av förfarande för innovationsupphandling (se nedan).

De upphandlade myndigheterna kommer vidare att ha sex särskilda upphandlingsmetoder och verktyg till sitt förfogande som är avsedda för samfällid och elektronisk upphandling: ramavtal, dynamiska inköpssystem, elektroniska auktioner, elektroniska kataloger,

inköpscentraler och gemensam upphandling. Jämfört med det befintliga direktivet har dessa verktyg förbättrats och förtydligats för att underlätta e-upphandling.

Ett enklare system för upphandlande myndigheter under den centrala nivån: I överensstämmelse med WTO-avtalet om statlig upphandling innehåller förslaget ett förenklat upphandlingssystem som är tillämpligt på alla upphandlande myndigheter under den centrala statliga nivån, exempelvis lokala och regionala myndigheter. Dessa upphandlare får använda ett förhandsmeddelande som förfarande för konkurrensutsatt upphandling. Om de utnyttjar denna möjlighet behöver de inte offentliggöra ett separat meddelande om upphandling innan de inleder upphandlingsförfarandet. De får också fastställa vissa tidsfrister på ett mer flexibelt sätt genom ömsesidig överenskommelse med deltagarna.

Främjande av e-upphandling: Att de offentliga upphandlarna använder elektroniska medel för kommunikation och behandling av transaktioner kan ge betydande besparingar och förbättrade upphandlingsresultat samtidigt som slöseri och fel minskas. Förslaget syftar till att hjälpa medlemsstaterna att gå över till e-upphandling så att leverantörerna kan delta i upphandlingsförfaranden online på hela den inre marknaden. Förslaget till direktiv innehåller därför tvingande föreskrifter om att meddelanden ska överföras i elektronisk form, att upphandlingsdokument ska vara tillgängliga på elektronisk väg och att en övergång ska ske till helt elektronisk kommunikation, särskilt elektronisk inlämning av anbud, i alla upphandlingsförfaranden inom en övergångsperiod på två år. Det rationaliserar och förbättrar dynamiska inköpssystem och elektroniska kataloger, helt elektroniska upphandlingsverktyg som är särskilt anpassade för samfällad upphandling genom inköpscentraler. E-upphandlingsverktyget skulle också ge upphandlande myndigheter möjlighet att förebygga, spåra och åtgärda fel som i allmänhet uppkommer till följd av missförstånd eller felaktig tolkning av reglerna om offentlig upphandling.

Modernisering av förfarandena: Förslaget ger en mer flexibel och användarvänlig metod för vissa viktiga funktioner i upphandlingsförfarandena. Tidsfristerna för deltagande och inlämning av anbud har kortats ned för att möjliggöra snabbare och mer rationell upphandling. Åtskillnaden mellan urvalet av anbudsgivare och tilldelning av kontraktet, som ofta är en källa till fel och missförstånd, har gjorts mer flexibel så att upphandlande myndigheter kan bestämma den mest praktiska ordningen genom att pröva tilldelningskriterierna före urvalskriterierna och som ett tilldelningskriterium beakta organisationen och kvaliteten på den personal som utsetts att fullgöra kontraktet.

Skälen för uteslutning av anbudssökande och anbudsgivare har setts över och förtydligats. Upphandlande myndigheter kommer att ha rätt att utesluta ekonomiska aktörer som har visat allvarliga eller ihållande brister i fullgörandet av tidigare kontrakt. Enligt förslaget ska möjlighet också ges till självsanering: upphandlande myndigheter får godkänna anbudssökande eller anbudsgivare trots att det finns ett uteslutningsskäl om de har vidtagit lämpliga åtgärder för att avhjälpa konsekvenserna av allt olagligt beteende och effektivt förhindra fortsatta oegentligheter.

Ändringar av kontrakt under deras löptid har blivit en alltmer angelägen och problematisk fråga för aktörerna. I en särskild bestämmelse om ändring av kontrakt behandlas grundlösningar som utvecklats genom praxis och som ger en pragmatisk lösning på hanteringen av oförutsedda omständigheter som kräver att ett offentligt kontrakt anpassas under dess löptid.

2. *Strategisk användning av offentlig upphandling som svar på nya utmaningar*

Det föreslagna direktivet bygger på en *möjliggörande metod* som ger upphandlande myndigheter de instrument som behövs för att uppnå målen i Europa 2020-strategin genom att använda deras köpkraft till att upphandla varor och tjänster som främjar innovation, respekt för miljön och kampen mot klimatförändringar samtidigt som man förbättrar sysselsättningen, folkhälsan och de sociala villkoren.

Livscykelkostnad: Förslaget ger de offentliga upphandlarna möjlighet att bygga sina tilldelningsbeslut på livscykelkostnaden för de produkter, tjänster eller byggentreprenader som upphandlas. Livscykelkostnaden täcker alla stadier av en produkts existens eller under tillhandahållandet av en byggentreprenad eller tjänst, från råvaruanskaffning eller generering av resurser till bortscaffande, röjning och avslutande. De kostnader som ska beaktas omfattar inte enbart direkta monetära kostnader, utan även externa miljökostnader om dessa kan beräknas i ekonomiska termer och verifieras. Om en gemensam EU-metodik för beräkning av livscykelkostnaden har utvecklats är upphandlande myndigheter skyldiga att använda den.

Produktionsprocess: De upphandlande myndigheterna får hänvisa till alla faktorer som är direkt förknippade med produktionsprocessen i de tekniska specifikationerna och i tilldelningskriterierna, så länge dessa avser aspekter av produktionsprocessen som är nära knutna till den specifika produktionen av varan eller tillhandahållandet av tjänsten. Detta utesluter krav som inte är relaterade till produktionsprocessen för de produkter, byggentreprenader eller tjänster som ingår i upphandlingen, exempelvis allmänna krav på att entreprenören ska visa socialt ansvar i hela sin verksamhet.

Märken: De upphandlande myndigheterna får kräva att byggentreprenader, varor eller tjänster ska ha särskild märken som certifierar deras miljömässiga, sociala eller andra egenskaper, förutsatt att myndigheterna också godtar andra motsvarande märken. Detta är exempelvis tillämpligt på europeiska eller (multi)nationella miljömärken eller märken som certifierar att en produkt inte har tillverkats genom barnarbete. De berörda certifieringssystemen måste avse egenskaper som är förknippade med föremålet för upphandlingen och bygga på vetenskaplig information samt vara fastställda genom ett öppet och transparent förfarande och tillgängliga för alla berörda parter.

Sanktionering av överträdelser av tvingande bestämmelser i social-, arbets- eller miljö rätt: Enligt det direktiv som föreslås kan en upphandlande myndighet utesluta ekonomiska aktörer från förfarandet om den konstaterar att skyldigheter enligt unionens lagstiftning på social-, arbets- eller miljö rättens område eller bestämmelser i internationell arbetsrätt har åsidosatts. Vidare kommer upphandlande myndigheter att vara skyldiga att avvisa anbudsgivare om det har fastställts att deras anbud ligger onormalt lågt på grund av överträdelser av unionens lagstiftning på social-, arbets- eller miljö rättens område.

Sociala tjänster: Utvärderingen av effekterna av och effektiviteten hos EU:s lagstiftning om offentlig upphandling har visat att sociala tjänster, hälso- och sjukvårdstjänster och utbildningstjänster har särskilda egenskaper som gör det olämpligt att tillämpa de vanliga förfarandena för tilldelning av offentliga tjänstekontrakt på dem. Sådana tjänster brukar tillhandahållas i ett särskilt sammanhang som varierar starkt mellan medlemsstaterna på grund av skilda administrativa, organisatoriska och kulturella omständigheter. Tjänsterna har på grund av sin natur endast en mycket begränsad gränsöverskridande dimension. Medlemsstaterna bör därför ha stor frihet att organisera valet av tjänsteleverantörer. I förslaget beaktas detta genom att föreskriva ett särskilt system för offentliga upphandlingskontrakt för sådana tjänster, med ett högre tröskelvärde på 500 000 euro och genom att endast kräva att de grundläggande principerna om öppenhet och likabehandling respekteras. En kvantitativ analys

av värdena för kontrakt för de berörda tjänsterna som tilldelas till ekonomiska aktörer från utlandet visar att kontrakt under detta värde inte brukar vara av gränsöverskridande intresse.

Innovation: Forskning och innovation spelar en central roll i Europa 2020-strategin för smart och hållbar tillväxt för alla. Offentliga upphandlare bör kunna köpa innovativa produkter och tjänster som främjar den framtida tillväxten och förbättrar de offentliga tjänsternas effektivitet och kvalitet. För detta ändamål föreslås innovationspartnerskap, ett nytt specialförfarande för utveckling och efterföljande köp av nya, innovativa produkter, byggentreprenader och tjänster, förutsatt att de kan levereras enligt överenskomna kapacitetsnivåer och kostnader. Dessutom innebär förslaget en förbättring och förenkling av förfarandet för konkurrenspräglad dialog och underlättar gränsöverskridande gemensam upphandling, som är ett viktigt instrument för innovationsupphandling.

3. Bättre marknadstillträde för små och medelstora företag och nystartade företag

Små och medelstora företag har stor potential att skapa arbetstillfällen, tillväxt och innovation. Enkelt tillträde till upphandlingsmarknaderna kan hjälpa dem att förverkliga sin potential genom att tillåta upphandlande myndigheter att bredda sin leverantörsbas med positiva effekter i form av större konkurrens om offentliga upphandlingskontrakt. För att små och medelstora företag i största möjliga utsträckning ska kunna delta i offentlig upphandling offentliggjorde kommissionen 2008 en europeisk kod för bästa praxis för att underlätta små och medelstora företags tillträde till offentliga kontrakt⁸. Förslaget bygger på detta arbete och innehåller konkreta åtgärder för att undanröja hindren för små och medelstora företags marknadstillträde.

Förenkling av informationskyldigheterna: Den allmänna förenklingen av informationskyldigheterna i upphandlingsförfarandena kommer att vara till stor nytta för de små och medelstora företagen. Enligt förslaget ska det bli obligatoriskt att godta egen försäkran som *prima facie*-bevis för urvalsändamål. Det faktiska uppvisandet av skriftliga bevis kommer att underlättas av ett standardiserat dokument, det europeiska upphandlingspasset, som är ett giltigt bevis för att det inte föreligger någon grund för uteslutning.

Uppdelning i flera delar: Upphandlande myndigheter kommer att uppmuntras att dela upp kontrakt i likadana eller olika delar för att göra dem mer tillgängliga för små och medelstora företag. Om de beslutar att inte göra detta kommer de att behöva motivera detta särskilt.

Begränsning av krav för deltagande: För att undvika omotiverade hinder för små och medelstora företags deltagande innehåller direktivförslaget en uttömmande lista över tillåtna villkor för deltagande i upphandlingsförfaranden och det anges uttryckligen att alla sådana villkor ska begränsas ”till sådana som är lämpliga för att förvissa sig om att en anbudssökande eller anbudsgivare har ... kapacitet och ... förmåga att fullgöra det kontrakt som ska tilldelas”. Omsättningskrav som ofta är ett stort hinder för små och medelstora företags deltagande begränsas uttryckligen till tre gånger det uppskattade kontraktsvärdet, med undantag av väl motiverade fall. Slutligen måste alla villkor för deltagande av grupper av ekonomiska aktörer – ett instrument som är särskilt relevant för små och medelstora företag – motiveras med objektiva skäl och vara proportionerliga.

---

⁸ Kommissionens interna arbetsdokument SEK(2008) 2193.

Direktbetalning av underleverantörer: Dessutom kan en medlemsstat föreskriva att underleverantörer får begära direktbetalning från den upphandlande myndigheten för varor, byggtjänster och tjänster som tillhandahållits till huvudentreprenören i samband med fullgörandet av kontraktet. Detta ger underleverantörer, som ofta är små och medelstora företag, ett effektivt sätt att skydda sina betalningsintressen.

4. Sunda förfaranden

De ekonomiska intressena och den nära samverkan mellan den offentliga och privata sektorn gör offentlig upphandling till ett riskområde för illojala affärsmetoder som intressekonflikter, favorisering och bestickning. Förslaget förbättrar befintliga skyddsåtgärder mot sådana risker och innehåller föreskrifter om ytterligare skydd.

Intressekonflikter: Förslaget innehåller en särskild bestämmelse om intressekonflikter som täcker verkliga, potentiella eller förmodade intressekonflikter som berör personal hos den upphandlande myndigheten eller leverantörer av upphandlingstjänster som medverkar i förfarandet och medlemmar av den upphandlande myndighetens förvaltning som kan påverka resultatet av ett upphandlingsförfarande även om de inte formellt medverkar i det.

Olagliga affärsmetoder: Förslaget innehåller en särskild bestämmelse om att anbudssökande och anbudsgivare som använder sig av olagliga affärsmetoder, exempelvis genom försök att otillbörligt påverka beslutsprocessen eller träffa överenskommelser med andra deltagare för att manipulera resultatet av förfarandet, måste uteslutas från förfarandet. Sådana olagliga metoder strider mot EU:s grundprinciper och kan leda till allvarliga snedvridningar av konkurrensen.

Otillbörliga fördelar: Marknadsundersökningar är en användbar metod för upphandlande myndigheter att få information om en marknads uppbyggnad, möjligheter och kapacitet samtidigt som man informerar marknadsaktörerna om offentliga upphandlares upphandlingsprojekt och krav. Preliminära kontakter med marknadsaktörer får dock inte leda till otillbörliga fördelar och snedvridningar av konkurrensen. Förslaget innehåller därför en särskild bestämmelse om skydd mot otillbörligt företräde för aktörer som har gett den upphandlande myndigheten råd eller som medverkat i förberedelserna av förfarandet.

5. Förvaltning

Nationella tillsynsorgan: Utvärderingen visade att inte alla medlemsstater genomgående och systematiskt övervakar genomförandet och tillämpningen av reglerna för offentlig upphandling. Detta äventyrar en effektiv och enhetlig tillämpning av EU-rätten. Enligt förslaget ska medlemsstaterna därför utse en enda nationell myndighet som ska ansvara för övervakning, genomförande och kontroll av offentlig upphandling. Endast ett organ med övergripande uppgifter kan säkra överblicken över de viktigaste genomförandesvårigheterna och föreslå lämpliga lösningar på mer strukturella problem. Den kommer att kunna ge omedelbar återkoppling om hur politiken fungerar och om potentiella svagheter i den nationella lagstiftningen och praxisen och därigenom bidra till att man snabbt hittar lösningar och förbättrar upphandlingsförfarandena.

Kunskapscentrum: I många fall har upphandlande myndigheter inte själva den sakkunskap som krävs för att hantera komplicerade upphandlingsprojekt. Lämpligt och oberoende professionellt stöd genom administrativa strukturer skulle kunna förbättra upphandlingsresultatet betydligt genom att utöka offentliga upphandlares kunskapsbas och

professionalism samt ge stöd till företag, särskilt små och medelstora företag. Enligt förslaget åläggs därför medlemsstaterna att tillhandahålla stödstrukturer som erbjuder juridisk och ekonomisk rådgivning, vägledning, utbildning och hjälp i förberedelserna för och genomförandet av upphandlingsförfarandet. Stödstrukturer eller stödmekanismer finns redan på nationell nivå, även om de är organiserade på mycket olika sätt och täcker olika intresseområden för upphandlande myndigheter. Medlemsstaterna kommer därför att kunna använda dessa mekanismer, bygga vidare på deras sakkunskap och främja deras tjänster som ett lämpligt och modernt verktyg för att ge tillbörligt stöd till upphandlande myndigheter och ekonomiska aktörer.

För att främja kampen mot korruption och särbehandling kommer de upphandlande myndigheterna att vara skyldiga att lämna in de kontrakt de slutit till tillsynsmyndigheten, som därigenom kan granska kontrakten och upptäcka misstänkta mönster, men också ge berörda parter tillgång till dessa dokument i den mån tillhandahållandet inte hotar legitima offentliga eller privata intressen. Samtidigt bör orimliga administrativa bördor undvikas, och därför bör skyldigheten att tillhandahålla den fullständiga texten till slutna kontrakt begränsas till kontrakt av relativt högt värde. De tröskelvärden som föreslås skulle skapa rätt jämvikt mellan ökad administrativ börda och ökad insyn: med en tröskel på 1 000 000 euro för varor och tjänster och 10 000 000 euro för byggtreprenader skulle denna skyldighet omfatta 10-20 % av all upphandling som offentliggörs i Europeiska unionens officiella tidning.

Kraven i fråga om tillsynsorgan och kunskapscentrum förväntas inte leda till ökade ekonomiska bördor för medlemsstaterna. I den mån vissa kostnader kan förväntas för att omorganisera eller finjustera de verksamheter som bedrivs av befintliga mekanismer och strukturer, kommer de att uppvägas av minskade kostnader för att lösa tvister (både för upphandlande myndigheter och företagen), kostnader för förseningar i tilldelning av kontrakt på grund av felaktig tillämpning av reglerna för offentlig upphandling eller dåligt förberedda upphandlingsförfaranden samt kostnader för den rådgivning som upphandlande myndigheter för närvarande får på ett fragmenterat och ineffektivt sätt.

Administrativt samarbete: I förslaget ingår även effektivt samarbete för att göra det möjligt för nationella tillsynsorgan att utbyta information och bästa praxis samt samarbeta via informationssystemet för den inre marknaden (IMI).

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV

om offentlig upphandling

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT
DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 53.1, 62 och 114,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten⁹,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande¹⁰,

med beaktande av Regionkommitténs yttrande¹¹,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) Offentlig upphandling av eller för medlemsstaternas myndigheter måste överensstämma med principerna i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt om fri rörlighet för varor, etableringsfrihet och frihet att tillhandahålla tjänster samt de principer som följer därav, bland annat om likabehandling, icke-diskriminering, ömsesidigt erkännande, proportionalitet och öppenhet. För offentliga kontrakt över ett visst värde bör dock bestämmelser fastställas om samordning av nationella upphandlingsförfaranden för att se till att dessa principer omsätts i praktiken och för att garantera att offentlig upphandling öppnas för konkurrens.
- (2) Offentlig upphandling ges en framträdande roll i Europa 2020-strategin¹² som ett av de marknadsbaserade instrument som ska användas för att uppnå en smart och hållbar tillväxt för alla, samtidigt som den garanterar att offentliga medel utnyttjas så effektivt som möjligt. Det är därför nödvändigt att se över och modernisera de gällande upphandlingsregler som antagits i enlighet med Europaparlamentets och rådets

---

⁹ EUT C ....

¹⁰ EUT C ....

¹¹ EUT C ....

¹² KOM(2010) 2020 slutlig, 3.3.2010.

direktiv 2004/17/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid upphandling på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster¹³ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/18/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggtreprenader, varor och tjänster¹⁴, i syfte att använda offentliga medel effektivare, och då i synnerhet genom att underlätta små och medelstora företags deltagande i offentlig upphandling, och se till att upphandlande myndigheter kan utnyttja offentliga upphandlingar på ett bättre sätt till stöd för gemensamma samhällsmål. Det finns även ett behov av att klargöra grundläggande begrepp och koncept för att garantera rättslig säkerhet samt inbegripa vissa aspekter i väletablerad rättspraxis från EU-domstolen på upphandlingsområdet.

- (3) De alltmer varierande formerna av offentliga åtgärder har gjort det nödvändigt att tydligare definiera själva begreppet upphandling. Unionens regler om offentlig upphandling är inte avsedda att täcka alla former av utbetalning av offentliga medel, utan enbart utbetalningar i syfte att anskaffa byggtreprenader, varor eller tjänster. Begreppet anskaffning bör förstås i vid mening som att fördelarna av de berörda byggtreprenaderna, varorna eller tjänsterna erhålls, vilket inte nödvändigtvis kräver att äganderätten överläts till de upphandlande myndigheterna. Vidare brukar inte enbart finansieringen av en verksamhet, som ofta är knuten till skyldigheten att återbetala de mottagna beloppen om de inte används för de avsedda ändamålen, omfattas av reglerna för offentlig upphandling.
- (4) Det har också visat sig nödvändigt att klargöra vad som ska anses vara en enda upphandling, med följden att det sammanlagda värde av alla kontrakt som ingås för upphandlingens ändamål måste beaktas i fråga om tröskelvärdena i detta direktiv och att upphandlingen måste offentliggöras som en helhet, eventuellt uppdelad i flera delar. Begreppet en enda upphandling omfattar alla varor, byggtreprenader och tjänster som behövs för att utföra ett visst projekt, till exempel ett byggtreprenadprojekt, varor och/eller tjänster. Indikationer på att det rör sig om ett enda projekt kan exempelvis vara att den upphandlande myndigheten dessförinnan genomfört en samlad planering och utförning, att de olika inköpta beståndsdelarna fyller en och samma ekonomiska och tekniska funktion eller att de i övrigt är logiskt förknippade med varandra och utförs inom en kort tidsrymd.
- (5) Enligt artikel 11 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt ska miljöskydds krav integreras i utformningen och genomförandet av unionens politik och verksamheter, särskilt i syfte att främja en hållbar utveckling. I detta direktiv klargörs det därför hur upphandlande myndigheter kan bidra till att skydda miljön och främja en hållbar utveckling, samtidigt som de sörjer för det bästa förhållandet mellan kvalitet och pris i sina kontrakt.
- (6) Även om de inte nödvändigtvis leder till korrupta handlingar finns det hög risk för att faktiska, potentiella eller förmodade intressekonflikter på ett otillbörligt sätt påverkar offentliga upphandlingsbeslut, vilket snedvrider konkurrensen och äventyrar likabehandling av anbudsgivarna. Därför bör effektiva mekanismer införas för att förhindra, upptäcka och avhjälpa intressekonflikter.

---

¹³ EUT L 134, 30.4.2004, s. 1.

¹⁴ EUT L 134, 30.4.2004, s. 114.

- (7) Olagliga affärsmetoder som tillämpas av deltagare i ett upphandlingsförfarande, exempelvis försök att otillbörligt påverka beslutsprocessen eller träffa överenskommelser med andra anbudssökande för att manipulera resultatet av förfarandet, kan leda till överträdelser av grundprinciper i unionsrätten och till allvarliga snedvridningar av konkurrensen. Ekonomiska aktörer bör därför vara skyldiga att lämna en försäkran på heder och samvete att de inte bedriver sådana olagliga verksamheter och kunna uteslutas om deras försäkran visar sig vara osann.
- (8) Genom rådets beslut 94/800/EG av den 22 december 1994 om ingående på gemenskapens vägnar – vad beträffar frågor som omfattas av dess behörighet – av de avtal som är resultatet av de multilaterala förhandlingarna i Uruguayrundan (1986–1994)¹⁵ godkändes bland annat WTO-avtalet om offentlig upphandling, nedan kallat *avtalet*. Syftet med avtalet är att fastställa en multilateral ram med balanserade rättigheter och skyldigheter i samband med offentlig upphandling för att liberalisera och öka världshandeln. För kontrakt som omfattas av avtalet, samt av andra relevanta internationella avtal som Europeiska unionen är bunden av, måste upphandlande myndigheter fullgöra skyldigheterna enligt dessa avtal genom att tillämpa detta direktiv på ekonomiska aktörer i tredjeländer som är part i avtalen.
- (9) Avtalet är tillämpligt på kontrakt över vissa tröskelvärden, som är fastställda i avtalet och utformade som särskilda dragningsrätter. De tröskelvärden som fastställs genom detta direktiv bör anpassas så att de i euro motsvarar avtalets tröskelvärden. Bestämmelser bör också införas om regelbundna översyner av tröskelvärdena i euro för att anpassa dem genom en rent matematisk beräkning till eventuella förändringar av eurons värde i förhållande till de särskilda dragningsrätterna.
- (10) Resultaten av utvärderingen av effekterna av och effektiviteten hos EU:s lagstiftning om offentlig upphandling¹⁶ visade att det undantag som gjorts för vissa tjänster för vilka direktivet inte tillämpas fullt ut borde ses över. Följaktligen utsträcks tillämpningen av detta direktiv till att gälla fullt ut för en rad tjänster (t.ex. hotelltjänster och juridiska tjänster, som båda uppvisade en särskilt hög andel gränsöverskridande handel).
- (11) Andra kategorier av tjänster har på grund av sin natur fortfarande en begränsad gränsöverskridande dimension, nämligen de så kallade personliga tjänsterna, t.ex. vissa sociala tjänster, hälso- och sjukvårdstjänster samt utbildningstjänster. Dessa tjänster tillhandahålls i ett särskilt sammanhang som varierar betydligt mellan medlemsstaterna på grund av olika kulturella traditioner. Ett särskilt system bör därför införas för offentliga upphandlingskontrakt för dessa tjänster med ett högre tröskelvärde på 500 000 euro. Personliga tjänster till värden under denna tröskel brukar inte vara av intresse för leverantörer från andra medlemsstater, annat än om det finns konkreta indikationer på motsatsen, som unionsfinansiering av gränsöverskridande projekt. Kontrakt för personliga tjänster över denna tröskel bör vara öppna för hela unionen. Med hänsyn till betydelsen av det kulturella sammanhanget och dessa tjänsters känslighet, bör medlemsstaterna ges stor frihet att organisera valet av tjänsteleverantörer på det sätt som de finner lämpligast. Detta behov har beaktats i bestämmelserna i detta direktiv och det föreskrivs endast att vissa grundprinciper om

---

¹⁵ EGT L 336, 23.12.1994, s. 1; svensk specialutgåva, område 11, volym 38, s. 3.

¹⁶ SEK(2011) 853 slutlig, 27.6.2011.

öppenhet och likabehandling ska iakttas så att upphandlande myndigheter ska kunna tillämpa särskilda kvalitetskriterier vid valet av tjänsteleverantörer, exempelvis kriterierna i den frivilliga europeiska kvalitetsramen för sociala tjänster som utarbetats av Europeiska unionens kommitté för socialt skydd¹⁷. Medlemsstaterna och/eller offentliga myndigheter har fortfarande frihet att tillhandahålla dessa tjänster själva eller att organisera sociala tjänster på ett sätt som inte medför slutande av offentliga upphandlingskontrakt, exempelvis genom att enbart finansiera sådana tjänster eller genom att bevilja licens eller tillstånd till alla ekonomiska aktörer som uppfyller de krav som den upphandlande myndigheten uppställt i förväg, utan några gränser eller kvoter, förutsatt att systemet tryggar tillräckligt offentliggörande och överensstämmer med principerna om öppenhet och icke-diskriminering.

- (12) Offentliga upphandlingskontrakt som ingås av upphandlande myndigheter som är verksamma inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster och som gäller dessa verksamheter omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv [...] av den [...] om upphandling av enheter som är verksamma på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster¹⁸. Kontrakt som ingås av upphandlande myndigheter inom ramen för deras transportverksamhet till havs, längs kusterna och på inre vattenvägar omfattas av detta direktiv.
- (13) Eftersom detta direktiv är riktat till medlemsstaterna är det inte tillämpligt på upphandling som genomförs av eller för internationella organisationer. Det behöver dock klargöras i vilken utsträckning detta direktiv bör tillämpas på upphandling som styrs av särskilda internationella regler.
- (14) Det råder betydande rättsosäkerhet om i vilken mån samarbete mellan offentliga myndigheter ska omfattas av regler för offentlig upphandling. Tolkningen av EU-domstolens rättspraxis varierar mellan medlemsstaterna och även mellan upphandlande myndigheter. Det är därför nödvändigt att klargöra i vilka fall reglerna om offentlig upphandling inte är tillämpliga på kontrakt som ingås mellan upphandlande myndigheter. Ett sådant klargörande bör vägledas av de principer som fastställts i domstolens rättspraxis. Enbart det faktum att båda avtalsparterna själva är upphandlande myndigheter utesluter inte i sig tillämpning av upphandlingsreglerna. Tillämpningen av reglerna för offentlig upphandling bör dock inte inskränka upphandlande myndigheters frihet att besluta om hur de ska organisera fullgörandet av sina allmännyttiga uppgifter. Kontrakt som ingås med kontrollerade enheter eller i samarbete för gemensamt fullgörande av de medverkande upphandlande myndigheternas allmännyttiga uppgifter bör därför undantas från tillämpningen av reglerna förutsatt att villkoren i detta direktiv är uppfyllda. Syftet med detta direktiv är att garantera att varje undantagande av samarbete mellan offentliga myndigheter inte leder till att konkurrensen snedvrids i förhållande till privata ekonomiska aktörer. En upphandlande myndighets deltagande som anbudsgivare i ett förfarande för offentlig upphandling får inte heller leda till en snedvridning av konkurrensen.
- (15) Det finns ett allmänt behov av större flexibilitet och särskilt av ökade möjligheter att använda ett upphandlingsförfarande med förhandling, eftersom detta uttryckligen anges i avtalet som tillåter förhandling i alla förfaranden. Såvida inte annat föreskrivs i

---

¹⁷ SPC/2010/10/8 slutlig, 6.10.2010.

¹⁸ ...

den berörda medlemsstatens lagstiftning bör upphandlande myndigheter ha frihet att använda ett förhandlat förfarande under konkurrens enligt detta direktiv, i olika situationer där öppna eller selektiva förfaranden utan förhandlingar sannolikt inte leder till tillfredsställande upphandlingsresultat. Detta förfarande bör förses med lämpliga garantier för att principerna om likabehandling och insyn iakttas. Detta kommer att ge upphandlande myndigheter ökat spelrum att köpa byggtreprenader, varor och tjänster som är perfekt anpassade till deras särskilda behov. Samtidigt bör det också öka den gränsöverskridande handeln, eftersom utvärderingen har visat att kontrakt som tilldelas genom förhandlat förfarande med föregående meddelande om upphandling har en särskilt hög frekvens framgångsrika anbudsgivare från andra länder.

- (16) Av samma skäl bör upphandlande myndigheter ha frihet att använda konkurrenspräglad dialog. Användningen av detta förfarande har på senare år ökat betydligt vad beträffar värdet av de berörda kontrakten. Det har visat sig vara användbart i de fall då upphandlande myndigheter inte kan specificera vilka medel som kan tillgodose deras behov eller kan bedöma vad marknaden kan erbjuda i form av tekniska, finansiella eller rättsliga lösningar. Denna situation kan bland annat uppkomma i samband med innovativa projekt, genomförandet av större integrerade infrastrukturprojekt på transportområdet, stora datanät eller projekt som omfattar komplicerad och strukturerad finansiering.
- (17) Forskning och innovation, inklusive miljöinnovation och social innovation, tillhör de viktigaste drivkrafterna för framtida tillväxt och har satts i centrum för Europa 2020-strategin för smart och hållbar tillväxt för alla. Offentliga myndigheter bör utnyttja offentligt upphandling på bästa möjliga strategiska sätt för att stimulera innovation. Köp av innovativa varor och tjänster är betydelsefullt för att förbättra effektiviteten och kvaliteten på offentliga tjänster samtidigt som man försöker lösa viktiga samhällsproblem. Det bidrar till att uppnå bästa möjliga värde för offentliga medel samt till mer övergripande ekonomiska, miljömässiga och sociala fördelar genom att ge upphov till nya idéer, omsätta dem i innovativa produkter och tjänster och därigenom främja hållbar ekonomisk tillväxt. Detta direktiv bör bidra till att underlätta offentlig upphandling av innovation och hjälpa medlemsstaterna att uppnå innovationsunionens mål. Ett särskilt upphandlingsförfarande bör därför föreskrivas som gör det möjligt för upphandlande myndigheter att ingå långsiktiga innovationspartnerskap för utveckling och efterföljande köp av nya, innovativa produkter, tjänster eller byggtreprenader, förutsatt att dessa kan levereras till överenskomna kapacitetsnivåer och kostnader. Partnerskapet bör struktureras på ett sådant sätt att de kan ge det nödvändiga efterfrågetrycket på marknaden som ger incitament till utveckling av en innovativ lösning utan att för den skull avskärma marknaden.
- (18) Med hänsyn till de skadliga effekterna på konkurrensen bör förhandlade förfaranden utan föregående meddelande om upphandling endast användas under mycket exceptionella omständigheter. Undantaget bör begränsas till fall då offentliggörande antingen är omöjligt, på grund av force majeure i överensstämmelse med EU-domstolens etablerade rättspraxis, eller där det redan från början står klart att offentliggörandet inte kommer att leda till ökad konkurrens, inte minst därför att det objektivt sett endast finns en ekonomisk aktör som kan fullgöra kontraktet. Endast objektivt exklusiva situationer kan motivera användningen av förhandlat förfarande utan föregående meddelande om upphandling, där den exklusiva situationen inte har

skapats av den upphandlande myndigheten själv med tanke på det framtida upphandlingsförfarandet och där det inte finns tillgång till några lämpliga ersättningar, vilket bör utvärderas noga.

- (19) Elektroniska informations- och kommunikationsmedel kan i hög grad förenkla offentliggörandet av upphandlingar och öka effektiviteten och öppenheten i upphandlingsprocesserna. De bör bli standardmedlen för kommunikation och informationsutbyte i upphandlingsförfaranden. Användningen av elektroniska medel är också tidsbesparande. Minimitidsfristerna bör därför förkortas om elektroniska medel används, dock under förutsättning att de är förenliga med den särskilda överföringsteknik som fastställs på unionsnivå. Dessutom om kan elektroniska informations- och kommunikationsmedel (med adekvata funktioner) hjälpa de upphandlande myndigheterna att förebygga, spåra och korrigera fel som uppstår i samband med upphandlingsförfarandet.
- (20) Det finns en starkt växande tendens på unionens marknader för offentlig upphandling att begära att offentliga upphandlare ska samla sina inköp för att uppnå stordriftsfördelar, bland annat lägre priser och transaktionskostnader, och för att förbättra och professionalisera upphandlingsförvaltningen. Detta kan uppnås genom koncentrerade köp antingen i förhållande till antalet berörda upphandlande myndigheter eller i förhållande till volymen och värdet över tiden. Sammanläggning och centralisering av köp bör dock noga övervakas för att undvika överdriven koncentration av köpkraften och hemliga samförstånd, bevara öppenheten och konkurrensen samt ge små och medelstora företag möjlighet att få tillträde till marknaden.
- (21) Ramavtal är ett allmänt använt instrument och betraktas som en effektiv upphandlingsmetod i hela Europa. Instrumentet bör därför i stort sett behållas som det är. Vissa begrepp behöver dock klargöras, särskilt villkoren för upphandlande myndigheters användning av ramavtal som de själva inte är part i.
- (22) Erfarenheten visar även att det finns ett behov av att anpassa reglerna för dynamiska inköpssystem så att upphandlande myndigheter till fullo kan utnyttja de möjligheter som sådana system erbjuder. Systemen behöver förenklas, särskilt genom att använda dem i form av ett selektivt förfarande och därigenom undanröja behovet av preliminära anbud, som enligt uppgift är en av de största bördorna med systemen. Alla ekonomiska aktörer som lämnar in en ansökan om att få delta och som uppfyller urvalskriterierna bör således få delta i upphandlingsförfaranden som genomförs via dynamiska inköpssystem. Denna upphandlingsmetod gör det möjligt för upphandlande myndigheter att få ett särskilt stort urval av anbud till sitt förfogande och därigenom säkra ett optimalt utnyttjande av offentliga medel genom omfattande konkurrens.
- (23) Dessutom utvecklas det ständigt nya förfaranden för elektronisk upphandling, exempelvis elektroniska kataloger. De bidrar till att öka konkurrensen och förbättra effektiviteten vid offentlig upphandling, särskilt genom tids- och kostnadsbesparingar. Vissa regler bör dock fastställas för att se till att de nya metoderna överensstämmer med bestämmelserna i detta direktiv och med principerna om likabehandling, icke-diskriminering och öppenhet. Särskilt då en förnyad anbudsinfordran har gjorts i enlighet med ett ramavtal eller då ett dynamiskt inköpssystem används och det finns tillräckliga garantier för spårbarhet, likabehandling och förutsebarhet, bör upphandlande myndigheter få lov att ta in anbud för specifika inköp på grundval av

tidigare överlämnade elektroniska kataloger. I enlighet med kraven i reglerna för elektroniska kommunikationsmedel bör upphandlande myndigheter undvika omotiverade hinder för ekonomiska aktörers tillträde till upphandlingsförfaranden där anbuden ska lämnas i form av elektroniska kataloger och där iakttagandet av de allmänna principerna om icke-diskriminering och likabehandling garanteras.

- (24) Dessutom utvecklas det ständigt nya förfaranden för elektronisk upphandling, exempelvis elektroniska kataloger. De bidrar till att öka konkurrensen och förbättra effektiviteten vid offentlig upphandling, särskilt genom tids- och kostnadsbesparingar. Vissa regler bör dock fastställas för att se till att de nya metoderna överensstämmer med bestämmelserna i detta direktiv och med principerna om likabehandling, icke-diskriminering och öppenhet. Särskilt då en förnyad anbudsinfordran har gjorts i enlighet med ett ramavtal eller då ett dynamiskt inköpssystem används och det finns tillräckliga garantier för spårbarhet, likabehandling och förutsebarhet, bör upphandlande myndigheter få lov att ta in anbud för specifika inköp på grundval av tidigare överlämnade elektroniska kataloger. I enlighet med kraven i reglerna för elektroniska kommunikationsmedel bör upphandlande myndigheter undvika omotiverade hinder för ekonomiska aktörers tillträde till upphandlingsförfaranden där anbuden ska lämnas i form av elektroniska kataloger och där iakttagandet av de allmänna principerna om icke-diskriminering och likabehandling garanteras.
- (25) Elektroniska kommunikationsmedel är särskilt väl lämpade för centraliserade inköpsförfaranden och verktyg på grund av de möjligheter som de erbjuder att återanvända och automatiskt behandla uppgifter och därigenom minimera informations- och transaktionskostnaderna. I ett första steg bör det därför bli obligatoriskt för inköpscentraler att använda sådana elektroniska kommunikationsmedel samtidigt som man även underlättar samordning av förfarandena i hela unionen. Detta bör följas av en allmän skyldighet att använda elektroniska kommunikationsmedel i alla upphandlingsförfaranden efter en övergångsperiod på två år.
- (26) Att upphandlande myndigheter från olika medlemsstater genomför gemensamma upphandlingar möter för närvarande särskilda juridiska svårigheter, särskilt när det gäller lagkonflikter mellan olika nationella lagstiftningar. Trots att gränsöverskridande gemensam offentlig upphandling implicit är tillåtet enligt direktiv 2004/18/EG, har i praktiken flera nationella rättssystem direkt eller indirekt gjort sådan offentlig upphandling rättsligt osäker eller omöjlig. Upphandlande myndigheter från olika medlemsstater kan vara intresserade av samarbete och av gemensamma offentliga upphandlingar för att dra största möjliga nytta av den inre marknadens potential när det gäller stordriftsfördelar och möjligheten att dela risken och nyttan, inte minst för innovativa projekt som innebär högre risk än vad en ensam upphandlande myndighet rimligen kan bära. Därför bör nya regler fastställas för gränsöverskridande gemensam upphandling där den tillämpliga lagen anges för att underlätta samarbete mellan upphandlande myndigheter på hela den inre marknaden. Dessutom kan upphandlande myndigheter från olika medlemsstater inrätta gemensamma rättsliga organ enligt nationell lagstiftning eller enligt unionslagstiftning. För sådana fall av gemensam upphandling bör särskilda regler fastställas.
- (27) De tekniska specifikationer som offentliga upphandlare upprättar måste tillåta att den offentliga upphandlingen öppnas för konkurrens. Det bör därför vara möjligt att lämna anbud som avspeglar olika tekniska lösningar så att det råder tillräcklig konkurrens.

Följaktligen bör tekniska specifikationer utformas på ett sådant sätt att man undviker att på konstlad väg begränsa konkurrensen genom krav som gynnar en viss ekonomisk aktör genom att avspegla viktiga egenskaper hos de varor, tjänster eller byggtreprenader som den aktören brukar erbjuda. Om tekniska specifikationer utformas som prestanda- och funktionskrav kan i allmänhet detta mål uppfyllas på bästa möjliga sätt, vilket främjar innovation. Om det hänvisas till en europeisk standard eller, om det inte finns någon sådan, till en nationell standard bör de upphandlande myndigheterna beakta anbud som baseras på andra likvärdiga lösningar. För att visa att en lösning är likvärdig kan anbudsgivare åläggas att tillhandahålla bevis som verifierats av tredje part. Andra lämpliga bevismedel såsom tillverkarens tekniska dokumentation bör dock också tillåtas om den berörda ekonomiska aktören inte har tillgång till sådana intyg eller testrapporter eller inte har möjlighet att anskaffa dem inom de aktuella tidsfristerna.

- (28) Upphandlande myndigheter som vill köpa byggtreprenader, varor eller tjänster med särskilda miljömässiga, sociala eller andra egenskaper bör kunna hänvisa till särskilda märken, exempelvis det europeiska miljömärket, (multi)nationella miljömärken eller andra märken, förutsatt att märkeskraven har ett samband med upphandlingens föremål, såsom beskrivningen av produkten och dess presentation, inbegripet förpackningskrav. Vidare är det viktigt att dessa krav utformas och antas på grundval av objektiva och kontrollerbara kriterier genom ett förfarande i vilket alla berörda parter, t.ex. statliga organ, konsumenter, tillverkare, distributörer och miljöorganisationer, kan delta och att miljömärket är tillgängligt för alla berörda parter.
- (29) Vid all upphandling som är avsedd för personlig användning, oavsett om det rör sig om allmänheten eller den upphandlande myndighetens personal, är det utom i väl motiverade fall nödvändigt att upphandlande myndigheter vid fastställandet av de tekniska specifikationerna beaktar kriterier avseende tillgängligheten för funktionshindrade eller formgivning med tanke på samtliga användares behov.
- (30) För att underlätta för små och medelstora företag att delta på marknaden för offentlig upphandling bör upphandlande myndigheter uppmuntras att dela upp kontrakt i flera delar och bör dessutom vara skyldiga att särskilt motivera när detta inte görs. Om kontrakt delas upp i delar får de upphandlande myndigheterna, t.ex. för att upprätthålla konkurrensen eller trygga leveranssäkerheten, begränsa antalet delar som en ekonomisk aktör får lämna anbud på. De får också begränsa antalet delar som kan tilldelas till en och samma anbudsgivare.
- (31) Alltför stränga krav på ekonomisk och finansiell kapacitet utgör ofta ett omotiverat hinder för små och medelstora företags deltagande i offentlig upphandling. Upphandlande myndigheter bör därför inte få lov att kräva att ekonomiska aktörer minst ska ha en omsättning som överskrider tre gånger det uppskattade kontraktsvärdet. I väl motiverade fall kan dock högre krav tillämpas. Sådana omständigheter kan vara att fullgörandet av kontraktet är förknippat med högre risk eller att det är av avgörande betydelse att kontraktet fullgörs i tid och korrekt, t.ex. därför att det utgör en nödvändig förutsättning för fullgörandet av andra kontrakt.
- (32) Många ekonomiska aktörer, inte minst små och medelstora företag, anser att kravet på att lägga fram ett mängd intyg eller andra handlingar avseende uteslutnings- eller urvalskriterier medför en administrativ börda som är ett stort hinder för deras

deltagande i offentlig upphandling. En begränsning av sådana krav, t.ex. genom egen försäkran, kan leda till en betydande förenkling som både upphandlande myndigheter och ekonomiska aktörer vinner på. Den anbudsgivare som myndigheten har beslutat att tilldela kontraktet bör dock vara skyldig att tillhandahålla relevanta bevis, och de upphandlande myndigheterna bör inte teckna kontrakt med anbudsgivare som inte kan göra detta. Ytterligare förenkling kan uppnås genom standardiserade dokument, t.ex. det europeiska upphandlingspasset, som bör erkännas av alla upphandlande myndigheter och som alla ekonomiska aktörer, särskilt små och medelstora företag, bör uppmuntras att använda eftersom deras administrativa börda i sådana fall kan minskas betydligt.

- (33) Kommissionen tillhandahåller och förvaltar ett elektroniskt system, e-Certis, som nationella myndigheter uppdaterar och verifierar på frivillig basis. Syftet med e-Certis är att underlätta utbytet av certifikat och andra skriftliga bevis som upphandlande myndigheter ofta kräver. Erfarenheten hittills tyder på att den frivilliga uppdateringen och verifieringen inte förslår för att garantera att e-Certis infriar hela sin potential att förenkla och underlätta dokumentutbytet till fördel särskilt för de små och medelstora företagen. Underhållet bör därför i ett första steg göras obligatoriskt och i ett senare steg bör det bli obligatoriskt att använda e-Certis.
- (34) Offentliga kontrakt bör inte tilldelas ekonomiska aktörer som har deltagit i en kriminell organisation eller som befunnits skyldiga till korruption eller bedrägerier riktade mot unionens intressen eller till penningtvätt. Obetalda skatter eller socialförsäkringsavgifter bör också beivras genom obligatorisk uteslutning på unionsnivå. Vidare bör upphandlande myndigheter också ges möjlighet att utesluta anbudssökande eller anbudsgivare som inte fullgör sina arbetsmiljörelaterade eller sociala skyldigheter, t.ex. inte följer bestämmelserna om tillgänglighet för funktionshindrade, eller som gör sig skyldiga till andra former av allvarliga fel i yrkesutövningen, såsom överträdelse av konkurrensregler eller intrång i immateriell äganderätt.
- (35) Man bör dock kunna ta hänsyn till möjligheten att ekonomiska aktörer kan vidta efterlevnadsåtgärder för att avhjälpa konsekvenserna av brott eller fel och för att effektivt förhindra att de upprepas. Dessa åtgärder kan bland annat bestå i personal- och organisationsåtgärder som att avbryta alla förbindelser med personer eller organisationer som är inblandade i det olämpliga uppträdandet, lämpliga åtgärder för att organisera om personalen, införandet av rapporterings- och kontrollsystem, inrättandet av en intern kontrollorganisation för att övervaka efterlevnaden samt antagandet av interna ansvars- och ersättningsregler. Om åtgärderna ger tillräckliga garantier bör den berörda ekonomiska aktören inte längre uteslutas på dessa grunder. Ekonomiska aktörer bör ha möjlighet att begära att upphandlande myndigheter granskar de efterlevnadsåtgärder som vidtagits för att eventuellt ge en berörd aktör tillträde till upphandlingsförfarandet.
- (36) Upphandlande myndigheter kan kräva att åtgärder eller system för miljöledning tillämpas vid fullgörandet av ett offentligt kontrakt. Miljöledningssystem kan, oberoende av om de är registrerade enligt unionsinstrument såsom Europaparlamentets eller rådets förordning (EG) nr 1221/2009 av den 25 november 2009 om frivilligt deltagande för organisationer i gemenskapens miljölednings- och

miljörevisionsordning (Emas)¹⁹ visa den ekonomiska aktörens tekniska kapacitet att fullgöra kontraktet. En beskrivning av de åtgärder som den ekonomiska aktören tillämpar för att garantera samma miljöskyddsnivå bör godtas som alternativt bevis till de registrerade systemen för miljöledning, om den berörda ekonomiska aktören inte har tillgång till sådana registrerade system för miljöledning eller möjlighet att få det inom de aktuella tidsfristerna.

- (37) Kontraktstilldelningen bör ske på grundval av objektiva kriterier som säkerställer att principerna om öppenhet, icke-diskriminering och likabehandling iakttas. Dessa kriterier bör garantera att anbud bedöms i verklig konkurrens med varandra även om upphandlande myndigheter kräver byggentreprenader, varor och tjänster av hög kvalitet som är optimalt lämpade för deras behov, till exempel om de valda tilldelningskriterierna omfattar faktorer som är kopplade till produktionsprocessen. Följaktligen bör upphandlande myndigheter få lov att som tilldelningskriterium välja antingen ”det ekonomiskt sett mest fördelaktiga anbudet” eller ”den lägsta kostnaden”, varvid de i det sistnämnda fallet har frihet att bestämma lämpliga kvalitetsnormer genom att använda tekniska specifikationer eller villkor för fullgörande av kontraktet.
- (38) När upphandlande myndigheter väljer att tilldela kontraktet till det ekonomiskt sett mest fördelaktiga anbudet, bör de fastställa de tilldelningskriterier som ska tillämpas vid utvärderingen av anbuden för att avgöra vilket som representerar det bästa förhållandet mellan kvalitet och pris. Fastställandet av dessa kriterier beror på föremålet för upphandlingen, eftersom kriterierna bör göra det möjligt att utvärdera varje anbuds prestanda i förhållande till föremålet för upphandlingen, enligt definitionen i de tekniska specifikationerna, samt att utvärdera förhållandet mellan kvalitet och pris för varje anbud. Det är viktigt att säkerställa verklig konkurrens och tilldelningskriterierna måste därför omfatta krav på att de upplysningar som lämnas av anbudsgivarna kan kontrolleras på lämpligt sätt.
- (39) Det är ytterst viktigt att fullt ut utnyttja de möjligheter som offentlig upphandling ger att uppnå målen i Europa 2020-strategin för hållbar tillväxt. Med hänsyn till de stora skillnaderna mellan olika sektorer och marknader är det dock inte lämpligt att fastställa allmänna obligatoriska krav för miljörelaterad, social och innovativ upphandling. Unionens lagstiftande makt har redan fastställt obligatoriska upphandlingskrav för att uppnå särskilda mål för vägtransportfordon (Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/33/EG av den 23 april 2009 om främjande av rena och energieffektiva vägtransportfordon²⁰) och kontorsutrustning (Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 106/2008 av den 15 januari 2008 om ett gemenskapsprogram för energieffektivitetsmärkning av kontorsutrustning²¹). Dessutom har man kommit mycket långt med utvecklingen av gemensamma metoder för beräkning av livscykelkostnader. Det förefaller därför lämpligt att fortsätta på den vägen och låta sektorslagstiftningen fastställa obligatoriska mål med hänsyn till den särskilda politiken för den berörda sektorn och de villkor som råder där, och att främja utvecklingen och användningen av europeiska metoder för beräkning av livscykelkostnader för att ytterligare underbygga användningen av offentlig upphandling till förmån för en hållbar tillväxt.

---

¹⁹ EUT L 342, 22.12.2009, s. 1.

²⁰ EUT L 120, 15.5.2009, s. 5.

²¹ EUT L 39, 13.2.2008, s. 1.

- (40) Dessa sektorspecifika åtgärder behöver kompletteras av en anpassning av upphandlingsdirektiven för att ge upphandlande myndigheter befogenhet att fullfölja Europa 2020-strategins mål i sina upphandlingsstrategier. Det bör således göras klart att upphandlande myndigheter får tillämpa en livscykelkostnadsmetod när de bestämmer det mest ekonomiskt fördelaktiga anbudet och den lägsta kostnaden, förutsatt att den metod som används har utvecklats på ett objektiva och icke-diskriminerande sätt och är tillgänglig för alla berörda parter. Begreppet livscykelkostnad innefattar alla kostnader under byggentreprenadens, varornas eller tjänsternas livscykel, både deras interna kostnader (t.ex. utveckling, produktion, användning, underhåll och bortskaffande av uttjänta produkter) samt deras externa kostnader, förutsatt att de kan beräknas i ekonomiska termer och övervakas. Gemensamma metoder bör utvecklas på unionsnivå för beräkning av livscykelkostnader för särskilda kategorier av varor eller tjänster, men när en sådan metod har utvecklats bör det bli obligatoriskt att använda den.
- (41) I tekniska specifikationer och i tilldelningskriterier bör upphandlande myndigheter dessutom få lov att hänvisa till en bestämd produktionsprocess, ett bestämt sätt att tillhandahålla tjänster eller en bestämd process för något annat stadium av en produkt eller tjänsts livscykel, så länge dessa är kopplade till kontraktet. För att bättre integrera sociala hänsyn i offentlig upphandling kan upphandlande myndigheter även tillåtas att ta med dem i tilldelningskriterierna för de ekonomiskt mest fördelaktiga anbudsegenskaperna avseende arbetsvillkoren för de personer som direkt deltar i den berörda produktionsprocessen eller i tillhandahållandet av den berörda tjänsten. Sådana egenskaper får endast avse hälsoskydd för den personal som deltar i produktionsprocessen eller främjandet av social integration för missgynnade personer eller medlemmar i sårbara grupper bland de personer som fått i uppdrag att fullgöra kontraktet, inbegripet tillgänglighet för personer med funktionshinder. Tilldelningskriterier som omfattar sådana egenskaper bör i alla händelser begränsas till egenskaper som har omedelbara konsekvenser för personalen i deras arbetsmiljö. De bör tillämpas i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 96/71/EG av den 16 december 1996 om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster²² och på ett sätt som inte direkt eller indirekt diskriminerar ekonomiska aktörer från andra medlemsstater eller från tredjeländer som är parter till avtalet eller de frihandelsavtal som unionen är part till. För tjänstekontrakt och för kontrakt som inbegriper projektering av byggentreprenader bör upphandlande myndigheter även få lov att använda organisationens kvalifikationer och erfarenheten hos den personal som utsetts att fullgöra det berörda kontraktet som kriterium, eftersom detta kan påverka kvaliteten på fullgörandet av kontraktet och därmed anbudets ekonomiska värde.
- (42) Anbud som förefaller vara onormalt låga i förhållande till byggentreprenaderna, varorna eller tjänsterna kan vara baserade på tekniska, ekonomiska eller rättsligt osunda antaganden eller förfaranden. För att förhindra eventuella nackdelar under fullgörandet av kontraktet bör upphandlande myndigheter vara skyldiga att begära en förklaring till det pris som tas ut om en anbudsgivares anbud betydligt underskrider de priser som andra anbudsgivare begär. Om anbudsgivaren inte kan ge en tillfredsställande förklaring bör den upphandlande myndigheten ha rätt att förkasta anbudet. Förkastandet bör vara obligatoriskt i de fall då den upphandlande myndigheten har fastställt att det onormalt låga priset beror på att unionens tvingande

---

²² EUT L 18, 21.1.1997, s. 1.

lagstiftning på social-, arbets- eller miljöområdet inte följs eller att bestämmelser i internationell arbetsrätt åsidosätts.

- (43) Villkoren för fullgörandet av ett kontrakt är förenliga med detta direktiv om de inte är direkt eller indirekt diskriminerande, om de har en direkt anknytning till kontraktets föremål och om de anges i meddelandet om upphandling, i det förhandsmeddelande som används som ett sätt att infordra anbud eller i upphandlingshandlingarna. Villkoren kan till exempel syfta till att främja yrkesutbildning på arbetsplatsen och anställning av personer som har särskilda svårigheter att komma in på arbetsmarknaden, bekämpa arbetslöshet, skydda miljön eller djurs välbefinnande. Som exempel kan nämnas skyldighet att i samband med fullgörandet av ett kontrakt anställa långtidsarbetslösa eller att genomföra utbildning för arbetslösa eller ungdomar, att i sak följa Internationella arbetsorganisationens (ILO) konventioner, även om dessa konventioner inte har införlivats med den nationella lagstiftningen, eller att anställa ett större antal personer med funktionshinder än som krävs enligt den nationella lagstiftningen.
- (44) Gällande lagar, förordningar och kollektivavtal rörande anställningsvillkor och arbetarskydd, på såväl nationell nivå som unionsnivå, är tillämpliga vid fullgörandet av ett offentligt kontrakt om dessa bestämmelser och tillämpningen av dem överensstämmer med unionsrätten. För gränsöverskridande verksamhet, när arbetstagare i en medlemsstat utför tjänster i en annan medlemsstat i samband med utförandet av ett offentligt kontrakt, fastställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 96/71/EG av den 16 december 1996 om utstationering av arbetstagare i samband med tillhandahållande av tjänster²³ de minimivillkor som måste uppfyllas i värdlandet gentemot de utstationerade arbetstagarna. Om det i nationell rätt ingår bestämmelser i detta avseende, kan det om dessa förpliktelser inte uppfylls betraktas som ett allvarligt fel från den berörda ekonomiska aktörens sida, som kan medföra att denne utesluts från det offentliga upphandlingsförfarandet.
- (45) Mot bakgrund av EU-domstolens rättspraxis är det nödvändigt att klargöra under vilka omständigheter ändringar av ett kontrakt under dess fullgörande kräver ett nytt upphandlingsförfarande. Ett nytt upphandlingsförfarande krävs om väsentliga ändringar görs av det ursprungliga kontraktet, särskilt i fråga om omfattningen och innehållet i parternas ömsesidiga rättigheter och skyldigheter, inbegripet fördelningen av immateriella äganderätter. Sådana ändringar visar att parterna har för avsikt att omförhandla väsentliga kontraktsvillkor. Detta är fallet särskilt om de ändrade villkoren skulle ha påverkat resultatet av förfarandet, om de hade ingått i det ursprungliga förfarandet.
- (46) Upphandlande myndigheter kan ställas inför externa omständigheter som de inte hade kunnat förutse när de tilldelade kontraktet. I sådana fall behövs det en viss flexibilitet för att kunna anpassa kontraktet till dessa omständigheter utan ett nytt upphandlingsförfarande. Begreppet oförutsebara omständigheter avser omständigheter som inte hade kunnat förutses trots att den upphandlande myndigheten omsorgsfullt förberett den ursprungliga kontraktstilldelningen med hänsyn till de medel som myndigheten förfogade över, det berörda projektets beskaffenhet och egenskaper, god praxis på det berörda området samt behovet av att säkerställa ett lämpligt förhållande

---

²³ EGT L 18, 21.1.1997, s. 1.

mellan de resurser som ägnas åt att förbereda kontraktstilldelningen och dess förutsebara värde. Detta kan dock inte tillämpas i de fall då en ändring leder till att den övergripande upphandlingen får en annan karaktär, exempelvis genom att de byggtreprenader, varor eller tjänster som ska upphandlas ersätts med något annat eller genom att i grunden förändra typen av upphandling, eftersom man i en sådan situation kan anta att resultatet skulle ha påverkats.

- (47) I överensstämmelse med principerna om likabehandling och öppenhet bör inte en utvald anbudsgivare kunna ersättas med en annan ekonomisk aktör utan att kontraktet konkurrensutsätts på nytt. Den utvalda anbudsgivaren som fullgör kontraktet kan dock genomgå vissa strukturella förändringar under fullgörandet av kontraktet, exempelvis rent interna omorganisationer, sammanslagningar och förvärv eller obestånd. Sådana strukturella förändringar bör inte automatiskt kräva nya upphandlingsförfaranden för alla offentliga kontrakt som företaget fullgör.
- (48) Upphandlande myndigheter bör genom översynsklausuler i de enskilda kontrakten kunna föreskriva en möjlighet att införa ändringar, men dessa klausuler bör inte ge dem obegränsad frihet. I detta direktiv bör därför fastställas i vilken utsträckning ändringsmöjligheter kan föreskrivas i det ursprungliga kontraktet.
- (49) Utvärderingen visade att medlemsstaterna inte genomgående och systematiskt övervakar genomförandet och tillämpningen av reglerna för offentlig upphandling. Detta har en negativ effekt på det korrekta genomförandet av bestämmelser som följer av dessa direktiv, vilket medför betydande kostnader och osäkerhet. Flera medlemsstater har utsett ett nationellt centralt organ som handlägger frågor om offentlig upphandling, men de uppgifter som sådana organ har anförtrotts varierar betydligt mellan medlemsstaterna. Tydligare, mer konsekventa och tillförlitliga övervaknings- och kontrollmekanismer skulle öka kunskapen om hur upphandlingsreglerna fungerar, förbättra rättssäkerheten för företag och upphandlande myndigheter och bidra till att skapa lika villkor. Sådana mekanismer skulle kunna fungera som verktyg för att på ett tidigt stadium upptäcka och lösa problem, inte minst för projekt som samfinansieras av unionen, och identifiera strukturella brister. Det finns ett särskilt stort behov av att samordna dessa mekanismer för att säkerställa konsekvent tillämpning, kontroll och övervakning av politiken för offentlig upphandling, samt systematiskt utvärdera resultaten av upphandlingspolitiken i hela unionen.
- (50) Medlemsstaterna bör utse en enda nationell myndighet som ansvarar för övervakning, genomförande och kontroll av offentlig upphandling. Detta centrala organ bör ha förstahandsinformation i god tid, särskilt om olika problem med genomförandet av lagstiftningen om offentlig upphandling. Den bör kunna ge omedelbar återkoppling om hur politiken fungerar, om potentiella svagheter i den nationella lagstiftningen och praxisen och bidra till att hitta snabba lösningar och förbättringar av upphandlingsförfarandena. I syfte att effektivt kunna bekämpa korruption och bedrägerier bör detta centrala organ och allmänheten dessutom ha möjlighet att få insyn i de slutna kontrakten. Kontrakt av högt värde bör därför överföras till tillsynsorganet, och berörda parter bör ha möjlighet att få tillgång till sådan dokumentation i den mån detta inte hotar legitima offentliga eller privata intressen.
- (51) Alla upphandlande myndigheter kanske inte själva har sakkunskap att hantera ekonomiskt eller tekniskt komplicerade kontrakt. Lämpligt, professionellt stöd skulle

därför vara ett effektivt komplement till övervaknings- och kontrollinsatserna. Detta kan uppnås genom verktyg för kunskapsutbyte (kunskapscentrum) som erbjuder tekniskt stöd till upphandlande myndigheter. Företag, inte minst små och medelstora företag, skulle dessutom ha nytta av administrativ hjälp, särskilt när de deltar i gränsöverskridande upphandlingsförfaranden.

- (52) Övervaknings-, tillsyns- och stödstrukturer eller stödmekanismer finns redan på nationell nivå och kan naturligtvis användas för att säkerställa övervakning, genomförande och kontroll av offentlig upphandling samt för att ge nödvändigt stöd till upphandlande myndigheter och ekonomiska aktörer.
- (53) Det krävs effektivt samarbete för att säkerställa konsekvent rådgivning och praxis i varje medlemsstat och i hela unionen. De organ som utsetts för att övervaka, genomföra, kontrollera och ge teknisk hjälp bör kunna utbyta information och samarbeta. I det sammanhanget bör den nationella myndighet som utsetts av respektive medlemsstat fungera som primär kontaktpunkt för kommissionens avdelningar för insamling av uppgifter, utbyte av information och övervakning av genomförandet av unionens lagstiftning om offentlig upphandling.
- (54) I syfte att anpassa detta direktiv till den snabba tekniska och ekonomiska utvecklingen och förändringar av regelverken, bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt delegeras till kommissionen med avseende på en rad icke-väsentliga bestämmelser i direktivet. På grund av behovet av att iaktta internationella överenskommelser bör kommissionen ges befogenhet att ändra de tekniska förfarandena för metoderna att beräkna tröskelvärden samt att regelbundet se över själva tröskelvärdena och anpassa bilagorna V och XI. Förteckningarna över centrala myndigheter är föränderlig på grund av administrativa förändringar på nationell nivå. Dessa förändringar anmäls till kommissionen som bör ges befogenhet att anta bilaga I. Bestämmelserna om den gemensamma upphandlingsordlistan (CPV) kan komma att ändras på EU-nivå och dessa ändringar behöver avspelas i hänvisningarna till dessa nomenklaturer i detta direktiv. De tekniska uppgifterna om och egenskaperna hos anordningar för elektronisk mottagning bör hållas uppdaterade med den tekniska utvecklingen och de administrativa behoven. Därför är det också nödvändigt att ge kommissionen befogenhet att fastställa obligatoriska tekniska standarder för elektronisk kommunikation för att se till att tekniska format, processer och meddelandetjänster i upphandlingsförfaranden som genomförs med elektroniska medel är kompatibla med hänsyn till den tekniska utvecklingen och de administrativa behoven samt att ändra innehållet i det europeiska upphandlingspasset för att avspegla administrativa behov och förändringar av regelverket på både nationell nivå och EU-nivå. Förteckningarna över unionens lagstiftningsakter om gemensamma metoder för beräkning av livscykelkostnader bör snabbt anpassas för att införliva åtgärder som antagits på sektorsnivå. För att tillgodose dessa behov bör kommissionen ges befogenhet att hålla förteckningen över lagstiftningsakter, inbegripet metoderna för beräkning av livscykelkostnader, aktuella.
- (55) Det är av särskild betydelse att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå. Kommissionen bör, då den förbereder och utarbetar delegerade akter, se till att relevanta handlingar översänds samtidigt till Europaparlamentet och rådet och att detta sker så snabbt som möjligt och på lämpligt sätt.

- (56) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av detta direktiv bör kommissionen ges genomförandebefogenheter när det gäller utformningen av standardformulär för offentliggörande av meddelanden, standardformuläret för det europeiska upphandlingspasset samt den gemensamma mall som ska användas av tillsynsorganen vid utarbetandet av genomförande- och statistikrapporten. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter²⁴. Det rådgivande förfarandet bör användas för antagandet av dessa genomförandeakter, som inte har några konsekvenser från finansiell synpunkt eller när det gäller arten och omfattningen av de skyldigheter som följer av detta direktiv. Dessa akter har tvärtom ett rent administrativt syfte och tjänar ändamålet att underlätta tillämpningen av bestämmelserna i detta direktiv.
- (57) Eftersom målet med detta direktiv, nämligen att samordna medlemsstaternas lagar och andra författningar om vissa offentliga upphandlingsförfaranden, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och det därför bättre kan uppnås på unionsnivå, kan unionen anta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (58) Direktiv 2004/17/EG bör därför upphävas.
- (59) I enlighet med den gemensamma politiska förklaringen från medlemsstaterna och kommissionen om förklarande dokument [av den ...] har medlemsstaterna åtagit sig, när det är motiverat, att till anmälan av införlivandeåtgärder bifoga ett eller flera dokument som förklarar förhållandet mellan de olika delarna i direktivet och motsvarande delar i de nationella instrumenten för införlivande. Med avseende på detta direktiv anser lagstiftaren att översändandet av sådana dokument är motiverat.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

AVDELNING I TILLÄMPNINGSOMRÅDE, DEFINITIONER OCH ALLMÄNNA PRINCIPER

AVSNITT 1: Syfte och definitioner

Artikel 1: Syfte

Artikel 2: Definitioner

Artikel 3: Blandad upphandling

AVSNITT 2: Tröskelvärden

Artikel 4: Tröskelbelopp

Artikel 5: Metoder för beräkning av det uppskattade värdet av en upphandling

---

²⁴ EUT L 55, 28.2.2011, s. 13.

Artikel 6: Revidering av tröskelvärdena

AVSNITT 3: Undantag

Artikel 7: Kontrakt som tilldelas inom vatten-, energi-, transport- och postsektorerna

Artikel 8: Särskilda undantag på telekommunikationsområdet

Artikel 9: Tilldelning av kontrakt och anordnande av projekttävlingar i enlighet med internationella regler

Artikel 10: Särskilda undantag för tjänstekontrakt

Artikel 11: Förbindelser mellan offentliga myndigheter

AVSNITT 4: SÄRSKILDA SITUATIONER

Artikel 12: Kontrakt som subventioneras med mer än 50 % av en upphandlande myndighet

Artikel 13: Forsknings- och utvecklingstjänster

Artikel 14: Försvar och säkerhet

KAPITEL II: Allmänna bestämmelser

Artikel 15: Principer för upphandling

Artikel 16: Ekonomiska aktörer

Artikel 17: Reserverade kontrakt

Artikel 18: Sekretess

Artikel 19: Regler för kommunikation

Artikel 20: Nomenklatur

Artikel 21: Intressekonflikter

Artikel 22: Otillåtet förfarande

AVDELNING II: BESTÄMMELSER OM OFFENTLIGA UPPHANDLINGAR

KAPITEL I: Förfaranden

Artikel 23: Villkor som rör WTO-avtalet om offentlig upphandling och andra internationella avtal

Artikel 24: Val av förfaranden

Artikel 25: Öppet förfarande

Artikel 26: Selektivt förfarande

Artikel 27: Förhandlat förfarande under konkurrens

Artikel 28: Konkurrenspräglad dialog

Artikel 29: Innovationspartnerskap

Artikel 30: Användning av förhandlat förfarande utan offentliggörande

KAPITEL II: Teknik och instrument för elektronisk och gemensam upphandling

Artikel 31: Ramavtal

Artikel 32: Dynamiska inköpssystem

Artikel 33: Elektroniska auktioner

Artikel 34: Elektroniska kataloger

Artikel 35: Centraliserad inköpsverksamhet och inköpscentraler

Artikel 36: Anknutna inköpstjänster

Artikel 37: Tillfällig gemensam upphandling

Artikel 38: Gemensam upphandling mellan upphandlande myndigheter från olika medlemsstater

KAPITEL III: Upphandlingsförfarandets gång

AVSNITT 1 FÖRBEREDELSE

Artikel 39: Preliminära marknadsundersökningar

Artikel 40: Tekniska specifikationer

Artikel 41: Märken

Artikel 42: Provningsrapporter, certifiering och andra bevismedel

Artikel 43: Alternativa anbud

Artikel 44: Uppdelning av kontrakt i delar

Artikel 45: Fastställande av tidsfrister

AVSNITT 2: OFFENTLIGGÖRANDE OCH ÖPPENHET

Artikel 46: Förhandsmeddelanden

Artikel 47: Meddelanden om upphandling

Artikel 48: Meddelande om kontraktstilldelning

Artikel 49: Utförning och offentliggörande av meddelanden

Artikel 50: Offentliggörande på nationell nivå

Artikel 51: Elektronisk tillgänglighet för upphandlingsdokument

Artikel 52: Inbjudan att lämna anbud eller delta i en dialog samt inbjudan att bekräfta intresse

Artikel 53: Information till anbudssökande och anbudsgivare

AVSNITT 3: VAL AV DELTAGARE SAMT TILLDELNING AV KONTRAKT

Artikel 54: Allmänna principer

Underavsnitt 1: Kvalitativa urvalskriterier

Artikel 55: Skäl till uteslutning

Artikel 56: Urvalskriterier

Artikel 57: Självcertifieringar och andra bevismedel

Artikel 58: Online-verktyg för tillhandahållande av intyg och certifikat (e-Certis)

Artikel 59: Europeiskt upphandlingspass

Artikel 60: Intyg

Artikel 61: Kvalitetssäkrings- och miljöledningsstandarder

Artikel 62: Utnyttjande av andra enheters kapacitet

Artikel 63: Officiella förteckningar över godkända ekonomiska aktörer och certifiering genom offentlighetsrättsliga eller privaträttsliga organ

Underavsnitt 2: Minskning av antalet anbudssökande, anbudsgivare och lösningar

Artikel 64: Minskning av antalet i övrigt kvalificerade anbudssökande som inbjuds att delta

Artikel 65: Minskning av antalet anbud och lösningar

Underavsnitt 3: Kontraktstilldelning

Artikel 66: Tilldelningsgrunder

Artikel 67: Livscykel och livscykelkostnader

Artikel 68: Hinder för tilldelning

Artikel 69: Onormalt låga anbud

KAPITEL IV: Fullgörande av kontrakt

Artikel 70: Villkor för fullgörande av kontrakt

Artikel 71: Underentreprenad

Artikel 72: Ändring av kontrakt under löptiden

Artikel 73: Avslutande av kontrakt

AVDELNING III SÄRSKILDA UPPHANDLINGSSYSTEM

KAPITEL I: Sociala tjänster och andra specifika tjänster

Artikel 74: Tilldelning av kontrakt för sociala tjänster och andra specifika tjänster

Artikel 75: Offentliggörande av meddelanden

Artikel 76: Principer för tilldelning av kontrakt

Kapitel II: Regler om projektävlingar

Artikel 77: Allmänna bestämmelser

Artikel 78: Tillämpningsområde

Artikel 79: Meddelanden

Artikel 80: Anordnande av projektävlingar och val av deltagare

Artikel 81: Juryns sammansättning

Artikel 82: Juryns beslut

AVDELNING IV: STYRNING

Artikel 83: Genomförande

Artikel 84: Offentlig tillsyn

Artikel 85: Individuella rapporter om förfaranden för tilldelning av kontrakt

Artikel 86: Nationell rapportering

Artikel 87: Stöd till upphandlande myndigheter och företag

Artikel 88: Administrativt samarbete

AVDELNING V: DELEGERADE BEFOGENHETER, VERKSTÄLLIGHETSBEFOGENHETER OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 89: Utövande av delegering av befogenheter

Artikel 90: Skyndsamt förfarande

Artikel 91: Kommittéförfarande

Artikel 92: Införlivande

Artikel 93: Upphävande

Artikel 94: Översyn

Artikel 95: Ikraftträdande

Artikel 96: Adressater

BILAGOR

BILAGA I CENTRALA STATLIGA MYNDIGHETER

BILAGA II FÖRTECKNING ÖVER VERKSAMHET SOM OMFATTAS AV ARTIKEL 2.7 a

BILAGA III FÖRTECKNING ÖVER VAROR ENLIGT ARTIKEL 4 b I FRÅGA OM OFFENTLIGA UPPHANDLINGSKONTRAKT FRÅN MYNDIGHETER PÅ FÖRSVARSSOMRÅDET

BILAGA IV KRAV PÅ UTRUSTNING FÖR ELEKTRONISK MOTTAGNING AV ANBUD, ANBUDSANSÖKNINGAR ELLER RITNINGAR OCH PLANER I PROJEKTTÄVLINGARNA

BILAGA V FÖRTECKNING ÖVER INTERNATIONELLA AVTAL SOM AVSES I ARTIKEL 23

BILAGA VI INFORMATION SOM SKA FINNAS I MEDDELANDEN

BILAGA VII INFORMATION SOM SKA FINNAS I SPECIFIKATIONER FÖR ELEKTRONISKA AUKTIONER (ARTIKEL 33.4)

BILAGA VIII DEFINITION AV VISSA TEKNISKA SPECIFIKATIONER

BILAGA IX KARAKTERISTIKA FÖR OFFENTLIGGÖRANDET

BILAGA X INNEHÅLL I DE INBJUDNINGAR ATT LÄMNA ANBUD, DELTA I DIALOGEN ELLER BEKRÄFTA INTRESSE SOM FÖRESKRIVS I ARTIKEL 52

BILAGA XI FÖRTECKNING ÖVER INTERNATIONELLA SOCIALA OCH MILJÖRELATERADE KONVENTIONER SOM AVSES I ARTIKLARNA 54.2, 55.3 a OCH 69.4

BILAGA XII REGISTER

BILAGA XIII INNEHÅLL I DET EUROPEISKA UPPHANDLINGSPASSET

BILAGA XIV URVALSKRITERIERNAS BEVISMEDEL

BILAGA XV FÖRTECKNING ÖVER DEN EU-LAGSTIFTNING SOM AVSES I ARTIKEL 67.4

BILAGA XVI TJÄNSTER SOM AVSES I ARTIKEL 74

BILAGA XVII JÄMFÖRELSETABELL

AVDELNING I

TILLÄMPNINGSSOMRÅDE, DEFINITIONER OCH ALLMÄNNA PRINCIPER

KAPITEL I

Tillämpningsområde och definitioner

AVSNITT 1

SYFTE OCH DEFINITIONER

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

1. I detta direktiv fastställs regler om upphandlingsförfaranden för upphandlande myndigheter med avseende på offentliga kontrakt samt om projekttävlingar, vars värde uppskattas till minst de tröskelvärden som fastställs i artikel 4.
2. Upphandling i den mening som avses i detta direktiv är inköp eller andra former av anskaffning av byggtreprenader, varor eller tjänster av en eller flera upphandlande myndigheter från ekonomiska aktörer som utvalts av dessa upphandlande myndigheter oberoende av om byggtreprenaderna, varorna eller tjänsterna är avsedda för ett offentligt ändamål eller inte.

Byggtreprenaden, varorna och/eller tjänsterna i sin helhet, även om de köps genom olika kontrakt, utgör en enda upphandling i den mening som avses i detta direktiv, om kontrakten ingår i ett och samma projekt.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv ska följande definitioner gälla:

- (1) *upphandlande myndigheter*: statliga, regionala eller lokala myndigheter och offentligrättsliga organ samt sammanslutningar av en eller flera sådana myndigheter eller ett eller flera sådana organ.
- (2) *centrala myndigheter*: de upphandlande myndigheter som förtecknas i bilaga I, samt, i den mån som rättelser eller ändringar gjorts på nationell nivå, de enheter som har ersatt dem.
- (3) *upphandlande myndigheter under den centrala nivån*: alla upphandlande myndigheter som inte är centrala myndigheter.

- (4) *regionala myndigheter*: alla myndigheter för administrativa enheter under Nuts-nivåerna 1 och 2 enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1059/2003²⁵.
- (5) *lokala myndigheter*: alla myndigheter för administrativa enheter under Nuts-nivå 3 och mindre administrativa enheter enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1059/2003.
- (6) *offentligrättsliga organ*: varje organ som har samtliga följande egenskaper:
- (a) Det har särskilt inrättats för att tillgodose behov i det allmännas intresse, utan industriell eller kommersiell karaktär. Vid tillämpningen av detta direktiv ska ett organ som verkar på normala marknadsmässiga villkor, har ett vinstsyfte och bär de förluster som uppstår i samband med utövandet av sin verksamhet inte anses ha grundats för att verka för det allmänna intresset utan industriell eller kommersiell karaktär.
  - (b) Det är en juridisk person.
  - (c) Dess verksamhet finansieras till största delen av statliga, regionala eller lokala myndigheter, eller av andra offentligrättsliga organ, eller står under kontroll av sådana organ, eller det har ett förvaltningsorgan, styrelseorgan eller kontrollorgan där mer än hälften av ledamöterna utses av statliga, regionala eller lokala myndigheter, eller av andra offentligrättsliga organ.
- (7) *offentligt kontrakt*: ett skriftligt kontrakt med ekonomiska villkor som slutits mellan en eller flera ekonomiska aktörer och en eller flera upphandlande myndigheter och som avser utförande av byggtreprenad, leverans av varor eller tillhandahållande av tjänster i den mening som avses i detta direktiv.
- (8) *offentligt byggtreprenadkontrakt*: offentliga kontrakt som avser något av följande:
- (a) Utförande eller projektering och utförande av sådana byggtreprenader för verksamheter som omfattas av bilaga II.
  - (b) Utförande eller projektering och utförande av en byggtreprenad.
  - (c) Genomförande, oavsett medel, av en byggtreprenad som motsvarar de krav som anges av den upphandlande myndigheten som utövar ett avgörande inflytande över typen eller projekteringen av byggtreprenaden.
- (9) Med byggtreprenad avses ett resultat av bygg- och anläggningsarbeten som i sig fyller en teknisk eller ekonomisk funktion.
- (10) *offentligt varukontrakt*: ett offentligt kontrakt som avser köp, leasing, hyra eller hyrköp – med eller utan köpoption – av varor. Ett offentligt kontrakt kan som ett underordnat inslag omfatta kompletterande monterings- och installationsarbeten.

---

²⁵ EUT L 154, 21.6.2003, s. 1.

- (11) *offentligt tjänstekontrakt*: ett offentligt kontrakt som avser tillhandahållandet av andra tjänster än de som avses i punkt 8.
- (12) *ekonomisk aktör*: varje fysisk eller juridisk person, enhet eller grupp av sådana personer och/eller enheter som erbjuder sig att utföra byggentreprenader och/eller tillhandahåller byggentreprenader, levererar varor eller tillhandahåller tjänster på marknaden.
- (13) *anbudsgivare*: en ekonomisk aktör som har lämnat ett anbud.
- (14) *anbudssökande*: en ekonomisk aktör som har ansökt om att få eller uppmanats att lämna anbud vid ett selektivt förfarande, ett förhandlat förfarande under konkurrens eller ett förhandlat förfarande utan föregående meddelande om upphandling, en konkurrenspräglad dialog eller i ett innovationspartnerskap.
- (15) *upphandlingsdokument*: alla dokument som utarbetas av den upphandlande myndigheten eller som den upphandlande myndigheten hänvisar till för att beskriva eller fastställa innehållet i upphandlingen eller förfarandet, inbegripet meddelanden om upphandling, förhandsmeddelanden eller meddelanden om att det finns ett kvalificeringssystem om ett sådant meddelande används, tekniska specifikationer, förslag till kontraktsvillkor, format för de handlingar som ska lämnas in av anbudssökande och anbudsgivare, upplysningar om allmänt tillämpliga skyldigheter samt eventuella kompletterande handlingar.
- (16) *centraliserade inköpsverksamheter*: verksamheter som bedrivs stadigvarande i någon av följande former:
- (a) Anskaffning av varor och/eller tjänster som är avsedda för upphandlande myndigheter.
  - (b) Tilldelning av offentliga kontrakt eller ingående av ramavtal om byggentreprenader, varor eller tjänster som är avsedda för upphandlande myndigheter.
- (17) *stödverksamheter för inköp*: verksamheter för tillhandahållande av stöd för inköp, särskilt i följande former:
- (a) Teknisk infrastruktur som gör det möjligt för upphandlande myndigheter att tilldela kontrakt eller ingå ramavtal för byggentreprenader, varor eller tjänster.
  - (b) Rådgivning om genomförande eller projektering av offentliga upphandlingsförfaranden.
  - (c) Förberedande och administration av upphandlingsförfaranden på den upphandlande myndighetens vägnar och för denne.
- (18) *inköpscentral*: en upphandlande myndighet som tillhandahåller centraliserade inköpsverksamheter och eventuellt också stödverksamheter för inköp.
- (19) *upphandlingstjänsteleverantör*: ett offentligt eller privat organ som erbjuder stödverksamheter för inköp på marknaden.

- (20) *skriftlig*: varje enhet av ord eller siffror som kan läsas, återges och sedan meddelas, inklusive uppgifter som går att överföra eller lagra med elektroniska medel.
- (21) *elektroniska medel*: elektronisk utrustning för behandling (även digital komprimering) och lagring av data som sänds, överförs och mottas via kabel, radioväg, på optisk eller annan elektromagnetisk väg.
- (22) *livscykel*: alla på varandra följande och/eller sammanlänkade stadier, inklusive tillverkning, transport, användning och underhåll under en produkts existens eller under tillhandahållandet av en byggtreprenad eller tjänst, från råvaruanskaffning eller generering av resurser till bortskaffande, röjning och avslutande.
- (23) *projektävling*: förfarande på främst sådana områden som stads- och landsbygdsplanering, arkitektur, formgivningsteknik och databehandling som innebär att den upphandlande myndigheten får en ritning eller en projektbeskrivning som en jury utsett till vinnande bidrag i en tävling med eller utan priser.

Artikel 3 *Blandad upphandling*

1. Kontrakt som avser två eller flera slag av upphandling (byggtreprenader, tjänster eller varor) ska tilldelas i enlighet med tillämpliga bestämmelser för den typ av upphandling som karaktäriserar huvudföremålet för den berörda upphandlingen.

För blandade kontrakt bestående av tjänster i den mening som avses i kapitel I i avdelning III och andra tjänster, eller tjänster och varor, ska huvudföremålet bestämmas genom jämförelse av värdena för tjänster respektive varor.

2. För kontrakt som avser upphandling som omfattas av detta direktiv samt upphandling eller andra beståndsdelar som inte omfattas av detta direktiv eller av direktiven [som ersätter 2004/17/EG] eller 2009/81/EG²⁶ ska den del av kontraktet som utgör upphandling som omfattas av detta direktiv tilldelas i enlighet med bestämmelserna i detta direktiv.

För blandade kontrakt bestående av kontrakt för varor, byggtreprenader och tjänster och koncessioner ska den del av kontraktet som utgör ett kontrakt som omfattas av detta direktiv tilldelas i enlighet med bestämmelserna i detta direktiv.

Om de olika delarna av kontraktet i fråga objektivt sett inte kan särskiljas ska detta direktiv tillämpas på grundval av huvudföremålet för kontraktet.

---

²⁶ EUT L 217, 20.8.2009, s. 76.

AVSNITT 2 TRÖSKELVÄRDEN

Artikel 4 Tröskelbelopp

Detta direktiv ska tillämpas på upphandlingar vars värde exklusive mervärdesskatt beräknas uppgå till minst följande tröskelvärden:

- (a) 5 000 000 euro för offentliga byggentreprenadkontrakt.
- (b) 130 000 euro för offentliga varu- och tjänstekontrakt som tilldelas av centrala myndigheter och projekttävlingar som organiseras av sådana myndigheter. Om offentliga varukontrakt tilldelas av upphandlande myndigheter på försvarsområdet ska detta tröskelbelopp bara gälla vid kontrakt som avser produkter som omfattas av bilaga III.
- (c) 200 000 euro för offentliga varu- och tjänstekontrakt som tilldelas av upphandlande myndigheter under den centrala nivån och för projekttävlingar som organiseras av sådana myndigheter.
- (d) 500 000 euro för offentliga kontrakt för de sociala och andra särskilda tjänster som anges i bilaga XVI.

Artikel 5 Metoder för beräkning av det uppskattade värdet av en upphandling

1. Beräkningen av det uppskattade värdet av en upphandling ska grundas på det totala beloppet efter avdrag för mervärdesskatt som ska betalas enligt den upphandlande myndighetens egen uppskattning, inbegripet varje form av eventuell optionsrätt och eventuella klausuler om förlängning av kontraktet.

Om den upphandlande myndigheten planerar för premier eller ersättningar till anbudssökande eller anbudsgivare ska den beakta dessa när den beräknar det uppskattade kontraktets värde.

2. Metoden för beräkningen av det uppskattade värdet av en upphandling får inte väljas i syfte att undanta den från detta direktivs tillämpningsområde. En enskild upphandling får därför inte delas upp för att förhindra att upphandlingen omfattas av detta direktiv, såvida inte detta motiveras av objektiva skäl.
3. Denna uppskattning ska gälla vid den tidpunkt då meddelandet om upphandling skickas ut eller, om ett sådant meddelande inte krävs, vid den tidpunkt då den upphandlande myndigheten inleder upphandlingsförfarandet, särskilt genom att man definierar väsentliga egenskaper för den avsedda upphandlingen.
4. För ramavtal och dynamiska inköpssystem är det värde som ska beaktas det högsta uppskattade värdet exklusive mervärdesskatt av samtliga planerade kontrakt under ramavtalets eller det dynamiska inköpssystemets hela löptid.

5. För innovationspartnerskap är det värde som ska beaktas det högsta uppskattade värdet exklusive mervärdesskatt av de forsknings- och utvecklingsverksamheter som ska genomföras under alla stadier av det planerade partnerskapet samt de varor, tjänster eller byggtreprenader som ska utvecklas eller upphandlas i slutet av det planerade partnerskapet.
6. För offentliga byggtreprenadkontrakt ska man vid beräkningen av det uppskattade värdet beakta såväl kostnaden för byggtreprenaden som hela det uppskattade värdet av de varor och tjänster som de upphandlade myndigheterna tillhandahåller entreprenören, förutsatt att de är nödvändiga för att byggtreprenaden ska kunna genomföras.
7. Om en planerad byggtreprenad eller ett planerat köp av tjänster kan innebära att flera kontrakt tilldelas samtidigt i form av delkontrakt ska det uppskattade värdet av samtliga delkontrakt beaktas.

Om det sammanlagda värdet av delkontrakten uppgår till minst det tröskelvärde som anges i artikel 4, ska detta direktiv tillämpas på tilldelningen av varje delkontrakt.

8. Om en planerad anskaffning av likartade varor kan innebära att flera kontrakt tilldelas samtidigt i form av delkontrakt ska det uppskattade totala värdet av samtliga delkontrakt beaktas vid tillämpningen av artikel 4 b och 4 c.

Om det sammanlagda värdet av delkontrakten uppgår till minst det tröskelvärde som anges i artikel 4, ska detta direktiv tillämpas på tilldelningen av varje delkontrakt.

9. Upphandlande myndigheter får tilldela kontrakt för enskilda delar utan att tillämpa de förfaranden som föreskrivs i detta direktiv, förutsatt att det uppskattade värdet exklusive mervärdesskatt för den berörda delen är lägre än 80 000 euro för varor eller tjänster eller 1 miljon euro för byggtreprenader. Det sammanlagda värdet av de delar som därigenom tilldelas utan att tillämpa detta direktiv får dock inte överskrida 20 % av det sammanlagda värdet av alla delar som den föreslagna byggtreprenaden, den föreslagna anskaffningen av likartade varor eller den föreslagna upphandlingen av tjänster har delats upp i.

10. För offentliga varu- eller tjänstekontrakt som regelbundet återkommer eller som ska förnyas inom en viss period, ska det uppskattade kontraktsvärdet beräknas utifrån
  - (a) antingen det reella totala värdet av en följd av liknande kontrakt som tilldelats under de föregående tolv månaderna eller under det föregående räkenskapsåret, om möjligt korrigerat för att ta hänsyn till eventuella ändringar i kvantitet eller värde under loppet av de tolv månader som följer efter det första kontraktet,
  - (b) eller det uppskattade totala värdet av en följd av kontrakt som tilldelats under loppet av de tolv månader som följer efter den första leveransen eller under räkenskapsåret om detta är längre än tolv månader.

11. För offentliga varukontrakt som avser leasing, hyra eller hyrköp, ska det uppskattade kontraktsvärdet beräknas utifrån följande värde:

- (a) För offentliga kontrakt på bestämd tid som uppgår till högst tolv månader, det uppskattade totala värdet för hela kontraktstiden eller om denna är längre än tolv månader, kontraktets totala värde, inbegripet uppskattat restvärde.
  - (b) För offentliga kontrakt på obestämd tid eller kontrakt som inte kan tidsbestämmas: månadsvärdet multiplicerat med 48.
12. För offentliga tjänstekontrakt, ska det uppskattade kontraktsvärdet beräknas utifrån följande värde i förekommande fall:
- (a) Försäkringstjänster: den premie som ska betalas och andra former av ersättning.
  - (b) Banktjänster och andra finansiella tjänster: arvoden, provisioner, ränta och andra former av ersättning.
  - (c) Kontrakt som avser projektering: arvoden, provision som ska betalas och andra former av ersättning.
13. För offentliga tjänstekontrakt där det inte anges något totalpris, ska det uppskattade kontraktsvärdet beräknas utifrån följande värde:
- (a) För kontrakt på bestämd tid som uppgår till högst 48 månader: det uppskattade totala värdet under hela kontraktstiden.
  - (b) För kontrakt på obestämd tid eller kontrakt med mer än 48 månaders löptid: månadsvärdet multiplicerat med 48.

Artikel 6
Revidering av tröskelvärdena

1. Kommissionen ska vartannat år från och med den 30 juni 2014 kontrollera att de tröskelvärden som fastställs i leden a–c i artikel 4 motsvarar WTO-avtalet om offentlig upphandling och vid behov revidera dem.
- I enlighet med den beräkningsmetod som anges i WTO-avtalet om upphandling ska kommissionen beräkna tröskelvärdena utifrån genomsnittlig dagskurs för euro, uttryckt i särskilda dragningsrätter (SDR), under en period på 24 månader som slutar den sista dagen i augusti omedelbart före den revidering som börjar gälla den 1 januari. Om det behövs ska de reviderade tröskelvärdena avrundas nedåt till närmaste tusental euro för att säkerställa iakttagandet av de gällande tröskelvärdena enligt avtalet, uttryckta i SDR.
2. När kommissionen genomför revideringen enligt punkt 1 i denna artikel ska den dessutom revidera följande:
- (a) Tröskelvärdet i artikel 12 första stycket led a genom att anpassa det till det reviderade tröskelvärdet för offentliga byggtreprenadkontrakt.

(b) Tröskelvärde i artikel 12 första stycket led b genom att anpassa det till det reviderade tröskelvärde för offentliga tjänstekontrakt som tilldelas av upphandlande myndigheter under den centrala nivån.

3. Kommissionen ska vartannat år från och med den 1 januari 2014 fastställa motvärdet till de tröskelvärden som avses i artikel 4 a–c i nationella valutor när det gäller de medlemsstater som inte deltar i den monetära unionen, som ska revideras i enlighet med punkt 1 i denna artikel.

Samtidigt ska kommissionen fastställa motvärdet till det tröskelvärde som avses i artikel 4 d i nationella valutor när det gäller de medlemsstater som inte deltar i den monetära unionen.

I enlighet med den beräkningsmetod som anges i WTO-avtalet om offentlig upphandling ska dessa motvärden fastställas på grundval av den genomsnittliga dagskursen för dessa valutor motsvarande det tillämpliga tröskelvärde uttryckt i euro under de 24 månader som slutar den sista dagen i augusti omedelbart före den revidering som börjar gälla den 1 januari.

4. De reviderade tröskelvärdena enligt punkt 1 och deras motvärden i de nationella valutor som avses i punkt 3 ska efter revideringen offentliggöras av kommissionen i *Europeiska unionens officiella tidning* i början av november.
5. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 89 för att anpassa de metoder som anges i andra stycket i leden 1–4 till eventuella ändringar i den metod som anges i WTO-avtalet om offentlig upphandling för en revidering av de tröskelvärden som avses i artikel 4 a–c för att fastställa motvärdet i nationella valutor när det gäller de medlemsstater som inte deltar i den monetära unionen i enlighet med punkt 3 i denna artikel.

Kommissionen ska också ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 89 för att revidera de tröskelvärden som avses i artikel 4 a–c i enlighet med punkt 1 i denna artikel samt för att revidera de tröskelvärden som avses i artikel 12 första stycket led a och b i enlighet med punkt 2 i denna artikel.

6. Om det är nödvändigt att revidera de tröskelvärden som avses i artikel 4 a–c samt de tröskelvärden som avses i artikel 12 första stycket led a och b, och tvingande skäl till skyndsamhet förhindrar användningen av förfarandet i artikel 89 ska det förfarande som anges i artikel 90 tillämpas på delegerade akter som antas enligt andra stycket i punkt 5 i denna artikel.

AVSNITT 3 UNDANTAG

Artikel 7

Kontrakt som tilldelas inom vatten-, energi-, transport- och postsektorerna

Detta direktiv ska inte tillämpas på offentliga kontrakt och projekttävlingar som i enlighet med [direktiv som ersätter 2004/17/EG] tilldelas eller organiseras av upphandlande

myndigheter som utövar en eller flera av de verksamheter som avses i artiklarna [5–11] i det direktivet och som tilldelas för utförandet av dessa verksamheter, och inte heller på offentliga kontrakt som är undantagna från dess tillämpningsområde enligt [artiklarna 15, 20 och 27] i det direktivet.

Artikel 8

Särskilda undantag på området elektronisk kommunikation

Detta direktiv ska inte tillämpas på sådana offentliga kontrakt och projekttävlingar som huvudsakligen syftar till att ge en upphandlande myndighet möjlighet att tillhandahålla eller driva publika kommunikationsnät, eller att för allmänheten tillhandahålla en eller flera elektroniska kommunikationstjänster.

I denna artikel avses med

- (a) *publikt kommunikationsnät*: elektroniskt kommunikationsnät som helt eller huvudsakligen används för att tillhandahålla elektroniska kommunikationstjänster som är tillgängliga för allmänheten och som stöder informationsöverföring mellan nätanslutningspunkter.
- (b) *elektroniskt kommunikationsnät*: system för överföring och i tillämpliga fall utrustning för koppling eller dirigering samt andra resurser som medger överföring av signaler via tråd, via radio, på optisk väg eller via andra elektromagnetiska överföringssätt, däribland satellitnät, fasta nät (kretskopplade och paketkopplade, inbegripet Internet) och markbundna mobilnät, elnätsystem i den utsträckning dessa används för signalöverföring, rundradionät samt kabel-TV-nät, oberoende av vilken typ av information som överförs.
- (c) *nätanslutningspunkt*: den fysiska punkt genom vilken en abonnent ansluts till det allmänt tillgängliga telefonnätet; för nät där man använder sig av koppling och dirigering betecknas anslutningspunkten med hjälp av en särskild nätadress.
- (d) *elektronisk kommunikationstjänst*: en tjänst som vanligen tillhandahålls mot ersättning och som helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av signaler i elektroniska kommunikationsnät, däribland teletjänster och överföringstjänster i nät som används för rundradio, men inte tjänster i form av tillhandahållande av innehåll som överförs med hjälp av elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster eller utövande av redaktionellt ansvar över detta innehåll. De omfattar inte de av informationssamhällets tjänster enligt definitionen i artikel 1 i direktiv 98/34/EG som inte helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av signaler i elektroniska kommunikationsnät.

Artikel 9

Tilldelning av kontrakt och anordnande av projekttävlingar i enlighet med internationella regler

Detta direktiv ska inte tillämpas på kontrakt eller projekttävlingar som den upphandlande myndigheten är skyldig att tilldela eller anordna enligt andra upphandlingsförfaranden än de som föreskrivs i detta direktiv, som fastställts i enlighet med något av följande:

- (a) Ett internationellt avtal som i överensstämmelse med fördraget har ingåtts mellan en medlemsstat och ett eller flera tredjeländer och som omfattar byggentreprenader, varor eller tjänster för att signatärstaterna gemensamt ska genomföra eller driva ett projekt.
- (b) Internationellt ingångna avtal om stationering av trupper och som avser företag i en medlemsstat eller ett tredjeland.
- (c) En internationell organisations särskilda förfarande.
- (d) Förfaranderegler som fastställts av en internationell organisation eller ett internationellt finansinstitut i fråga om kontrakt eller projekttävlingar som helt finansieras av den organisationen eller det institutet. När det gäller offentliga kontrakt och projekttävlingar som i en betydande utsträckning finansieras av en internationell organisation eller ett internationellt finansinstitut, ska parterna enas om tillämpliga upphandlingsförfaranden, vilka ska stå i överensstämmelse med fördraget.

Alla avtal som avses i led a i första stycket ska lämnas till kommissionen som får rådfråga den rådgivande kommittén för offentliga upphandlingskontrakt som avses i artikel 91.

Artikel 10

Särskilda undantag för tjänstekontrakt

Detta direktiv ska inte tillämpas på offentliga tjänstekontrakt

- (a) som avser förvärv eller hyra, oavsett finansieringsform, av mark, befintliga byggnader eller annan fast egendom eller rättigheter till sådan egendom. Varje form av kontrakt om finansiella tjänster som sluts samtidigt med, före eller efter förvärvs- eller hyreskontraktet ska emellertid omfattas av detta direktiv,
- (b) som avser anskaffning, utveckling, produktion eller samproduktion av programmaterial avsett för audivisueella medietjänster som tilldelas av radio- och tv-bolag, eller kontrakt om sändningstid som tilldelats tillhandahållare av audivisueella medietjänster,
- (c) som avser skiljemanna- och förlikningstjänster,
- (d) som avser finansiella tjänster i anslutning till emittering, försäljning, inköp eller överföring av värdepapper eller andra finansiella instrument i den mening som avses

i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG²⁷ samt tjänster som utförs av centralbanker och insatser som genomförs tillsammans med Europeiska finansiella stabiliseringsmekanismen (EFSM),

- (e) som avser anställningskontrakt,
- (f) som avser kollektivtrafik på järnväg eller tunnelbana.

Audivisuella medietjänster i en mening som avses i led b i första stycket ska omfatta all överföring och distribution via någon form av elektroniskt nät.

Artikel 11 *Förbindelser mellan offentliga myndigheter*

1. Kontrakt som en upphandlande myndighet tilldelar en annan juridisk person ska inte omfattas av tillämpningsområdet för detta direktiv om följande kumulativa villkor är uppfyllda:
  - (a) Den upphandlande myndigheten utövar kontroll över den berörda juridiska personen motsvarande den som den utövar över sin egen förvaltning.
  - (b) Den juridiska personen utför minst 90 % av sin verksamhet för den upphandlande myndighetens räkning eller för andra juridiska personers räkning som den upphandlande myndigheten utövar kontroll över.
  - (c) Det finns inget privat deltagande i den juridiska person som står under kontroll.

En upphandlande myndighet ska anses utöva kontroll över en juridisk person motsvarande den kontroll som den utövar över sin egen förvaltning i den mening som avses i led a första stycket om myndigheten utövar en avgörande påverkan i fråga om såväl strategiska mål som bolagets viktiga beslut.

2. Punkt 1 gäller också när den myndighet som står under kontroll är en upphandlande myndighet, och myndigheten tilldelar ett kontrakt till den enhet som utövar kontroll över den eller till en annan juridisk person som kontrolleras av samma upphandlande myndighet, förutsatt att det inte finns något privat deltagande i den juridiska person som tilldelas det offentliga kontraktet.
3. En upphandlande myndighet som inte utövar kontroll över en juridisk person i den mening som avses i punkt 1 kan emellertid tilldela ett kontrakt utan att tillämpa detta direktiv till en juridisk person som den gemensamt utövar kontroll över tillsammans med andra upphandlande myndigheter om följande villkor är uppfyllda:
  - (a) De upphandlande myndigheterna utövar gemensamt kontroll över den berörda juridiska personen motsvarande den som de utövar över sina egna förvaltningar.

---

²⁷ EUT L 145, 30.4.2004, s. 1.

- (b) Minst 90 % av den juridiska personens verksamhet utförs för de upphandlande myndigheterna eller för andra juridiska personer som samma upphandlande myndigheter utövar kontroll över.
- (c) Det finns inget privat deltagande i den juridiska enhet som står under kontroll.

För tillämpningen av led a ska upphandlande myndigheter anses utöva gemensam kontroll över en juridisk person om följande kumulativa villkor är uppfyllda:

- (a) Den kontrollerade juridiska personens beslutsorgan består av representanter från samtliga deltagande upphandlande myndigheter.
- (b) Dessa upphandlande myndigheter utövar ett bestämmande inflytande såväl avseende den kontrollerade juridiska personens strategiska mål som avseende dess viktiga beslut.
- (c) Den kontrollerade juridiska personen har inte något särskilt eget intresse i förhållande till de offentliga myndigheter som är anslutna till den.
- (d) Den kontrollerade juridiska personen erhåller inga vinster förutom ersättningen av de faktiska kostnaderna för de offentliga kontrakt som ingåtts med de upphandlande myndigheterna.

4. Ett avtal som ingåtts mellan två eller flera upphandlande myndigheter ska inte anses utgöra ett offentligt kontrakt i den mening som avses i artikel 2.6 i detta direktiv, om följande kumulativa villkor är uppfyllda:

- (a) Avtalet utgör ett konkret samarbete mellan de deltagande upphandlande myndigheterna för gemensamt utförande av en gemensam uppgift och omfattar ömsesidiga rättigheter och skyldigheter.
- (b) Avtalet styrs endast av faktorer som har att göra med det allmännyttiga intresset.
- (c) De deltagande upphandlande myndigheterna utövar inte verksamhet på den öppna marknaden i en omfattning som överstiger 10 % av omsättningen för de verksamheter som berörs av avtalet.
- (d) Avtalet omfattar inte andra ekonomiska överföringar mellan de upphandlande myndigheterna än överföringar för ersättning av de faktiska kostnaderna för varor, byggtreprenader eller tjänster.
- (e) Det finns inget privat deltagande i någon av de berörda upphandlande myndigheterna.

5. Den kontroll av att det inte finns något privat deltagande som avses i punkterna 1–4 ska utföras vid tidpunkten för kontraktstilldelningen eller slutandet av avtalet.

De undantag som fastställs i denna artikel ska upphöra så snart det förekommer privat deltagande, med följden att en ny upphandling måste inledas för pågående kontrakt via normala förfaranden.

AVSNITT 4 SÄRSKILDA SITUATIONER

Artikel 12

Kontrakt som subventioneras av en upphandlande myndighet

Detta direktiv ska tillämpas på tilldelning av följande kontrakt:

- (a) Kontrakt för byggtreprenad som får direkta bidrag på mer än 50 % av finansieringen från upphandlande myndigheter och vars uppskattade värde, exklusive mervärdesskatt, uppgår till minst 5 000 000 euro, när dessa kontrakt omfattar en av följande verksamheter:
  - (i) De byggtreprenader som avses i bilaga II
  - (ii) Uppförande av sjukhus, anläggningar för sport, rekreation och fritid, skol- eller universitetsbyggnader eller byggnader för administrationsändamål.
- (b) Tjänstekontrakt som får direkta bidrag på mer än 50 % av finansieringen från upphandlande myndigheter och vars uppskattade värde, exklusive mervärdesskatt, uppgår till minst 200 000 euro om dessa kontrakt är förbundna med ett byggtreprenadkontrakt enligt led a.

De upphandlande myndigheter som betalar ut de bidrag som avses i leden a och b i första stycket ska se till att detta direktiv iakttas om de inte själva tilldelar kontrakten eller när de själva tilldelar kontrakten i de andra enheternas namn och för deras räkning.

Artikel 13

Forsknings- och utvecklingstjänster

1. Detta direktiv ska tillämpas på offentliga tjänstekontrakt för forsknings- och utvecklingstjänster med följande hänvisningsnummer i CPV: 73000000-2 till 73436000-7, förutom 73200000-4, 73210000-7 eller 73220000-0, förutsatt att båda av de följande villkoren är uppfyllda:
  - (a) De uteslutande är till nytta för en upphandlande myndighet i dess egen verksamhet.
  - (b) Den tillhandahållna tjänsten betalas helt och hållet av den upphandlande myndigheten.Detta direktiv ska inte tillämpas på offentliga tjänstekontrakt för forsknings- och utvecklingstjänster med följande hänvisningsnummer i CPV: 73000000-2 till 73436000-7, utom 73200000-4, 73210000-7 eller 73220000-0 när något av de villkor som avses i led a eller b i första stycket inte är uppfyllt.
2. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 89 för att ändra de hänvisningsnummer i CPV som avses i punkt 1 i syfte att införa

ändringar av CPV-nomenklaturen i detta direktiv, förutsatt att de inte medför en ändring av direktivets tillämpningsområde.

Artikel 14
Försvar och säkerhet

1. Med förbehåll för artikel 346 i EUF-fördraget ska detta direktiv tillämpas på tilldelning av offentliga kontrakt och anordnande av projekttävlingar på försvars- och säkerhetsområdet, med undantag för följande kontrakt:
  - (a) Kontrakt som omfattas av tillämpningsområdet för direktiv 2009/81/EG.
  - (b) Kontrakt som direktiv 2009/81/EG inte är tillämpligt på i enlighet med artiklarna 8, 12 och 13 i det direktivet.
2. Detta direktiv ska inte tillämpas på andra offentliga kontrakt och projekttävlingar än de som anges i punkt 1, om skyddet av en medlemsstats väsentliga säkerhetsintressen inte kan garanteras i ett upphandlingsförfarande som genomförs i enlighet med detta direktiv.

KAPITEL II
Allmänna bestämmelser

Artikel 15
Principer för upphandling

Upphandlande myndigheter ska behandla ekonomiska aktörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt förfara på ett öppet och proportionerligt sätt.

Upphandlingen får inte utformas i avsikt att undanta den från tillämpningsområdet för detta direktiv eller för att på ett konstgjort sätt begränsa konkurrensen.

Artikel 16
Ekonomiska aktörer

1. Ekonomiska aktörer som enligt lagstiftningen i sin etableringsstat har rätt att leverera den aktuella tjänsten får inte uteslutas endast på grund av att lagstiftningen i den medlemsstat där upphandlingen sker kräver att de ska vara antingen fysiska eller juridiska personer.

Juridiska personer kan likväl åläggas att, när det gäller offentliga tjänstekontrakt och offentliga byggentreprenadkontrakt samt offentliga varukontrakt som dessutom omfattar tjänster eller monterings- och installationsarbeten, i anbudet eller anbudsansökan uppge namn och yrkeskvalifikationer på den personal som ska fullgöra kontraktet i fråga.

2. Grupper av ekonomiska aktörer får lämna anbud eller anmäla sig som anbudssökande. Upphandlande myndigheter får inte ställa upp särskilda krav för

sådana grupper deltagande i upphandlingsförfaranden som inte gäller för enskilda anbudssökande. De upphandlande myndigheterna får inte kräva att sådana grupper ska anta en viss juridisk form för att få lämna ett anbud eller en anbudsansökan,

Upphandlande myndigheter får fastställa särskilda villkor för fullgörande av kontraktet av en grupp, förutsatt att dessa villkor är motiverade av sakliga skäl och är proportionerliga. Villkoren kan innebära att en grupp ska anta en viss juridisk form när den blivit tilldelad kontraktet, om det är nödvändigt för att kontraktet ska kunna fullgöras korrekt.

Artikel 17 *Reserverade kontrakt*

Medlemsstaterna får reservera deltagandet i upphandlingsförfaranden för skyddade verkstäder och ekonomiska aktörer vars främsta syfte är social och yrkesmässig integration av funktionshindrade och missgynnade arbetstagare eller föreskriva att kontrakten ska fullgöras inom ramen för program för skyddad anställning, förutsatt att över 30 % av arbetstagarna i sådana verkstäder, eller av de ekonomiska aktörerna eller programmen funktionshindrade eller missgynnade arbetstagare.

Meddelandet ska innehålla en hänvisning till denna bestämmelse.

Artikel 18 *Sekretess*

1. Om inte annat föreskrivs i detta direktiv eller nationell lagstiftning om tillgång till information, och utan att det påverkar upplysningsskyldigheten i fråga om ingångna kontrakt och information till anbudssökande och anbudsgivare enligt artiklarna 48 och 53 i detta direktiv, får den upphandlande myndigheten inte offentliggöra uppgifter som lämnats in och förklarats sekretessbelagda av de ekonomiska aktörerna, inklusive men inte begränsat till tekniska hemligheter, affärshemligheter och konfidentiella aspekter i anbudet.
2. En upphandlande myndighet får ställa krav på ekonomiska aktörer för att skydda den konfidentiella karaktären hos de uppgifter som den lämnar ut under upphandlingsförfarandet.

Artikel 19 *Regler för kommunikation*

1. Förutom när användning av elektroniska medel är obligatorisk i enlighet med artiklarna 32, 33, 34, 35.4, 49.2 eller 51 i detta direktiv får de upphandlande myndigheterna välja mellan följande kommunikationsmedel för all kommunikation och allt informationsutbyte:
  - (a) Elektroniska medel i enlighet med punkterna 3, 4 och 5.
  - (b) Post eller fax.

- (c) Telefon i de fall och enligt de villkor som anges i punkt 6.
- (d) En kombination av dessa metoder.

Medlemsstaterna får göra användning av elektroniska medel obligatorisk i andra situationer än de som avses i artiklarna 32, 33, 34, 35.2, 49.2 eller 51 i detta direktiv.

- 2. De valda kommunikationsmedlen ska vara allmänt tillgängliga och får inte begränsa de ekonomiska aktörernas tillträde till anbudsförfarandet.

Kommunikationen, informationsutbytet och lagringen av uppgifterna ska ske på ett sådant sätt att alla uppgifter och den sekretess som gäller för anbudena och anbudsansökningarna bevaras. De upphandlande myndigheterna ska inte ta del av innehållet i anbudena och anbudsansökningarna förrän tidsfristen för att lämna anbud har löpt ut.

- 3. De verktyg som ska användas för kommunikation med elektroniska medel, liksom deras tekniska krav, ska vara icke-diskriminerande, allmänt tillgängliga och kompatibla med allmänt använda informations- och kommunikationsprodukter. De får inte begränsa de ekonomiska aktörernas tillträde till upphandlingsförfarandet. Den teknik och de egenskaper hos de anordningar för elektronisk mottagning som anses överensstämma med första stycket i denna punkt anges i bilaga IV.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 89 för att ändra den teknik och de egenskaper som anges i bilaga IV till följd av teknisk utveckling eller av administrativa skäl.

För att se till att tekniska format samt process- och meddelandestandarder är kompatibla, särskilt i ett gränsöverskridande sammanhang, ska kommissionen ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 89 för att besluta om obligatorisk användning av specifika tekniska standarder, åtminstone i fråga om elektroniskt inlämnande, elektroniska kataloger och medel för elektronisk autentisering.

- 4. De upphandlande myndigheterna får vid behov kräva användning av verktyg som inte är allmänt tillgängliga, förutsatt att de erbjuder alternativa medel för tillgång.

De upphandlande myndigheterna ska anses erbjuda passande alternativa medel för tillgång i följande situationer:

- (a) Om de på elektronisk väg ger fri, direkt och fullständig tillgång till dessa verktyg från och med datumen för offentliggörandet av meddelandet i enlighet med bilaga IX eller från det datum då inbjudan att bekräfta intresse avsågs. Den internetadress på vilken dessa verktyg finns tillgängliga ska anges i meddelandet eller inbjudan att bekräfta intresse.
- (b) Om de försäkras om att anbudsgivare som är etablerade i en annan medlemsstat än den upphandlande myndighetens medlemsstat kan få tillträde till upphandlingsförfarandet genom användning av provisoriska anordningar som görs tillgängliga online utan extra kostnader.
- (c) Om de stöder en alternativ kanal för elektronisk inlämning av anbud.

5. Följande regler ska gälla för anordningar för elektronisk överföring och mottagning av anbud och anordningar för elektronisk mottagning av anbudsansökningar:
- (a) Information om de specifikationer som är nödvändiga för elektronisk inlämning av anbud och anbudsansökningar, inbegripet kryptering och tidsstämpling, ska finnas tillgänglig för alla berörda parter.
  - (b) Anordningar, metoder för autentisering och elektroniska signaturer ska uppfylla kraven i bilaga IV.
  - (c) De upphandlande myndigheterna ska ange den säkerhetsgrad som krävs för de elektroniska medlen i olika skeden av upphandlingsförfarandet. Säkerhetsnivån ska stå i proportion till de risker som är förknippade med förfarandet.
  - (d) Om avancerade elektroniska signaturer enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/93/EG²⁸ krävs ska de upphandlande myndigheterna, så länge signaturen är giltig, godta signaturer som stöds av ett sådant kvalificerat elektroniskt certifikat som avses i den tillförlitliga förteckning som fastställs i kommissionens beslut 2009/767/EG²⁹, med eller utan en säker anordning för skapande av signaturer, förutsatt att de uppfyller följande villkor:
    - (i) De måste fastställa det format för avancerade signaturer som krävs på grundval av de format som anges i kommissionens beslut 2011/130/EU³⁰ och vidta nödvändiga åtgärder för den tekniska behandlingen av dessa format.
    - (ii) Om ett anbud är försett med ett kvalificerat certifikat som finns med i den tillförlitliga förteckningen, får de inte införa ytterligare krav som kan förhindra anbudsgivarna att använda dessa signaturer. De måste fastställa det format för avancerade signaturer som krävs på grundval av de format som anges i kommissionens beslut 2011/130/EU³¹ och vidta nödvändiga åtgärder för den tekniska behandlingen av dessa format.
6. Följande regler ska gälla för överföring av anbudsansökningar:
- (a) En anbudsansökan avseende ett offentligt upphandlingsförfarande får göras skriftligt eller per telefon. Om en anbudsansökan görs per telefon, ska en skriftlig bekräftelse skickas före utgången av tidsfristen för dess mottagande.
  - (b) En upphandlande myndighet får kräva att en anbudsansökan som görs per fax ska bekräftas per post eller via elektroniska medel, om detta är nödvändigt för juridiskt bindande bevis.

För tillämpningen av led b ska den upphandlande myndigheten i det meddelande som används som meddelande för upphandling eller i inbjudan att bekräfta intresse ange att den kräver att ansökningar om att delta som avsänds per fax ska bekräftas via

---

²⁸ EGT L 13, 19.1.2000, s. 12.

²⁹ EUT L 274, 20.10.2009, s. 36.

³⁰ EUT L 53, 26.2.2011, s. 66.

³¹ EUT L 53, 26.2.2011, s. 66.

e-post eller genom elektroniska medel samt tidsgränsen för att skicka in en sådan bekräftelse.

7. Medlemsstaterna ska senast två år efter det datum som anges i artikel 92.1 se till att alla upphandlingsförfaranden enligt detta direktiv genomförs med hjälp av elektroniska medel, särskilt elektroniskt utbyte, i enlighet med kraven i denna artikel.

Detta krav ska inte gälla om användning av elektroniska medel skulle kräva specialiserade hjälpmedel eller filformat som inte finns allmänt tillgängliga i alla medlemsstater i den mening som avses i punkt 3. Det är den upphandlande myndigheten som använder andra kommunikationsmedel för inlämning av anbud som ska kunna visa i anbudshandlingarna att användning av elektroniska kommunikationsmedel på grund av den typ av uppgifter som ska utbytas med de ekonomiska aktörerna skulle kräva specialiserade hjälpmedel eller filformat som inte finns allmänt tillgängliga i medlemsstaterna.

Den upphandlande myndigheten ska anses ha berättigade skäl att inte kräva att inlämning av anbud ska ske genom användning av elektroniska kommunikationsmedel i följande situationer:

- (a) Om beskrivningen av de tekniska specifikationerna på grund av upphandlingens specialiserade karaktär inte kan göras genom användning av filformat som vanligen stöds av allmänt använda tillämpningar.
  - (b) Om de tillämpningar som stöder filformat som är passande för beskrivningen av de tekniska specifikationerna är patentskyddade och den upphandlande myndigheten inte kan göra dem tillgängliga för nedladdning eller fjärranvändning.
  - (c) Om de tillämpningar som stöder filformat som är passande för beskrivningen av de tekniska specifikationerna använder filformat som inte kan användas av några andra öppna eller nedladdningsbara tillämpningar.
8. Upphandlande enheter får använda de uppgifter som behandlats elektroniskt för offentliga upphandlingsförfaranden för att förebygga, spåra och korrigera fel som uppstår i de olika skedena genom att utveckla lämpliga verktyg.

Artikel 20 *Nomenklatur*

1. Alla hänvisningar till nomenklatur inom ramen för offentlig upphandling ska göras genom användning av den gemensamma terminologin vid offentlig upphandling, (CPV) (Common Procurement Vocabulary, CPV) som fastställs i förordning (EG) nr 2195/2002³².
2. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 89 för att anpassa de referensnummer som används i bilagorna II och XVI när ändringar

---

³² EGT L 340, 16.12.2002, s. 1.

av CPV-nomenklaturen måste avspeglas i detta direktiv och inte medför en ändring av direktivets tillämpningsområde.

Artikel 21 *Intressekonflikter*

1. För att undvika snedvridning av konkurrensen och garantera lika behandling av alla anbudsgivare ska medlemsstaterna fastställa regler i syfte att effektivt förebygga, identifiera och omedelbart avhjälpa intressekonflikter som uppstår under genomförandet av de upphandlingsförfaranden som är föremål för detta direktiv, inklusive utformning och förberedande av upphandlingar, utarbetande av anbudshandlingar, urval av anbudssökande och anbudsgivare samt tilldelning av kontrakt.

I detta avseende ska begreppet intressekonflikt minst omfatta alla situationer där de kategorier av personer som avses i punkt 2, direkt eller indirekt, har ett privat intresse av resultatet av upphandlingsförfarandet som kan hindra dem från att utföra sina uppgifter på ett opartiskt och objektivet sätt.

För tillämpningen av denna artikel avses med ”privata intressen” familjeskäl, känslomässiga skäl, ekonomiskt eller politiskt intresse eller varje annat gemensamt intresse med anbudssökande eller anbudsgivare, inklusive motstridande yrkesmässiga intressen.

2. De regler som avses i punkt 1 ska gälla för intressekonflikter som åtminstone omfattar följande kategorier av personer:
  - (a) Personal vid den upphandlande myndigheten, leverantörer som tillhandahåller upphandlingstjänster eller anställda hos andra tjänsteleverantörer som deltar i genomförandet av upphandlingsförfarandet.
  - (b) Generaldirektören för den upphandlande myndigheten och ledamöter av myndighetens beslutsorgan som, utan att nödvändigtvis delta i upphandlingsförfarandet, ändå kan påverka resultatet av förfarandet.
3. Medlemsstaterna ska i synnerhet se till att
  - (a) de anställda som avses i punkt 2 a är skyldiga att informera om eventuella intressekonflikter i förhållande till anbudssökande och anbudsgivare så snart de får kännedom om att det kan föreligga en intressekonflikt, så att den upphandlande myndigheten kan vidta korrigerande åtgärder.
  - (b) Anbudssökande eller anbudsgivare är när upphandlingsförfarandet inleds skyldiga att lämna in en förklaring om eventuell förmånsställning i förhållande till de personer som avses i punkt 2 b, som sannolikt kan medföra att dessa personer försätts i en situation där en intressekonflikt uppstår. Om anbudssökande eller anbudsgivare har lämnat in en sådan förklaring ska den upphandlande myndigheten ange detta i den individuella rapport som avses i artikel 85.

Den upphandlande myndigheten ska vidta åtgärder i händelse av intressekonflikter. Myndigheten kan till exempel förbjuda en sådan anställd att delta i det berörda upphandlingsförfarandet eller ge honom eller henne nya arbetsuppgifter och ansvarsområden. Om en intressekonflikt inte kan avhjälpas effektivt med andra medel ska den berörda anbudssökanden eller anbudsgivaren utestängas från förfarandet.

Om en sådan förmånsställning påvisas ska den upphandlande myndigheten omedelbart informera den tillsynsmyndighet som utsetts i enlighet med artikel 84 och vidta lämpliga åtgärder för att undvika all otillbörlig påverkan på tilldelningsförfarandet och garantera lika behandling för anbudssökande och anbudsgivare. När intressekonflikten inte kan avhjälpas effektivt med andra medel ska den berörda anbudssökanden eller anbudsgivaren utestängas från förfarandet.

4. Alla åtgärder som vidtas i enlighet med denna artikel ska dokumenteras i den individuella rapport som avses i artikel 85.

Artikel 22 *Otillåtet förfarande*

Anbudssökande ska när förfarandet inleds lämna in en avtalsförsäkran om att de inte har och inte kommer att

- (a) påverka den upphandlande myndighetens beslutsprocess på ett otillbörligt sätt eller tillägna sig konfidentiella upplysningar som kan ge dem otillbörliga fördelar i upphandlingsförfarandet,
- (b) ingå avtal med andra anbudssökande och anbudsgivare i syfte att snedvrیدا konkurrensen,
- (c) avsiktligt lämna vilseledande uppgifter som kan ha en väsentlig inverkan på beslut om undantag, urval eller tilldelning.

AVDELNING II

BESTÄMMELSER OM OFFENTLIGA UPPHANDLINGAR

KAPITEL I

Förfaranden

Artikel 23

Villkor som rör WTO-avtalet om offentlig upphandling och andra internationella avtal

1. I den mån de omfattas av bilagorna III, IV och V samt de allmänna anmärkningarna i Europeiska unionens tillägg I till WTO-avtalet om offentlig upphandling och andra internationella avtal som unionen är bunden av och som anges i bilaga V till detta direktiv, ska upphandlande myndigheter bevilja varor, byggtreprenad och tjänster en likvärdig behandling som den som gäller för varor, byggtreprenad och tjänster som tillhandahålls av ekonomiska aktörer i unionen. En upphandlande myndighet som tillämpar detta direktiv på ekonomiska aktörer som har undertecknat dessa avtal, ska således anses följa avtalen.
2. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 89 för att ändra förteckningen i bilaga V när sådana ändringar blir nödvändiga till följd av att nya internationella avtal ingås eller befintliga internationella avtal ändras.

Artikel 24

Val av förfaranden

1. Vid upphandling av varor, byggtreprenader eller tjänster ska en upphandlande myndighet tillämpa förfaranden som anpassats i enlighet med detta direktiv, under förutsättning att, och utan att det påverkar artikel 30, ett meddelande om upphandling har offentliggjorts i enlighet med detta direktiv.

Medlemsstaterna ska föreskriva att upphandlande myndigheter får tillämpa öppna eller selektiva förfaranden i enlighet med bestämmelserna i detta direktiv.

Myndigheterna får föreskriva att upphandlande myndigheter får tillämpa innovationspartnerskap i enlighet med bestämmelserna i detta direktiv.

De får också föreskriva att de upphandlande myndigheterna får tillämpa förfaranden under konkurrens eller konkurrenspräglade dialoger i följande fall:

- (a) För byggtreprenader, där upphandlingskontraktet för bygg- och anläggningsarbeten både avser utformning och genomförande av arbetena enligt artikel 2.8 eller där förhandlingar krävs för att fastställa projektets rättsliga eller ekonomiska utformning.

- (b) För offentliga byggtreprenadkontrakt, för arbeten som uteslutande genomförs i forsknings- eller innovationssyfte, för provning eller utveckling, och inte i vinstsyfte eller för att täcka kostnader för forskning och utveckling.
- (c) För tjänster och varor, där tekniska specifikationer inte kan utarbetas med tillräcklig precision avseende någon av standarderna, de europeiska tekniska godkännandena, gemensamma tekniska specifikationer eller tekniska referenser enligt punkterna 2–5 i bilaga VIII.
- (d) Vid felaktiga eller oacceptabla anbudsförfaranden enligt artikel 30.2 a enligt ett öppet eller selektivt förfarande.
- (e) Om kontraktet på grund av särskilda omständigheter som har att göra med arbetenas, varornas eller tjänsternas art eller komplexitet eller med risker till följd av detta inte kan tilldelas utan föregående förhandlingar.

Medlemsstaterna kan besluta att inte införliva det förhandlade förfarandet, konkurrenspräglade dialoger eller innovationsförfarandet.

2. Meddelande om upphandling får ske enligt följande former:

- (a) Genom ett sådant meddelande om upphandling som avses i artikel 47.
- (b) Om kontraktet tilldelas genom ett selektivt eller ett förhandlat förfarande under konkurrens av en lokal eller regional upphandlande myndighet, genom ett förhandsmeddelande i enlighet med artikel 46.2.

I det fall som avses i led b ska de ekonomiska aktörer som har anmält intresse efter offentliggörande av ett förhandsmeddelande uppmanas att lämna in en skriftlig bekräftelse av sitt intresse genom en ”inbjudan att bekräfta intresse” i enlighet med artikel 52.

3. Medlemsstaterna kan föreskriva att upphandlande myndigheter, endast i de särskilda fall som uttryckligen anges i artikel 30, får välja ett förhandlat förfarande utan föregående meddelande om upphandling.

Artikel 25 *Öppet förfarande*

1. Vid öppna förfaranden får alla intresserade ekonomiska aktörer lämna anbud efter ett meddelande om upphandling.

Fristen för mottagande av anbudsansökan ska vara minst 40 dagar från och med det datum då meddelandet om upphandling avsändes.

Anbudet ska innehålla de upplysningar som krävs för urvalsförfarandet.

2. Om de upphandlande myndigheterna har offentliggjort ett förhandsmeddelande som inte utgör ett meddelande om upphandling får den minimitidsfrist för mottagande av anbud som fastställs i andra stycket i punkt 1 i denna artikel minskas till 15 dagar, under förutsättning att följande villkor är uppfyllda:

- (a) Förhandsmeddelandet ska innehålla de uppgifter som krävs enligt bilaga VI avsnitt I del B i den mån dessa uppgifter finns att tillgå när förhandsmeddelandet offentliggörs.
  - (b) Meddelandet avsändes för offentliggörande minst 45 dagar och högst 12 månader före den dag då meddelandet om upphandling avsändes.
3. Om det i en situation av synnerlig brådska som bestyrks på lämpligt sätt av den upphandlande myndigheten är omöjligt att tillämpa de tidsfrister som fastställs i andra stycket i punkt 1, får den fastställa en tidsfrist på minst 15 dagar från det datum då meddelandet om upphandling avsändes.
4. Den upphandlande myndigheten får minska den tidsgräns för mottagande av anbud som anges i andra stycket i punkt 1 med fem dagar om den tillåter att anbuden skickas in med hjälp av elektroniska medel i enlighet med artikel 19.3–5.

Artikel 26
Selektivt förfarande

1. Vid selektiva förfaranden får alla ekonomiska aktörer ansöka om att få delta efter ett meddelande om upphandling genom att lämna de upplysningar som krävs för urvals förfarandet.

Minimitidsfristen för mottagande av anbudsansökan ska vara 30 dagar från och med den dag då meddelandet, eller om ett förhandsmeddelande används som meddelande, en inbjudan att bekräfta intresse avsändes.

2. Endast de ekonomiska aktörer som inbjuds att delta av den upphandlande myndigheten efter det att den bedömt de inlämnade upplysningarna får lämna anbud. De upphandlande myndigheterna får i enlighet med artikel 64 begränsa antalet lämpliga anbudssökande som kommer att inbjudas att delta i förfarandet.

Minimitidsfristen för mottagande av anbud ska vara minst 30 dagar från och med den dag då inbjudan att lämna anbud avsändes.

3. Om en upphandlande myndighet har offentliggjort ett förhandsmeddelande som inte används som ett meddelande om upphandling får den minimitidsfrist som fastställs i andra stycket i punkt 2 i denna artikel minskas till 15 dagar, under förutsättning att följande villkor är uppfyllda:

(a) Förhandsmeddelandet innehåller de uppgifter som krävs enligt bilaga VI avsnitt I del B, i den mån de sistnämnda uppgifterna finns att tillgå när förhandsmeddelandet offentliggörs.

(b) Meddelandet avsändes för offentliggörande minst 45 dagar och högst 12 månader före den dag då meddelandet om upphandling avsändes.

4. Tidsfristen för mottagande av anbud får fastställas enligt överenskommelse mellan den lokala eller regionala upphandlande myndigheten och de utvalda anbudssökandena, under förutsättning att alla anbudssökande har haft lika lång tid på sig att utarbeta och lämna anbud. Om det inte går att komma överens om en tidsfrist

för mottagande av anbud ska den upphandlande myndigheten fastställa en tidsfrist på minst tio dagar från och med dagen för inbjudan att lämna anbud.

5. Fristerna för mottagande av anbud enligt punkt 2 får förkortas med fem dagar om den upphandlande myndigheten godtar att anbuden lämnas med elektroniska medel i enlighet med artikel 19.3–5.
6. Om det i en situation av synnerlig brådska som bestyrks på lämpligt sätt av den upphandlande myndigheten är omöjligt att tillämpa de tidsfrister som fastställs i denna artikel, får den fastställa
  - (a) en tidsfrist på minst 15 dagar från den dag då meddelandet om upphandling avsändes,
  - (b) en tidsfrist för mottagande anbud på minst tio dagar från det datum då meddelandet om upphandling avsändes.

Artikel 27

Förhandlat förfarande under konkurrens

1. Vid förhandlat förfarande under konkurrens får alla ekonomiska aktörer ansöka om att få delta efter ett meddelande om upphandling genom att lämna de upplysningar som krävs för urvals förfarandet.

I meddelandet om upphandling eller i inbjudan att bekräfta intresse ska den upphandlande myndigheten beskriva upphandlingen och ange de minimikrav och de tilldelningskriterier som ska uppfyllas så att de ekonomiska aktörerna kan bedöma upphandlingens art och räckvidd och besluta om de ska ansöka om att få delta i förhandlingarna. Den upphandlande myndigheten ska i de tekniska specifikationerna ange vilka delar av dessa som utgör minimikraven.

Minimitidsfristen för mottagande av anbudsansökan ska vara 30 dagar från och med den dag då meddelandet om upphandling eller, när ett förhandsmeddelande används som ett meddelande om upphandling, inbjudan att bekräfta intresse avsändes; minimitidsfristen för mottagande av anbud ska vara 30 dagar från och med den dag då inbjudan avsändes. Artikel 26.3–6 ska tillämpas.

2. Endast de ekonomiska aktörer som inbjuds att delta av den upphandlande myndigheten efter det att den bedömt de inlämnade upplysningarna får lämna in ett skriftligt anbud, som ska ligga till grund för de efterföljande förhandlingarna. De upphandlande myndigheterna får i enlighet med artikel 64 begränsa antalet lämpliga anbudssökande som kommer att inbjudas att delta i förfarandet.
3. Den upphandlande myndigheten ska förhandla med anbudsgivarna om de anbud som de har lämnat in för att förbättra innehållet i anbuden så att de bättre motsvarar de tilldelningskriterier och minimikrav som avses i andra stycket i punkt 1.

Följande får inte ändras under förhandlingarnas gång:

- (a) Beskrivningen av upphandlingen.

- (b) Den del av de tekniska specifikationerna där minimikraven anges.
  - (c) Tilldelningskriterierna.
4. Den upphandlande myndigheten ska under förhandlingarna garantera lika behandling av samtliga anbudsgivare. Den får inte särbehandla någon genom att lämna ut information som kan gynna vissa anbudsgivare i förhållande till andra. De ska i synnerhet se till att alla anbudsgivare vars anbud inte har uteslutits i enlighet med punkt 5 i god tid informeras skriftligen om eventuella ändringar av de tekniska specifikationerna förutom den del av de tekniska specifikationerna där minimikraven anges för att de i förekommande fall ska kunna ändra sina anbud och skicka in de ändrade anbuden.

Den upphandlande myndigheten får inte röja för de övriga deltagarna vilka lösningar en deltagare har föreslagit eller annan konfidentiell information som någon deltagare har lämnat utan dennes samtycke. Ett sådant samtycke får inte vara ett allmänt undantag, utan deltagaren ska ge sitt uttryckliga samtycke till att myndigheten röjer vilka lösningar den deltagaren har föreslagit eller annan konfidentiell information.

5. Förfarandet får äga rum i successiva steg för att minska det antal lösningar som ska förhandlas, på grundval av de tilldelningskriterier som anges i meddelandet om upphandling, i inbjudan att bekräfta intresse eller i upphandlingsdokumenten. Den upphandlande myndigheten ska i meddelandet om upphandling, i inbjudan att bekräfta intresse eller i upphandlingsdokumenten ange om den kommer att utnyttja denna möjlighet.
6. Om de upphandlande myndigheterna har för avsikt att avsluta förhandlingarna ska de informera de anbudsgivare som förfarande är med och fastställa en gemensam tidsfrist för inlämning av eventuella nya eller ändrade anbud. De ska bedöma de förhandlade anbuden på grundval av ursprungligen angivna tilldelningskriterierna och ska tilldela kontraktet i enlighet med artiklarna 66–69.

Artikel 28 *Konkurrenspräglad dialog*

1. I en konkurrenspräglad dialog kan alla ekonomiska aktörer ansöka om att få delta efter ett meddelande om upphandling genom att lämna de upplysningar som krävs för kvalitativt urval.

Minimitidsfristen för mottagande av anbudsansökningar ska vara 30 dagar från och med den dag då meddelandet om upphandling avsändes.

Endast sådana ekonomiska aktörer som får en inbjudan av upphandlande myndigheten efter en bedömning av de begärda upplysningarna får delta i dialogen. De upphandlande myndigheterna får i enlighet med artikel 64 begränsa antalet lämpliga anbudssökande som kommer att inbjudas att delta i förfarandet. Tilldelning av offentliga kontrakt ska ske enbart på grundval av tilldelningskriteriet det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet i enlighet med artikel 66.1 a.

2. Den upphandlande myndigheten ska ange sina behov och krav i ett meddelande om upphandling, och den ska definiera dessa behov och krav i ett beskrivande dokument.

Samtidigt och i samma dokument ska den upphandlande myndigheten också ange och definiera de valda tilldelningskriterierna.

3. Den upphandlande myndigheten ska inleda en dialog med de anbudssökande som valts ut enligt bestämmelserna i artiklarna 54–65, där dialogens syfte ska vara att identifiera och definiera hur dess behov bäst ska kunna tillgodoses. Under denna dialog får den diskutera alla aspekter av kontraktet med de utvalda anbudssökandena.

Den upphandlande myndigheten ska under dialogen garantera lika behandling av samtliga anbudsgivare. Den får inte särbehandla någon genom att lämna ut information som kan gynna vissa anbudsgivare i förhållande till andra.

Den upphandlande myndigheten får inte röja för de övriga deltagarna vilka lösningar en deltagare har föreslagit eller annan konfidentiell information som någon deltagare har lämnat utan dennes samtycke. Ett sådant samtycke får inte vara utformat som ett allmänt undantag, utan ska avse information om särskilda lösningar som den deltagaren har föreslagit eller annan särskild konfidentiell information.

4. En konkurrenspräglad dialog får äga rum i successiva steg för att minska det antal lösningar som ska diskuteras under dialogen, på grundval av de tilldelningskriterier som anges i meddelandet om upphandling eller i det beskrivande dokumentet. Den upphandlande myndigheten ska i meddelandet om upphandling eller i det beskrivande dokumentet ange om den kommer att utnyttja denna möjlighet.
5. Den upphandlande myndigheten ska fortsätta denna dialog till dess att den kan identifiera lösningar som tillgodoser dess behov.
6. Efter att ha förklarat dialogen avslutad och efter att ha informerat deltagarna om detta ska den upphandlande myndigheten uppmana dem att lämna sitt slutgiltiga anbud på grundval av den eller de lösningar som lagts fram och specificerats under dialogen. Dessa anbud ska innehålla alla de faktorer och villkor som är nödvändiga för projektets genomförande.
7. Den upphandlande myndigheten ska bedöma de inkomna anbuden på grundval av de tilldelningskriterier som fastställs i meddelandet om upphandling.

När det är nödvändigt för att slutföra finansiella åtaganden eller andra villkor i kontraktet får den upphandlande myndigheten förhandla om de slutliga villkoren i kontraktet med den anbudsgivare som har lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet i enlighet med artikel 66.1 a, under förutsättning att sådana förhandlingar inte leder till att väsentliga aspekter i anbudet eller den offentliga upphandlingen ändras, inklusive de behov och krav som anges i meddelandet om upphandling eller i det beskrivande dokumentet, och inte riskerar att snedvrider konkurrensen eller orsaka diskriminering.

8. Den upphandlande myndigheten får besluta om tävlingspriser eller betalningar till deltagarna i dialogen.

Artikel 29
Innovationspartnerskap

1. När det gäller innovationspartnerskap får alla ekonomiska aktörer lämna in en ansökan om att delta efter ett meddelande om upphandling. Syftet med innovationspartnerskap är att inrätta ett strukturerat partnerskap för utveckling av en innovativ produkt, tjänst eller byggtreprenad som därefter köps in, under förutsättning att de motsvarar överenskomna prestandanivåer och kostnader.
2. Partnerskapen ska struktureras i successiva etapper som följer stegen i forsknings- och innovationsprocessen, eventuellt fram till dess att varan börjar tillverkas eller tjänsten börjar tillhandahållas. Partnerskapet ska ha mellanliggande mål som partnern i fråga ska uppfylla för utbetalning av ersättning genom lämpliga delbetalningar. Baserat på dessa mål kan den upphandlande myndigheten efter varje avslutad etapp besluta att avsluta partnerskapet och inleda ett nytt upphandlingsförfarande för de återstående etapperna, under förutsättning att myndigheten har förvärvat berörda immateriella rättigheter.
3. Kontraktet ska tilldelas i enlighet med de regler för ett förhandlat förfarande under konkurrens som anges i artikel 27.

Vid urvalet av anbudssökande ska de upphandlande myndigheterna ägna särskild uppmärksamhet åt kriterier för anbudsgivarnas kapacitet och erfarenhet på forskningsområdet och i utvecklingen av innovativa lösningar. De får i enlighet med artikel 64.2 begränsa antalet lämpliga anbudssökande som ska inbjudas att delta i förfarandet.

Endast de ekonomiska aktörer som bjuds in att delta av den upphandlande myndigheten efter en bedömning av de begärda uppgifterna får lämna in forsknings- och innovationsprojekt, vars syfte ska vara att tillgodose de behov som enligt den upphandlande myndighetens bedömning inte kan tillgodoses genom befintliga lösningar. Det enda kriteriet för tilldelning av kontrakt ska vara det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet i enlighet med artikel 66.1 a.

4. Partnerskapets struktur, särskilt varaktigheten av och värdet på de olika etapperna, ska avspegla graden av innovation hos den föreslagna lösningen och de forsknings- och innovationsverksamheter som krävs för att utveckla en innovativ lösning som ännu inte finns tillgänglig på marknaden. Värdet och varaktigheten för ett kontrakt om inköp av de varor, tjänster eller byggtreprenader som blir resultatet ska hållas inom lämpliga gränser och hänsyn ska tas till att kostnaderna måste återvinnas, inklusive kostnader för att utveckla en innovativ lösning och få ut en tillräcklig vinst.

En upphandlande myndighet får inte använda innovationspartnerskap på ett sådant sätt att konkurrensen förhindras, begränsas eller snedvrids.

Artikel 30
Användning av förhandlat förfarande utan offentliggörande

1. Medlemsstaterna får föreskriva att upphandlande myndigheter endast får tilldela offentliga kontrakt genom ett förhandlat förfarande utan offentliggörande i de fall som anges i punkterna 2–5.

2. Ett förhandlat förfarande utan offentliggörande får föreskrivas för offentliga kontrakt för byggtreprenader, varor och tjänster i följande fall:

- (a) Om inga anbud eller inga lämpliga anbud eller inga ansökningar om att delta har lämnats efter ett öppet eller ett selektivt förfarande, under förutsättning att de ursprungliga villkoren för kontraktet inte ändras väsentligt och att en rapport skickas till kommissionen och till det nationella tillsynsorgan som har utsetts i enlighet med artikel 84 när den begär detta.
- (b) Om syftet med upphandlingen är att skapa eller införskaffa ett konstverk.
- (c) Om varorna, byggtreprenaden eller tjänsterna endast kan tillhandahållas av en viss ekonomisk aktör, av något av följande skäl:
  - (i) Frånvaro av konkurrens av tekniska skäl.
  - (ii) Skydd av patent, upphovsmannarätt eller andra immateriella rättigheter.
  - (iii) Skydd av andra exklusiva rättigheter.

Detta undantag gäller endast när inget rimligt alternativ eller substitut finns och om avsaknaden av konkurrens inte beror på en konstgjord begränsning av upphandlingskriterierna.

- (d) Om, när det är absolut nödvändigt och på grund av synnerlig brådska till följd av force majeure, det är omöjligt att iaktta de tidsfrister som gäller vid öppet förfarande, selektivt förfarande och förhandlat förfarande under konkurrens. De omständigheter som åberopas som skäl för synnerlig brådska får inte i något fall tillskrivas den upphandlande myndigheten.

Enligt led a ska ett anbud anses vara olämpligt i följande fall:

- Om det är felaktigt eller oacceptabelt.
- Om det är fullständigt oväsentligt för kontraktet och därför inte tillgodoser den upphandlande myndighetens behov enligt upphandlingsdokumenten.

Anbud ska särskilt anses vara felaktiga om de inte motsvarar upphandlingsdokumenten eller om de priser som erbjuds är skyddade från normala konkurrensfaktorer.

Anbud ska särskilt anses vara oacceptabla i följande fall:

- (a) När de mottas sent.
- (b) Om de lämnas in av anbudsgivare som inte har nödvändiga kvalifikationer.
- (c) Priserna antingen överskrider den upphandlande myndighetens budget enligt vad som fastställts före inledandet av upphandlingsförfarandet. Förhandsbudgeten måste dokumenteras skriftligen.
- (d) Om de befinns vara onormalt låga i enlighet med artikel 69.

3. Ett förhandlat förfarande utan offentliggörande får föreskrivas för offentliga varukontrakt i följande fall:
- (a) Om varorna i fråga endast framställs för forsknings-, experiment-, studie- eller utvecklingsändamål. Denna bestämmelse ska inte avse tillverkning i en omfattning som syftar till att göra produkten lönsam eller till att täcka forsknings- och utvecklingskostnader.
  - (b) Om det rör sig om kompletterande leveranser som utförs av den ursprungliga varuleverantören och som syftar till antingen att delvis ersätta gängse varuleveranser eller anläggningar, eller till att utöka befintliga varuleveranser eller anläggningar, i de fall ett byte av varuleverantör skulle tvinga den upphandlande myndigheten att anskaffa materiel med andra tekniska egenskaper med åtföljande inkompatibilitet eller oproportionerliga tekniska svårigheter vid användning och underhåll. Löptiden för sådana kontrakt, liksom för återkommande kontrakt, får som regel inte överstiga tre år.
  - (c) Om varorna är noterade och köps på en råvarumarknadsplats eller andra liknande marknader, såsom elbörser.
  - (d) För inköp av varor på särskilt gynnsamma villkor, antingen hos en varuleverantör som slutgiltigt avslutar sin affärsverksamhet eller hos en god man eller en likvidator vid insolvensförfarande, offentligt ackord eller förfarande av liknande slag som finns i nationella lagar och andra författningar.
4. Ett förhandlat förfarande utan offentliggörande får föreskrivas för offentliga tjänstekontrakt om kontraktet följer på en projekttävling som anordnats enligt detta direktiv och enligt gällande regler ska gå till vinnaren eller en av vinnarna i projekttävlingen. I det senare fallet ska samtliga vinnare inbjudas att delta i förhandlingar.
5. Ett förhandlat förfarande utan offentliggörande får föreskrivas om det rör sig om nya byggentreprenader eller tjänster som är en upprepning av liknande tjänster eller byggentreprenader som av samma upphandlande myndighet tilldelats samma ekonomiska aktör i ett ursprungligt kontrakt, under förutsättning att de nya byggentreprenaderna eller tjänsterna är i överensstämmelse med ett grundläggande projekt, för vilket det ursprungliga kontraktet tilldelats genom ett förfarande i enlighet med artikel 24.1. Det ursprungliga projektet ska ange omfattningen av möjliga kompletterande byggentreprenader eller tjänster samt villkoren för tilldelning.

Så snart som det första projektet blir föremål för upphandling ska den upphandlande myndigheten ange att detta förfaringsätt kan bli aktuellt och i beräkningen ta med det sammanlagda beräknade värdet för kommande byggentreprenader eller tjänster vid tillämpning av artikel 4.

Detta förfaringsätt får bara användas under tre år efter det att det ursprungliga kontraktet slöts.

KAPITEL II

Teknik och instrument för elektronisk och gemensam upphandling

Artikel 31 *Ramavtal*

1. Upphandlande myndigheter får sluta ramavtal under förutsättning att de tillämpar de förfaranden som anges i detta direktiv.

Ett *ramavtal* avser ett avtal som ingås mellan en eller flera upphandlande myndigheter och en eller flera ekonomiska aktörer i syfte att fastställa villkoren för tilldelningen av kontrakt under en given tidsperiod, särskilt i fråga om tänkt pris och, i tillämpliga fall, uppskattade kvantiteter.

Ett ramavtal får inte löpa längre än fyra år, utom i vederbörligen styrkta undantagsfall, särskilt genom föremålet för ramavtalet.

2. Kontrakt som bygger på ett ramavtal ska tilldelas i enlighet med de förfaranden som avses i punkterna 3 och 4.

Dessa förfaranden får bara tillämpas mellan de upphandlande myndigheter och de ekonomiska aktörer som från början är parter i ramavtalet som tydligt identifieras för detta syfte i meddelandet om upphandling eller i inbjudan att bekräfta intresse.

Vid tilldelning av kontrakt som bygger på ett ramavtal får parterna inte i något fall väsentligen ändra villkoren i detta ramavtal, särskilt i det fall som avses i punkt 3.

En upphandlande myndighet får inte använda ramavtal på otillbörligt sätt eller på ett sådant sätt att konkurrensen förhindras, begränsas eller snedvrids.

3. Om ett ramavtal sluts med en enda ekonomisk aktör, ska kontrakt som bygger på detta ramavtal tilldelas i enlighet med villkoren i ramavtalet.

Vid tilldelningen av sådana kontrakt får de upphandlande myndigheterna skriftligen samråda med den ekonomiska aktör som är part i ramavtalet och vid behov uppmana denne att komplettera sitt anbud.

4. Om ett ramavtal sluts med fler än en ekonomisk aktör får det genomföras på ett av följande två sätt:

- (a) Enligt villkoren i ramavtalet, utan att inleda ett förnyat upphandlingsförfarande, om samtliga villkor för tillhandahållandet av de berörda varorna, tjänsterna och byggtreprenaderna samt objektiva villkor för att fastställa vilken av de ekonomiska aktörer som är parter i ramavtalet som ska utföra dem anges i ramavtalet. De senare villkoren ska anges i upphandlingsspecifikationerna.

- (b) Om inte samtliga villkor för tillhandahållandet av varor, tjänster eller byggtreprenad fastställs i ramavtalet, genom att inleda ett förnyat upphandlingsförfarande för de ekonomiska aktörer som är parter i ramavtalet.
5. Det upphandlingsförfarande som avses i punkt 4 b ska grundas på samma villkor som tillämpas på tilldelningen av ramavtalet som, om det är nödvändigt ska preciseras, och, vid behov, andra villkor, som anges i förfrågningsunderlaget till ramavtalet i enlighet med följande förfarande:
- (a) För varje kontrakt som ska tilldelas ska den upphandlande myndigheten skriftligen samråda med de ekonomiska aktörer som är i stånd att genomföra kontraktet.
- (b) Den upphandlande myndigheten ska fastställa en tidsfrist som är tillräcklig för att lämna in anbud beträffande varje särskilt kontrakt, med hänsyn till faktorer som hur komplext kontraktsföremålet är och den tid som behövs för att lämna anbud.
- (c) Anbudena ska lämnas skriftligen, och innehållet i dem ska vara hemligt tills den angivna svarstiden har löpt ut.
- (d) Den upphandlande myndigheten ska tilldela varje kontrakt till den anbudsgivare som har lämnat det bästa anbudet på grundval av de tilldelningskriterier som anges i förfrågningsunderlaget till ramavtalet.

Artikel 32
Dynamiska inköpssystem

1. De upphandlande myndigheterna får använda ett dynamiskt inköpssystem för köp av sådant som vanligen används och vars egenskaper så som de är allmänt tillgängliga på marknaden tillfredsställer den upphandlande myndighetens behov. Ett dynamiskt inköpssystem ska drivas som en helt elektronisk process, som under hela varaktigheten är öppen för varje ekonomisk aktör som uppfyller urvalskriterierna.
2. För tilldelning av kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem ska en upphandlande myndigheten följa reglerna för selektiva förfaranden. Samtliga anbudsgivare som uppfyller urvalskriterierna ska få delta i systemet. Antalet anbudssökande som ska få delta i systemet får inte begränsas i enlighet med artikel 64.2. Alla meddelanden inom ramen för ett dynamiskt inköpssystem ska endast ske via elektroniska medel i enlighet med artikel 19.2–6.
3. För att tilldela kontrakt enligt ett dynamiskt inköpssystem ska den upphandlande myndigheten
- (a) offentliggöra ett meddelande om upphandling och ange att det är fråga om ett dynamiskt inköpssystem,
- (b) i förfrågningsunderlaget minst ange vilken typ av köp och vilka kvantiteter som detta system avser samt lämna all nödvändig information om inköpssystemet, den elektroniska utrustning som används, tekniska arrangemang för anslutning samt tekniska specifikationer,

- (c) ge fri, direkt och fullständig tillgång till förfrågningsunderlaget och alla kompletterande handlingar så länge systemet varar i enlighet med artikel 51.
4. Den upphandlande myndigheten ska under hela den tid som det dynamiska inköpssystemet varar ge alla ekonomiska aktörer möjlighet att lämna preliminära anbud för att få delta i systemet på de villkor som anges i punkt 2. Den ska fullfölja sin utvärdering av sådana preliminära anbud enligt urvalskriterierna inom 10 dagar från och med inlämnandet.

Den upphandlande myndigheten ska snarast möjligt informera den anbudsgivare som avses i första stycket om att han eller hon tagits med i det dynamiska inköpssystemet eller att det preliminära anbudet har förkastats.

5. Den upphandlande myndigheten ska inbjuda alla anbudsgivare som tas med i det dynamiska inköpssystemet att lämna ett anbud för varje enskilt kontrakt som ska tilldelas inom systemet i enlighet med artikel 52.

Den upphandlande myndigheten ska tilldela kontraktet till den anbudsgivare som har lämnat det bästa anbudet på grundval av de tilldelningskriterier som anges i det meddelande om upphandling som använts för att inrätta det dynamiska inköpssystemet eller, om ett förhandsmeddelande används som meddelande om upphandling, i inbjudan att bekräfta intresse. Dessa kriterier får vid behov preciseras i meddelandet om upphandling.

6. Den upphandlande myndigheten ska ange hur länge det dynamiska inköpssystemet ska vara i meddelandet om upphandling. Den ska anmäla eventuella ändringar av varaktigheten till kommissionen genom att använda följande standardformulär:

(a) Om varaktigheten ändras utan att systemet avslutas, det formulär som ursprungligen användes för meddelandet om upphandling gällande det dynamiska inköpssystemet.

(b) Om systemet har avslutats, det meddelande om tilldelat kontrakt som avses i artikel 48.

7. Inga administrativa avgifter får tas ut från de berörda ekonomiska aktörerna eller parterna i det dynamiska inköpssystemet.

Artikel 33

Elektroniska auktioner

1. En upphandlande myndighet får använda elektroniska auktioner för att presentera nya lägre priser, och/eller nya värden för vissa delar av anbudet.

I detta syfte ska den upphandlande myndigheten använda en upprepad elektronisk process (elektronisk auktion), vilken genomförs efter en första fullständig utvärdering av anbudet och möjliggör en rangordning på grundval av automatiska utvärderingsmetoder.

2. Vid öppna, selektiva eller förhandlade förfaranden under förhandling får den upphandlande myndigheten besluta att tilldelningen av ett kontrakt ska föregås av en

elektronisk auktion om upphandlingsdokumenten kan fastställas med tillräcklig exakthet.

Under samma omständigheter får elektronisk auktion användas vid förnyad inbjudan att lämna anbud för parter i ett ramavtal som avses i artikel 31.4 b, och vid inbjudan att lämna anbud beträffande kontrakt som ska tilldelas inom ramen för det dynamiska inköpssystem som avses i artikel 32.

3. En elektronisk auktion ska grundas på ett av följande kriterier:
  - (a) Enbart priser om kontraktet ges till det anbud som erbjuder det lägsta priset.
  - (b) Priser och/eller nya värden på aspekter i anbuden som angetts i förfrågningsunderlaget om kontraktet ges till det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.
4. En upphandlande myndighet som beslutar att utnyttja elektronisk auktion ska ange detta i meddelandet om upphandling eller i inbjudan att bekräfta intresse. Förfrågningsunderlaget ska innehålla åtminstone de upplysningar som anges i bilaga VII.
5. Innan den elektroniska auktionen inleds ska den upphandlande myndigheten genomföra en första fullständig utvärdering av anbuden i enlighet med kriteriet eller kriterierna för tilldelning och den fastställda viktningen.

Ett anbud ska anses vara godtagbart om det har lämnats in av en kvalificerad anbudsgivare och överensstämmer med de tekniska specifikationerna.

Alla anbudsgivare som har lämnat in godtagbara anbud ska samtidigt och med elektroniska medel bjudas in att delta i den elektroniska upphandlingen genom att från och med den angivna dagen och tidpunkten använda de anslutningar som anges i instruktionerna i inbjudan. Den elektroniska auktionen får genomföras under flera på varandra följande etapper. Den elektroniska auktionen får inte inledas tidigare än två arbetsdagar efter det att inbjudan har skickats ut.

6. Om tilldelningen sker på grundval av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet ska inbjudan åtföljas av resultatet av en fullständig bedömning av det berörda anbudet som genomförts i enlighet med viktningen i artikel 66.5 första stycket.

I inbjudan ska även den matematiska formel anges som kommer att användas vid den elektroniska auktionen för att bestämma den nya automatiska rangordningen med avseende på de nya priser och/eller värden som lämnas. Denna formel ska innefatta viktningen av alla de kriterier som fastställts för att bestämma det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, i enlighet med meddelandet om upphandling eller förfrågningsunderlaget. I detta syfte ska emellertid eventuellt förekommande intervall i förväg reduceras till ett bestämt värde.

Om alternativa anbud är tillåtna ska separata formler ges för varje alternativ.

7. Under varje etapp i den elektroniska auktionen ska den upphandlande myndigheten omedelbart meddela alla anbudsgivare åtminstone tillräckliga upplysningar för att de vid varje tidpunkt ska ha kännedom om sin plats i rangordningen och den får

meddela andra upplysningar om andra priser eller värden som har angetts tidigare samt meddela antalet deltagare i den aktuella auktionsetappen. Den får emellertid under inga omständigheter röja anbudsgivarnas identitet under genomförandet av de olika etapperna i den elektroniska auktionen.

8. Den upphandlande myndigheten ska avsluta den elektroniska auktionen på något av följande sätt:
  - (a) På den dag och den tidpunkt som tidigare angetts.
  - (b) När den inte längre erhåller några nya priser eller nya värden som motsvarar kraven på minsta skillnader, under förutsättning att den upphandlande myndigheten tidigare har angett hur långt efter det att den har mottagit det sista priset eller värdet som den kommer att avsluta den elektroniska auktionen.
  - (c) När det antal auktionsetapper som fastställs i inbjudan att delta i auktionen har genomförts.

Om den upphandlande myndigheten har beslutat att stänga den elektroniska auktionen enligt led c, eventuellt i kombination med villkoren i led b, ska tidsplanen för varje auktionsetapp anges i inbjudan att delta i auktionen.

9. Efter att ha avslutat den elektroniska auktionen ska den upphandlande myndigheten tilldela kontraktet i enlighet med artikel 66 på grundval av resultaten av den elektroniska auktionen.

Artikel 34 *Elektroniska kataloger*

1. Om den upphandlande myndigheten kräver att elektroniska kommunikationsmedel ska användas i enlighet med artikel 19, får den kräva att anbudet ska inlämnas i form av en elektronisk katalog.

Medlemsstaterna får besluta att användning av elektroniska kataloger ska vara obligatorisk i samband med vissa typer av upphandlingar.

Anbud som lämnas in i form av en elektronisk katalog får åtföljas av andra handlingar som kompletterar anbudet.

2. Elektroniska kataloger ska upprättas av anbudssökande eller anbudsgivare för att delta i ett visst upphandlingsförfarande enligt de tekniska specifikationer och det format som fastställs av den upphandlande myndigheten.

Dessutom ska de elektroniska katalogerna uppfylla kraven för elektroniska kommunikationsmedel samt eventuella kompletterande krav som fastställs av den upphandlande myndigheten i enlighet med artikel 19.

3. När inlämnande av anbud i form av en elektronisk katalog godtas eller krävs ska den upphandlande myndigheten

- (a) ange detta i meddelandet om upphandling eller i inbjudan att bekräfta intresse när ett förhandsmeddelande används som ett meddelande om upphandling,
  - (b) i förfrågningsunderlaget ange alla nödvändiga uppgifter i enlighet med artikel 19.5 om format, den elektroniska utrustning som används samt tekniska arrangemang och tekniska specifikationer för katalogen.
4. Om ett ramavtal har slutits med fler än en ekonomisk aktör efter inlämnande av anbud i form av en elektronisk katalog, får den upphandlande myndigheten besluta att ett förnyat upphandlingsförfarande genomförs på grundval av uppdaterade kataloger. I sådana fall ska den upphandlande myndigheten använda en av följande alternativa metoder:
- (a) Uppmana anbudsgivarna att lämna in uppdaterade elektroniska kataloger som anpassats till kraven i det berörda kontraktet.
  - (b) Meddela anbudsgivarna att den har för avsikt att samla in de uppgifter som behövs för att upprätta anbud som är anpassade till kontraktet i fråga från de elektroniska kataloger som redan inlämnats, förutsatt att det anges i upphandlingsdokumenten för ramavtalet att denna metod ska användas.
5. Om en upphandlande myndighet går ut med en förnyad inbjudan att lämna anbud för specifika kontrakt i enlighet med punkt 4 b ska den ange den dag och tidpunkt då den har för avsikt att samla in de uppgifter som behövs för att upprätta anbud som är anpassade till kraven i kontraktet i fråga, och ska ge anbudsgivare möjlighet att avslå tillstånd till insamling av uppgifter.

Den upphandlande myndigheten ska fastställa en lämplig tidsperiod mellan meddelandet och insamlingen av uppgifter.

Innan kontraktet tilldelas ska den upphandlande myndigheten presentera de insamlade uppgifterna för de berörda anbudsgivarna för att ge dem möjlighet att bestrida eller bekräfta riktigheten av det anbud som upprättas.

6. Den upphandlande myndigheten får tilldela kontrakt som grundas på ett dynamiskt inköpssystem genom uppgiftsinsamling, under förutsättning att ansökan om deltagande i det dynamiska inköpssystemet åtföljs av en elektronisk katalog enligt de tekniska specifikationer och det format som fastställts av den upphandlande myndigheten. Katalogen ska därefter kompletteras av de anbudssökande när de informeras om att myndigheten har för avsikt att upprätta anbud genom uppgiftsinsamling. Uppgifterna ska samlas in enligt punkterna 4 b och 5.

Artikel 35

Centraliserad inköpsverksamhet och inköpscentraler

1. En upphandlande myndighet får köpa in byggtrepenad, varor och/eller tjänster från eller via en inköpscentral.
2. Medlemsstaterna ska se till att upphandlande myndigheter får tillgång till de centraliserade inköpstjänster som erbjuds av inköpscentraler som är etablerade i en annan medlemsstat.

3. En upphandlande myndighet uppfyller sina skyldigheter enligt detta direktiv om den genomför en upphandling genom att använda ett centralt inköpssystem, i den utsträckning som inköpscentralen ensam ansvarar för de berörda upphandlingsförfarandena och utförandet av dessa i alla skeden, från offentliggörandet av meddelandet om upphandling till dess att det eller de kontrakt som ingås löper ut.

Om den berörda upphandlande myndigheten endast ansvarar för vissa delar av upphandlingsförfarandet eller genomförandet av de kontrakt som ingås, måste den fortfarande uppfylla skyldigheterna i detta direktiv med avseende på de delar av upphandlingen som den har ansvaret för.

4. Alla upphandlingsförfaranden som en inköpscentral har ansvaret för ska utföras med hjälp av elektroniska kommunikationsmedel i enlighet med artikel 19.
5. En upphandlande myndighet får välja en inköpscentral som ska tillhandahålla centraliserade inköpstjänster utan att tillämpa de förfaranden som föreskrivs i detta direktiv, även i de fall där inköpscentralen erhåller ersättning för sina tjänster.
6. Inköpscentralerna ska dokumentera alla transaktioner som görs under utförandet av de kontrakt, ramavtal eller avtal om dynamiska inköpssystem som de ingår inom ramen för sin centrala inköpsverksamhet.

Artikel 36 Anknutna inköpstjänster

Leverantörer av anknutna inköpstjänster ska väljas i enlighet med de upphandlingsförfaranden som anges i detta direktiv.

Artikel 37 Tillfällig gemensam upphandling

1. En eller flera upphandlande myndigheter får komma överens om att genomföra vissa upphandlingar gemensamt.
2. När en upphandlande myndighet ensam genomför de berörda upphandlingsförfarandena i alla skeden, från offentliggörandet av meddelandet om upphandling till dess att det eller de kontrakt som ingås löper ut, ska den upphandlande myndigheten ensam ha ansvaret för att uppfylla skyldigheterna i detta direktiv.

Om fler än en av de deltagande upphandlande myndigheterna ansvarar för upphandlingsförfarandena och genomförandet av de kontrakt som ingås, ska varje upphandlande myndighet fortfarande ha ansvaret för att uppfylla skyldigheterna i detta direktiv med avseende på de delar av upphandlingen som varje enhet har ansvaret för.

Artikel 38

Gemensam upphandling mellan upphandlande myndigheter från olika medlemsstater

1. Utan att det påverkar artikel 11 får upphandlande myndigheter från olika medlemsstater gemensamt tilldela kontrakt genom att tillämpa något av de förfaranden som anges i denna artikel.
2. En upphandlande myndighet får köpa in byggtreprenader, varor och/eller tjänster från eller via en inköpscentral som är etablerad i en annan medlemsstat. I detta fall ska upphandlingsförfarandet genomföras enligt de nationella bestämmelserna i den medlemsstat där inköpscentralen är etablerad.
3. Flera upphandlande myndigheter från olika medlemsstater kan gemensamt tilldela kontrakt. I detta fall ska de upphandlande myndigheter som deltar ingå ett avtal där följande fastställs:
  - (a) Vilka nationella bestämmelser som ska tillämpas på upphandlingsförfarandet.
  - (b) Intern organisation av upphandlingsförfarandet, inklusive ledning, ansvarsfördelning, fördelning av de byggtreprenader, varor eller tjänster som ska upphandlas samt ingående av kontrakt.

Vid fastställande av tillämplig nationell lagstiftning enligt led a får de upphandlande myndigheterna välja att tillämpa de nationella bestämmelserna i vilken medlemsstat som helst där minst en av de deltagande enheterna har sitt säte.

4. När flera upphandlande myndigheter från olika medlemsstater har inrättat en gemensam rättslig enhet, inklusive europeiska grupperingar för territoriellt samarbete (EGTS) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning nr 1082/2006³³ eller andra enheter som inrättats enligt unionslagstiftningen, ska de deltagande upphandlande myndigheterna genom ett beslut som fattas av den gemensamma rättsliga enhetens behöriga organ enas om tillämpliga nationella upphandlingsregler. Tillämpliga regler ska vara de regler som gäller i en av följande medlemsstater:
  - (a) De nationella bestämmelserna i den medlemsstat där den gemensamma rättsliga enheten har sitt registrerade säte.
  - (b) De nationella bestämmelserna i den medlemsstat där den gemensamma rättsliga enheten bedriver sin verksamhet.

Avtalet kan antingen gälla tills vidare när det fastställs i den gemensamma rättsliga enhetens konstituerande akt, eller begränsas till en viss tidsperiod, till vissa typer av kontrakt eller till en eller flera enskilda tilldelningar av kontrakt.

5. I avsaknad av ett avtal om tillämplig lagstiftning om offentlig upphandling ska den nationella lagstiftning som ska tillämpas på tilldelningen av det berörda kontraktet fastställas enligt nedanstående regler:

---

³³ EUT L 210, 31.7.2006, s. 19.

- (a) Om förfarandet genomförs eller leds av en deltagande upphandlande myndighet för de andra enheternas räkning, ska de nationella bestämmelserna i den upphandlande myndighetens medlemsstat gälla.
  - (b) Om förfarandet inte genomförs eller leds av en av de deltagande upphandlande myndigheterna för de andra myndigheternas räkning, och
    - (i) rör ett byggtreprenadkontrakt, ska de upphandlande myndigheterna tillämpa de nationella bestämmelserna i den medlemsstat där den största delen av byggtreprenaden ska genomföras.
    - (ii) rör ett tjänste- eller varukontrakt, ska de upphandlande myndigheterna tillämpa de nationella bestämmelserna i den medlemsstat där den största delen av tjänsterna eller varorna tillhandahålls.
  - (c) Om det inte är möjligt att fastställa tillämplig nationell lagstiftning enligt leden a eller b, ska de upphandlande myndigheterna tillämpa de nationella bestämmelserna i den medlemsstat där den upphandlande myndighet som bär den största delen av kostnaderna har sitt säte.
6. I avsaknad av ett avtal om tillämplig lagstiftning om offentlig upphandling i enlighet med punkt 4 ska den nationella lagstiftningen om upphandlingsförfaranden som genomförs av gemensamma rättsliga enheter som inrättats av flera upphandlande myndigheter från olika medlemsstater fastställas enligt följande regler:
- (a) Om förfarandet genomförs eller leds av den rättsliga enhetens behöriga organ ska de nationella bestämmelserna i den medlemsstat där den rättsliga enheten har sitt registrerade säte gälla.
  - (b) Om förfarandet genomförs eller leds av en enhet som ingår i den rättsliga enheten för den rättsliga enhetens räkning, ska de regler som anges i leden a och b i punkt 5 gälla.
  - (c) Om det inte är möjligt att fastställa tillämplig nationell lagstiftning enligt leden a eller b i punkt 5, ska de upphandlande myndigheterna tillämpa de nationella bestämmelserna i den medlemsstat där den rättsliga enheten har sitt registrerade säte.
7. En eller flera upphandlande myndigheter kan tilldela enskilda kontrakt enligt ett ramavtal som ingås av eller gemensamt med en upphandlande myndighet som är etablerad i en annan medlemsstat, under förutsättning att ramavtalet innehåller särskilda bestämmelser som ger den eller de berörda upphandlande myndigheterna befogenhet att tilldela de enskilda kontrakten.
8. Beslut om tilldelning av offentliga kontrakt vid gränsöverskridande offentlig upphandling ska omfattas av ordinarie prövningsmekanismer enligt den tillämpliga nationella lagstiftningen.

9. För att prövningsmekanismerna ska fungera effektivt ska medlemsstaterna se till att de beslut som fattas av de prövningsorgan som avses i rådets direktiv 89/665/EEG³⁴ och som är belägna i andra medlemsstater verkställs helt enligt deras rättsordning om dessa beslut innebär att upphandlande myndigheter som är etablerade på deras territorium deltar i det berörda gränsöverskridande upphandlingsförfarandet.

KAPITEL III

Upphandlingsförfarandets gång

AVSNITT 1

FÖRBEREDELSE

Artikel 39

Preliminära marknadsundersökningar

1. Innan en upphandlande myndighet inleder ett upphandlingsförfarande kan den genomföra marknadsundersökningar för att bedöma marketens uppbyggnad, utvecklingsmöjligheter och kapacitet, och informera de ekonomiska aktörerna om den planerade upphandlingen och kraven för denna.

I detta syfte får en upphandlande myndighet rådfråga eller godta råd från administrativa stödstrukturer, tredje parter eller marknadsdeltagare, under förutsättning att deras råd inte hindrar konkurrensen eller bryter mot principerna om icke-diskriminering och insyn.

2. Om en anbudssökande eller anbudsgivare eller anknutna företag till en anbudssökande eller en anbudsgivare har bistått den upphandlande myndigheten med rådgivning eller på annat sätt deltagit i förberedelserna av upphandlingsförfarandet ska den upphandlande myndigheten vidta lämpliga åtgärder för att se till att konkurrensen inte snedvrids till följd av att den berörda anbudssökanden eller anbudsgivaren deltar.

Det är viktigt att informera andra anbudssökande och anbudsgivare om eventuellt utbyte av relevanta upplysningar inom ramen för eller till följd av att en anbudssökande eller en anbudsgivare har varit involverad i förberedelserna av upphandlingsförfarandet samt fastställa lämpliga tidsgränser för mottagande av anbud. Den berörda anbudssökanden eller anbudsgivaren ska endast utestängas från förfarandet om det inte finns något annat sätt att garantera att principen om likabehandling efterlevs.

Innan en anbudssökande eller en anbudsgivare utestängs från förfarandet ska de få möjlighet att bevisa att deras deltagande i förberedelserna av upphandlingsförfarandet inte leder till en snedvridning av konkurrensen. De åtgärder som vidtas ska dokumenteras i den enskilda rapport som krävs enligt artikel 85.

---

³⁴ EGT L 395, 30.12.1989, s. 33.

Artikel 40
Tekniska specifikationer

1. Tekniska specifikationer enligt definitionen i punkt 1 i bilaga VIII ska ingå i upphandlingsdokumenten. De egenskaper som krävs av byggtreprenader, varor eller tjänster ska anges.

Egenskaperna kan också hänvisa till den specifika produktions- eller leveransprocessen för de upphandlade byggtreprenaderna, varorna eller tjänsterna eller till andra stadier i deras livscykel enligt punkt 22 i artikel 2.

I de tekniska specifikationerna ska det också anges om överföring av immateriella rättigheter kommer att krävas.

För alla upphandlingar där kontraktsföremålet ska användas av personer, vare sig av allmänheten eller personal vid den upphandlande myndigheten, ska de tekniska specifikationerna, utom i vederbörligen motiverade fall, fastställas för att ta hänsyn till kriterier avseende tillgänglighet för funktionshindrade eller formgivning med tanke på samtliga användares behov.

Om obligatoriska kriterier avseende tillgänglighet för funktionshindrade antas genom en unionsrättsakt ska de tekniska specifikationernas tillgänglighetskriterier utformas med hänvisning till den rättsakten.

2. De tekniska specifikationerna ska garantera att de ekonomiska aktörerna deltar på lika villkor i upphandlingsförfarandet och får inte innebära omotiverade hinder mot att offentlig upphandling öppnas för konkurrens.
3. Utan att det påverkar rättsligt bindande nationella tekniska regler, i den utsträckning som de är förenliga med unionsrätten, ska de tekniska specifikationerna vara utformade på något av följande sätt:
  - (a) I form av prestanda- eller funktionskrav, varvid miljöegenskaper kan ingå. Sådana parametrar måste dock vara så specifika att anbudsgivarna kan bilda sig en bestämd uppfattning om föremålet för upphandlingen och den upphandlande myndigheten kan genomföra upphandlingen.
  - (b) Genom en hänvisning till de tekniska specifikationerna och i prioritetsordning till sådana nationella standarder som genomför europeiska standarder, till europeiska tekniska godkännanden, till gemensamma tekniska specifikationer, till internationella standarder, till andra tekniska referenssystem som utarbetats av de europeiska standardiseringsorganen eller, om sådana inte finns, till nationella standarder, till nationella tekniska godkännanden eller till nationella tekniska specifikationer om projektering, beräkning och utförande av byggtreprenader samt materialanvändning. Varje sådan hänvisning ska följas av orden ”eller likvärdigt”.
  - (c) I form av de prestanda- eller funktionskrav som avses i led a och, för att påvisa att dessa prestanda- eller funktionskrav antas vara uppfyllda, med en hänvisning till de tekniska specifikationerna som avses i led b.

- (d) Med en hänvisning till de tekniska specifikationer som avses i led b i fråga om vissa egenskaper och med en hänvisning till de prestanda- eller funktionskrav som avses i led a i fråga om andra egenskaper.
4. Om det inte motiveras av föremålet för upphandlingen, får tekniska specifikationer inte innehålla uppgifter om tillverkning, ursprung eller särskilt framställningsförfarande, ej heller hänvisningar till varumärke, patent eller typ, ursprung eller tillverkning, om det får till följd att vissa företag eller produkter gynnas eller att andra inte kan komma ifråga. Sådana uppgifter eller hänvisningar ska i undantagsfall vara tillåtna om en tillräckligt tydlig och begriplig beskrivning av föremålet för upphandlingen inte är möjlig genom tillämpning av punkt 3. Sådana uppgifter eller hänvisningar ska följas av orden ”eller likvärdigt”.
  5. Om en upphandlande myndighet hänvisar till de specifikationer som avses i punkt 3 b, får den inte förkasta ett anbud med motiveringen att varorna eller tjänsterna inte överensstämmer med de specifikationer som den har hänvisat till, när anbudsgivaren på lämpligt sätt, inklusive med hjälp av de bevismedel som avses i artikel 42, i sitt anbud visar att de föreslagna lösningarna på ett likvärdigt sätt uppfyller kraven enligt de angivna tekniska specifikationerna.
  6. Om en upphandlande myndighet väljer att i enlighet med punkt 3 a utforma tekniska specifikationer för prestanda- eller funktionskrav, får den inte förkasta ett anbud i fråga om varor, tjänster eller byggtreprenader som överensstämmer med en nationell standard som genomför en europeisk standard, med ett europeiskt tekniskt godkännande, med en gemensam teknisk specifikation, med en internationell standard eller med ett tekniskt referenssystem som har utarbetats av ett europeiskt standardiseringsorgan, om dessa specifikationer avser de prestanda- eller funktionskrav som den har fastställt.

Det åligger anbudsgivaren att på ett lämpligt sätt, inklusive med hjälp av de bevismedel som avses i artikel 42, i sitt anbud visa att den standardenliga byggtreprenaden, varan eller tjänsten uppfyller den upphandlande myndighetens prestanda- eller funktionskrav.

Artikel 41 *Märken*

1. Om upphandlande myndigheter fastställer miljömässiga eller sociala egenskaper eller andra egenskaper för byggtreprenader, tjänster eller varor när det gäller prestanda- eller funktionskrav i enlighet med artikel 40.3 a, får den kräva att dessa byggtreprenader, varor eller tjänster är märkta på ett särskilt sätt, förutsatt att samtliga följande villkor är uppfyllda:
  - (a) Kraven för märkningen endast rör egenskaper som är kopplade till kontraktsföremålet och är lämpliga för att definiera egenskaperna hos de byggtreprenader, tjänster eller varor som är föremål för kontraktet.
  - (b) Kraven för märkningen utformas på grundval av vetenskapliga uppgifter eller grundas på andra objektivt kontrollerbara och icke-diskriminerande kriterier.

- (c) Märkena har antagits genom ett öppet och transparent förfarande i vilket samtliga berörda parter, inklusive statliga organ, konsumenter, tillverkare, distributörer och miljöorganisationer, kan delta.
- (d) Märkena är tillgängliga för samtliga berörda parter.
- (e) Märkeskriterierna fastställs av tredjeparter som är oberoende av den ekonomiska aktör som ansöker om märkningen

Upphandlande myndigheter som kräver att ett särskilt märke ska användas ska godta alla likvärdiga märken som uppfyller de märkeskrav som angetts av den upphandlande myndigheten. För produkter som inte bär märket ska den upphandlande myndigheten även godta teknisk dokumentation från tillverkaren eller andra lämpliga bevismedel.

2. Om ett märke uppfyller kraven i leden b–d i punkt 1, men även omfattar andra krav som inte är kopplade till föremålet för upphandling, får den upphandlande myndigheten fastställa tekniska specifikationer genom hänvisning till detaljerade specifikationer, eller vid behov delar av dessa, för märket, som är relevanta för kontraktsföremålet och är lämpliga för definiera egenskaperna hos kontraktsföremålet.

Artikel 42

Provningsrapporter, certifiering och andra bevismedel

1. En upphandlande myndighet får kräva att ekonomiska aktörer ska uppvisa en provningsrapport från ett erkänt organ eller ett intyg från ett sådant organ som bevismedel för överensstämmelse med de tekniska specifikationerna.

Om en upphandlande myndighet kräver inlämnande av intyg som upprättats av erkända organ som intygar att en viss teknisk specifikation är uppfylld, ska den upphandlande myndigheten även godta likvärdiga intyg från andra erkända organ.

2. Den upphandlande myndigheten ska godta andra lämpliga bevismedel än dem som anges i punkt 1, såsom teknisk dokumentation från tillverkaren, om den ekonomiska aktören inte har tillgång till sådana intyg eller provningsrapporter som avses i punkt 1 eller inte har möjlighet att erhålla dem inom de berörda tidsfristerna.
3. I punkt 1 i denna artikel ska *erkända organ* avse provnings- och kalibreringslaboratorier samt organ för certifiering och inspektion som är ackrediterade i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 765/2008³⁵.
4. Medlemsstaterna ska på begäran göra alla uppgifter om bevismedel och handlingar som i enlighet med artiklarna 40.6 och 41 samt punkterna 1–3 i denna artikel har lämnats för att visa att de tekniska specifikationerna är uppfyllda tillgängliga för andra medlemsstater. De behöriga myndigheterna i etableringsmedlemsstaten ska lämna dessa uppgifter i enlighet med artikel 88.

---

³⁵ EUT L 218, 13.8.2008, s. 30.

Artikel 43
Alternativa anbud

1. En upphandlande myndighet får tillåta anbudsgivare att lägga fram alternativa anbud. Den ska i meddelandet om upphandling eller, när ett förhandsmeddelande används som ett meddelande om upphandling, i inbjudan att bekräfta intresse, ange huruvida den godkänner alternativa anbud eller inte. Om detta inte anges är alternativa anbud inte tillåtna.
2. En upphandlande myndighet som tillåter alternativa anbud ska i upphandlingsdokumenten ange vilka minimikrav som gäller för alternativa anbud och eventuella särskilda villkor som gäller för redovisningen av anbudet. Om alternativa utföranden är tillåtna ska den upphandlande myndigheten också se till att de valda tilldelningskriterierna på lämpligt sätt kan tillämpas såväl på alternativa anbud som på anbud som inte utgör alternativ.
3. En upphandlande myndighet ska endast beakta de alternativa anbud som uppfyller de ställda minimikraven.

Vid offentlig upphandling av varor och tjänster får en upphandlande myndighet som har tillåtit alternativa anbud inte förkasta ett alternativt anbud enbart på grund av att anbudet, om det antas, skulle bli antingen ett tjänstekontrakt och inte ett offentligt varukontrakt, eller ett varukontrakt och inte ett offentligt tjänstekontrakt.

Artikel 44
Uppdelning av kontrakt i delar

1. Offentliga kontrakt kan delas upp i enhetliga eller olikartade delar. Om den upphandlande myndigheten inte anser det lämpligt att dela upp kontrakt av ett värde som motsvarar eller är högre än de tröskelvärden som anges i artikel 4, men som minst uppgår till 500 000 euro i enlighet med artikel 5, ska myndigheten särskilt motivera detta.

Den upphandlande myndigheten ska i meddelandet om upphandling eller inbjudan att bekräfta intresse ange om anbudet är begränsat till endast en del eller till flera delar.
2. Även om den upphandlande myndigheten har angett att det är möjligt att lämna anbud på alla delar kan den begränsa antalet delar i anbudet som kan tilldelas en anbudsgivare, under förutsättning att det högsta antalet delar anges i meddelandet om upphandling eller i inbjudan att bekräfta intresse. De objektiva och icke-diskriminerande kriterier eller regler för tilldelning av de olika delarna som den upphandlande myndigheten fastställer ska anges i upphandlingsdokumenten om tillämpningen av de valda tilldelningskriterierna skulle leda till att en anbudsgivare tilldelas fler delar än det högsta tillåtna antalet delar.
3. Om fler än en del får tilldelas samma anbudsgivare får den upphandlande myndigheten föreskriva att den antingen kommer att tilldela ett kontrakt per del eller flera kontrakt som omfattar flera eller alla delar.

Den upphandlande myndigheten ska ange i upphandlingsdokumenten om den reserverar sig rätten att välja mellan dessa alternativ och om så är fallet, vilka delar som kan grupperas tillsammans i ett kontrakt.

Den upphandlande myndigheten ska först bedöma vilka anbud som bäst uppfyller de tilldelningskriterier som fastställts i enlighet med artikel 66 för varje enskild del. Den kan tilldela ett kontrakt för mer än en del till en anbudsgivare som inte är rangordnad först med avseende på alla enskilda delar som omfattas av kontraktet, under förutsättning att de tilldelningskriterier som fastställs i enlighet med artikel 66 uppfylls bättre när det gäller alla delar som omfattas av kontraktet. De upphandlande myndigheterna ska i upphandlingsdokumenten ange de metoder som de har för avsikt att använda för en sådan jämförelse. Metoderna ska vara klara, objektiva och icke-diskriminerande.

4. En upphandlande myndighet får kräva att alla anbudsgivare ska samordna sin verksamhet under ledning av den ekonomiska aktör som tilldelats den del som omfattar den övergripande samordningen av projektet eller dess relevanta delar.

Artikel 45 *Fastställande av tidsfrister*

1. När en upphandlande myndighet fastställer tidsfristerna för mottagande av anbud och anbudsansökningar ska den ta hänsyn till hur komplext kontraktet är och hur lång tid som behövs för att utarbeta ett anbud, utan att detta påverkar de minimitidsfrister som fastställs i artiklarna 24–30.
2. Om anbud inte kan lämnas annat än efter ett besök på plats eller efter en granskning på plats av underlaget till förfrågningsunderlaget, ska fristerna för att motta anbud förlängas så att alla berörda ekonomiska aktörer ska kunna få kännedom om all den information som behövs för att utarbeta ett anbud.

AVSNITT 2 **OFFENTLIGGÖRANDE OCH ÖPPENHET**

Artikel 46 *Förhandsmeddelanden*

1. En upphandlande myndighet bör med hjälp av ett förhandsmeddelande informera om planerade upphandlingar snarast möjligt efter varje budgetårs början. Dessa meddelanden ska innehålla den information som anges i bilaga VI del B avsnitt I. De ska publiceras antingen av kommissionen eller på den upphandlade enhetens upphandlarprofil i enlighet med punkt 2 b i bilaga IX. Om den upphandlande myndigheten offentliggör ett förhandsmeddelande på sin upphandlarprofil ska den skicka ett meddelande om att ett förhandsmeddelande har offentliggjorts på en upphandlarprofil i enlighet med punkt 3 i bilaga IX.
2. För selektiva och förhandlade förfaranden under konkurrens får lokala eller regionala upphandlande myndigheter använda ett förhandsmeddelande som ett meddelande om

upphandling i enlighet med artikel 24.2, förutsatt att meddelandet uppfyller samtliga följande krav:

- (a) Det ska framgå vilka varor, byggentreprenader eller tjänster som kontraktet kommer att omfatta.
- (b) Det ska anges att kontraktstilldelning kommer att ske genom selektivt eller förhandlat förfarande under konkurrens och att intresserade ekonomiska aktörer ska anmäla sitt intresse skriftligt.
- (c) Förutom de uppgifter som anges i bilaga VI del B avsnitt I, ska förhandsmeddelandet innehålla de uppgifter som anges i bilaga VI del B avsnitt II.
- (d) Meddelandet får offentliggöras högst 12 månader före den dag då den inbjudan som avses i artikel 52.1 avsänds.

Sådana meddelanden ska inte publiceras på en upphandlarprofil.

Artikel 47
Meddelanden om upphandling

Alla upphandlande myndigheter får använda ett meddelande om upphandling för alla förfaranden. De ska innehålla de uppgifter som anges i den relevanta delen av bilaga VI del C och ska offentliggöras i enlighet med artikel 49.

Artikel 48
Meddelande om kontraktstilldelning

1. En upphandlande myndighet som har tilldelat ett offentligt kontrakt eller ingått ett ramavtal ska sända ett meddelande om kontraktstilldelning om resultatet av upphandlingsförfarandet senast 48 dagar efter det att kontraktet tilldelats eller ramavtalet ingåtts.

Dessa meddelanden ska innehålla de uppgifter som anges i bilaga VI del D och ska offentliggöras i enlighet artikel 49.

2. Om meddelandet om upphandling för det berörda kontraktet har gjorts i form av ett förhandsmeddelande och den upphandlande myndigheten inte har för avsikt att tilldela ytterligare kontrakt under den tolv månadersperiod som omfattas av förhandsmeddelandet, ska meddelandet om kontraktstilldelning innehålla en särskild hänvisning till detta.

När det gäller ramavtal som ingåtts i enlighet med artikel 31 ska den upphandlande myndigheten inte vara skyldig att skicka något meddelande om resultatet av upphandlingsförfarandet för varje kontrakt som grundar sig på ramavtalet.

3. Den upphandlande myndigheten ska sända ett meddelande om kontraktstilldelning på grundval av ett dynamiskt inköpssystem senast 48 dagar efter tilldelningen av varje

kontrakt. Den får dock gruppera dessa meddelanden per kvartal. I detta fall ska de sända de samlade meddelandena senast 48 dagar efter utgången av varje kvartal.

4. Viss information som rör kontraktstilldelningen eller slutandet av ett ramavtal får undanhållas om ett utlämnande av sådan information skulle kunna hindra tillämpning av lagen, strida mot allmänintresset, skada berättigade kommersiella intressen för offentliga eller privata ekonomiska aktörer, även kommersiella intressen för den ekonomiska aktör som tilldelats kontraktet, eller motverka sund konkurrens mellan aktörerna.

Artikel 49

Utformning och offentliggörande av meddelanden

1. De meddelanden som avses i artiklarna 46–48 ska innehålla de upplysningar som anges i bilaga VI i samma format som standardformulären, inbegripet standardformulär för rättelser.

Dessa standardformulär ska fastställas av kommissionen. Genomförandeakterna ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 91.

2. De meddelanden som avses i artiklarna 46–48 ska utarbetas, skickas genom elektroniska medel till kommissionen och offentliggöras i enlighet med bilaga IX. Meddelandena ska offentliggöras senast fem dagar efter det att de avsänts. Kostnaderna för kommissionens offentliggörande av meddelanden ska belasta unionen.
3. De meddelanden som avses i artiklarna 46.2 och 47 ska offentliggöras i sin helhet på det av unionens officiella språk som den upphandlande myndigheten väljer. Endast den språkversionen ska vara giltig. Ett sammandrag av de väsentliga delarna i varje meddelande ska offentliggöras på de andra officiella språken.
4. Kommissionen ska se till att offentliggörandet av förhandsmeddelanden i sin helhet samt sammanfattningar av sådana förhandsmeddelanden som avses i artikel 46.2 och de meddelanden om upphandling om ett dynamiskt inköpssystem som avses i artikel 32.3 a fortsätter att offentliggöras
  - (a) när det gäller förhandsmeddelanden: i 12 månader eller till dess att ett meddelande om kontraktstilldelning mottas i enlighet med artikel 48, där det anges att inga ytterligare kontrakt kommer att tilldelas under den tolv månadersperiod som omfattas av meddelandet om upphandling,
  - (b) när det gäller upphandlingar som rör ett dynamiskt inköpssystem: under den tid som det dynamiska upphandlingssystemet är giltigt,
5. Den upphandlande myndigheten måste kunna bevisa vilken dag ett meddelande har avsänts.

Kommissionen ska till den upphandlande myndigheten lämna en bekräftelse på offentliggörandet av den översända informationen och ange dag för offentliggörandet. Denna bekräftelse ska tjäna som bevis för offentliggörandet.

6. Den upphandlande myndigheten får offentliggöra meddelanden om tilldelning av offentliga kontrakt som inte omfattas av de krav på offentliggörande som fastställs i detta direktiv, under förutsättning att dessa meddelanden skickas till kommissionen genom de elektroniska medel för överföring som anges i bilaga IX.

Artikel 50

Offentliggörande på nationell nivå

1. De meddelanden som avses i artiklarna 46–48 samt informationen i dem får inte offentliggöras på nationell nivå före den dag då de har offentliggjorts i enlighet med artikel 49.
2. Meddelanden som offentliggörs på nationell nivå får inte innehålla någon annan information än den som skickas till kommissionen eller offentliggörs på en upphandlarprofil och ska innehålla en uppgift om vilken dag meddelandet skickats till kommissionen eller offentliggjorts på upphandlarprofilen.
3. Förhandsmeddelanden får inte offentliggöras på en upphandlarprofil innan ett meddelande har skickats till kommissionen som anger att offentliggörandet sker i denna form, och meddelandena ska innehålla en uppgift om vilken dag de har skickats dit.

Artikel 51

Elektronisk tillgänglighet för upphandlingsdokument

1. Den upphandlande myndigheten ska ge fri, direkt, fullständig och kostnadsfri tillgång upphandlingsdokumenten från och med den dag då meddelandet om upphandling offentliggörs i enlighet med artikel 49, eller den dag då inbjudan att bekräfta intresse avsänds. Den internetadress på vilken dessa handlingar kan konsulteras ska anges i meddelandet eller inbjudan att bekräfta intresse.
2. Den upphandlande myndigheten eller behöriga enheten ska lämna ut kompletterande upplysningar om förfrågningsunderlaget och de kompletterande handlingarna senast sex dagar före fastställd sista dag för mottagande av anbud, förutsatt att sådana upplysningar har begärts i god tid. Vid det påskyndade öppna förfarande som avses i artiklarna 25.3 och 26.5 ska denna tidsfrist vara fyra dagar.

Artikel 52

Inbjudan att lämna anbud eller delta i en dialog samt inbjudan att bekräfta intresse

1. Vid selektiva förfaranden, förfaranden för konkurrenspräglad dialog, innovationspartnerskap och förhandlade förfaranden under konkurrens ska den upphandlande myndigheten samtidigt och skriftligt inbjuda alla utvalda anbudssökande att lämna anbud eller vid en konkurrenspräglad dialog, att delta i dialogen.

Om ett förhandsmeddelande används som meddelande om upphandling i enlighet med artikel 46.2 ska den upphandlande myndigheten samtidigt och skriftligt inbjuda

de ekonomiska aktörer som har anmält sitt intresse att bekräfta att de fortfarande är intresserade.

2. De inbjudningar som avses i punkt 1 ska innehålla en hänvisning till den elektroniska adress där specifikationer eller beskrivande dokument och andra kompletterande handlingar har gjorts direkt tillgängliga genom elektroniska medel. Inbjudan ska också omfatta de uppgifter som anges i bilaga X.

Artikel 53

Information till anbudssökande och anbudsgivare

1. Den upphandlande myndigheten ska snarast underrätta varje anbudssökande och anbudsgivare om de beslut som fattas om slutandet av ett ramavtal, tilldelningen av ett kontrakt eller tillträde till ett dynamiskt inköpssystem, inklusive skälen till att den har beslutat att inte sluta ett ramavtal eller tilldela ett kontrakt efter konkurrensutsättning eller att upprepa förfarandet eller inrätta ett dynamiskt inköpssystem.
2. På begäran av berörd part ska upphandlande myndigheter snarast möjligt, och i alla händelser senast 15 dagar från mottagandet av en skriftlig begäran underrätta
  - (a) varje anbudssökande vars ansökan avslagits om skälen till att ansökan om att delta inte har godtagits,
  - (b) varje anbudsgivare vars anbud förkastats, om skälen till att anbudet inte har godtagits, i de fall som avses i artikel 40.5 och 40.6, skälen till ett beslut om att likvärdighet inte föreligger eller ett beslut om att byggentreprenaden, varorna eller tjänsterna inte uppfyller kraven i fråga om prestanda eller funktion,
  - (c) varje anbudsgivare som har lämnat ett godtagbart anbud om utformningen av och de relativa fördelarna med det valda anbudet samt namnet på den anbudsgivare som tilldelats kontraktet eller parterna i ramavtalet.
  - (d) varje anbudsgivare som har lämnat ett godtagbart anbud om genomförandet och framstegen i förhandlingarna och dialogen med anbudsgivarna.
3. Den upphandlande myndigheten får besluta att inte lämna ut viss information som rör kontraktstilldelningen eller slutandet av ett ramavtal eller tillträde till ett dynamiskt inköpssystem som anges i punkt 1, om detta skulle kunna hindra tillämpning av lagen, strida mot allmänintresset, skada berättigade kommersiella intressen för offentliga eller privata ekonomiska aktörer, även kommersiella intressen för den marknadsaktör som tilldelats kontraktet, eller motverka sund konkurrens mellan dessa aktörer.

AVSNITT 3

VAL AV DELTAGARE SAMT TILLDELNING AV KONTRAKT

Artikel 54 *Allmänna principer*

1. Kontrakt ska tilldelas på grundval av de kriterier som fastställs i artiklarna 66–69, under förutsättning att följande kumulativa villkor är uppfyllda:
  - (a) Anbudsgivaren uppfyller de krav, villkor och kriterier som anges i meddelandet om upphandling eller i inbjudan att bekräfta intresse och i upphandlingsdokumenten med hänsyn till artikel 43.
  - (b) Anbudet lämnas av en anbudsgivare som inte är utesluten i enlighet med artiklarna 21 och 55, och uppfyller de urvalskriterier som fastställts av den upphandlande myndigheten i enlighet med artikel 56, och i förekommande fall, de icke-diskriminerande regler och kriterier som avses i artikel 64.
2. En upphandlande myndighet får besluta att inte tilldela ett kontrakt till den anbudsgivare som lämnar in det mest fördelaktiga anbudet när den har fastställt att anbudet inte åtminstone på likvärdigt sätt uppfyller de skyldigheter som unionen har fastställt på det social- och arbetsrättsliga området, i miljölagstiftningen eller i de internationella sociala eller miljörelaterade bestämmelser som anges i bilaga XI.
3. I öppna förfaranden får den upphandlande myndigheten besluta att bedöma anbud innan den kontrollerar anbudsgivarnas lämplighet, under förutsättning att de berörda bestämmelserna i detta avsnitt tillämpas, inklusive regeln om att kontraktet inte ska tilldelas en anbudsgivare som borde ha uteslutits i enlighet med artikel 55, eller som inte uppfyller de urvalskriterier som fastställts av den upphandlande myndigheten i enlighet med underavsnitt 1 i detta avsnitt.
4. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 89 för att ändra förteckningen i bilaga XI där så krävs till följd av att nya internationella avtal slutits eller befintliga internationella avtal ändrats.

UNDERAVSNITT 1

KVALITATIVA URVALSKRITERIER

Artikel 55 *Skäl till uteslutning*

1. Om en upphandlande myndighet får kännedom om en lagakraftvunnen dom som har meddelats på en eller flera av följande grunder ska den utesluta denna anbudssökande eller anbudsgivare från deltagande i förfarandet för tilldelning av ett offentligt kontrakt:

- (a) Deltagande i en kriminell organisation enligt definitionen i artikel 2.1 i rådets rambeslut 2008/841/RIF³⁶.
- (b) Bestickning enligt definitionen i artikel 3 i konventionen om kamp mot korruption som tjänstemän i Europeiska gemenskaperna eller Europeiska unionens medlemsstater är delaktiga i³⁷, respektive artikel 2 i rådets rambeslut 2003/568/RIF³⁸, samt korruption enligt definition i nationell lagstiftning i den upphandlande myndighetens eller den ekonomiska aktörens land.
- (c) Bedrägeri i den mening som avses i artikel 1 i konventionen om skydd av Europeiska gemenskapernas finansiella intressen³⁹.
- (d) Terroristbrott eller brott som har anknytning till terroristverksamhet enligt definitionen i artiklarna 1 och 3 i rådets rambeslut 2002/475/RIF⁴⁰, eller anstiftan, medhjälp eller försök att begå ett brott i enlighet med artikel 4 i det rambeslutet.
- (e) Penningtvätt enligt definitionen i artikel 1 i rådets direktiv 91/308/EEG⁴¹.

Skyldigheten att utesluta en anbudssökande eller en anbudsgivare från deltagande i en offentlig upphandling ska också gälla när en lagakraftvunnen dom har meddelats i fråga om företagschefer eller varje annan person som är behörig att företräda, fatta beslut om eller kontrollera anbudssökanden eller anbudsgivaren.

2. Varje ekonomisk aktör ska uteslutas från deltagande i ett kontrakt om en upphandlande myndighet får kännedom om ett beslut som har vunnit laga kraft om att den ekonomiska aktören inte har fullgjort sina skyldigheter avseende erläggande av skatter eller sociala avgifter enligt de rättsliga bestämmelser som gäller i det land där aktören är etablerad eller i den medlemsstat där den upphandlande myndigheten finns.
3. En upphandlande myndighet får utesluta varje ekonomisk aktör från deltagande i en offentlig upphandling om något av följande villkor är uppfyllt:
  - (a) Om den upphandlande myndigheten har kännedom om en överträdelse av de skyldigheter som fastställs i unionens lagstiftning på det social- och arbetsrättsliga området, i miljölagstiftningen eller de internationella sociala eller miljörelaterade bestämmelser som anges i bilaga XI. Överensstämmelse med unionslagstiftningen eller med internationella bestämmelser omfattar också överensstämmelse på ett likvärdigt sätt.
  - (b) Om en ekonomisk aktör är i konkurs eller likvidation, har avbrutit sin näringsverksamhet, är föremål för tvångsförvaltning, har ingått i ackordsuppgörelse med borgenärer eller befinner sig i en motsvarande situation

---

³⁶ EUT L 300, 11.11.2008, s. 42.

³⁷ EGT C 195, 25.6.1997, s. 1.

³⁸ EUT L 192, 31.7.2003, s. 54.

³⁹ EGT C 316, 27.11.1995, s. 48.

⁴⁰ EGT L 164, 22.6.2002, s. 3.

⁴¹ EGT L 166, 28.6.1991, s. 77.

till följd av ett liknande förfarande enligt nationella lagar och andra författningar.

- (c) Om den upphandlande myndigheten på något sätt kan styrka att en ekonomisk aktör har gjort sig skyldig till allvarligt fel i yrkesutövningen.
- (d) Om en ekonomisk aktör har visat betydande eller varaktiga brister i uppfyllandet av väsentliga krav i ett tidigare kontrakt eller kontrakt av liknande art med samma upphandlande myndighet.

För att tillämpa det skäl till uteslutning som avses i led d i första stycket ska den upphandlande myndigheten föreskriva en metod för bedömning av fullgörandet av kontrakt som grundas på objektiva och mätbara kriterier och tillämpas på ett konsekvent och transparent sätt. Bedömningar av fullgörandet av kontrakt ska meddelas den berörda leverantören, som ska ges möjlighet att invända mot resultaten av bedömningen och erhålla rättsligt skydd.

- 4. Varje anbudssökande eller anbudsgivare som befinner sig i någon av de situationer som avses i punkterna 1–3 får lämna bevis till den upphandlande myndigheten som visar deras tillförlitlighet, trots att det föreligger skäliga orsaker till uteslutning.

I detta syfte ska anbudssökanden eller anbudsgivaren visa att de har ersatt eventuella skador som orsakats av brottet eller det allvarliga felet i fråga, att de har klargjort förhållanden och omständigheter på ett uttömmande sätt och aktivt samarbetar med de utredande myndigheterna samt har vidtagit lämpliga konkreta tekniska, organisatoriska och personliga åtgärder för att förhindra ytterligare brott eller allvarliga fel. Den upphandlande myndigheten ska bedöma de åtgärder som vidtagits av anbudssökandena och anbudsgivarna och ta hänsyn till allvaret och de särskilda omständigheterna kring brottet eller det allvarliga felet i fråga. Om den upphandlande myndigheten anser att åtgärderna är otillräckliga ska den ange skälen till detta i sitt beslut.

- 5. Medlemsstaterna ska se till att upphandlande myndigheter och ekonomiska aktörer lätt kan erhålla information och hjälp med avseende på tillämpningen av denna artikel genom den kontaktpunkt som anges i artikel 88.
- 6. Medlemsstaterna ska på begäran från andra medlemsstater lämna all information om de skäl till uteslutning som anges i denna artikel. De behöriga myndigheterna i etableringsmedlemsstaten ska lämna dess upplysningar i enlighet med artikel 88.

Artikel 56 *Urvalskriterier*

- 1. De upphandlande myndigheterna kan fastställa villkor för deltagande med avseende på
  - (a) behörighet att utöva yrkesverksamheten i fråga,
  - (b) ekonomisk och finansiell ställning,
  - (c) teknisk och yrkesmässig kunskap.

De är inte skyldiga att tillämpa alla villkor som anges i punkterna 2–4, men får inte fastställa andra krav än dem som anges i de punkterna.

De upphandlande myndigheterna ska begränsa eventuella villkor för deltagande till sådana villkor som är lämpliga för att se till att anbudssökanden eller anbudsgivaren har den rättsliga och finansiella förmåga samt att de besitter den kommersiella och tekniska kunskap som krävs för att utföra det kontrakt som ska tilldelas. Alla krav ska ha samband med och vara strikt proportionerliga till kontraktets föremål, med hänsyn till behovet av att garantera verklig konkurrens.

2. När det gäller behörighet att utöva en yrkesverksamhet får den upphandlande myndigheten kräva att de ekonomiska aktörerna ska vara anslutna till en av de yrkes- eller branschregister som finns i den medlemsstat där de är etablerade, enligt vad som anges i bilaga XII.

Vid förfaranden för tilldelning av offentliga tjänstekontrakt får den upphandlande myndigheten, i den utsträckning anbudssökandena eller anbudsgivarna måste inneha ett särskilt tillstånd eller vara medlemmar i en särskild organisation för att kunna tillhandahålla tjänsten i fråga i sin hemmedlemsstat, kräva att de bevisar att de innehar sådana tillstånd eller är medlemmar i sådana organisationer.

3. När det gäller tillräcklig ekonomisk och finansiell ställning får den upphandlande myndigheten kräva att de ekonomiska aktörerna har tillräcklig finansiell och ekonomisk kapacitet. I detta syfte ska de kräva att de ekonomiska aktörerna har en viss minsta årsomsättning, inklusive en minsta omsättning inom det område som omfattas av kontraktet och har en lämplig ansvarsförsäkring för verksamheten.

Den minsta årliga omsättningen får inte överstiga ett belopp som är tre gånger så högt som det uppskattade kontraktets värde, utom vid vederbörliga motiverade omständigheter avseende speciella risker som är förknippade med byggtreprenadens, tjänsternas eller varornas art. Den upphandlande myndigheten ska ange sådana exceptionella omständigheter i upphandlingsdokumenten.

Om ett kontrakt delas upp i ska denna artikel gälla för varje enskild del. Den upphandlande myndigheten får emellertid fastställa en minsta årsomsättning genom hänvisning till en grupp av delar om den anbudsgivare som tilldelas kontraktet tilldelas flera delar som ska utföras samtidigt.

Om kontrakt som grundas på ett ramavtal ska tilldelas efter en förnyad upphandling ska det krav på högsta årliga omsättning som avses i andra stycket i denna punkt beräknas på grundval av den förväntade största storleken på de specifika kontrakt som ska utföras samtidigt, om den uppgiften inte är känd på grundval av ramavtalets uppskattade värde.

4. När det gäller teknisk kunskap och yrkeskunskap får den upphandlande myndigheten kräva att de ekonomiska aktörerna förfogar över nödvändiga personalresurser, tekniska resurser och den erfarenhet som krävs för att utföra kontraktet enligt en lämplig kvalitetsstandard. Den upphandlande myndigheten får sluta sig till att en ekonomisk aktör inte kommer att kunna utföra kontraktet enligt en lämplig kvalitetsstandard när den upphandlande myndigheten har fastställt att den

ekonomiska aktören har motstridiga intressen som kan ha en negativ inverkan på utförandet av kontraktet.

Vid förfaranden för tilldelning av offentliga varukontrakt som gäller leverans på plats eller installation, tillhandahållande av tjänster eller utförande av byggentreprenad får en ekonomisk aktörs förmåga att tillhandahålla tjänsterna eller utföra installationen eller byggentreprenaden bedömas på grundval av yrkeskunnande, effektivitet, erfarenhet och tillförlitlighet.

5. Den upphandlande myndigheten ska i meddelandet om upphandling eller i inbjudan att bekräfta intresse ange villkoren för deltagande, som kan uttryckas som minimikrav på förmåga, tillsammans med lämpliga bevis.

Artikel 57

Självcertifieringar och andra bevismedel

1. De upphandlande myndigheterna ska godta självcertifieringar som preliminära bevis på att anbudssökande och anbudsgivare uppfyller något av följande villkor:
  - (a) De inte befinner sig i någon av de situationer som avses i artikel 55, där en ekonomisk aktör ska uteslutas eller kan komma att utestängas.
  - (b) De uppfyller de urvalskriterier som har fastställts i enlighet med artikel 56.
  - (c) De i förekommande fall, uppfyller de objektiva regler och kriterier som har fastställts i enlighet med artikel 64.
  - (d) De på begäran och snarast möjligt, kan lämna de kompletterande handlingar som den upphandlande myndigheter kräver i enlighet med artiklarna 59 och 60 och, i förekommande fall, artiklarna 61 och 63.
2. En upphandlande myndighet kan när som helst under förfarandet uppmana en anbudssökande eller en anbudsgivare att lämna in samtliga eller delar av de handlingar som krävs när detta förefaller nödvändigt för att se till att förfarandet genomförs på ett korrekt sätt.

Innan den upphandlande myndigheten tilldelar kontraktet ska den kräva att den anbudsgivare som den har beslutat att tilldela kontraktet ska lämna de handlingar som krävs i enlighet med artiklarna 59 och 60 och, i förekommande fall, artikel 61. Den upphandlande myndigheten får uppmana de ekonomiska aktörerna att komplettera eller förtydliga inlämnade intyg och handlingar med tillämpning av artiklarna 59, 60 och 61.

3. Den upphandlande myndigheten får inte kräva andra intyg än dem som avses i artiklarna 60 och 61. När det gäller artikel 62 får de ekonomiska aktörerna använda alla lämpliga medel för att visa den upphandlande myndigheten att de kommer att förfoga över nödvändiga resurser.

Anbudssökande och anbudsgivare ska inte vara skyldiga att lämna in intyg eller andra skriftliga bevis de redan har lämnat till samma upphandlande myndighet under de senaste fyra åren i ett tidigare förfarande och som fortfarande är giltiga.

4. I enlighet med artikel 88 ska medlemsstaterna på begäran göra alla upplysningar som rör de skäl till uteslutning som anges i artikel 55, om anbudsgivares behörighet samt finansiella och tekniska kapacitet enligt artikel 56 och om innehållet eller arten av de bevismedel som anges i denna artikel tillgängliga för andra medlemsstater.

Artikel 58

Online-verktyg för tillhandahållande av intyg och certifikat (e-Certis)

1. För att underlätta gränsöverskridande upphandling ska medlemsstaterna se till att den information om intyg och andra skriftliga bevis som registreras i e-Certis uppdateras kontinuerligt.
2. Det ska bli obligatoriskt att använda e-Certis och senast två år efter det datum som anges i artikel 92.1 ska de upphandlande myndigheterna endast kräva sådana typer av intyg eller former av skriftliga bevis som finns tillgängliga i e-Certis.

Artikel 59

Europeiskt upphandlingspass

1. Medlemsstaternas myndigheter ska på begäran från en ekonomisk aktör som är etablerad i en medlemsstat och uppfyller de tillämpliga kraven utfärda ett europeiskt upphandlingspass. Det europeiska upphandlingspasset ska innehålla de uppgifter som anges i bilaga XIII och ska utformas på grundval av ett standardformulär.

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 89 för att ändra bilaga XIII till följd av teknisk utveckling eller av administrativa skäl. Den ska också fastställa standardformuläret för europeiska upphandlingspass. Genomförandeakterna ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 91.

2. Senast två år efter det datum som anges i artikel 92.1 ska passet endast utfärdas i elektronisk form.
3. Den myndighet som utfärdar passet ska inhämta relevanta uppgifter direkt från de behöriga myndigheterna, förutom när detta är förbjudet enligt nationella bestämmelser om skydd av personuppgifter.
4. Det europeiska upphandlingspasset ska erkännas av alla upphandlande myndigheter som ett bevis på att de villkor för deltagande som omfattas av passet är uppfyllda och det får inte ifrågasättas utan motivering. En motivering kan vara att passet är över sex månader gammalt.
5. Medlemsstaterna ska på begäran göra tillgänglig all information om det europeiska upphandlingspassets äkthet och innehåll. De behöriga myndigheterna i etableringsmedlemsstaten ska lämna denna information i enlighet med artikel 88.

Artikel 60
Intyg

1. En upphandlande myndighet ska godta följande intyg som tillräckligt bevis på att inga av de situationer som anges i artikel 55 är tillämpliga på den ekonomiska aktören:
  - (a) När det gäller punkt 1 i den artikeln, uppvisande av ett utdrag från ett relevant register, såsom utdrag ur brottsregister, eller om det inte finns, ett likvärdigt dokument som utfärdats av en behörig rättslig eller administrativ myndighet i hemmedlemsstaten eller i den medlemsstat där den ekonomiska aktören är etablerad, som visar att dessa krav är uppfyllda.
  - (b) När det gäller punkterna 2 och 3 b i den artikeln, ett intyg utfärdat av den behöriga myndigheten i den berörda medlemsstaten.
  - (c) Om medlemsstaten i fråga inte utfärdar sådana dokument eller intyg, eller om dessa dokument och intyg inte omfattar alla situationer som anges i punkterna 1, 2 och 3 b i den artikeln, får de ersättas av en officiell förklaring som utfärdats av den nationella kontaktpunkt som utsetts i enlighet med artikel 88.
2. Bevis på en ekonomisk aktörs ekonomiska och finansiella ställning kan som regel utgöras av en eller flera av de referenser som anges i bilaga XIV del 1.

Om en ekonomisk aktör har ett godtagbart skäl för att inte uppvisa de referenser som den upphandlande myndigheten begär, får aktören bevisa sin ekonomiska och finansiella ställning med varje annan handling som den upphandlande myndigheten finner lämplig.
3. Bevis på en ekonomisk aktörs tekniska kapacitet får lämnas i en eller flera av de former som anges i bilaga XIV del 2, beroende på de aktuella byggtreprenadernas, varornas eller tjänsternas art, kvantitet eller betydelse och ändamål.
4. Medlemsstaterna ska på begäran från andra medlemsstater i enlighet med artikel 88 lämna all information om bevis för skäl till uteslutning, dokument som intygar behörighet att utföra den berörda yrkesverksamheten samt bevis på anbudsgivarnas ekonomiska och finansiella kapacitet som anges i denna artikel samt alla andra bevismedel som avses i punkterna 1–3 i denna artikel.

Artikel 61
Kvalitetssäkrings- och miljöledningsstandarder

1. Om en upphandlande myndighet kräver uppvisande av intyg utfärdat av ett oberoende organ på att den ekonomiska aktören iakttar vissa kvalitetssäkringsstandarder, inklusive tillgänglighet för funktionshindrade personer, ska den hänvisa till kvalitetssäkringssystem som bygger på relevanta europeiska standardserier och är certifierade av organ som uppfyller europeiska certifieringsstandardserier. Den upphandlande myndigheten ska godta likvärdiga intyg från organ i andra medlemsstater. Den ska även godta andra bevis om

likvärdiga kvalitetssäkringsåtgärder som lämnas av tjänsteleverantörer som inte har möjlighet att få sådana intyg utfärdade eller att erhålla dem inom gällande tidsfrister.

2. Om en upphandlande myndighet kräver uppvisande av intyg utfärdat av ett oberoende organ på att den ekonomiska aktören iakttar vissa miljöledningssystem eller miljöledningsstandarder ska den hänvisa till unionens miljölednings- och miljörevisionsordning (Emas) eller till andra miljöledningssystem som erkänns i enlighet med artikel 45 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1221/2009⁴² eller andra miljöledningsstandarder som grundas på berörda europeiska eller internationella standarder från ackrediterade organ. Den upphandlande myndigheten ska godta likvärdiga intyg från organ i andra medlemsstater. Den ska även godta andra bevis om likvärdiga miljöledningsåtgärder som lämnas av ekonomiska aktörer som inte har möjlighet att få sådana intyg utfärdade eller att erhålla dem inom gällande tidsfrister.
3. Medlemsstaterna ska på begäran från andra medlemsstater i enlighet med artikel 88 lämna all information om de handlingar som har uppvisats som bevis på att de kvalitets- och miljöstandarder som avses i denna artikel är uppfyllda.

Artikel 62

Utnyttjande av andra enheters kapacitet

1. När det gäller de kriterier för ekonomisk och finansiell ställning som anges i artikel 56.3 och de kriterier för teknisk kunskap och yrkeskunskap som anges i artikel 56.4, får en ekonomisk aktör vid behov och i ett visst kontrakt utnyttja andra enheters kapacitet, oberoende av den rättsliga arten av förbindelserna mellan aktören och dessa enheter. I detta fall ska aktören bevisa för den upphandlande myndigheten att han eller hon kommer att förfoga över de resurser som är nödvändiga för fullgörandet av kontraktet, exempelvis genom att lägga fram ett åtagande från enheterna i fråga rörande detta. När det gäller ekonomisk och finansiell ställning kan den upphandlande myndigheten begära att den ekonomiska aktören och dessa andra enheter hålls solidariskt ansvariga för verkställandet av kontraktet.

På samma villkor kan en grupp av ekonomiska aktörer enligt artikel 16 åberopa resurserna hos deltagarna i gruppen eller andra enheter.

2. När det gäller kontrakt avseende byggtreprenader, tjänstekontrakt och monterings- och installationsarbeten inom ramen för ett varukontrakt, får den upphandlande myndigheten kräva att vissa kritiska uppgifter ska utföras direkt av anbudsgivaren eller om anbud lämnas in av en grupp av ekonomiska aktörer i enlighet med artikel 6, en deltagare i gruppen.

---

⁴² EUT L 342, 22.12.2009, s. 1.

Artikel 63

Officiella förteckningar över godkända ekonomiska aktörer och certifiering genom offentligrättsliga eller privaträttsliga organ

1. Medlemsstaterna får fastställa eller behålla antingen officiella förteckningar över godkända entreprenörer, varuleverantörer eller tjänsteleverantörer eller införa en certifiering genom certifieringsorgan som uppfyller europeiska certifieringsstandarder i den mening som avses i bilaga VIII.

De ska till kommissionen och övriga medlemsstater meddela adressen till certifieringsorganet eller till det organ som har ansvar för de officiella förteckningar det organ till vilka en begäran om registrering ska sändas.

2. Medlemsstaterna ska anpassa villkoren registrering i de förteckningar som avses i punkt 1 samt villkoren för utfärdande av certifikat genom certifieringsorgan till bestämmelserna i detta underavsnitt.

Medlemsstaterna ska också anpassa dessa villkor till artikel 62 när det gäller ansökningar om registrering från ekonomiska aktörer som ingår i en grupp och som gör gällande att de kan utnyttja resurser som ställs till deras förfogande av andra företag i gruppen. Dessa ekonomiska aktörer ska i så fall bevisa för den myndighet som upprättar den officiella förteckningen att de förfogar över dessa resurser under hela den tid som registreringsintyget på den officiella förteckningen är giltigt och att dessa bolag under denna tid fortsätter att uppfylla de villkor för kvalitativt urval enligt den officiella förteckningen eller certifikatet som dessa aktörer åberopar för att registreras.

3. De ekonomiska aktörer som är registrerade i officiella förteckningar eller har ett certifikat får vid varje upphandlingstillfälle för den upphandlande myndigheten visa ett registreringsintyg utfärdat av den behöriga myndigheten eller ett certifikat utfärdat av ett behörigt certifieringsorgan. Dessa intyg eller certifikat ska innehålla de referenser som möjliggjort registrering/certifiering av de ekonomiska aktörerna samt klassificering enligt förteckningen.
4. En registrering i en officiell förteckning eller ett certifikat utfärdat av certifieringsorganet ska innebära en presumtion om lämplighet med avseende på de krav för kvalitativt urval som omfattas av förteckningen eller certifikatet.
5. Information som kan utläsas från registreringen i officiella förteckningar eller certifieringen får inte ifrågasättas utan motivering. När det gäller betalning av obligatoriska socialförsäkringsavgifter, skatter och avgifter får ytterligare ett intyg från registrerade ekonomiska aktörer krävas vid varje upphandlingstillfälle.

Den upphandlande myndigheten i andra medlemsstater ska endast tillämpa punkt 3 och första stycket i denna punkt till förmån för ekonomiska aktörer som är etablerade i den medlemsstat som för den officiella förteckningen.

6. Kraven på bevis för de kriterier för kvalitativt urval som ingår i förteckningen eller certifikatet ska uppfylla artiklarna 59 och 60 och vid behov artikel 61. För registrering av ekonomiska aktörer från andra medlemsstater i en officiell

förteckning eller för certifiering får det inte krävas ytterligare bevis eller uppgifter utöver vad som krävs av inhemska ekonomiska aktörer.

De ekonomiska aktörerna kan när som helst begära registrering i en officiell förteckning eller utfärdande av ett certifikat. De ska inom rimlig tid underrättas om det beslut som fattats av den myndighet som upprättar förteckningen eller av det behöriga certifieringsorganet.

7. En sådan registrering eller certifiering får dock inte åläggas ekonomiska aktörer i andra medlemsstater för att de ska kunna delta i en offentlig upphandling. Den upphandlande myndigheten ska godkänna likvärdiga certifikat från organ som är etablerade i andra medlemsstater. De ska även godta andra likvärdiga bevismedel.
8. Medlemsstaterna ska på begäran från andra medlemsstater i enlighet med artikel 88 lämna all information om de handlingar som uppvisats som bevis för att en ekonomisk aktör uppfyller kraven för att registreras i förteckningen över godkända ekonomiska aktörer eller som bevis för att ekonomiska aktörer från andra medlemsstater har en likvärdig certifiering.

UNDERAVSNITT 2

MINSKNING AV ANTALET ANBUDSSÖKANDE, ANBUDSGIVARE OCH LÖSNINGAR

Artikel 64

Minskning av antalet i övrigt kvalificerade anbudssökande som inbjuds att delta

1. Vid selektiva och förhandlade förfaranden under konkurrens samt i konkurrenspräglad dialog och innovationspartnerskap får den upphandlande myndigheten begränsa antalet anbudssökande som uppfyller urvalskriterierna som den kommer att inbjuda att lämna anbud eller att delta i en dialog, under förutsättning att det finns tillräckligt många kvalificerade anbudssökande.

Den upphandlande myndigheten ska i meddelandet om upphandling eller i inbjudan att bekräfta intresse ange de objektiva och icke-diskriminerande kriterier eller regler som den kommer att tillämpa, liksom det lägsta antalet anbudssökande som den kommer att inbjuda samt, i förekommande fall, det högsta antalet.

2. Vid selektivt förfarande ska det lägsta antalet vara fem. Vid förhandlat förfarande under konkurrens och i den konkurrenspräglade dialogen och innovationspartnerskap ska det lägsta antalet vara tre. Under alla omständigheter ska antalet anbudssökande vara tillräckligt stort för att verklig konkurrens ska kunna garanteras.

En upphandlande myndighet ska inbjuda åtminstone så många anbudssökande som det lägsta antal som fastställts. Om antalet anbudssökande som uppfyller urvalskriterierna och miniminivåerna i enlighet med artikel 56.5 är lägre än minimiantalet får den upphandlande myndigheten fortsätta förfarandet genom att inbjuda de anbudssökande som har den erforderliga kapaciteten. Den upphandlande myndigheten får inte i förfarandet inbegripa andra ekonomiska aktörer som inte har begärt att få delta eller anbudssökande som inte har den erforderliga kapaciteten.

Artikel 65
Minskning av antalet anbud och lösningar

Om en upphandlande myndighet utnyttjar den möjlighet som anges i artikel 27.5 att begränsa antalet anbud som det ska förhandlas om eller den möjlighet som anges i artikel 28.4 att begränsa antalet lösningar som ska diskuteras, ska den göra denna begränsning på grundval av de tilldelningskriterier som den har angett i meddelandet om upphandling, i förfrågningsunderlaget eller i det beskrivande dokumentet. I slutfasen måste antalet vara tillräckligt stort för att garantera verklig konkurrens, under förutsättning att det finns ett tillräckligt antal lösningar eller lämpliga anbudssökande.

UNDERAVSNITT 3
KONTRAKTSTILLDELNING

Artikel 66
Tilldelningsgrunder

1. Utan att det påverkar tillämpningen av nationell lagstiftning och andra författningar om ersättning för vissa tjänster ska de kriterier som de upphandlande myndigheterna ska följa vid tilldelningen av offentliga kontrakt vara

- (a) det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet,
- (b) den lägsta kostnaden.

Kostnaderna får enligt den upphandlande myndighetens val bedömas endast på grundval av pris eller genom en analys av kostnadseffektivitet, exempelvis en analys av livscykelkostnader på de villkor som anges i artikel 67.

2. Det ur den upphandlande myndighetens synvinkel ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet som avses i punkt 1 a ska fastställas enligt de olika kriterier som är kopplade till föremålet för det offentliga kontraktet i fråga. Dessa kriterier ska förutom pris eller kostnader i den mening som avses i punkt 1 b första stycket omfatta andra kriterier som är kopplade till kontraktets föremålet i fråga, till exempel

- (a) kvalitet, inbegripet tekniska fördelar, estetiska och funktionella egenskaper, tillgänglighet, formgivning för alla användningsområden, miljöegenskaper och innovativ karaktär,
- (b) i fråga om tjänstekontrakt och kontrakt som omfattar projektering av anläggningar kan organisation av, eller kvalifikationer och erfarenheter hos, den personal som utses att verkställa kontraktet beaktas, med konsekvensen att sådan personal efter kontraktstilldelningen endast får ersättas med den upphandlande myndighetens samtycke, som måste kontrollera att personalen ersätts med personal som är organiserad på ett likvärdigt sätt och har likvärdig kompetens,
- (c) eftermarknadsservice och tekniskt stöd, leveransdag och leveranstid,

- (d) den specifika produktionsprocessen eller tillhandahållandet av berörda byggtreprenader, varor eller tjänster i något annat skede i deras livscykel enligt vad som avses i artikel 2.22, i den mån dessa kriterier anges i enlighet med punkt 4 och rör faktorer som är direkt kopplade till dessa processer och kännetecknar den specifika produktionsprocessen eller tillhandahållandet av byggtreprenaderna, varorna eller tjänsterna i fråga.
3. Medlemsstaterna får föreskriva att tilldelningen av vissa typer av kontrakt ska grundas på det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet enligt vad som avses i punkterna 1 a och 2.
  4. Tilldelningskriterierna får inte medföra en obegränsad valfrihet för den upphandlande myndigheten. Kriterierna ska garantera effektiv konkurrens och ska kompletteras med krav som gör det möjligt att effektivt kontrollera de uppgifter som lämnas av anbudsgivarna. Den upphandlande myndigheten ska på grundval av de uppgifter och bevis som har lämnats av anbudsgivarna effektivt kontrollera om anbudet uppfyller tilldelningskriterierna.
  5. Om tilldelningen sker enligt punkt 1 a ska den upphandlande myndigheten i meddelandet om upphandling, i inbjudan att bekräfta intresse, i upphandlingsdokumenten eller vid ett förfarande för konkurrenspräglad dialog, i det beskrivande dokumentet, ange hur de olika kriterierna kommer att viktas inbördes vid bedömningen av vilket anbud som är ekonomiskt mest fördelaktigt.

Kriterieviktningen får anges som intervall med en lämplig största tillåtna spridning.

Om viktning inte är möjlig av objektiva skäl ska den upphandlande myndigheten ange kriterierna i fallande prioritetsordning.

Artikel 67 *Livscykelkostnader*

1. Livscykelkostnader ska såvitt det är relevant omfatta följande kostnader under en produkts, en tjänsts eller en byggtreprenads livscykel i enlighet med artikel 2.22.
  - (a) Interna kostnader, inklusive kostnader för förvärv, t.ex. produktionskostnader, användning, t.ex. energiförbrukning och underhållskostnader samt kostnader för avyttring, t.ex. insamlings- och återvinningskostnader, och
  - (b) externa miljökostnader som är direkt kopplade till livscykeln, under förutsättning att de kan ges ett penningvärde och kontrolleras. Sådana externa kostnader kan innefatta kostnader för utsläpp av växthusgaser och andra förorenande ämnen samt andra klimatanpassningskostnader.
2. När en upphandlande myndighet bedömer kostnaderna för att använda en livscykelkostnadsbedömning, ska den ange den metod som används för bedömningen av livscykelkostnaderna i upphandlingsdokumenten. Den metod som används ska uppfylla samtliga följande villkor:
  - (a) Den ska ha utarbetats på grundval av vetenskaplig information eller grundas på andra objektivt verifierbara och icke-diskriminerande kriterier.

- (b) Den ska ha utvecklats för upprepad eller löpande användning.
- (c) Den ska vara tillgänglig för alla berörda parter.

Upphandlande myndigheter ska tillåta ekonomiska aktörer, även sådana från tredjeländer, att tillämpa andra metoder för att fastställa sina anbuds livscykelkostnader, förutsatt att de visar att denna metod är förenlig med kraven i led a–s och är likvärdig med de metoder som den upphandlande myndigheten angivit.

- 3. När en gemensam metod för beräkning av livscykelkostnader antas som del av en unionsrättsakt, även genom delegerade akter enligt sektorsspecifik lagstiftning, ska den tillämpas i de fall där livscykelkostnader ingår i de tilldelningskriterier som avses i artikel 76.1.

Förteckningen över sådana rättsakter och delegerade akter återfinns i bilaga XV. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 89 om uppdatering av denna förteckning när sådana ändringar är nödvändiga till följd av antagande av ny lagstiftning eller upphävande eller ändring av sådan lagstiftning.

Artikel 68 *Hinder för tilldelning*

En upphandlande myndighet ska inte tilldela kontraktet till den anbudsgivare som lämnar in det mest fördelaktiga anbudet om ett av följande villkor är uppfyllda:

- (a) Anbudsgivaren kan inte lämna de intyg och dokument som krävs i enlighet med artiklarna 59, 60 och 61.
- (b) Anbudsgivaren har lämnat oriktiga uppgifter när det gäller de uppgifter som avses i artikel 22.
- (c) Anbudsgivaren har lämnat oriktiga uppgifter när det gäller de uppgifter som avses i artikel 21.3 b.

Artikel 69 *Onormalt låga anbud*

- 1. Den upphandlande myndigheten ska begära att de ekonomiska aktörerna lämnar förklaringar om de priser eller kostnader som tas ut om alla följande villkor är uppfyllda:
  - (a) Om det pris eller den kostnad som tas ut är över 50 % lägre än det genomsnittliga priset eller kostnaderna för de övriga anbudena.
  - (b) Om det pris eller den kostnad som tas ut är över 20 % lägre än priset eller kostnaderna för det näst lägsta anbudet.
  - (c) Om minst fem anbudsgivare har lämnat in anbud.

2. Om anbudet förefaller vara onormalt lågt av andra skäl får den upphandlande myndigheten även kräva sådana förklaringar.
3. De förklaringar som avses i punkterna 1 och 2 kan särskilt beröra
  - (a) besparingar avseende byggmetoderna, sättet att tillverka varorna eller sättet att tillhandahålla tjänsterna,
  - (b) tekniska lösningar eller ovanligt gynnsamma förhållanden som anbudsgivaren kan räkna med för att utföra byggentreprenaden eller för att leverera varor eller tillhandahålla tjänster,
  - (c) originaliteten i de byggentreprenader, varor eller tjänster som föreslås av anbudsgivaren,
  - (d) efterlevnad, minst på ett likvärdigt sätt, av de skyldigheter som unionen har fastställt på det social- och arbetsrättsliga området, i miljölagstiftningen eller i internationell arbetsrätt som anges i bilaga XI eller, om dessa inte är tillämpliga, av andra bestämmelser som garanterar en likvärdig skyddsnivå,
  - (e) möjligheten för anbudsgivaren att få statligt stöd.
4. Den upphandlande myndigheten ska kontrollera de uppgifter som lämnats i samråd med anbudsgivaren. Den får endast förkasta anbudet när bevisen inte motiverar de låga priser eller avgifter som tas ut, med hänsyn till de faktorer som avses i punkt 3.

Den upphandlande myndigheten ska förkasta anbudet när den har fastställt att anbudet är onormalt lågt på grund av att det inte uppfyller de skyldigheter som unionen har fastställt på det social- och arbetsrättsliga området, i miljölagstiftningen eller de internationella sociala eller miljörelaterade bestämmelser som anges i bilaga XI.
5. Om en upphandlande myndighet fastställer att ett anbud är onormalt lågt på grund av att anbudsgivaren har fått statligt stöd, får anbudet förkastas enbart av denna anledning först efter samråd med anbudsgivaren och om denne inom den rimliga tidsfrist som fastställs av den upphandlande myndigheten inte kan bevisa att det berörda stödet är förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107 i fördraget. Om den upphandlande myndigheten förkastar ett anbud under dessa omständigheter, ska den underrätta kommissionen om detta.
6. Medlemsstaterna ska på begäran från andra medlemsstater i enlighet med artikel 88 lämna all information om de bevis och dokument som uppvisats med avseende på de uppgifter som anges i punkt 3.

KAPITEL IV

Fullgörande av kontrakt

Artikel 70

Villkor för fullgörande av kontrakt

En upphandlande myndighet får ställa särskilda krav på hur kontraktet ska fullgöras under förutsättning att de anges i meddelandet om upphandling eller i förfrågningsunderlaget. Dessa krav får i synnerhet omfatta sociala och miljörelaterade hänsyn. De får också omfatta kravet att ekonomiska aktörer ska tillhandahålla ersättning för risker för prisökningar till följd av prisvariationer (hedging) som kan få betydande inverkan på fullgörandet av kontraktet.

Artikel 71

Underentreprenad

1. I förfrågningsunderlaget får en upphandlande myndighet begära eller kan åläggas av en medlemsstat att begära att anbudsgivaren i anbudet anger hur stor del av kontraktet som kan komma att läggas ut på tredje part samt vilka underleverantörer som föreslås.
2. Medlemsstaterna får på begäran från en underleverantör och när kontraktets art så tillåter, föreskriva att den upphandlande myndigheten ska överföra betalningar direkt till underleverantören för tjänster, varor eller byggentreprenader som har tillhandahållits till huvudleverantören. I ett sådant fall ska medlemsstaterna införa lämpliga mekanismer för att huvudleverantören ska kunna bestrida felaktiga betalningar. Arrangemangen för betalningssättet ska anges i upphandlingsdokumenten.
3. Punkterna 1 och 2 påverkar inte frågan om den huvudsakliga ekonomiska aktörens ansvar.

Artikel 72

Ändring av kontrakt under löptiden

1. En ändring av bestämmelserna i ett offentligt kontrakt under löptiden ska utgöra en ny tilldelning i den mening som avses i detta direktiv och ska kräva ett nytt upphandlingsförfarande i enlighet med detta direktiv.
2. En ändring av ett kontrakt under dess löptid ska anses vara väsentlig i den mening som avses i punkt 1 om ändringarna innebär att kontraktet skiljer sig väsentligt från det kontrakt som ursprungligen ingicks. Utan att det påverkar punkterna 3 och 4 ska en ändring i alla händelser anses vara väsentlig om ett av följande villkor är uppfyllt:
  - (a) Nya villkor införs i och med ändringen som, om de hade ingått i det ursprungliga upphandlingsförfarandet, skulle ha medfört att andra anbudssökande valts än dem som ursprungligen valdes eller skulle ha lett till att kontraktet tilldelats en annan anbudsgivare.

- (b) Ändringen innebär att kontraktets ekonomiska jämvikt ändras till förmån för den anbudsgivare som tilldelats kontraktet.
  - (c) Ändringen medför att kontraktets omfattning utvidgas betydligt för att inbegripa varor, tjänster eller byggtreprenader som inte ingick från början.
3. Om en medkontrahent ersätts med en ny ska detta normalt anses utgöra en väsentlig ändring i den mening som avses i punkt 1.

Det första stycket ska emellertid inte gälla om en annan ekonomisk aktör som uppfyller kraven för det kvalitativa urval som ursprungligen fastställts inträder i den ursprungliga leverantörens ställe till följd av omstruktureringar eller konkurs, under förutsättning att detta inte medför andra väsentliga ändringar av kontraktet och inte syftar till att kringgå tillämpningen av detta direktiv.

4. Om värdet på ändringen kan uttryckas i monetära termer ska ändringen inte anses vara väsentlig i den mening som avses i punkt 1 om värdet inte överskrider de tröskelvärden som fastställs i artikel 12 och understiger 5 % av priset på det ursprungliga kontraktet, under förutsättning att ändringen inte medför att upphandlingsförfarandet ändras på något grundläggande sätt. Om flera successiva ändringar görs ska de bedömas på grundval av det samlade värdet av dessa ändringar.
5. Kontraktändringar ska inte anses vara väsentliga i den mening som avses i punkt 1 om de anges i upphandlingsdokumenten genom klara, exakta och entydiga översynsklausuler eller alternativ. Sådana översynsklausuler ska ange omfattningen och arten av eventuella ändringar eller alternativ samt villkoren för när de får tillämpas. Ändringar eller alternativ som skulle medföra en ändring av grundläggande faktorer i upphandlingsförfarandet är inte tillåtna.
6. Genom undantag från punkt 1 ska en väsentlig inte kräva ett nytt upphandlingsförfarande om följande kumulativa villkor är uppfyllda:
- (a) Behovet av ändringen har uppstått till följd av omständigheter som en omsorgsfull upphandlande myndighet inte kunnat förutse.
  - (b) Ändringen medför inte att upphandlingsförfarandet ändras på något grundläggande sätt.
  - (c) Eventuella prisökningar är inte högre än 50 % av värdet på det ursprungliga kontraktet.

Den upphandlande myndigheten ska offentliggöra ett meddelande om dessa ändringar i *Europeiska unionens officiella tidning*. Sådana meddelanden ska innehålla de uppgifter som anges i bilaga VI del G och ska offentliggöras i enlighet med artikel 49.

7. Den upphandlande enheten får inte göra ändringar av kontraktet i följande fall:
- (a) Om ändringen syftar till att korrigera brister i entreprenörens fullgörande av kontraktet eller konsekvenserna därav, som kan korrigeras genom åtgärder för att se till att avtalsförpliktelserna fullgörs.

- (b) Om ändringen syftar till att kompensera för risker för prisökningar som säkrats av entreprenören (hedging).

Artikel 73

Avslutande av kontrakt

Medlemsstaterna ska se till att upphandlande myndigheter enligt de villkor som fastställs i tillämplig nationell avtalsrätt har möjlighet att avsluta ett offentligt kontrakt under dess löptid, när ett av följande villkor är uppfyllt:

- (a) De undantag som fastställs i artikel 11 upphör att gälla efter privat deltagande i den juridiska person som tilldelats kontraktet i enlighet med artikel 11.4.
- (b) En ändring av kontraktet utgör en ny kontraktstilldelning i den mening som avses i artikel 72.
- (c) EU-domstolen i ett förfarande i enlighet med artikel 258 i fördraget finner att en medlemsstat har underlåtit att uppfylla sina skyldigheter enligt fördraget till följd av att en upphandlande myndighet som är etablerad i den medlemsstaten har tilldelat kontraktet i fråga utan att uppfylla sina skyldigheter enligt fördragen och detta direktiv.

Avdelning III

Särskilda upphandlingssystem

KAPITEL I

Sociala tjänster och andra specifika tjänster

Artikel 74

Tilldelning av kontrakt för sociala tjänster och andra specifika tjänster

Kontrakt för sociala tjänster och andra specifika tjänster som anges i bilaga XVI ska tilldelas i enlighet med detta kapitel när värdet på kontrakten är lika högt eller högre än det tröskelvärde som anges i artikel 4 d.

Artikel 75

Offentliggörande av meddelanden

1. Upphandlande myndigheter som har för avsikt tilldela ett offentligt kontrakt ska informera om detta genom ett meddelande om upphandling.
2. Upphandlande myndigheter som har tilldelat ett offentligt kontrakt för de tjänster som avses i artikel 74 ska informera om resultaten av upphandlingsförfarandet genom ett meddelande om kontraktstilldelning.
3. De meddelanden som avses i punkterna 1 och 2 ska innehålla de upplysningar som avses i bilagorna VI J och K i enlighet med standardformuläret för meddelanden.

Dessa standardformulär ska fastställas av kommissionen. Genomförandeakterna ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 91.

4. De meddelanden som avses i punkterna 1 och 2 ska offentliggöras i enlighet med artikel 49.

Artikel 76

Principer för tilldelning av kontrakt

1. Medlemsstaterna ska införa lämpliga förfaranden för tilldelning av kontrakt som omfattas av detta kapitel som garanterar full överensstämmelse med principerna om öppenhet och likabehandling av ekonomiska aktörer och gör det möjligt för de upphandlande myndigheterna att ta hänsyn till de särskilda egenskaperna för tjänsterna i fråga.
2. Medlemsstaterna ska se till att de upphandlande myndigheterna beaktar behovet av att garantera tjänsternas kvalitet, kontinuitet, åtkomlighet, tillgänglighet och omfattning, olika användarkategoriernas specifika behov, deltagande och egenansvar för användarna samt innovation. Medlemsstaterna får också föreskriva att valet av

tjänsteleverantör inte endast ska avgöras av priset för tillhandahållandet av tjänsten i fråga.

KAPITEL II

REGLER OM PROJEKTTÄVLINGAR

Artikel 77

Allmänna bestämmelser

1. Reglerna för att anordna en projekttävling ska fastställas enligt detta kapitel och ska meddelas dem som är intresserade av att delta i projekttävlingen.
2. Rätten att delta i projekttävlingar får inte begränsas
  - (a) till en medlemsstats territorium, eller till en del av detta territorium,
  - (b) till enbart fysiska personer eller juridiska personer, med hänvisning till att lagen i den medlemsstat där projekttävlingen anordnas skulle kräva detta.

Artikel 78

Tillämpningsområde

Detta kapitel ska gälla för

- (a) projekttävlingar som anordnas som en del i ett förfarande som leder till tilldelning av ett offentligt kontrakt för tjänster,
- (b) projekttävlingar med tävlingspriser eller betalning till deltagarna.

I de fall som avses i led a beräknas det tröskelvärde som avses i punkt 4 på grundval av det uppskattade värdet exklusive mervärdesskatt på det offentliga kontraktet för tjänster, inklusive eventuella tävlingspriser eller betalning till deltagarna.

Artikel 79

Meddelanden

1. En upphandlande myndighet som har för avsikt anordna en projekttävling ska informera om detta genom ett meddelande om projekttävling.

Om den upphandlande myndigheten har för avsikt att därefter tilldela ett tjänstekontrakt i enlighet med artikel 30.3 ska detta anges i meddelandet om projekttävling.

2. En upphandlande myndighet som har anordnat en projekttävling ska sända ett meddelande om resultatet av projekttävlingen i enlighet med artikel 49 och ska vidare kunna visa vilken dag meddelandet avsändes.

Sådan information om resultatet av tävlingen behöver inte offentliggöras, om detta skulle hindra tillämpning av lag, strida mot allmänintresset, skada offentliga eller privata företags berättigade affärsintressen eller motverka sund konkurrens mellan tjänsteleverantörer.

3. De meddelanden som avses i punkterna 1 och 2 i denna artikel ska offentliggöras i enlighet med artikel 49.2–6 och artikel 50. De ska innehålla den information som anges i bilaga VI del G i ett standardformulär.

Dessa standardformulär ska fastställas av kommissionen. Genomförandeakterna ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 91.

Artikel 80

Anordnande av projekttävlingar och val av deltagare

1. Vid anordnandet av projekttävlingar ska en upphandlande myndighet tillämpa förfaranden som är anpassade till bestämmelserna i detta direktiv.
2. Om deltagarantalet i en projekttävling är begränsat till ett angivet antal deltagare ska den upphandlande myndigheten fastställa entydiga och icke-diskriminerande kriterier för urvalet. Antalet tävlingsdeltagare som inbjuds att delta ska under alla omständigheter vara så stort att verklig konkurrens säkerställs.

Artikel 81

Juryns sammansättning

Juryn ska vara sammansatt uteslutande av fysiska personer som är oberoende i förhållande till deltagarna i projekttävlingen. Om det krävs särskilda yrkeskvalifikationer av deltagarna i en projekttävling ska minst en tredjedel av ledamöterna i juryn ha dessa eller likvärdiga kvalifikationer.

Artikel 82

Juryns sammansättning

1. Juryn ska vara självständig i sina beslut och yttranden.
2. Juryn ska granska planer och projekt som tävlingsdeltagarna har lagt fram anonymt och uteslutande utgå från de kriterier som anges i meddelandet om projekttävlingen.
3. Juryn ska ange sin rangordning av projekten, som gjorts på grundval av varje projekts förtjänster, i ett protokoll som ska undertecknas av dess medlemmar och innehålla kommentarer och eventuella punkter som kan behöva klargöras.
4. Anonymiteten ska respekteras tills juryn har avgett ett yttrande eller meddelat ett beslut.
5. Tävlingsdeltagarna kan vid behov uppmanas att besvara frågor som juryn har noterat i rapporten i syfte att klargöra projektets alla aspekter.

6. Det ska upprättas fullständiga protokoll över dialogen mellan jurymedlemmarna och tävlingsdeltagarna.

AVDELNING IV

STYRNING

Artikel 83 *Genomförande*

Medlemsstaterna ska i enlighet med rådets direktiv 89/665/EEG se till att detta direktiv tillämpas korrekt genom effektiva och tillgängliga mekanismer som medger insyn och som kompletterar det befintliga systemet för granskning av upphandlande myndigheters beslut.

Artikel 84 *Offentlig tillsyn*

1. Medlemsstaterna ska utse ett oberoende organ med ansvar för tillsyn och samordning av genomförandeverksamheterna (nedan kallat *tillsynsorganet*). Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om utnämningen.

Alla upphandlande myndigheter ska omfattas av sådan tillsyn.

2. De behöriga myndigheter som deltar i genomförandeverksamheterna ska organiseras så att intressekonflikter undviks. För det offentliga tillsynssystemet ska öppenhet och insyn gälla. I detta syfte ska alla vägledande dokument och yttranden samt en årlig rapport över genomförandet och tillämpningen av bestämmelserna i detta direktiv offentliggöras.

Den årliga rapporten ska innehålla följande:

- (a) Uppgifter om hur väl små och medelstora företag klarar sig i upphandlingar; om mindre än 50 % av värdet på tilldelade kontrakt tilldelas små och medelstora företag ska rapporten innehålla en analys av anledningarna till detta.
  - (b) En övergripande genomgång av genomförandet av policyer för hållbar upphandling, inbegripet förfaranden som tar hänsyn till överväganden i fråga om miljöskydd, social integrering (inbegripet tillgänglighet för funktionshindrade) samt främjande av innovation.
  - (c) Uppgifter om övervakning och uppföljning av brott mot upphandlingsbestämmelser som påverkar unionens budget i enlighet med punkterna 3–5 i denna artikel.
  - (d) Centraliserade uppgifter om rapporterade fall av bedrägeri, korrupcion, intressekonflikt och andra allvarliga fall av oegentligheter inom området för offentlig upphandling, inbegripet sådana som påverkar projekt som samfinansieras av unionsbudgeten.
3. Tillsynsorganet ska ansvara för följande uppgifter:

- (a) Övervaka tillämpningen av reglerna för offentlig upphandling och praxis för detta hos upphandlande myndigheter och särskilt hos inköpscentraler.
- (b) Erbjuder juridisk rådgivning till upphandlande myndigheter i fråga om tolkningen av reglerna och principerna för offentlig upphandling och om tillämpningen av reglerna för offentlig upphandling i specifika fall.
- (c) Utfärda initiativyttranden och råd i frågor av allmänt intresse som berör tolkningen och tillämpningen av reglerna för offentlig upphandling, återkommande frågor och systematiska skillnader i tillämpning av reglerna för offentlig upphandling, inbegripet ”rödflagging” och andra metoder för att öka medvetenheten, förebygga och upptäcka korruption, intressekonflikt och liknande allvarliga fall av oegentligheter, mot bakgrund av bestämmelserna i detta direktiv och relevant rättspraxis från EU-domstolen.
- (d) Inrätta och tillämpa omfattande, praktiskt genomförbara indikatorsystem för ”rödflagging” för att förebygga, upptäcka och på lämpligt sätt rapportera fall av bedrägerier, korruption, intressekonflikt och liknande allvarliga fall av oegentligheter i samband med upphandling.
- (e) Uppmärksamma nationella behöriga institutioner, bl.a. revisionsmyndigheter, på särskilda överträdelser som har upptäckts och systematiska brister.
- (f) Undersöka klagomål från medborgare och företag på tillämpningen av reglerna för offentlig upphandling i särskilda fall och överföra analysen till de behöriga upphandlande myndigheterna som ska vara skyldiga att ta hänsyn till den i sina beslut eller motivera varför de väljer att inte göra det.
- (g) Övervaka beslut som fattas av nationella domstolar och myndigheter efter ett avgörande av EU-domstolen på grundval av artikel 267 i fördraget eller revisionsrättens slutsatser om att det har förekommit överträdelser av unionens regler för offentlig upphandling i samband med projekt som medfinansieras av unionen; tillsynsorganet ska till Europeiska byrån för bedrägeribekämpning rapportera alla brott mot unionens upphandlingsförfaranden där dessa berör kontrakt som direkt eller indirekt finansieras av Europeiska unionen.

De uppgifter som avses i led e ska inte påverka utövandet av rätten att överklaga enligt nationell lagstiftning eller enligt det system som inrättats på grundval av direktiv 89/665/EEG.

Medlemsstaterna ska ge tillsynsorganet befogenhet att överta behörigheten från den domstol som är behörig enligt nationell lagstiftning för att granska upphandlande myndigheters beslut om en överträdelse som har upptäckts under tillsynsorganets övervakningsverksamhet och juridiska rådgivningsverksamhet.

4. Utan att detta påverkar tillämpningen av de allmänna förfaranden och arbetsmetoder som kommissionen har infört för sin kommunikation och sina kontakter med medlemsstaterna ska tillsynsorganet fungera som särskild kontaktpunkt när det övervakar tillämpningen av EU-lagstiftningen och genomförandet av unionsbudgeten på grundval av artikel 17 i EU-fördraget och artikel 317 i EUF-fördraget. Den ska till kommissionen rapportera alla överträdelser av detta direktiv i

upphandlingsförfaranden för tilldelning av kontrakt som direkt eller indirekt finansieras av unionen.

Kommissionen får särskilt hänskjuta behandling av enskilda fall till tillsynsorganet om ett kontrakt ännu inte har ingåtts eller det fortfarande går att genomföra ett granskningsförfarande. Den får också ge tillsynsorganet i uppdrag att utföra den övervakningsverksamhet som krävs för att säkerställa genomförandet av de åtgärder som medlemsstater har åtagit sig att vidta för att avhjälpa en överträdelse av unionens regler och principer för offentlig upphandling som kommissionen har konstaterat.

Kommissionen kan föreskriva att tillsynsorganet ska analysera påstådda brott mot unionens upphandlingsregler som påverkar projekt som samfinansieras av unionsbudgeten. Kommissionen kan bemyndiga tillsynsorganet att följa upp vissa fall och se till att lämpliga åtgärder för brott mot unionens upphandlingsregler som påverkar samfinansierade projekt vidtas av de behöriga nationella myndigheterna, som ska vara skyldiga att följa tillsynsorganets anvisningar.

5. De utrednings- och verkställighetsåtgärder som tillsynsorganet vidtar för att se till att upphandlande myndigheters beslut följer detta direktiv och principerna i fördraget ska inte ersätta eller föregripa kommissionens institutionella roll som fördragets väktare. När kommissionen beslutar att hänskjuta behandlingen av ett enskilt fall ska den också förbehålla sig rätten att ingripa i enlighet med de befogenheter som den tilldelas i fördraget.
6. De upphandlande myndigheterna ska till det nationella tillsynsorganet överlämna den fullständiga texten till alla kontrakt som slutits till ett värde på minst
  - (a) 1 000 000 euro för kontrakt som avser varor eller tjänster,
  - (b) 10 000 000 euro för kontrakt som avser byggentreprenader.
7. Utan att det påverkar nationell lagstiftning om tillgång till information, och i enlighet med nationell lagstiftning och EU-lagstiftning om uppgiftsskydd, ska tillsynsorganet på skriftlig begäran gratis ge obegränsad och fullständig tillgång till de slutna kontrakten enligt punkt 6. Tillgång till vissa delar av kontrakten kan vägras om utlämnande av sådan information skulle kunna hindra tillämpning av lagen, strida mot allmänintresset, skada berättigade kommersiella intressen för offentliga eller privata ekonomiska aktörer, även kommersiella intressen för den ekonomiska aktör som tilldelats kontraktet, eller motverka sund konkurrens mellan aktörerna.

Tillgång till de delar som får utlämnas ska ges inom en rimlig tidsfrist och senast 45 dagar från dagen för begäran.

De sökande som begär tillgång till ett kontrakt ska inte vara skyldiga att visa direkt eller indirekt intresse avseende det berörda kontraktet. Informationsmottagaren ska ha rätt att offentliggöra informationen.

8. En sammanfattning av tillsynsorganets samtliga verksamheter i enlighet med punkterna 1–7 ska lämnas i den årliga rapport som anges i punkt 2.

Artikel 85
Individuella rapporter om förfaranden för tilldelning av kontrakt

För varje kontrakt, varje ramavtal och varje gång ett dynamiskt inköpssystem inrättas ska den upphandlande myndigheten upprätta en skriftlig rapport, som minst ska innehålla följande:

- (a) Den upphandlande myndighetens namn och adress, föremålet för och värdet av kontraktet, ramavtalet eller det dynamiska inköpssystemet.
- (b) Namnen på de utvalda anbudssökandena eller anbudsgivarna och skälen till att de valts.
- (c) Namnen på de ej godtagna anbudssökandena eller anbudsgivarna och skälen till att de inte godtagits.
- (d) Skälen till att anbud som befunnits onormalt låga har förkastats.
- (e) Namnet på den anbudsgivare som tilldelats kontraktet, skälen till att den anbudsgivarens anbud valts och, om det är känt, uppgift om hur stor del av kontraktet eller ramavtalet som den utvalda anbudsgivaren avser att lägga ut på tredje part.
- (f) Vid förhandlat förfarande utan föregående offentliggörande, vilka omständigheter enligt artikel 30 som motiverat valet av detta förfarande.
- (g) I förekommande fall, skälen till att den upphandlande myndigheten har beslutat att inte tilldela något kontrakt eller ramavtal eller genomföra ett dynamiskt inköpssystem.
- (h) I tillämpliga fall, upptäckta intressekonflikter och åtgärder som vidtagits till följd av detta.

Den upphandlande myndigheten ska dokumentera genomförandet av alla upphandlingsförfaranden oavsett om förfarandena sker med hjälp av elektroniska medel eller ej. I detta syfte ska den dokumentera samtliga skeden i upphandlingsförfarandet, inbegripet all kommunikation med ekonomiska aktörer och interna överläggningar, utformning av upphandlingarna, eventuella dialoger och förhandlingar samt urval och tilldelning av kontrakt.

Rapporten eller huvuddragen i denna ska tillställas kommissionen eller det nationella tillsynsorganet, om de begär det.

Artikel 86
Nationell rapportering samt förteckningar över upphandlande myndigheter

1. Det organ som inrättas eller utses enligt artikel 84 ska varje år skicka en genomförande- och statistikrapport baserad på ett standardformulär till kommissionen senast den 31 oktober på följande år.
2. Den rapport som avses i punkt 1 ska minst innehålla följande uppgifter:
  - (a) En fullständig och aktuell förteckning över alla centrala statliga myndigheter, offentligrättsliga icke-centrala upphandlande myndigheter och organ, däribland

icke-centrala myndigheter och sammanslutningar av upphandlande myndigheter som tilldelar offentliga kontrakt eller ramavtal, varvid det för varje myndighet ska anges ett unikt identifieringsnummer när ett sådant föreskrivs i den nationella lagstiftningen. Denna förteckning ska grupperas efter typ av myndighet.

- (b) En fullständig och aktuell förteckning över alla inköpscentraler.
- (c) För alla kontrakt över de tröskelvärden som anges i artikel 4 i detta direktiv:
  - (i) Antal och värde för de tilldelade kontrakten, fördelade per typ av myndighet och förfarande samt per byggentreprenad, vara eller tjänst identifierad enligt kategori i CPV-nomenklaturen.
  - (ii) När kontrakt har ingåtts genom förhandlat förfarande utan offentliggörande av meddelande om upphandling ska de uppgifter som avses i led i dessutom delas upp med hänsyn till de förhållanden som avses i artikel 30 samt omfatta antalet kontrakt och värdet av de kontrakt som tilldelats av den medlemsstat eller tredjeland som den entreprenör som tilldelats kontraktet tillhör.
- (d) För alla kontrakt som ligger under de tröskelvärden som anges i artikel 4 i detta direktiv men som skulle omfattas av detta direktiv om deras värde överskred tröskelvärdet, antal och värde för de tilldelade kontrakten, fördelade efter typ av myndighet.

3. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 89 för att ändra bilaga I i syfte att uppdatera förteckningen över upphandlande myndigheter efter anmälan från medlemsstaterna om ändringarna är nödvändiga för att korrekt identifiera upphandlande myndigheter.

Kommissionen får i informationssyfte regelbundet i *Europeiska unionens officiella tidning* offentliggöra den förteckning över offentligrättsliga organ som har överlämnats i enlighet med punkt 2 a.

4. Medlemsstaterna ska ge kommissionen tillgång till information om deras institutionella organisation i fråga om genomförande, övervakning och verkställighet av detta direktiv samt om nationella initiativ för att ge vägledning om eller bistå i genomförandet av unionens regler om offentlig upphandling eller hantera svårigheter i samband med tillämpningen av dessa regler.
5. Kommissionen ska fastställa det standardformulär för den årliga genomförande- och statistikrapporten som avses i punkt 1. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som anges i artikel 91.

Artikel 87

Stöd till upphandlande myndigheter och företag

1. Medlemsstaterna ska ställa tekniska stödstrukturer till förfogande för att ge juridisk och ekonomisk rådgivning, vägledning och stöd till upphandlade myndigheter när de utarbetar och genomför upphandlingsförfaranden. Medlemsstaterna ska också se till

att varje upphandlande myndighet kan få kvalificerad vägledning och rådgivning i enskilda frågor.

2. För att förbättra ekonomiska aktörers, särskilt små och medelstora företags, tillgång till offentlig upphandling och för att göra det lättare att förstå bestämmelserna i detta direktiv, ska medlemsstaterna se till att det går att få lämpligt stöd, bland annat på elektronisk väg eller via befintliga nätverk för att hjälpa företag.
3. Särskilt administrativt stöd ska finnas tillgängligt för ekonomiska aktörer som tänker delta i ett upphandlingsförfarande i en annan medlemsstat. Sådant stöd ska minst omfatta de administrativa kraven i den berörda medlemsstaten samt eventuella skyldigheter i samband med elektronisk upphandling.

Medlemsstaterna ska se till att berörda ekonomiska aktörer lätt kan få tillgång till lämplig information om skyldigheter i fråga om skatt, miljöskydd, social lagstiftning och arbetsmarknadslagstiftning som gäller i den medlemsstat, region eller ort där byggtreprenaden ska utföras eller tjänsterna tillhandahållas och som kommer att vara tillämpliga på byggtreprenaden på plats eller på de tjänster som tillhandahålls under kontraktets genomförande.

4. För tillämpningen av punkterna 1–3 får medlemsstaterna få utse ett eller flera organ eller administrativa strukturer. Medlemsstaterna ska se till att det sker en lämplig samordning mellan dessa organ och strukturer.

Artikel 88

Administrativt samarbete

1. Medlemsstaterna ska ge varandra ömsesidigt bistånd och ska vidta åtgärder för ett effektivt samarbete med varandra för att säkerställa informationsutbytet i de frågor som avses i artiklarna 40, 41, 42, 55, 57, 59, 60, 61, 63 och 69. De ska garantera att de upplysningar som utväxlas behandlas konfidentiellt.
2. De behöriga myndigheterna i alla berörda medlemsstater ska utbyta information i enlighet med den lagstiftning om skydd av personuppgifter som fastställs i Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG⁴³ och 2002/58/EG⁴⁴.
3. Vid tillämpningen av denna artikel ska medlemsstaterna utse en eller flera kontaktpunkter, vilkas kontaktuppgifter ska meddelas till de andra medlemsstaterna, tillsynsorganen och kommissionen. Medlemsstaterna ska offentliggöra och regelbundet uppdatera förteckningen över kontaktpunkter. Tillsynsorganet ska ansvara för samordningen av dessa kontaktpunkter.
4. Informationsutbytet ska ske genom det informationssystem om den inre marknaden som har inrättats i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr XXX/XXXX⁴⁵ [förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om administrativt samarbete genom informationssystemet för den inre marknaden

---

⁴³ EGT L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁴⁴ EGT L 201, 31.7.2002, s. 37.

⁴⁵ EUT L [...]

(IMI-förordningen) KOM(2011) 522]. Medlemsstaterna ska tillhandahålla den information som andra medlemsstater begär så snart som möjligt.

AVDELNING V

DELEGERADE BEFOGENHETER, VERKSTÄLLIGHETSBEFOGENHETER OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 89

Utövande av delegering av befogenheter

1. Kommissionens rätt att anta delegerade akter gäller på de villkor som fastställs i denna artikel.
2. Den delegering av befogenheter till kommissionen som avses i artiklarna 6, 13, 19, 20, 23, 54, 59, 67 och 86 ska ges på obestämd tid från och med [den dag då detta direktiv träder i kraft].
3. Den delegering av befogenheter som avses i artiklarna 6, 13, 19, 20, 23, 54, 59, 67 och 86 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Beslutet om återkallande innebär att delegeringen av de befogenheter som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* eller vid ett senare datum som anges i beslutet. Beslutet påverkar inte sådana delegerade akter som redan trätt i kraft.
4. När kommissionen antagit en delegerad akt ska den samtidigt underrätta Europaparlamentet och rådet.
5. En delegerad akt som antagits enligt den här artikeln träder i kraft endast om Europaparlamentet eller rådet inte gjort några invändningar inom två månader efter det att de underrättades om akten, eller om Europaparlamentet och rådet innan den fristen löper ut båda har meddelat kommissionen att de inte har några invändningar. Denna period ska förlängas med två månader på begäran av Europaparlamentet eller rådet.

Artikel 90

Skyndsamt förfarande

1. Delegerade akter som antagits enligt denna artikel ska träda i kraft utan dröjsmål och ska tillämpas så länge inga invändningar görs i enlighet med punkt 2. Den delegerade akten ska överlämnas till Europaparlamentet och rådet tillsammans med en motivering av varför det skyndsamma förfarandet tillämpas.
2. Europaparlamentet eller rådet får invända mot en delegerad akt i enlighet med det förfarande som anges i artikel 89.5. I detta fall ska kommissionen utan dröjsmål upphäva rättsakten så snart Europaparlamentet eller rådet meddelat sitt beslut att invända mot rättsakten.

Artikel 91
Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av rådgivande kommittén för offentliga upphandlingskontrakt, som inrättades genom rådets beslut 71/306/EEG⁴⁶. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i förordning (EU) nr 182/2011.
2. När det hänvisas till denna artikel, ska artikel 4 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.

Artikel 92
Införlivande

1. Medlemsstaterna ska senast den 30 juni 2014 sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska genast överlämna texterna till dessa bestämmelser till kommissionen.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 93
Upphävande

Direktiv 2004/18/EG ska upphöra att gälla från och med den 30 juni 2014.

Hänvisningar till det upphävda direktivet ska betraktas som hänvisningar till detta direktiv och ska läsas i enlighet med jämförelsetabellen i bilaga XVII.

Artikel 94
Översyn

Kommissionen ska se över de ekonomiska effekterna på den inre marknaden av tillämpningen av de tröskelvärden som fastställs i artikel 4 och avge en rapport om detta till Europaparlamentet och rådet senast den 30 juni 2017.

Om de tröskelbelopp som ska tillämpas enligt avtalet förändras ska rapporten i förekommande fall följas av ett lagstiftningsförslag om ändring av de tröskelvärden som fastställs i detta direktiv.

---

⁴⁶ EGT L 185, 16.8.1971, s. 15.

*Artikel 95
Ikraftträdande*

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

*Artikel 96
Adressater*

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 20.12.2011

*På Europaparlamentets vägnar
Ordförande*

*På rådets vägnar
Ordförande*

BILAGA I
CENTRALA STATLIGA MYNDIGHETER

Belgien

1. Services publics fédéraux (ministerier):	1. Federale Overheidsdiensten (ministerier):
SPF Chancellerie du Premier Ministre;	FOD Kanselarij van de Eerste Minister;
SPF Personnel et Organisation;	FOD Kanselarij Personeel en Organisatie;
SPF Budget et Contrôle de la Gestion;	FOD Budget en Beheerscontrole;
SPF Technologie de l'Information et de la Communication (Fedict);	FOD Informatie- en Communicatietechnologie (Fedict);
SPF Affaires étrangères, Commerce extérieur et Coopération au Développement;	FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking;
SPF Intérieur;	FOD Binnenlandse Zaken;
SPF Finances;	FOD Financiën;
SPF Mobilité et Transports;	FOD Mobiliteit en Vervoer;
SPF Emploi, Travail et Concertation sociale;	FOD Werkgelegenheid, Arbeid en sociaal overleg
SPF Sécurité Sociale et Institutions publiques de Sécurité Sociale;	FOD Sociale Zekerheid en Openbare Instellingen van sociale Zekerheid
SPF Santé publique, Sécurité de la Chaîne alimentaire et Environnement;	FOD Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu;
SPF Justice;	FOD Justitie;
SPF Economie, PME, Classes moyennes et Energie;	FOD Economie, KMO, Middenstand en Energie;
Ministère de la Défense;	Ministerie van Landsverdediging;
Service public de programmation Intégration sociale, Lutte contre la pauvreté et Economie sociale;	Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedsbestrijding en sociale Economie;
Service public fédéral de Programmation Développement durable;	Programmatorische federale Overheidsdienst Duurzame Ontwikkeling;
Service public fédéral de Programmation Politique scientifique;	Programmatorische federale Overheidsdienst Wetenschapsbeleid;
2. Régie des Bâtiments;	2. Regie der Gebouwen;

Office national de Sécurité sociale;	Rijksdienst voor sociale Zekerheid;
Institut national d'Assurance sociales pour travailleurs indépendants	Rijksinstituut voor de sociale Verzekeringen der Zelfstandigen;
Institut national d'Assurance Maladie-Invalidité;	Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering;
Office national des Pensions;	Rijksdienst voor Pensioenen;
Caisse auxiliaire d'Assurance Maladie-Invalidité;	Hulpkas voor Ziekte-en Invaliditeitsverzekering;
Fond des Maladies professionnelles;	Fonds voor Beroepsziekten;
Office national de l'Emploi;	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening

Bulgarien

- Администрация на Народното събрание
- Администрация на Президента
- Администрация на Министерския съвет
- Конституционен съд
- Българска народна банка
- Министерство на външните работи
- Министерство на вътрешните работи
- Министерство на държавната администрация и административната реформа
- Министерство на извънредните ситуации
- Министерство на земеделието и храните
- Министерство на здравеопазването
- Министерство на икономиката и енергетиката
- Министерство на културата
- Министерство на образованието и науката
- Министерство на околната среда и водите
- Министерство на отбраната
- Министерство на правосъдието

- Министерство на регионалното развитие и благоустройството
- Министерство на транспорта
- Министерство на труда и социалната политика
- Министерство на финансите

Statliga organ, kommittéer, verkställande organ och andra statliga myndigheter som inrättats enligt lag eller genom ministerrådets dekret som har en funktion med avseende på utövandet av verkställande befogenheter:

- Агенция за ядрено регулиране
- Висшата атестационна комисия
- Държавна комисия за енергийно и водно регулиране
- Държавна комисия по сигурността на информацията
- Комисия за защита на конкуренцията
- Комисия за защита на личните данни
- Комисия за защита от дискриминация
- Комисия за регулиране на съобщенията
- Комисия за финансов надзор
- Патентно ведомство на Република България
- Сметна палата на Република България
- Агенция за приватизация
- Агенция за следприватизационен контрол
- Български институт по метрология
- Държавна агенция ‘Архиви’
- Държавна агенция ‘Държавен резерв и военновременни запаси’
- Държавна агенция ‘Национална сигурност’
- Държавна агенция за бежанците
- Държавна агенция за българите в чужбина
- Държавна агенция за закрила на детето
- Държавна агенция за информационни технологии и съобщения

- Държавна агенция за метрологичен и технически надзор
- Държавна агенция за младежта и спорта
- Държавна агенция по горите
- Държавна агенция по туризма
- Държавна комисия по стоковите борси и тържища
- Институт по публична администрация и европейска интеграция
- Национален статистически институт
- Национална агенция за оценяване и акредитация
- Националната агенция за професионално образование и обучение
- Национална комисия за борба с трафика на хора
- Агенция ‘Митници’
- Агенция за държавна и финансова инспекция
- Агенция за държавни вземания
- Агенция за социално подпомагане
- Агенция за хората с увреждания
- Агенция по вписванията
- Агенция по геодезия, картография и кадастър
- Агенция по енергийна ефективност
- Агенция по заетостта
- Агенция по обществени поръчки
- Българска агенция за инвестиции
- Главна дирекция ‘Гражданска въздухоплавателна администрация’
- Дирекция ‘Материално-техническо осигуряване и социално обслужване’ на Министерство на вътрешните работи
- Дирекция ‘Оперативно издирване’ на Министерство на вътрешните работи
- Дирекция ‘Финансово-ресурсно осигуряване’ на Министерство на вътрешните работи
- Дирекция за национален строителен контрол

- Държавна комисия по хазарта
- Изпълнителна агенция ‘Автомобилна администрация’
- Изпълнителна агенция ‘Борба с градушките’
- Изпълнителна агенция ‘Българска служба за акредитация’
- Изпълнителна агенция ‘Военни клубове и информация’
- Изпълнителна агенция ‘Главна инспекция по труда’
- Изпълнителна агенция ‘Държавна собственост на Министерството на отбраната’
- Изпълнителна агенция ‘Железопътна администрация’
- Изпълнителна агенция ‘Изпитвания и контролни измервания на въоръжение, техника и имущества’
- Изпълнителна агенция ‘Морска администрация’
- Изпълнителна агенция ‘Национален филмов център’
- Изпълнителна агенция ‘Пристанищна администрация’
- Изпълнителна агенция ‘Проучване и поддържане на река Дунав’
- Изпълнителна агенция ‘Социални дейности на Министерството на отбраната’
- Изпълнителна агенция за икономически анализи и прогнози
- Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средни предприятия
- Изпълнителна агенция по лекарствата
- Изпълнителна агенция по лозата и виното
- Изпълнителна агенция по околна среда
- Изпълнителна агенция по почвените ресурси
- Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури
- Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството
- Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол
- Изпълнителна агенция по трансплантация
- Изпълнителна агенция по хидромелиорации
- Комисията за защита на потребителите
- Контролно-техническата инспекция

- Национален център за информация и документация
- Национален център по радиобиология и радиационна защита
- Национална агенция за приходите
- Национална ветеринарномедицинска служба
- Национална служба ‘Полиция’
- Национална служба ‘Пожарна безопасност и защита на населението’
- Национална служба за растителна защита
- Национална служба за съвети в земеделието
- Национална служба по зърното и фуражите
- Служба ‘Военна информация’
- Служба ‘Военна полиция’
- Фонд ‘Републиканска пътна инфраструктура’
- Авиоотряд 28

Tjeckien

- Ministerstvo dopravy
- Ministerstvo financí
- Ministerstvo kultury
- Ministerstvo obrany
- Ministerstvo pro místní rozvoj
- Ministerstvo práce a sociálních věcí
- Ministerstvo průmyslu a obchodu
- Ministerstvo spravedlnosti
- Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
- Ministerstvo vnitra
- Ministerstvo zahraničních věcí
- Ministerstvo zdravotnictví
- Ministerstvo zemědělství

- Ministerstvo životního prostředí
- Poslanecká sněmovna PČR
- Senát PČR
- Kancelář prezidenta
- Český statistický úřad
- Český úřad zeměměřičský a katastrální
- Úřad průmyslového vlastnictví
- Úřad pro ochranu osobních údajů
- Bezpečnostní informační služba
- Národní bezpečnostní úřad
- Česká akademie věd
- Vězeňská služba
- Český báňský úřad
- Úřad pro ochranu hospodářské soutěže
- Správa státních hmotných rezerv
- Státní úřad pro jadernou bezpečnost
- Česká národní banka
- Energetický regulační úřad
- Úřad vlády České republiky
- Ústavní soud
- Nejvyšší soud
- Nejvyšší správní soud
- Nejvyšší státní zastupitelství
- Nejvyšší kontrolní úřad
- Kancelář Veřejného ochránce práv
- Grantová agentura České republiky
- Státní úřad inspekce práce

- Český telekomunikační úřad

Danmark

- Folketinget

Rigsrevisionen

- Statsministeriet
- Udenrigsministeriet
- Beskæftigelsesministeriet

5 styrelser og institutioner (5 myndigheter och institutioner)

- Domstolsstyrelsen
- Finansministeriet

5 styrelser og institutioner (5 myndigheter och institutioner)

- Forsvarsministeriet

5 styrelser og institutioner (5 myndigheter och institutioner)

- Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse

Adskillige styrelser og institutioner, herunder Statens Serum Institut (flera myndigheter och institutioner, däribland Statens Serum Institut)

- Justitsministeriet

Rigspolicefen, anklagemyndigheden samt 1 direktorat og et antal styrelser (Rikspolischefen, åklagarmyndigheten samt 1 direktorat och ett antal myndigheter)

- Kirkeministeriet

10 stiftsøvrigheder (10 stiftsmyndigheter)

- Kulturministeriet — Ministry of Culture

4 styrelser samt et antal statsinstitutioner (4 myndigheter och ett antal institutioner)

- Miljøministeriet

5 styrelser (5 myndigheter)

- Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration

1 styrelse (1 myndighet)

- Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

4 direktorater og institutioner (4 direktorat og institutioner)

- Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling

Adskillige styrelser og institutioner, Forskningscenter Risø og Statens uddannelsesbygninger (flere myndigheder og institutioner, Forskningscenter Risø og danske statens uddannelsesbygninger)

- Skatteministeriet

1 styrelse og institutioner (1 myndighed og institutioner)

- Velfærdsministeriet

3 styrelser og institutioner (3 myndigheder og institutioner)

- Transportministeriet

7 styrelser og institutioner, herunder Øresundsbrokonsortiet (7 myndigheder og institutioner, däribland Øresundsbrokonsortiet)

- Undervisningsministeriet

3 styrelser, 4 undervisningsinstitutioner og 5 andre institutioner (3 myndigheder, 4 uddannelsesanstalter og 5 andre institutioner)

- Økonomi- og Erhvervsministeriet

Adskillige styrelser og institutioner (flere myndigheder og institutioner)

- Klima- og Energiministeriet

3 styrelser og institutioner (3 myndigheder og institutioner)

Tyskland

- Auswärtiges Amt

- Bundeskanzleramt

- Bundesministerium für Arbeit und Soziales

- Bundesministerium für Bildung und Forschung

- Bundesministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Verbraucherschutz

- Bundesministerium der Finanzen

- Bundesministerium des Innern (endast civil materiel)

- Bundesministerium für Gesundheit

- Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend

- Bundesministerium der Justiz
- Bundesministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung
- Bundesministerium für Wirtschaft und Technologie
- Bundesministerium für wirtschaftliche Zusammenarbeit und Entwicklung
- Bundesministerium der Verteidigung (icke-militär materiel)
- Bundesministerium für Umwelt, Naturschutz und Reaktorsicherheit

Estland

- Vabariigi Presidendi Kantselei;
- Eesti Vabariigi Riigikogu;
- Eesti Vabariigi Riigikohus;
- Riigikontroll;
- Õiguskantsler;
- Riigikantselei;
- Rahvusarhiiv;
- Haridus- ja Teadusministeerium;
- Justiitsministeerium;
- Kaitseministeerium;
- Keskkonnaministeerium;
- Kultuuriministeerium;
- Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium;
- Põllumajandusministeerium;
- Rahandusministeerium;
- Siseministeerium;
- Sotsiaalministeerium;
- Välisministeerium;
- Keeleinspektsioon;
- Riigiprokuratuur;

- Teabeamet;
- Maa-amet;
- Keskkonnainspeksioon;
- Metsakaitse- ja Metsauuenduskeskus;
- Muinsuskaitseamet;
- Patendiamet;
- Tarbijakaitseamet;
- Riigihangete Amet;
- Taimetoodangu Inspeksioon;
- Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Amet;
- Veterinaar- ja Toiduamet
- Konkurentsiamet;
- Maksu –ja Tolliamet;
- Statistikaamet;
- Kaitsepolitseiamet;
- Kodakondsus- ja Migratsiooniamet;
- Piirivalveamet;
- Politseiamet;
- Eesti Kohtuekspertiisi Instituut;
- Keskkriminaalpolitsei;
- Päästeamet;
- Andmekaitse Inspeksioon;
- Raviamet;
- Sotsiaalkindlustusamet;
- Tööturiamet;
- Tervishoiuamet;
- Tervisekaitseinspeksioon;

- Tööinspektsioon;
- Lennuamet;
- Maanteeamet;
- Veeteede Amet;
- Julgestuspolitsei;
- Kaitseresursside Amet;
- Kaitseväe Logistikakeskus;
- Tehnilise Järelevalve Amet.

Irland

- President's Establishment
- Houses of the Oireachtas — [Parlamentet]
- Department of the Taoiseach — [Premiärministern]
- Central Statistics Office
- Department of Finance
- Office of the Comptroller and Auditor General
- Office of the Revenue Commissioners
- Office of Public Works
- State Laboratory
- Office of the Attorney General
- Office of the Director of Public Prosecutions
- Valuation Office
- Office of the Commission for Public Service Appointments
- Public Appointments Service
- Office of the Ombudsman
- Chief State Solicitor's Office
- Department of Justice, Equality and Law Reform
- Courts Service

- Prisons Service
- Office of the Commissioners of Charitable Donations and Bequests
- Department of the Environment, Heritage and Local Government
- Department of Education and Science
- Department of Communications, Energy and Natural Resources
- Department of Agriculture, Fisheries and Food
- Department of Transport
- Department of Health and Children
- Department of Enterprise, Trade and Employment
- Department of Arts, Sports and Tourism
- Department of Defence
- Department of Foreign Affairs
- Department of Social and Family Affairs
- Department of Community, Rural and Gaeltacht — [Gaelisktalande regioner] Affairs
- Arts Council
- National Gallery.

Γρεκλανδ

- Υπουργείο Εσωτερικών;
- Υπουργείο Εξωτερικών;
- Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών;
- Υπουργείο Ανάπτυξης;
- Υπουργείο Δικαιοσύνης;
- Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων;
- Υπουργείο Πολιτισμού;
- Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης;
- Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων;
- Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας;

- Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών;
- Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων;
- Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας, Αιγαίου και Νησιωτικής Πολιτικής;
- Υπουργείο Μακεδονίας- Θράκης;
- Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας;
- Γενική Γραμματεία Ενημέρωσης;
- Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς;
- Γενική Γραμματεία Ισότητας;
- Γενική Γραμματεία Κοινωνικών Ασφαλίσεων;
- Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού;
- Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας;
- Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας;
- Γενική Γραμματεία Αθλητισμού;
- Γενική Γραμματεία Δημοσίων Έργων;
- Γενική Γραμματεία Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας Ελλάδος;
- Εθνικό Συμβούλιο Κοινωνικής Φροντίδας;
- Οργανισμός Εργατικής Κατοικίας;
- Εθνικό Τυπογραφείο;
- Γενικό Χημείο του Κράτους;
- Ταμείο Εθνικής Οδοποιίας;
- Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών;
- Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης;
- Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης;
- Πανεπιστήμιο Αιγαίου;
- Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων;
- Πανεπιστήμιο Πατρών;
- Πανεπιστήμιο Μακεδονίας;

- Πολυτεχνείο Κρήτης;
- Σιβιτανίδειος Δημόσια Σχολή Τεχνών και Επαγγελμάτων;
- Αιγινήτειο Νοσοκομείο;
- Αρεταίειο Νοσοκομείο;
- Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης;
- Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Υλικού;
- Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων;
- Οργανισμός Σχολικών Κτιρίων;
- Γενικό Επιτελείο Στρατού;
- Γενικό Επιτελείο Ναυτικού;
- Γενικό Επιτελείο Αεροπορίας;
- Ελληνική Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας;
- Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων;
- Υπουργείο Εθνικής Άμυνας;
- Γενική Γραμματεία Εμπορίου.

Spanien

- Presidencia de Gobierno
- Ministerio de Asuntos Exteriores y de Cooperación
- Ministerio de Justicia
- Ministerio de Defensa
- Ministerio de Economía y Hacienda
- Ministerio del Interior
- Ministerio de Fomento
- Ministerio de Educación, Política Social y Deportes
- Ministerio de Industria, Turismo y Comercio
- Ministerio de Trabajo e Inmigración
- Ministerio de la Presidencia

- Ministerio de Administraciones Públicas
- Ministerio de Cultura
- Ministerio de Sanidad y Consumo
- Ministerio de Medio Ambiente y Medio Rural y Marino
- Ministerio de Vivienda
- Ministerio de Ciencia e Innovación
- Ministerio de Igualdad

Frankrike

1. Ministerier

- Services du Premier ministre
- Ministère chargé de la santé, de la jeunesse et des sports
- Ministère chargé de l'intérieur, de l'outre-mer et des collectivités territoriales
- Ministère chargé de la justice
- Ministère chargé de la défense
- Ministère chargé des affaires étrangères et européennes
- Ministère chargé de l'éducation nationale
- Ministère chargé de l'économie, des finances et de l'emploi
- Secrétariat d'Etat aux transports
- Secrétariat d'Etat aux entreprises et au commerce extérieur
- Ministère chargé du travail, des relations sociales et de la solidarité
- Ministère chargé de la culture et de la communication
- Ministère chargé du budget, des comptes publics et de la fonction publique
- Ministère chargé de l'agriculture et de la pêche
- Ministère chargé de l'enseignement supérieur et de la recherche
- Ministère chargé de l'écologie, du développement et de l'aménagement durables
- Secrétariat d'Etat à la fonction publique
- Ministère chargé du logement et de la ville

- Secrétariat d’Etat à la coopération et à la francophonie
- Secrétariat d’Etat à l’outre-mer
- Secrétariat d’Etat à la jeunesse, des sports et de la vie associative
- Secrétariat d’Etat aux anciens combattants
- Ministère chargé de l’immigration, de l’intégration, de l’identité nationale et du co-développement
- Secrétariat d’Etat en charge de la prospective et de l’évaluation des politiques publiques
- Secrétariat d’Etat aux affaires européennes,
- Secrétariat d’Etat aux affaires étrangères et aux droits de l’homme
- Secrétariat d’Etat à la consommation et au tourisme
- Secrétariat d’Etat à la politique de la ville
- Secrétariat d’Etat à la solidarité
- Secrétariat d’Etat en charge de l’industrie et de la consommation
- Secrétariat d’Etat en charge de l’emploi
- Secrétariat d’Etat en charge du commerce, de l’artisanat, des PME, du tourisme et des services
- Secrétariat d’Etat en charge de l’écologie
- Secrétariat d’Etat en charge du développement de la région-capitale
- Secrétariat d’Etat en charge de l’aménagement du territoire

2. Institutioner, oberoende myndigheter och jurisdiktioner

- Présidence de la République
- Assemblée Nationale
- Sénat
- Conseil constitutionnel
- Conseil économique et social
- Conseil supérieur de la magistrature
- Agence française contre le dopage
- Autorité de contrôle des assurances et des mutuelles

- Autorité de contrôle des nuisances sonores aéroportuaires
- Autorité de régulation des communications électroniques et des postes
- Autorité de sûreté nucléaire
- Autorité indépendante des marchés financiers
- Comité national d'évaluation des établissements publics à caractère scientifique, culturel et professionnel
- Commission d'accès aux documents administratifs
- Commission consultative du secret de la défense nationale
- Commission nationale des comptes de campagne et des financements politiques
- Commission nationale de contrôle des interceptions de sécurité
- Commission nationale de déontologie de la sécurité
- Commission nationale du débat public
- Commission nationale de l'informatique et des libertés
- Commission des participations et des transferts
- Commission de régulation de l'énergie
- Commission de la sécurité des consommateurs
- Commission des sondages
- Commission de la transparence financière de la vie politique
- Conseil de la concurrence
- Conseil des ventes volontaires de meubles aux enchères publiques
- Conseil supérieur de l'audiovisuel
- Défenseur des enfants
- Haute autorité de lutte contre les discriminations et pour l'égalité
- Haute autorité de santé
- Médiateur de la République
- Cour de justice de la République
- Tribunal des Conflits
- Conseil d'Etat

- Cours administratives d'appel
- Tribunaux administratifs
- Cour des Comptes
- Chambres régionales des Comptes
- Cours et tribunaux de l'ordre judiciaire (Cour de Cassation, Cours d'Appel, Tribunaux d'instance et Tribunaux de grande instance)

3. Nationella offentliga administrativa inrättningar

- Académie de France à Rome
- Académie de marine
- Académie des sciences d'outre-mer
- Académie des technologies
- Agence centrale des organismes de sécurité sociale (ACOSS)
- Agence de biomédecine
- Agence pour l'enseignement du français à l'étranger
- Agence française de sécurité sanitaire des aliments
- Agence française de sécurité sanitaire de l'environnement et du travail
- Agence Nationale pour la cohésion sociale et l'égalité des chances
- Agence nationale pour la garantie des droits des mineurs
- Agences de l'eau
- Agence Nationale de l'Accueil des Etrangers et des migrations
- Agence nationale pour l'amélioration des conditions de travail (ANACT)
- Agence nationale pour l'amélioration de l'habitat (ANAH)
- Agence Nationale pour la Cohésion Sociale et l'Egalité des Chances
- Agence nationale pour l'indemnisation des français d'outre-mer (ANIFOM)
- Assemblée permanente des chambres d'agriculture (APCA)
- Bibliothèque publique d'information
- Bibliothèque nationale de France
- Bibliothèque nationale et universitaire de Strasbourg

- Caisse des Dépôts et Consignations
- Caisse nationale des autoroutes (CNA)
- Caisse nationale militaire de sécurité sociale (CNMSS)
- Caisse de garantie du logement locatif social
- Casa de Velasquez
- Centre d'enseignement zootechnique
- Centre d'études de l'emploi
- Centre d'études supérieures de la sécurité sociale
- Centres de formation professionnelle et de promotion agricole
- Centre hospitalier des Quinze-Vingts
- Centre international d'études supérieures en sciences agronomiques (Montpellier Sup Agro)
- Centre des liaisons européennes et internationales de sécurité sociale
- Centre des Monuments Nationaux
- Centre national d'art et de culture Georges Pompidou
- Centre national des arts plastiques
- Centre national de la cinématographie
- Centre National d'Etudes et d'expérimentation du machinisme agricole, du génie rural, des eaux et des forêts (CEMAGREF)
- Centre national du livre
- Centre national de documentation pédagogique
- Centre national des œuvres universitaires et scolaires (CNOUS)
- Centre national professionnel de la propriété forestière
- Centre National de la Recherche Scientifique (C.N.R.S)
- Centres d'éducation populaire et de sport (CREPS)
- Centres régionaux des œuvres universitaires (CROUS)
- Collège de France
- Conservatoire de l'espace littoral et des rivages lacustres

- Conservatoire National des Arts et Métiers
- Conservatoire national supérieur de musique et de danse de Paris
- Conservatoire national supérieur de musique et de danse de Lyon
- Conservatoire national supérieur d'art dramatique
- Ecole centrale de Lille
- Ecole centrale de Lyon
- École centrale des arts et manufactures
- École française d'archéologie d'Athènes
- École française d'Extrême-Orient
- École française de Rome
- École des hautes études en sciences sociales
- Ecole du Louvre
- École nationale d'administration
- École nationale de l'aviation civile (ENAC)
- École nationale des Chartes
- École nationale d'équitation
- Ecole Nationale du Génie de l'Eau et de l'environnement de Strasbourg
- Écoles nationales d'ingénieurs
- Ecole nationale d'ingénieurs des industries des techniques agricoles et alimentaires de Nantes
- Écoles nationales d'ingénieurs des travaux agricoles
- École nationale de la magistrature
- Écoles nationales de la marine marchande
- École nationale de la santé publique (ENSP)
- École nationale de ski et d'alpinisme
- École nationale supérieure des arts décoratifs
- École nationale supérieure des arts et techniques du théâtre
- École nationale supérieure des arts et industries textiles Roubaix

- Écoles nationales supérieures d'arts et métiers
- École nationale supérieure des beaux-arts
- École nationale supérieure de céramique industrielle
- École nationale supérieure de l'électronique et de ses applications (ENSEA)
- Ecole nationale supérieure du paysage de Versailles
- Ecole Nationale Supérieure des Sciences de l'information et des bibliothécaires
- Ecole nationale supérieure de la sécurité sociale
- Écoles nationales vétérinaires
- École nationale de voile
- Écoles normales supérieures
- École polytechnique
- École technique professionnelle agricole et forestière de Meymac (Corrèze)
- École de sylviculture Croigny (Aube)
- École de viticulture et d'œnologie de la Tour- Blanche (Gironde)
- École de viticulture — Avize (Marne)
- Etablissement national d'enseignement agronomique de Dijon
- Établissement national des invalides de la marine (ENIM)
- Établissement national de bienfaisance Koenigswarter
- Établissement public du musée et du domaine national de Versailles
- Fondation Carnegie
- Fondation Singer-Polignac
- Haras nationaux
- Hôpital national de Saint-Maurice
- Institut des hautes études pour la science et la technologie
- Institut français d'archéologie orientale du Caire
- Institut géographique national
- Institut National de l'origine et de la qualité

- Institut national des hautes études de sécurité
- Institut de veille sanitaire
- Institut National d’enseignement supérieur et de recherche agronomique et agroalimentaire de Rennes
- Institut National d’Etudes Démographiques (I.N.E.D)
- Institut National d’Horticulture
- Institut National de la jeunesse et de l’éducation populaire
- Institut national des jeunes aveugles — Paris
- Institut national des jeunes sourds — Bordeaux
- Institut national des jeunes sourds — Chambéry
- Institut national des jeunes sourds — Metz
- Institut national des jeunes sourds — Paris
- Institut national de physique nucléaire et de physique des particules (I.N.P.N.P.P)
- Institut national de la propriété industrielle
- Institut National de la Recherche Agronomique (I.N.R.A)
- Institut National de la Recherche Pédagogique (I.N.R.P)
- Institut National de la Santé et de la Recherche Médicale (I.N.S.E.R.M)
- Institut national d’histoire de l’art (I.N.H.A.)
- Institut national de recherches archéologiques préventives
- Institut National des Sciences de l’Univers
- Institut National des Sports et de l’Education Physique
- Institut national supérieur de formation et de recherche pour l’éducation des jeunes handicapés et les enseignements inadaptés
- Instituts nationaux polytechniques
- Instituts nationaux des sciences appliquées
- Institut national de recherche en informatique et en automatique (INRIA)
- Institut national de recherche sur les transports et leur sécurité (INRETS)
- Institut de Recherche pour le Développement

- Instituts régionaux d’administration
  - Institut des Sciences et des Industries du vivant et de l’environnement (Agro Paris Tech)
  - Institut supérieur de mécanique de Paris
  - Institut Universitaires de Formation des Maîtres
  - Musée de l’armée
  - Musée Gustave-Moreau
  - Musée national de la marine
  - Musée national J.-J.-Henner
  - Musée du Louvre
  - Musée du Quai Branly
  - Muséum National d’Histoire Naturelle
  - Musée Auguste-Rodin
  - Observatoire de Paris
  - Office français de protection des réfugiés et apatrides
  - Office National des Anciens Combattants et des Victimes de Guerre (ONAC)
  - Office national de la chasse et de la faune sauvage
  - Office National de l’eau et des milieux aquatiques
  - Office national d’information sur les enseignements et les professions (ONISEP)
  - Office universitaire et culturel français pour l’Algérie
  - Ordre national de la Légion d’honneur
  - Palais de la découverte
  - Parcs nationaux
  - Universités
4. Övriga nationella offentliga organ
- Union des groupements d’achats publics (UGAP)
  - Agence Nationale pour l’emploi (A.N.P.E)
  - Caisse Nationale des Allocations Familiales (CNAF)

- Caisse Nationale d' Assurance Maladie des Travailleurs Salariés (CNAMS)
- Caisse Nationale d' Assurance-Vieillesse des Travailleurs Salariés (CNAVTS)

Italien

- Upphandlande myndigheter
  - Presidenza del Consiglio dei Ministri
  - Ministero degli Affari Esteri
  - Ministero dell'Interno
  - Ministero della Giustizia e Uffici giudiziari (esclusi i giudici di pace)
  - Ministero della Difesa
  - Ministero dell'Economia e delle Finanze
  - Ministero dello Sviluppo Economico
  - Ministero delle Politiche Agricole, Alimentari e Forestali
  - Ministero dell'Ambiente — Tutela del Territorio e del Mare
  - Ministero delle Infrastrutture e dei Trasporti
  - Ministero del Lavoro, della Salute e delle Politiche Sociali
  - Ministero dell' Istruzione, Università e Ricerca
  - Ministero per i Beni e le Attività culturali, comprensivo delle sue articolazioni periferiche
- Övriga nationella offentliga organ:
  - CONSIP (Concessionaria Servizi Informatici Pubblici)

Cypern

- Προεδρία και Προεδρικό Μέγαρο
  - Γραφείο Συντονιστή Εναρμόνισης
- Υπουργικό Συμβούλιο
- Βουλή των Αντιπροσώπων
- Δικαστική Υπηρεσία
- Νομική Υπηρεσία της Δημοκρατίας
- Ελεγκτική Υπηρεσία της Δημοκρατίας

- Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας
- Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας
- Γραφείο Επιτρόπου Διοικήσεως
- Επιτροπή Προστασίας Ανταγωνισμού
- Υπηρεσία Εσωτερικού Ελέγχου
- Γραφείο Προγραμματισμού
- Γενικό Λογιστήριο της Δημοκρατίας
- Γραφείο Επιτρόπου Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα
- Γραφείο Εφόρου Δημοσίων Ενισχύσεων
- Αναθεωρητική Αρχή Προσφορών
- Υπηρεσία Εποπτείας και Ανάπτυξης Συνεργατικών Εταιρειών
- Αναθεωρητική Αρχή Προσφύγων
- Υπουργείο Άμυνας
- Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος
  - Τμήμα Γεωργίας
  - Κτηνιατρικές Υπηρεσίες
  - Τμήμα Δασών
  - Τμήμα Αναπτύξεως Υδάτων
  - Τμήμα Γεωλογικής Επισκόπησης
  - Μετεωρολογική Υπηρεσία
  - Τμήμα Αναδασμού
  - Υπηρεσία Μεταλλείων
  - Ινστιτούτο Γεωργικών Ερευνών
  - Τμήμα Αλιείας και Θαλάσσιων Ερευνών
- Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως
  - Αστυνομία
  - Πυροσβεστική Υπηρεσία Κύπρου

- Τμήμα Φυλακών
- Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού
  - Τμήμα Εφόρου Εταιρειών και Επίσημου Παραλήπτη
- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
  - Τμήμα Εργασίας
  - Τμήμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
  - Τμήμα Υπηρεσιών Κοινωνικής Ευημερίας
  - Κέντρο Παραγωγικότητας Κύπρου
  - Ανώτερο Ξενοδοχειακό Ινστιτούτο Κύπρου
  - Ανώτερο Τεχνολογικό Ινστιτούτο
  - Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας
  - Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων
- Υπουργείο Εσωτερικών
  - Επαρχιακές Διοικήσεις
  - Τμήμα Πολεοδομίας και Οικήσεως
  - Τμήμα Αρχείου Πληθυσμού και Μεταναστεύσεως
  - Τμήμα Κτηματολογίου και Χωρομετρίας
  - Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
  - Πολιτική Άμυνα
  - Υπηρεσία Μέριμνας και Αποκαταστάσεων Εκτοπισθέντων
  - Υπηρεσία Ασύλου
- Υπουργείο Εξωτερικών
- Υπουργείο Οικονομικών
  - Τελωνεία
  - Τμήμα Εσωτερικών Προσόδων
  - Στατιστική Υπηρεσία
  - Τμήμα Κρατικών Αγορών και Προμηθειών

- Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης και Προσωπικού
- Κυβερνητικό Τυπογραφείο
- Τμήμα Υπηρεσιών Πληροφορικής
- Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού
- Υπουργείο Συγκοινωνιών και Έργων
  - Τμήμα Δημοσίων Έργων
  - Τμήμα Αρχαιοτήτων
  - Τμήμα Πολιτικής Αεροπορίας
  - Τμήμα Εμπορικής Ναυτιλίας
  - Τμήμα Οδικών Μεταφορών
  - Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικών Υπηρεσιών
  - Τμήμα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών
- Υπουργείο Υγείας
  - Φαρμακευτικές Υπηρεσίες
  - Γενικό Χημείο
  - Ιατρικές Υπηρεσίες και Υπηρεσίες Δημόσιας Υγείας
  - Οδοντιατρικές Υπηρεσίες
  - Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας

Lettland

- Ministerier, kanslier för ministrar med ansvar för särskilda insatser, och underordnade institutioner till dessa
  - Aizsardzības ministrija un tās padotībā esošās iestādes
  - Ārlietu ministrija un tas padotībā esošās iestādes
  - Bērnu un ģimenes lietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
  - Ekonomikas ministrija un tās padotībā esošās iestādes
  - Finanšu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
  - Iekšlietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
  - Izglītības un zinātnes ministrija un tās padotībā esošās iestādes

- Kultūras ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Labklājības ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Reģionālās attīstības un pašvaldības lietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Satiksmes ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Tieslietu ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Veselības ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Vides ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Zemkopības ministrija un tās padotībā esošās iestādes
- Īpašu uzdevumu ministra sekretariāti un to padotībā esošās iestādes
- Satversmes aizsardzības birojs
- Andra statlīga institutioner
  - Augstākā tiesa
  - Centrālā vēlēšanu komisija
  - Finanšu un kapitāla tirgus komisija
  - Latvijas Banka
  - Prokuratūra un tās pārraudzībā esošās iestādes
  - Saeimas kanceleja un tās padotībā esošās iestādes
  - Satversmes tiesa
  - Valsts kanceleja un tās padotībā esošās iestādes
  - Valsts kontrole
  - Valsts prezidenta kanceleja
  - Tiesībsarga birojs
  - Nacionālā radio un televīzijas padome
  - Citas valsts iestādes, kuras nav ministriju padotībā (andra statlīga institutioner som inte hör till något ministerium)

Litauen

- Prezidentūros kancelarija
- Seimo kancelarija

- Institutioner som är underställda Seimas [parlamentet]
  - Lietuvos mokslo taryba;
  - Seimo kontrolierių įstaiga;
  - Valstybės kontrolė;
  - Specialiųjų tyrimų tarnyba;
  - Valstybės saugumo departamentas;
  - Konkurencijos taryba;
  - Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras;
  - Vertybinių popierių komisija;
  - Ryšių reguliavimo tarnyba;
  - Nacionalinė sveikatos taryba;
  - Etninės kultūros globos taryba;
  - Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba;
  - Valstybinė kultūros paveldo komisija;
  - Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaiga;
  - Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija;
  - Valstybinė lietuvių kalbos komisija;
  - Vyriausioji rinkimų komisija;
  - Vyriausioji tarnybinės etikos komisija;
  - Žurnalistų etikos inspektorius tarnyba.
- Vyriausybės kanceliarija
- Institutioner som är underställda Vyriausybės [regeringen]:
  - Ginklų fondas;
  - Informacinės visuomenės plėtros komitetas;
  - Kūno kultūros ir sporto departamentas;
  - Lietuvos archyvų departamentas;
  - Mokestinių ginčų komisija;

- Statistikos departamentas;
  - Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas;
  - Valstybinė tabako ir alkoholio kontrolės tarnyba;
  - Viešųjų pirkimų tarnyba;
  - Narkotikų kontrolės departamentas;
  - Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija;
  - Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija;
  - Valstybinė lošimų priežiūros komisija;
  - Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba;
  - Vyriausioji administracinių ginčų komisija;
  - Draudimo priežiūros komisija;
  - Lietuvos valstybinis mokslo ir studijų fondas;
  - Lietuvių grįžimo į Tėvynę informacijos centras
- Konstitucinis Teismas
  - Lietuvos bankas
  - Aplinkos ministerija
  - Institutioner som är underställda Aplinkos ministerija [Miljöministeriet]:
    - Generalinė miškų urėdija;
    - Lietuvos geologijos tarnyba;
    - Lietuvos hidrometeorologijos tarnyba;
    - Lietuvos standartizacijos departamentas;
    - Nacionalinis akreditacijos biuras;
    - Valstybinė metrologijos tarnyba;
    - Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba;
    - Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija.
  - Finansų ministerija
  - Institutioner som är underställda Finansų ministerija [Finansministeriet]:

- Muitinės departamentas;
  - Valstybės dokumentų technologinės apsaugos tarnyba;
  - Valstybinė mokesčių inspekcija;
  - Finansų ministerijos mokymo centras.
- Krašto apsaugos ministerija
- Institutioner som är underställda Krašto apsaugos ministerijos [Försvarsministeriet]:
    - Antrasis operatyvinių tarnybų departamentas;
    - Centralizuota finansų ir turto tarnyba;
    - Karo prievolės administravimo tarnyba;
    - Krašto apsaugos archyvas;
    - Krizių valdymo centras;
    - Mobilizacijos departamentas;
    - Ryšių ir informacinių sistemų tarnyba;
    - Infrastruktūros plėtros departamentas;
    - Valstybinis pilietinio pasipriešinimo rengimo centras.
- Lietuvos kariuomenė
- Krašto apsaugos sistemos kariniai vienetai ir tarnybos
- Kultūros ministerija
- Institutioner som är underställda Kultūros ministerija [Kulturministeriet]:
    - Kultūros paveldo departamentas;
    - Valstybinė kalbos inspekcija.
- Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
- Institutioner som är underställda Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos [Ministeriet för social säkerhet och sysselsättning]:
    - Garantinio fondo administracija;
    - Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba;
    - Lietuvos darbo birža;
    - Lietuvos darbo rinkos mokymo tarnyba;

- Trišalės tarybos sekretoriatas;
  - Socialinių paslaugų priežiūros departamentas;
  - Darbo inspekcija;
  - Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba;
  - Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba;
  - Ginčų komisija;
  - Techninės pagalbos neįgaliesiems centras;
  - Neįgalųjų reikalų departamentas.
- Susisiekimo ministerija
  - Institutioner som är Susisiekimo ministerija [Transport- och kommunikationsministeriet]:
    - Lietuvos automobilių kelių direkcija;
    - Valstybinė geležinkelio inspekcija;
    - Valstybinė kelių transporto inspekcija;
    - Pasienio kontrolės punktų direkcija.
  - Sveikatos apsaugos ministerija
  - Institutioner som är underställda Sveikatos apsaugos ministerijos [Folkhälsoministeriet]:
    - Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veikai tarnyba;
    - Valstybinė ligonių kasa;
    - Valstybinė medicininio audito inspekcija;
    - Valstybinė vaistų kontrolės tarnyba;
    - Valstybinė teismo psichiatrijos ir narkologijos tarnyba;
    - Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba;
    - Farmacijos departamentas;
    - Sveikatos apsaugos ministerijos Ekstremalių sveikatai situacijų centras;
    - Lietuvos bioetikos komitetas;
    - Radiacinės saugos centras.
  - Švietimo ir mokslo ministerija

- Institutioner som är underställda Švietimo ir mokslo ministerijos [Utbildnings- och forskningsministeriet]:
  - Nacionalinis egzaminų centras;
  - Studijų kokybės vertinimo centras.
- Teisingumo ministerija
- Institutioner som är underställda Teisingumo ministerija [Justitieministeriet]:
  - Kalėjimų departamentas;
  - Nacionalinė vartotojų teisių apsaugos taryba;
  - Europos teisės departamentas
- Ūkio ministerija
- Institutioner som är underställda Ūkio ministerijos [Ekonomiministeriet]:
  - Įmonių bankroto valdymo departamentas;
  - Valstybinė energetikos inspekcija;
  - Valstybinė ne maisto produktų inspekcija;
  - Valstybinis turizmo departamentas
- Užsienio reikalų ministerija
- Diplomatines atstovybes ir konsulinės įstaigos užsienyje bei atstovybės prie tarptautinių organizacijų
- Vidaus reikalų ministerija
- Institutioner som är underställda Vidaus reikalų ministerija [Inrikesministeriet]:
  - Asmens dokumentų išrašymo centras;
  - Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba;
  - Gyventojų registro tarnyba;
  - Policijos departamentas;
  - Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas;
  - Turto valdymo ir ūkio departamentas;
  - Vadovybės apsaugos departamentas;
  - Valstybės sienos apsaugos tarnyba;

- Valstybės tarnybos departamentas;
- Informatikos ir ryšių departamentas;
- Migracijos departamentas;
- Sveikatos priežiūros tarnyba;
- Bendrasis pagalbos centras.
- Žemės ūkio ministerija
- Institutioner som är underställda Žemės ūkio ministerijos [Jordbruksministeriet]:
  - Nacionalinė mokėjimo agentūra;
  - Nacionalinė žemės tarnyba;
  - Valstybinė augalų apsaugos tarnyba;
  - Valstybinė gyvulių veislininkystės priežiūros tarnyba;
  - Valstybinė sėklų ir grūdų tarnyba;
  - Žuvininkystės departamentas
- Teismai [domstolar]:
  - Lietuvos Aukščiausiasis Teismas;
  - Lietuvos apeliacinis teismas;
  - Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas;
  - apygardų teismai;
  - apygardų administraciniai teismai;
  - apylinkių teismai;
  - Nacionalinė teismų administracija
- Generalinė prokuratūra
- Andra administrativa enheter i centralförvaltningen (institucijos [institut], įstaigos [inrättningar], tarnybos [enheter])
  - Aplinkos apsaugos agentūra;
  - Valstybinė aplinkos apsaugos inspekcija;
  - Aplinkos projektų valdymo agentūra;
  - Miško genetinių išteklių, sėklų ir sodmenų tarnyba;

- Miško sanitarinės apsaugos tarnyba;
- Valstybinė miškotvarkos tarnyba;
- Nacionalinis visuomenės sveikatos tyrimų centras;
- Lietuvos AIDS centras;
- Nacionalinis organų transplantacijos biuras;
- Valstybinis patologijos centras;
- Valstybinis psichikos sveikatos centras;
- Lietuvos sveikatos informacijos centras;
- Slaugos darbuotojų tobulinimosi ir specializacijos centras;
- Valstybinis aplinkos sveikatos centras;
- Respublikinis mitybos centras;
- Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės centras;
- Trakų visuomenės sveikatos priežiūros ir specialistų tobulinimosi centras;
- Visuomenės sveikatos ugdymo centras;
- Muitinės kriminalinė tarnyba;
- Muitinės informacinių sistemų centras;
- Muitinės laboratorija;
- Muitinės mokymo centras;
- Valstybinis patentų biuras;
- Lietuvos teismo ekspertizės centras;
- Centrinė hipotekos įstaiga;
- Lietuvos metrologijos inspekcija;
- Civilinės aviacijos administracija;
- Lietuvos saugios laivybos administracija;
- Transporto investicijų direkcija;
- Valstybinė vidaus vandenių laivybos inspekcija;
- Pabėgėlių priėmimo centras

Luxemburg

- Ministère d'Etat
- Ministère des Affaires Etrangères et de l'Immigration
- Ministère de l'Agriculture, de la Viticulture et du Développement Rural
- Ministère des Classes moyennes, du Tourisme et du Logement
- Ministère de la Culture, de l'Enseignement Supérieur et de la Recherche
- Ministère de l'Economie et du Commerce extérieur
- Ministère de l'Education nationale et de la Formation professionnelle
- Ministère de l'Egalité des chances
- Ministère de l'Environnement
- Ministère de la Famille et de l'Intégration
- Ministère des Finances
- Ministère de la Fonction publique et de la Réforme administrative
- Ministère de l'Intérieur et de l'Aménagement du territoire
- Ministère de la Justice
- Ministère de la Santé
- Ministère de la Sécurité sociale
- Ministère des Transports
- Ministère du Travail et de l'Emploi
- Ministère des Travaux publics

Ungern

- Egészségügyi Minisztérium
- Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium
- Gazdasági és Közlekedési Minisztérium
- Honvédelmi Minisztérium
- Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium
- Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium

- Külügyminisztérium
- MinisztereInöki Hivatal
- Oktatási és Kulturális Minisztérium
- Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium
- Pénzügyminisztérium
- Szociális és Munkaügyi Minisztérium
- Központi Szolgáltatási Főigazgatóság

Malta

- Uffiċċju ta' Prim Ministru (Premiärministerns kansli)
- Ministeru għall-Familja u Solidarjeta' Soċjali (Ministeriet för familjefrågor och social solidaritet)
- Ministeru ta' l-Edukazzjoni Zghazagh u Impjieg (Ministeriet för utbildning, ungdomsfrågor och sysselsättning)
- Ministeru ta' l-Finanzi (Finansministeriet)
- Ministeru tar-Rizorsi u l-Infrastruttura (Ministeriet för resurser och infrastruktur)
- Ministeru tat-Turiżmu u Kultura (Ministeriet för turism och kultur)
- Ministeru ta' l-Ġustizzja u l-Intern (Ministeriet för rättsliga och inrikes frågor)
- Ministeru għall-Affarjiet Rurali u l-Ambjent (Ministeriet för landsbygd och miljö)
- Ministeru għal Għawdex (Ministry for Gozo)
- Ministeru tas-Saħħa, l-Anzjani u Kura fil-Kommunita' (ministeriet för hälso- och sjukvård, äldreomsorg och vård i närmiljön)
- Ministeru ta' l-Affarjiet Barranin (Utrikesministeriet)
- Ministeru għall-Investimenti, Industrija u Teknologija ta' Informazzjoni (Ministeriet för investeringar, industri och informationsteknik)
- Ministeru għall-Kompetittivà u Komunikazzjoni (Ministeriet för konkurrenskraft och kommunikation)
- Ministeru għall-Iżvilupp Urban u Toroq (Ministeriet för stadsutveckling och vägar)

Nederländerna

- Ministerie van Algemene Zaken

- Bestuursdepartement
- Bureau van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid
- Rijksvoorlichtingsdienst
- Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
  - Bestuursdepartement
  - Centrale Archiefselectiedienst (CAS)
  - Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD)
  - Agentschap Basisadministratie Persoonsgegevens en Reisdocumenten (BPR)
  - Agentschap Korps Landelijke Politiediensten
- Ministerie van Buitenlandse Zaken
  - Directoraat-generaal Regiobeleid en Consulaire Zaken (DGRC)
  - Directoraat-generaal Politieke Zaken (DGPZ)
  - Directoraat-generaal Internationale Samenwerking (DGIS)
  - Directoraat-generaal Europese Samenwerking (DGES)
  - Centrum tot Bevordering van de Import uit Ontwikkelingslanden (CBI)
  - Centrale diensten ressorterend onder S/PlvS (Centrala tjänster underställda generalsekreteraren/ställföreträdande generalsekreteraren)
  - Buitenlandse Posten (varje post för sig)
- Ministerie van Defensie — (Försvarsministeriet)
  - Bestuursdepartement
  - Commando Diensten Centra (CDC)
  - Defensie Telematica Organisatie (DTO)
  - Centrale directie van de Defensie Vastgoed Dienst
  - De afzonderlijke regionale directies van de Defensie Vastgoed Dienst
  - Defensie Materieel Organisatie (DMO)
  - Landelijk Bevoorradingsbedrijf van de Defensie Materieel Organisatie
  - Logistiek Centrum van de Defensie Materieel Organisatie
  - Marinebedrijf van de Defensie Materieel Organisatie

- Defensie Pijpleiding Organisatie (DPO)
- Ministerie van Economische Zaken
  - Bestuursdepartement
  - Centraal Planbureau (CPB)
  - SenterNovem
  - Staatstoezicht op de Mijnen (SodM)
  - Nederlandse Mededingingsautoriteit (NMa)
  - Economische Voorlichtingsdienst (EVD)
  - Agentschap Telecom
  - Kenniscentrum Professioneel & Innovatief Aanbesteden, Netwerk voor Overheidsopdrachtgevers (PIANOo)
  - Regiebureau Inkoop Rijksoverheid
  - Octrooicentrum Nederland
  - Consumentenautoriteit
- Ministerie van Financiën
  - Bestuursdepartement
  - Belastingdienst Automatiseringscentrum
  - Belastingdienst
  - de afzonderlijke Directies der Rijksbelastingen (olika direktorat inom skatte- och tullförvaltningen)
  - Fiscale Inlichtingen- en Opsporingsdienst (incl. Economische Controle dienst (ECD))
  - Belastingdienst Opleidingen
  - Dienst der Domeinen
- Ministerie van Justitie
  - Bestuursdepartement
  - Dienst Justitiële Inrichtingen
  - Raad voor de Kinderbescherming

- Centraal Justitie Incasso Bureau
- Openbaar Ministerie
- Immigratie en Naturalisatiedienst
- Nederlands Forensisch Instituut
- Dienst Terugkeer & Vertrek
- Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
  - Bestuursdepartement
  - Dienst Regelingen (DR)
  - Agentschap Plantenziektenkundige Dienst (PD)
  - Algemene Inspectiedienst (AID)
  - Dienst Landelijk Gebied (DLG)
  - Voedsel en Waren Autoriteit (VWA)
- Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
  - Bestuursdepartement
  - Inspectie van het Onderwijs
  - Erfgoedinspectie
  - Centrale Financiën Instellingen
  - Nationaal Archief
  - Adviesraad voor Wetenschaps- en Technologiebeleid
  - Onderwijsraad
  - Raad voor Cultuur
- Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
  - Bestuursdepartement
  - Inspectie Werk en Inkomen
  - Agentschap SZW
- Ministerie van Verkeer en Waterstaat
  - Bestuursdepartement

- Directoraat-Generaal Transport en Luchtvaart
- Directoraat-generaal Personenvervoer
- Directoraat-generaal Water
- Centrale diensten (Central Services)
- Shared services Organisatie Verkeer en Watersaat
- Koninklijke Nederlandse Meteorologisch Instituut KNMI
- Rijkswaterstaat, Bestuur
- De afzonderlijke regionale Diensten van Rijkswaterstaat (olika regionala enheter för offentliga arbeten)
- De afzonderlijke specialistische diensten van Rijkswaterstaat (olika fackorgan för offentliga arbeten)
- Adviesdienst Geo-Informatie en ICT
- Adviesdienst Verkeer en Vervoer (AVV)
- Bouwdienst
- Corporate Dienst
- Data ICT Dienst
- Dienst Verkeer en Scheepvaart
- Dienst Weg- en Waterbouwkunde (DWW)
- Rijksinstituut voor Kunst en Zee (RIKZ)
- Rijksinstituut voor Integraal Zoetwaterbeheer en Afvalwaterbehandeling (RIZA)
- Waterdienst
- Inspectie Verkeer en Waterstaat, Hoofddirectie
- Port state Control
- Directie Toezichtontwikkeling Communicatie en Onderzoek (TCO)
- Toezichthouder Beheer Eenheid Lucht
- Toezichthouder Beheer Eenheid Water
- Toezichthouder Beheer Eenheid Land
- Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

- Bestuursdepartement
- Directoraat-generaal Wonen, Wijken en Integratie
- Directoraat-generaal Ruimte
- Directoraat-generaal Milieubeheer
- Rijksgebouwendienst
- VROM Inspectie
- Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
  - Bestuursdepartement
  - Inspectie Gezondheidsbescherming, Waren en Veterinaire Zaken
  - Inspectie Gezondheidszorg
  - Inspectie Jeugdhulpverlening en Jeugdbescherming
  - Rijksinstituut voor de Volksgezondheid en Milieu (RIVM)
  - Sociaal en Cultureel Planbureau
  - Agentschap t.b.v. het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen
- Tweede Kamer der Staten-Generaal
- Eerste Kamer der Staten-Generaal
- Raad van State
- Algemene Rekenkamer
- Nationale Ombudsman
- Kanselarij der Nederlandse Orden
- Kabinet der Koningin
- Raad voor de rechtspraak en de Rechtbanken

Österreich

- Bundeskanzleramt
- Bundesministerium für europäische und internationale Angelegenheiten
- Bundesministerium für Finanzen
- Bundesministerium für Gesundheit, Familie und Jugend

- Bundesministerium für Inneres
- Bundesministerium für Justiz
- Bundesministerium für Landesverteidigung
- Bundesministerium für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft
- Bundesministerium für Soziales und Konsumentenschutz
- Bundesministerium für Unterricht, Kunst und Kultur
- Bundesministerium für Verkehr, Innovation und Technologie
- Bundesministerium für Wirtschaft und Arbeit
- Bundesministerium für Wissenschaft und Forschung
- Österreichische Forschungs- und Prüfzentrum Arsenal Gesellschaft m.b.H
- Bundesbeschaffung G.m.b.H
- Bundesrechenzentrum G.m.b.H

Polen

- Kancelaria Prezydenta RP
- Kancelaria Sejmu RP
- Kancelaria Senatu RP
- Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
- Sąd Najwyższy
- Naczelny Sąd Administracyjny
- Wojewódzkie sądy administracyjne
- Sądy powszechne — rejonowe, okręgowe i apelacyjne
- Trybunał Konstytucyjny
- Najwyższa Izba Kontroli
- Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
- Biuro Rzecznika Praw Dziecka
- Biuro Ochrony Rządu
- Biuro Bezpieczeństwa Narodowego

- Centralne Biuro Antykorupcyjne
- Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
- Ministerstwo Finansów
- Ministerstwo Gospodarki
- Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
- Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
- Ministerstwo Edukacji Narodowej
- Ministerstwo Obrony Narodowej
- Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi
- Ministerstwo Skarbu Państwa
- Ministerstwo Sprawiedliwości
- Ministerstwo Infrastruktury
- Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
- Ministerstwo Środowiska
- Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
- Ministerstwo Spraw Zagranicznych
- Ministerstwo Zdrowia
- Ministerstwo Sportu i Turystyki
- Urząd Komitetu Integracji Europejskiej
- Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej
- Urząd Regulacji Energetyki
- Urząd do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych
- Urząd Transportu Kolejowego
- Urząd Dozoru Technicznego
- Urząd Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych
- Urząd do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców
- Urząd Zamówień Publicznych

- Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
- Urząd Lotnictwa Cywilnego
- Urząd Komunikacji Elektronicznej
- Wyższy Urząd Górniczy
- Główny Urząd Miar
- Główny Urząd Geodezji i Kartografii
- Główny Urząd Nadzoru Budowlanego
- Główny Urząd Statystyczny
- Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji
- Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych
- Państwowa Komisja Wyborcza
- Państwowa Inspekcja Pracy
- Rządowe Centrum Legislacji
- Narodowy Fundusz Zdrowia
- Polska Akademia Nauk
- Polskie Centrum Akredytacji
- Polskie Centrum Badań i Certyfikacji
- Polska Organizacja Turystyczna
- Polski Komitet Normalizacyjny
- Zakład Ubezpieczeń Społecznych
- Komisja Nadzoru Finansowego
- Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
- Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
- Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa
- Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej
- Komenda Główna Policji

- Komenda Główna Straży Granicznej
- Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych
- Główny Inspektorat Ochrony Środowiska
- Główny Inspektorat Transportu Drogowego
- Główny Inspektorat Farmaceutyczny
- Główny Inspektorat Sanitarny
- Główny Inspektorat Weterynarii
- Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego
- Agencja Wywiadu
- Agencja Mienia Wojskowego
- Wojskowa Agencja Mieszkaniowa
- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa
- Agencja Rynku Rolnego
- Agencja Nieruchomości Rolnych
- Państwowa Agencja Atomistyki
- Polska Agencja Żeglugi Powietrznej
- Polska Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Agencja Rezerw Materiałowych
- Narodowy Bank Polski
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- Instytut Pamięci Narodowej — Komisja Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu
- Rada Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa
- Służba Celna Rzeczypospolitej Polskiej
- Państwowe Gospodarstwo Leśne ‘Lasy Państwowe’
- Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
- Urzędy wojewódzkie

- Samodzielne Publiczne Zakłady Opieki Zdrowotnej, jeśli ich organem założycielskim jest minister, centralny organ administracji rządowej lub wojewoda

Portugal

- Presidência do Conselho de Ministros
- Ministério das Finanças e da Administração Pública
- Ministério da Defesa Nacional
- Ministério dos Negócios Estrangeiros
- Ministério da Administração Interna
- Ministério da Justiça
- Ministério da Economia e da Inovação
- Ministério da Agricultura, Desenvolvimento Rural e Pescas
- Ministério da Educação
- Ministério da Ciência, Tecnologia e do Ensino Superior
- Ministério da Cultura
- Ministério da Saúde
- Ministério do Trabalho e da Solidariedade Social
- Ministério das Obras Públicas, Transportes e Comunicações
- Ministério do Ambiente, do Ordenamento do Território e do Desenvolvimento Regional
- Presidência da República
- Tribunal Constitucional
- Tribunal de Contas
- Provedoria de Justiça

Rumänien

- Administrația Prezidențială
- Senatul României
- Camera Deputaților
- Inalta Curte de Casație și Justiție
- Curtea Constituțională

- Consiliul Legislativ
- Curtea de Conturi
- Consiliul Superior al Magistraturii
- Parchetul de pe lângă Inalta Curte de Casație și Justiție
- Secretariatul General al Guvernului
- Cancelaria primului ministru
- Ministerul Afacerilor Externe
- Ministerul Economiei și Finanțelor
- Ministerul Justiției
- Ministerul Apărării
- Ministerul Internelelor și Reformei Administrative
- Ministerul Muncii, Familiei și Egalității de Sanse
- Ministerul pentru Intreprinderi Mici și Mijlocii, Comerț, Turism și Profesii Libérale
- Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
- Ministerul Transporturilor
- Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Locuinței
- Ministerul Educației Cercetării și Tineretului
- Ministerul Sănătății Publice
- Ministerul Culturii și Cultelor
- Ministerul Comunicațiilor și Tehnologiei Informației
- Ministerul Mediului și Dezvoltării Durabile
- Serviciul Român de Informații
- Serviciul de Informații Externe
- Serviciul de Protecție și Pază
- Serviciul de Telecomunicații Speciale
- Consiliul Național al Audiovizualului
- Consiliul Concurenței (CC)

- Direcția Națională Anticorupție
- Inspectoratul General de Poliție
- Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice
- Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor
- Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice(ANRSC)
- Autoritatea Națională Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor
- Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor
- Autoritatea Navală Română
- Autoritatea Feroviară Română
- Autoritatea Rutieră Română
- Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului
- Autoritatea Națională pentru Persoanele cu Handicap
- Autoritatea Națională pentru Turism
- Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților
- Autoritatea Națională pentru Tineret
- Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică
- Autoritatea Națională pentru Reglementare în Comunicații și Tehnologia Informației
- Autoritatea Națională pentru Serviciile Societății Informaționale
- Autoritatea Electorală Permanente
- Agenția pentru Strategii Guvernamentale
- Agenția Națională a Medicamentului
- Agenția Națională pentru Sport
- Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă
- Agenția Națională de Reglementare în Domeniul Energiei
- Agenția Română pentru Conservarea Energiei
- Agenția Națională pentru Resurse Minerale
- Agenția Română pentru Investiții Străine

- Agenția Națională pentru Intreprinderi Mici și Mijlocii și Cooperație
- Agenția Națională a Funcționarilor Publici
- Agenția Națională de Administrare Fiscală
- Agenția de Compensare pentru Achiziții de Tehnică Specială
- Agenția Națională Anti-doping
- Agenția Nucleară
- Agenția Națională pentru Protecția Familiei
- Agenția Națională pentru Egalitatea de Sanse între Bărbați și Femei
- Agenția Națională pentru Protecția Mediului
- Agenția națională Antidrog

Slovenien

- Predsednik Republike Slovenije
- Državni zbor Republike Slovenije
- Državni svet Republike Slovenije
- Varuh človekovih pravic
- Ustavno sodišče Republike Slovenije
- Računsko sodišče Republike Slovenije
- Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil
- Slovenska akademija znanosti in umetnosti
- Vladne službe
- Ministrstvo za finance
- Ministrstvo za notranje zadeve
- Ministrstvo za zunanje zadeve
- Ministrstvo za obrambo
- Ministrstvo za pravosodje
- Ministrstvo za gospodarstvo
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano

- Ministrstvo za promet
- Ministrstvo za okolje in, prostor
- Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve
- Ministrstvo za zdravje
- Ministrstvo za javno upravo
- Ministrstvo za šolstvo in šport
- Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo
- Ministrstvo za kulturo
- Vrhovno sodišče Republike Slovenije
- višja sodišča
- okrožna sodišča
- okrajna sodišča
- Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije
- Okrožna državna tožilstva
- Državno pravobranilstvo
- Upravno sodišče Republike Slovenije
- Višje delovno in socialno sodišče
- delovna sodišča
- Davčna uprava Republike Slovenije
- Carinska uprava Republike Slovenije
- Urad Republike Slovenije za preprečevanje pranja denarja
- Urad Republike Slovenije za nadzor prirejanja iger na srečo
- Uprava Republike Slovenije za javna plačila
- Urad Republike Slovenije za nadzor proračuna
- Policija
- Inšpektorat Republike Slovenije za notranje zadeve
- General štab Slovenske vojske

- Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
- Inšpektorat Republike Slovenije za obrambo
- Inšpektorat Republike Slovenije za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami
- Uprava Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij
- Urad Republike Slovenije za varstvo konkurence
- Urad Republike Slovenije za varstvo potrošnikov
- Tržni inšpektorat Republike Slovenije
- Urad Republike Slovenije za intelektualno lastnino
- Inšpektorat Republike Slovenije za elektronske komunikacije, elektronsko podpisovanje in pošto
- Inšpektorat za energetiko in rudarstvo
- Agencija Republike Slovenije za kmetijske trge in razvoj podeželja
- Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo in hrano
- Fitosanitarna uprava Republike Slovenije
- Veterinarska uprava Republike Slovenije
- Uprava Republike Slovenije za pomorstvo
- Direkcija Republike Slovenije za caste
- Prometni inšpektorat Republike Slovenije
- Direkcija za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo
- Agencija Republike Slovenije za okolje
- Geodetska uprava Republike Slovenije
- Uprava Republike Slovenije za jedrsko varstvo
- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor
- Inšpektorat Republike Slovenije za delo
- Zdravstveni inšpektorat
- Urad Republike Slovenije za kemikalije
- Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji
- Urad Republike Slovenije za meroslovje

- Urad za visoko šolstvo
- Urad Republike Slovenije za mladino
- Inšpektorat Republike Slovenije za šolstvo in šport
- Arhiv Republike Slovenije
- Inšpektorat Republike Slovenije za kulturo in medije
- Kabinet predsednika Vlade Republike Slovenije
- Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije
- Služba vlade za zakonodajo
- Služba vlade za evropske zadeve
- Služba vlade za lokalno samoupravo in regionalno politiko
- Urad vlade za komuniciranje
- Urad za enake možnosti
- Urad za verske skupnosti
- Urad za narodnosti
- Urad za makroekonomske analize in razvoj
- Statistični urad Republike Slovenije
- Slovenska obveščevalno-varnostna agencija
- Protokol Republike Slovenije
- Urad za varovanje tajnih podatkov
- Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu
- Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj
- Informacijski pooblaščenec
- Državna volilna komisija

Slovakien

Ministerier och andra myndigheter i centralförvaltningen enligt lag nr 575/2001 Coll. om regeringens och den centrala statsadministrationens myndigheters struktur, i dess lydelse enligt senare förordningar:

- Kancelária Prezidenta Slovenskej republiky

- Národná rada Slovenskej republiky
- Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
- Ministerstvo financií Slovenskej republiky
- Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky
- Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky
- Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky
- Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky
- Ministerstvo obrany Slovenskej republiky
- Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky
- Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
- Ministerstvo školstva Slovenskej republiky
- Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky
- Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky
- Úrad vlády Slovenskej republiky
- Protimonopolný úrad Slovenskej republiky
- Štatistický úrad Slovenskej republiky
- Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky
- Úrad jadrového dozoru Slovenskej republiky
- Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky
- Úrad pre verejné obstarávanie
- Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky
- Správa štátnych hmotných rezerv Slovenskej republiky
- Národný bezpečnostný úrad
- Ústavný súd Slovenskej republiky
- Najvyšší súd Slovenskej republiky

- Generálna prokuratúra Slovenskej republiky
- Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky
- Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky
- Úrad priemerného vlastníctva Slovenskej republiky
- Úrad pre finančný trh
- Úrad na ochranu osobných údajov
- Kancelária verejného ochrana práv

Finland

- Oikeuskanslerinvirasto — Justitiekanslersämbetet
- Liikenne- Ja Viestintäministeriö — Kommunikationsministeriet
  - Ajoneuvohallintokeskus AKE — Fordonsförvaltningscentralen AKE
  - Ilmailuhallinto — Luftfärtsförvaltningen
  - Ilmatieteen laitos — Meteorologiska institutet
  - Merenkulkulaitos — Sjöfartsverket
  - Merentutkimuslaitos — Havsforskningsinstitutet
  - Ratahallintokeskus RHK — Banförvaltningscentralen RHK
  - Rautatievirasto — Järnvägsverket
  - Tiehallinto — Vägförvaltningen
  - Viestintävirasto — Kommunikationsverket
- Maa- Ja Metsätalousministeriö — Jord- Och Skogsbruksministeriet
  - Elintarviketurvallisuusvirasto — Livsmedels säkerhetsverket
  - Maanmittauslaitos — Lantmäteriverket
  - Maaseutuvirasto — Landsbygdsverket
- Oikeusministeriö — Justitieministeriet
  - Tietosuojavaltuutetun toimisto — Dataombudsmannens byrå
  - Tuomioistuimet — domstolar
  - Korkein oikeus — Högsta domstolen

- Korkein hallinto-oikeus — Högsta förvaltningsdomstolen
- Hovioikeudet — hovrätter
- Käräjäoikeudet — tingsrätter
- Hallinto-oikeudet –förvaltningsdomstolar
- Markkinaoikeus — Marknadsdomstolen
- Työtuomioistuin — Arbetsdomstolen
- Vakuutus-oikeus — Försäkringsdomstolen
- Kuluttajariitalautakunta — Konsumenttvistenämnden
- Vankeinhoitolaitos — Fångvårdsväsendet
- HEUNI — Yhdistyneiden Kansakuntien yhteydessä toimiva Euroopan kriminaalipolitiikan instituutti — HEUNI — Europeiska institutet för kriminalpolitik, verksamt i anslutning till Förenta Nationerna
- Konkursiasiamiehen toimisto — Konkursombudsmannens byrå
- Kuluttajariitalautakunta — Konsumenttvistenämnden
- Oikeushallinnon palvelukeskus — Justitieförvaltningens servicecentral
- Oikeushallinnon tietotekniikkakeskus — Justitieförvaltningens datateknikcentral
- Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos (Optula) — Rättspolitiska forskningsinstitutet
- Oikeusrekisterikeskus — Rättsregistercentralen
- Onnettomuustutkimuskeskus — Centralen för undersökning av olyckor
- Rikosseuraamusvirasto — Brottsåtgärdsverket
- Rikosseuraamusalan koulutuskeskus — Brottsåtgärdsområdets utbildningscentral
- Rikksentorjuntaneuvosto Rådet för brottsförebyggande
- Saamelaiskäräjät — Sametinget
- Valtakunnansyyttäjänvirasto — Riksåklagarämbetet
- Vankeinhoitolaitos — Fångvårdsväsendet
- Opetusministeriö — Undervisningsministeriet
  - Opetushallitus — Utbildningsstyrelsen
  - Valtion elokuvataarkastamo — Statens filmgranskningsbyrå

- Puolustusministeriö — Försvarsministeriet
  - Puolustusvoimat — Försvarsmakten
- Sisäasiainministeriö — Inrikesministeriet
  - Väestörekisterikeskus — Befolkningsregistercentralen
  - Keskusrikospoliisi — Centralkriminalpolisen
  - Liikkuva poliisi — Rörliga polisen
  - Rajavartiolaitos — Gränsbevakningsväsendet
  - Lääninhallitukset — Länstyrelserna
  - Suojelupoliisi — Skyddspolisen
  - Poliisiammattikorkeakoulu — Polisyreshögskolan
  - Poliisin tekniikkakeskus — Polisens teknikcentral
  - Poliisin tietohallintokeskus — Polisens datacentral
  - Helsingin kihlakunnan poliisilaitos — Polisrättningen i Helsingfors
  - Pelastusopisto — Räddningsverket
  - Häätäkeskuslaitos — Nödcentralverket
  - Maahanmuuttovirasto — Migrationsverket
  - Sisäasiainhallinnon palvelukeskus — Inrikesförvaltningens servicecentral
  - Sosiaali- ja Terveysministeriö — Social- och Hälsovårdsministeriet
  - Työttömyysturvan muutoksenhakulautakunta — Besvärnämnden för utkomstskyddsärenden
  - Sosiaaliturvan muutoksenhakulautakunta — Besvärnämnden för socialtrygghet
  - Lääkelaitos — Läke medelsverket
  - Terveysturvakeskus — Rättsskyddscentralen för hälsovården
  - Säteilyturvakeskus — Strålsäkerhetscentralen
  - Kansanterveyslaitos — Folkhälsoinstitutet
  - Lääkehoidon kehittämiskeskus ROHTO — Utvecklingscentralen för läke medelsbehandling

- Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskus — Social- och hälsovårdens produktill-synscentral
- Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimus- ja kehittämiskeskus Stakes — Forsknings- och utvecklingscentralen för social- och hälsovården Stakes
- Vakuutusvalvontavirasto — Försäkringsinspektionen
- Työ- ja Elinkeinoministeriö — Arbets- Och Näringsministeriet
- Kuluttajavirasto — Konsumentverket
- Kilpailuvirasto — Konkurrensverket
- Patentti- ja rekisterihallitus — Patent- och registerstyrelsen
- Valtakunnansovittelijain toimisto — Riksförlikningsmännens byrå
- Valtion turvapaikanhakijoiden vastaanottokeskukset– Statliga förläggningar för asylsökande
- Energi- ja maankäyttöministeriö – Energimarknadsverket
- Geologian tutkimuskeskus — Geologiska forskningscentralen
- Huoltovarmuuskeskus — Försörjningsberedskapscentralen
- Kuluttajatutkimuskeskus — Konsumentforskningscentralen
- Matkailun edistämiskeskus (MEK) — Centralen för turistfrämjande
- Mittatekniikan keskus (MIKES) — Mätteknikcentralen
- Tekes — teknologian ja innovaatioiden kehittämiskeskus –Tekes — utvecklingscentralen för teknologi och innovationer
- Turvatekniikan keskus (TUKES) — Säkerhetsteknikcentralen
- Valtion teknillinen tutkimuskeskus (VTT) — Statens tekniska forskningscentral
- Syrjäntälautakunta — Nationella diskrimineringsnämnden
- Työneuvosto — Arbetsrådet
- Vähemmistövaltuutetun toimisto — Minoritetsombudsmännens byrå
- Ulkoasiainministeriö — Utrikesministeriet
- Valtioneuvoston Kanslia — Statsrådets Kansli
- Valtiovarainministeriö — Finansministeriet
  - Valtiokonttori — Statskontoret

- Verohallinto — Skatteförvaltningen
- Tullilaitos — Tullverket
- Tilastokeskus — Statistikcentralen
- Valtiontaloudellinen tutkimuskeskus — Statens ekonomiska forskningscentral
- Ympäristöministeriö — Miljöministeriet
  - Suomen ympäristökeskus — Finlands miljöcentral
  - Asumisen rahoitus- ja kehityskeskus — Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet
- Valtiontalouden Tarkastusvirasto — Statens Revisionsverk

Sverige

A

- Affärsverket svenska kraftnät
- Akademien för de fria konsterna
- Alkohol- och läkemedelssortiments-nämnden
- Allmänna pensionsfonden
- Allmänna reklamationsnämnden
- Ambassader
- Ansvarsnämnd, statens
- Arbetsdomstolen
- Arbetsförmedlingen
- Arbetsgivarverk, statens
- Arbetslivsinstitutet
- Arbetsmiljöverket
- Arkitekturmuseet
- Arrendenämnder
- Arvsfondsdelegationen
- Arvsfondsdelegationen

B

- Banverket
- Barnombudsmannen
- Beredning för utvärdering av medicinsk metodik, statens
- Bergsstaten
- Biografbyrå, statens
- Biografiskt lexikon, svenskt
- Birgittaskolan
- Blekinge tekniska högskola
- Bokföringsnämnden
- Bolagsverket
- Bostadsnämnd, statens
- Bostadskreditnämnd, statens
- Boverket
- Brottsförebyggande rådet
- Brottsövermyndigheten

C

- Centrala studiestödsnämnden

D

- Danshögskolan
- Datainspektionen
- Departementen
- Domstolsverket
- Dramatiska institutet

E

- Ekeskolan
- Ekobrottsmyndigheten

- Ekonomistyrningsverket
- Ekonomiska rådet
- Elsäkerhetsverket
- Energimarknadsinspektionen
- Energimyndighet, statens
- EU/FoU-rådet
- Exportkreditnämnden
- Exportråd, Sveriges

F

- Fastighetsmäklarnämnden
- Fastighetsverk, statens
- Fideikommissnämnden
- Finansinspektionen
- Finanspolitiska rådet
- Finsk-svenska gränsälvskommissionen
- Fiskeriverket
- Flygmedicincentrum
- Folkhälsoinstitut, statens
- Fonden för fukt- och mögelskador
- Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande, Formas
- Folke Bernadotte Akademin
- Forskarskattenämnden
- Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap
- Fortifikationsverket
- Forum för levande historia
- Försvarets materielverk
- Försvarets radioanstalt

- Försvarets underrättelsenämnd
- Försvarshistoriska museer, statens
- Försvarshögskolan
- Försvarsmakten
- Försäkringskassan

G

- Gentekniknämnden
- Geologiska undersökning
- Geotekniska institut, statens
- Giftinformationscentralen
- Glesbygdsverket
- Grafiska institutet och institutet för högre kommunikation- och reklamutbildning
- Granskningsnämnden för radio och TV
- Granskningsnämnden för försvarsuppfindingar
- Gymnastik- och Idrottshögskolan
- Göteborgs universitet

H

- Handelsflottans kultur- och fritidsråd
- Handelsflottans pensionsanstalt
- Handelssekreterare
- Handelskamrar, auktoriserade
- Handikappombudsmannen
- Handikappråd, statens
- Harpsundsnämnden
- Haverikommission, statens
- Historiska museer, statens
- Hjälpmedelsinstitutet

- Hovrätterna
- Hyresnämnder
- Häktena
- Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd
- Högskolan Dalarna
- Högskolan i Borås
- Högskolan i Gävle
- Högskolan i Halmstad
- Högskolan i Kalmar
- Högskolan i Karlskrona/Ronneby
- Högskolan i Kristianstad
- Högskolan i Skövde
- Högskolan i Trollhättan/Uddevalla
- Högskolan på Gotland
- Högskolans avskiljandenämnd
- Högskoleverket
- Högsta domstolen

I

- ILO kommittén
- Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen
- Inspektionen för strategiska produkter
- Institut för kommunikationsanalys, statens
- Institut för psykosocial medicin, statens
- Institut för särskilt utbildningsstöd, statens
- Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering
- Institutet för rymdfysik
- Institutet för tillväxtpolitiska studier

- Institutionsstyrelse, statens
- Insättningsgarantinämnden
- Integrationsverket
- Internationella programkontoret för utbildningsområdet

J

- Jordbruksverk, statens
- Justitiekanslern
- Jämställdhetsombudsmannen
- Jämställdhetsnämnden
- Järnvägar, statens
- Järnvägsstyrelsen

K

- Kammarkollegiet
- Kammarrätterna
- Karlstads universitet
- Karolinska Institutet
- Kemikalieinspektionen
- Kommerskollegium
- Konjunkturinstitutet
- Konkurrensverket
- Konstfack
- Konsthögskolan
- Konstnärsnämnden
- Konstråd, statens
- Konsulat
- Konsumentverket
- Krigsvetenskapsakademien

- Krigsförsäkringsnämnden
- Kriminaltekniska laboratorium, statens
- Kriminalvården
- Krisberedskapsmyndigheten
- Kristinaskolan
- Kronofogdemyndigheten
- Kulturråd, statens
- Kungl. Biblioteket
- Kungl. Konsthögskolan
- Kungl. Musikhögskolan i Stockholm
- Kungl. Tekniska högskolan
- Kungl. Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien
- Kungl Vetenskapsakademien
- Kustbevakningen
- Kvalitets- och kompetensråd, statens
- Kärnavfallsfondens styrelse

L

- Lagrådet
- Lantbruksuniversitet, Sveriges
- Lantmäteriverket
- Linköpings universitet
- Livrustkammaren, Skoklosters slott och Hallwylska museet
- Livsmedelsverk, statens
- Livsmedelsekonomiska institutet
- Ljud- och bildarkiv, statens
- Lokala säkerhetsnämnderna vid kärnkraftverk
- Lotteriinspektionen

- Luftfartsverket
- Luftfartsstyrelsen
- Luleå tekniska universitet
- Lunds universitet
- Läke medelsverket
- Läke medelsförmånsnämnden
- Länsrätterna
- Länsstyrelserna
- Lärarhögskolan i Stockholm

M

- Malmö högskola
- Manillaskolan
- Maritima muséer, statens
- Marknadsdomstolen
- Medlingsinstitutet
- Meteorologiska och hydrologiska institut, Sveriges
- Migrationsverket
- Militärhögskolor
- Mittuniversitetet
- Moderna museet
- Museer för världskultur, statens
- Musikaliska Akademien
- Musiksamlingar, statens
- Myndigheten för handikappolitisk samordning
- Myndigheten för internationella adoptionsfrågor
- Myndigheten för skolutveckling
- Myndigheten för kvalificerad yrkesutbildning

- Myndigheten för nätverk och samarbete inom högre utbildning
- Myndigheten för Sveriges nättuniversitet
- Myndigheten för utländska investeringar i Sverige
- Mälardalens högskola

N

- Nationalmuseum
- Nationellt centrum för flexibelt lärande
- Naturhistoriska riksmuseet
- Naturvårdsverket
- Nordiska Afrika institutet
- Notarienämnden
- Nämnd för arbetstagares uppfinningar, statens
- Nämnden för statligt stöd till trossamfund
- Nämnden för styrelserepresentationsfrågor
- Nämnden mot diskriminering
- Nämnden för elektronisk förvaltning
- Nämnden för RH anpassad utbildning
- Nämnden för hemslöjdsfrågor

O

- Oljekrisnämnden
- Ombudsmannen mot diskriminering på grund av sexuell läggning
- Ombudsmannen mot etnisk diskriminering
- Operahögskolan i Stockholm

P

- Patent- och registreringsverket
- Patentbesvärsrätten
- Pensionsverk, statens

- Personregisternämnd statens, SPAR-nämnden
- Pliktverk, Totalförsvarets
- Polarforskningssekretariatet
- Post- och telestyrelsen
- Premiepensionsmyndigheten
- Presstödsnämnden

R

- Radio- och TV-verket
- Rederinämnden
- Regeringskansliet
- Regeringsrätten
- Resegarantinämnden
- Registernämnden
- Revisorsnämnden
- Riksantikvarieämbetet
- Riksarkivet
- Riksbanken
- Riksdagsförvaltningen
- Riksdagens ombudsmän
- Riksdagens revisorer
- Riksgäldskontoret
- Rikshemvärnsrådet
- Rikspolisstyrelsen
- Riksrevisionen
- Rikstrafiken
- Riksutställningar, Stiftelsen
- Riksvärderingsnämnden

- Rymdstyrelsen
- Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige
- Räddningsverk, statens
- Rättshjälpmyndigheten
- Rättshjälpnämnden
- Rättsmedicinalverket

S

- Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund
- Sameskolestyrelsen och sameskolor
- Sametinget
- SIS, Standardiseringen i Sverige
- Sjöfartsverket
- Skatterättsnämnden
- Skatteverket
- Skaderegleringsnämnd, statens
- Skiljenämnden i vissa trygghetsfrågor
- Skogsstyrelsen
- Skogsvårdsstyrelserna
- Skogs och lantbruksakademien
- Skolverk, statens
- Skolväsendets överklagandenämnd
- Smittskyddsinstitutet
- Socialstyrelsen
- Specialpedagogiska institutet
- Specialskolemyndigheten
- Språk- och folkminnesinstitutet
- Sprängämnesinspektionen

- Statistiska centralbyrån
  - Statskontoret
  - Stockholms universitet
  - Stockholms internationella miljöinstitut
  - Strålsäkerhetsmyndigheten
  - Styrelsen för ackreditering och teknisk kontroll
  - Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete, SIDA
  - Styrelsen för Samefonden
  - Styrelsen för psykologiskt försvar
  - Stängselnämnden
  - Svenska institutet
  - Svenska institutet för europapolitiska studier
  - Svenska ESF rådet
  - Svenska Unescorådet
  - Svenska FAO kommittén
  - Svenska Språknämnden
  - Svenska Skeppshypotekskassan
  - Svenska institutet i Alexandria
  - Sveriges författarfond
  - Säkerhetspolisen
  - Säkerhets- och integritetsskyddsnämnden
  - Södertörns högskola
- T
- Taltidningsnämnden
  - Talboks- och punktskriftsbiblioteket
  - Teaterhögskolan i Stockholm
  - Tingsrätterna

- Tjänstepensions och grupplivnämnd, statens
- Tjänsteförslagsnämnden för domstolsväsendet
- Totalförsvarets forskningsinstitut
- Totalförsvarets pliktverk
- Tullverket
- Turistdelegationen

U

- Umeå universitet
- Ungdomsstyrelsen
- Uppsala universitet
- Utlandslönenämnd, statens
- Utlänningsnämnden
- Utrikesförvaltningens antagningsnämnd
- Utrikesnämnden
- Utsädeskontroll, statens

V

- Valideringsdelegationen
- Valmyndigheten
- Vatten- och avloppsnämnd, statens
- Vattenöverdomstolen
- Verket för förvaltningsutveckling
- Verket för högskoleservice
- Verket för innovationssystem (VINNOVA)
- Verket för näringslivsutveckling (NUTEK)
- Vetenskapsrådet
- Veterinärmedicinska anstalt, statens
- Veterinära ansvarsnämnden

- Väg- och transportforskningsinstitut, statens
- Vägverket
- Vänerskolan
- Växjö universitet
- Växsortsnämnd, statens

Å

- Åklagarmyndigheten
- Åsbackaskolan

Ö

- Örebro universitet
- Örlogsmannasällskapet
- Östervångsskolan
- Överbefälhavaren
- Överklagandenämnden för högskolan
- Överklagandenämnden för nämndemanna-uppdrag
- Överklagandenämnden för studiestöd
- Överklagandenämnden för totalförsvaret

Storbritannien

- Cabinet Office
  - Office of the Parliamentary Counsel
- Central Office of Information
- Charity Commission
- Crown Estate Commissioners (Vote Expenditure Only)
- Crown Prosecution Service
- Department for Business, Enterprise and Regulatory Reform
  - Competition Commission
  - Gas and Electricity Consumers' Council

- Office of Manpower Economics
- Department for Children, Schools and Families
- Department of Communities and Local Government
  - Rent Assessment Panels
- Department for Culture, Media and Sport
  - British Library
  - British Museum
  - Commission for Architecture and the Built Environment
  - The Gambling Commission
  - Historic Buildings and Monuments Commission for England (English Heritage)
  - Imperial War Museum
  - Museums, Libraries and Archives Council
  - National Gallery
  - National Maritime Museum
  - National Portrait Gallery
  - Natural History Museum
  - Science Museum
  - Tate Gallery
  - Victoria and Albert Museum
  - Wallace Collection
- Department for Environment, Food and Rural Affairs
  - Agricultural Dwelling House Advisory Committees
  - Agricultural Land Tribunals
  - Agricultural Wages Board and Committees
  - Cattle Breeding Centre
  - Countryside Agency
  - Plant Variety Rights Office

- Royal Botanic Gardens, Kew
- Royal Commission on Environmental Pollution
- Department of Health
  - Dental Practice Board
  - National Health Service Strategic Health Authorities
  - NHS Trusts
  - Prescription Pricing Authority
- Department for Innovation, Universities and Skills
  - Higher Education Funding Council for England
  - National Weights and Measures Laboratory
  - Patent Office
- Department for International Development
- Department of the Procurator General and Treasury Solicitor
  - Legal Secretariat to the Law Officers
- Department for Transport
  - Maritime and Coastguard Agency
- Department for Work and Pensions
  - Disability Living Allowance Advisory Board
  - Independent Tribunal Service
  - Medical Boards and Examining Medical Officers (War Pensions)
  - Occupational Pensions Regulatory Authority
  - Regional Medical Service
  - Social Security Advisory Committee
- Export Credits Guarantee Department
- Foreign and Commonwealth Office
  - Wilton Park Conference Centre
- Government Actuary's Department

- Government Communications Headquarters
- Home Office
  - HM Inspectorate of Constabulary
- House of Commons
- House of Lords
- Ministry of Defence
  - Defence Equipment & Support
  - Meteorological Office
- Ministry of Justice
  - Boundary Commission for England
  - Combined Tax Tribunal
  - Council on Tribunals
  - Court of Appeal — Criminal
  - Employment Appeals Tribunal
  - Employment Tribunals
  - HMCS Regions, Crown, County and Combined Courts (England and Wales)
  - Immigration Appellate Authorities
  - Immigration Adjudicators
  - Immigration Appeals Tribunal
  - Lands Tribunal
  - Law Commission
  - Legal Aid Fund (England and Wales)
  - Office of the Social Security Commissioners
  - Parole Board and Local Review Committees
  - Pensions Appeal Tribunals
  - Public Trust Office
  - Supreme Court Group (England and Wales)

- Transport Tribunal
- The National Archives
- National Audit Office
- National Savings and Investments
- National School of Government
- Northern Ireland Assembly Commission
- Northern Ireland Court Service
  - Coroners Courts
  - County Courts
  - Court of Appeal and High Court of Justice in Northern Ireland
  - Crown Court
  - Enforcement of Judgements Office
  - Legal Aid Fund
  - Magistrates' Courts
  - Pensions Appeals Tribunals
- Northern Ireland, Department for Employment and Learning
- Northern Ireland, Department for Regional Development
- Northern Ireland, Department for Social Development
- Northern Ireland, Department of Agriculture and Rural Development
- Northern Ireland, Department of Culture, Arts and Leisure
- Northern Ireland, Department of Education
- Northern Ireland, Department of Enterprise, Trade and Investment
- Northern Ireland, Department of the Environment
- Northern Ireland, Department of Finance and Personnel
- Northern Ireland, Department of Health, Social Services and Public Safety
- Northern Ireland, Office of the First Minister and Deputy First Minister
- Northern Ireland Office

- Crown Solicitor’s Office
- Department of the Director of Public Prosecutions for Northern Ireland
- Forensic Science Laboratory of Northern Ireland
- Office of the Chief Electoral Officer for Northern Ireland
- Police Service of Northern Ireland
- Probation Board for Northern Ireland
- State Pathologist Service
- Office of Fair Trading
- Office for National Statistics
  - National Health Service Central Register
- Office of the Parliamentary Commissioner for Administration and Health Service Commissioners
- Paymaster General’s Office
- Postal Business of the Post Office
- Privy Council Office
- Public Record Office
- HM Revenue and Customs
  - The Revenue and Customs Prosecutions Office
- Royal Hospital, Chelsea
- Royal Mint
- Rural Payments Agency
- Scotland, Auditor-General
- Scotland, Crown Office and Procurator Fiscal Service
- Scotland, General Register Office
- Scotland, Queen’s and Lord Treasurer’s Remembrancer
- Scotland, Registers of Scotland
- The Scotland Office
- The Scottish Ministers

- Architecture and Design Scotland
- Crofters Commission
- Deer Commission for Scotland
- Lands Tribunal for Scotland
- National Galleries of Scotland
- National Library of Scotland
- National Museums of Scotland
- Royal Botanic Garden, Edinburgh
- Royal Commission on the Ancient and Historical Monuments of Scotland
- Scottish Further and Higher Education Funding Council
- Scottish Law Commission
- Community Health Partnerships
- Special Health Boards
- Health Boards
- The Office of the Accountant of Court
- High Court of Justiciary
- Court of Session
- HM Inspectorate of Constabulary
- Parole Board for Scotland
- Pensions Appeal Tribunals
- Scottish Land Court
- Sheriff Courts
- Scottish Police Services Authority
- Office of the Social Security Commissioners
- The Private Rented Housing Panel and Private Rented Housing Committees
- Keeper of the Records of Scotland
- The Scottish Parliamentary Body Corporate

- HM Treasury
  - Office of Government Commerce
  - United Kingdom Debt Management Office
- The Wales Office (Office of the Secretary of State for Wales)
- The Welsh Ministers
  - Higher Education Funding Council for Wales
  - Local Government Boundary Commission for Wales
  - The Royal Commission on the Ancient and Historical Monuments of Wales
  - Valuation Tribunals (Wales)
  - Welsh National Health Service Trusts and Local Health Boards
  - Welsh Rent Assessment Panels

BILAGA II
FÖRTECKNING ÖVER VERKSAMHET SOM OMFATTAS AV ARTIKEL 2.8 a

Om tolkningen skiljer sig åt mellan CPV och NACE, ska CPV-nomenklaturen tillämpas.

NACE Rev. 1 ⁽¹⁾					CPV-kod
AVDELNING F			CONSTRUCTION		
Huvudgrupp	Grupp	Undergrupp	Benämning	Anmärkning	
45			Byggverksamhet	Omfattar: nybyggnad, renovering och normal reparation	45000000
	45.1		Mark- och grundarbeten		45100000
		45.11	Rivning av hus; markarbeten	Omfattar: – rivning och rasering av byggnader och andra anläggningar – röjning av byggplatser – markarbeten: schaktning, deponering, nivellering av byggplatser, dikesgrävning, bergrensning, sprängning etc. – iordningställande av gruvarbetsplatser: – avtäckning samt annat iordningställande av ägor och platser som innehåller mineraler Omfattar även: – dränering av byggplatser – dränering av jordbruks- eller skogsbruksmark	45110000
		45.12	Markundersökning	Omfattar: – provborrning och tagning	45120000

				<p>av kärnprov för byggande, för geofysiska, geologiska eller liknande ändamål</p> <p>Omfattar inte:</p> <ul style="list-style-type: none"> – borrning av källor för produktion av råpetroleum eller naturgas jfr 11.20 – brunnsborrning jfr 45.25 – schaktsänkning jfr 45.25 – spårning av olje- och naturgasfält, utförande av geofysiska, geologiska och seismiska undersökningar, se 74.20 	
	45.2		Bygg- och anläggningsarbeten		45200000
		45.21	Uppförande av hus och andra byggnadsverk	<p>Omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> – byggande av alla slags byggnader – broar, inklusive sådana för upphöjda vägar, viadukter, tunnlar och tunnelbanor – rörledningar för fjärrtransport, fjärrnät för el och telekommunikation – rörledningar i tätort, tätortsnet för el och telekommunikation – därmed förknippade arbeten – montering och uppförande på plats av monteringsfärdiga byggnader <p>Omfattar inte:</p> <ul style="list-style-type: none"> – tjänster i anslutning till 	<p>45210000</p> <p>Utom:</p> <p>-</p> <p>45213316</p> <p>45220000</p> <p>45231000</p> <p>45232000</p>

				<p>råpetroleum- och naturgasutvinning jfr 11.20</p> <ul style="list-style-type: none"> – uppförande av kompletta monteringsfärdiga byggnader av egentillverkade delar av annat material än betong jfr huvudgrupperna 20, 26 och 28 – anläggning av stadion, simbassänger, idrottshallar, tennisbanor, golfbanor eller andra idrottsanläggningar, exklusive uppförande av byggnader, jfr 45.23 – bygginstallationer jfr 45.3 – slutbehandling av byggnader jfr 45.4 – arkitektverksamhet och teknisk konsultverksamhet jfr 74.20 – projektledning för byggande jfr 74.20 	
		45.22	Takarbeten	<p>Omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> – byggande av tak – taktäckning – impregnering 	45261000
		45.23	Anläggning av vägar, flygfält och idrottsanläggningar	<p>Omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> – anläggning av vägar, gator samt andra kör- och gångvägar – anläggning av järnvägar – anläggning av start- och landningsbanor på flygfält – anläggning av stadion, simbassänger, idrottshallar, 	<p>45212212 and DA03</p> <p>45230000</p> <p>except:</p> <p>- 45231000</p> <p>- 45232000</p>

				<p>tennisbanor, golfbanor eller andra idrottsanläggningar, exklusive uppförande av byggnader</p> <p>– målning av vägmarkeringar och markeringar på parkeringsplatser</p> <p>Omfattar inte:</p> <p>– förberedande markarbeten, se 45.11</p>	- 45234115
		45.24	Vattenbyggnad	<p>Omfattar:</p> <p>– anläggning av:</p> <p>– vattenleder, hamn- och flodarbeten, småbåtshamnar (marinor), slussar etc.</p> <p>– dammar, diken o.d.</p> <p>– muddring</p> <p>– undervattensarbete</p>	45240000
		45.25	Andra bygg- och anläggningsarbeten	<p>Omfattar:</p> <p>– bygg- eller anläggningsverksamhet som är specialiserad inom något för olika slags konstruktioner gemensamt område och fordrar specialistkompetens eller specialutrustning:</p> <p>– grundläggning inklusive pålning</p> <p>– borrhning och byggande av brunnar, schaktsänkning</p> <p>– uppförande av icke egentillverkade stålelement</p> <p>– bockning av stål</p>	45250000 45262000

				<ul style="list-style-type: none"> – murning och stenläggning – resning och nedmontering av byggnadsställningar och arbetsplattformar, inklusive uthyrning av byggnadsställningar och arbetsplattformar – uppförande av skorstenar och industriugnar <p>Omfattar inte:</p> <ul style="list-style-type: none"> – uthyrning av byggnadsställningar utan resning och nedmontering jfr 71.32 	
	45.3		Bygginstallationer		45300000
		45.31	Elinstallationer	<p>Omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> – installation i byggnader och andra anläggningar av: – elkablar och elarmatur – telekommunikationssystem – elvärmesystem – antenner – brandlarm – tjuvlarm – hissar och rulltrappor – åskledare etc. 	<p>45213316</p> <p>45310000</p> <p>Except:</p> <p>-</p> <p>45316000</p>
		45.32	Isoleringsarbeten	<p>Omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> – installation i byggnader och andra anläggningar av värme-, ljud- eller vibrationsisolering <p>Omfattar inte:</p>	45320000

				– impregnering, se 45.22	
		45.33	VVS arbeten	<p>Omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> – installation i byggnader och andra anläggningar av: – vattensystem samt sanitetsutrustning – gasarmaturer – värme-, ventilations-, kyl- och luftkonditioneringsutrustning inklusive ledningar – sprinklersystem <p>Omfattar inte:</p> <ul style="list-style-type: none"> – installation av elvärmesystem, se 45.31 	45330000
		45.34	Andra bygginstallationer	<p>Omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> – installation av belysnings- och signalsystem till vägar, järnvägar, flygfält och hamnar – installation i byggnader och andra anläggningar av andra armaturer och anordningar 	45234115 45316000 45340000
	45.4		Slutbehandling av byggnader		45400000
		45.41	Puts-, fasad- och stuckaturarbeten	<p>Omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> – anbringande på byggnader och andra anläggningar av invändig eller utvändig puts och stuck inklusive närstående basmaterial för putsning 	45410000
		45.42	Byggnadssnickeriarbeten	Omfattar:	45420000

				<ul style="list-style-type: none"> – installation av icke egentillverkade dörrar, fönster, dörr- och fönsterkarmar, kök med fast inredning, trappor, butiksinredning o.d., av trä eller andra material – invändig slutbehandling såsom arbete med tak, väggbeklädnader av trä och flyttbara skiljeväggar <p>Omfattar inte:</p> <ul style="list-style-type: none"> – läggning av parkett och andra golvbeläggningar av trä, se 45.43 	
		45.43	Golv- och väggbeläggningsarbeten	<p>Omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> – läggning, uppsättning eller fästsättning i byggnader och andra anläggningar av: – – vägg- eller golvplattor av keramiskt material, betong eller huggen sten – parkett och andra golvbeläggningar av trä – inklusive av gummi eller plast – terrazzo-, marmor-, granit- eller skiffergolv eller -väggar – tapeter 	45430000
		45.44	Måleri- och glasmästeriarbeten	<p>Omfattar:</p> <ul style="list-style-type: none"> – invändig och utvändig målning av byggnader – målning av anläggningar inom väg- och 	45440000

				vattenbyggnad o.d. – installation av glas, speglar etc. Omfattar inte: – installation av fönster, se 45.42	
		45.45	Annan slutbehandling av byggnader	Omfattar: – installation av privata simbassänger – rengöring med ånga, blästring och liknande behandling av fasader – annan slutbehandling av byggnader Omfattar inte: – invändig rengöring av byggnader och andra konstruktioner, se 74.70	45212212 och DA04 45450000
	45.5		Uthyrning av bygg- och anläggningsmaskiner med förare		45500000
		45.50	Uthyrning av bygg- och anläggningsmaskiner med förare	Omfattar inte: – uthyrning av bygg- och anläggningsmaskiner samt - utrustning utan förare, se 71.32	45500000

(1) Rådets förordning (EEG) nr 3037/90 av den 9 oktober 1990 om statistisk näringsgrensindelning i Europeiska gemenskapen (EGT L 293, 24.10.1990, s. 1). Förordningen ändrad genom kommissionens förordning (EEG) nr 761/93 (EGT L 83, 3.4.1993, s. 1).

BILAGA III
FÖRTECKNING ÖVER VAROR ENLIGT ARTIKEL 4 b I FRÅGA OM
OFFENTLIGA UPPHANDLINGSKONTRAKT FRÅN MYNDIGHETER PÅ
FÖRSVARSSOMRÅDET

Den offentliga lydelsen enligt direktivet är texten som återfinns i bilaga I punkt 3 i WTO-avtalet om offentlig upphandling, som följande vägledande förteckning grundas på:

Kapitel 25:	Salt; svavel; jord och sten; gips, kalk och cement
Kapitel 26:	Malm, slagg och aska
Kapitel 27:	Mineraliska bränslen, mineraloljor och destillationsprodukter av dessa; bituminösa ämnen; Utom: ex 27.10: särskilda motorbränslen
Kapitel 28:	kemikalier; organiska och oorganiska föreningar av ädla metaller, av sällsynta ämnen, av radioaktiva grundämnen och av isotoper Utom: ex 28.09: sprängämnen ex 28.13: sprängämnen ex 28.14: tårgas ex 28.28: sprängämnen ex 28.32: sprängämnen ex 28.39: sprängämnen ex 28.50: giftiga ämnen ex 28.51: giftiga ämnen ex 28.54: sprängämnen
Kapitel 29:	Organiska kemikalier Utom: ex 29.03: sprängämnen ex 29.04: sprängämnen

	<p>ex 29.07: sprängämnen</p> <p>ex 29.08: sprängämnen</p> <p>ex 29.11: sprängämnen</p> <p>ex 29.12: sprängämnen</p> <p>ex 29.13: giftiga ämnen</p> <p>ex 29.14: giftiga ämnen</p> <p>ex 29.15: giftiga ämnen</p> <p>ex 29.21: giftiga ämnen</p> <p>ex 29.22: giftiga ämnen</p> <p>ex 29.23: giftiga ämnen</p> <p>ex 29.26: sprängämnen</p> <p>ex 29.27: giftiga ämnen</p> <p>ex 29.29: sprängämnen</p>
Kapitel 30:	Farmaceutiska produkter
Kapitel 31:	Gödningsmedel
Kapitel 32:	Garvävnes- och färgämnesextrakter; garvsyror och garvsyraderivat; pigment och andra färgämnen; lacker och andra målningsfärger; kitt och andra tätnings- och utfyllningsmedel; tryckfärger, bläck och tusch
Kapitel 33:	Eteriska oljor och resinoider; parfymnings-, skönhets- och kroppsvårdsmedel
Kapitel 34:	Tvål och såpa, organiska ytaktiva ämnen, tvättmedel, smörjmedel, konstgjorda vaxer, beredda vaxer, puts- och skurmedel, ljus och liknande artiklar, modelleringspastor s.k. dentalvax samt dentalpreparat på basis av gips
Kapitel 35:	Proteiner; modifierad stärkelse; lim och klister; enzymer
Kapitel 37:	Varor för foto- eller kinobruk
Kapitel 38:	<p>Diverse kemiska produkter</p> <p>Utom:</p> <p>ex 38.19: giftiga ämnen</p>

Kapitel 39:	Plaster och plastvaror Utom: ex 39.03: sprängämnen
Kapitel 40:	Gummi och gummivaror Utom: ex 40.11: skottsäkra däck
Kapitel 41:	Oberedda hudar och skinn samt läder
Kapitel 42:	Lädervaror; sadelmakeriarbeten; reseffekter, handväskor och liknande artiklar; varor av tarmar
Kapitel 43:	Pälsskinn och konstgjord päls; varor av dessa material
Kapitel 44:	Trä och varor av trä; träkol
Kapitel 45:	Kork och varor av kork
Kapitel 46:	Varor av halm, esparto eller andra flättningsmaterial; korgmakeriarbeten
Kapitel 47:	Massa av ved eller andra fibrösa cellulosahaltiga material; avfall och förbrukade varor av papper eller papp
Kapitel 48:	Papper och papp; varor av pappersmassa, papper eller papp
Kapitel 49:	Tryckta böcker, tidningar, bilder och andra produkter från den grafiska industrin
Kapitel 65:	Huvudbonader och delar till huvudbonader
Kapitel 66:	Paraplyer, parasoller, promenadkäppar, sittkäppar, piskor och ridspön samt delar till sådana artiklar
Kapitel 67:	Bearbetade fjädrar och dun samt varor tillverkade av fjädrar eller dun; konstgjorda blommor; varor av människohår
Kapitel 68:	Varor av sten, gips, cement, asbest, glimmer eller liknande material
Kapitel 69:	Keramiska produkter
Kapitel 70:	Glas och glasvaror

Kapitel 71:	Naturpärlor och odlade pärlor, ädelstenar och halvädelstenar, ädla metaller och metaller med plätering av ädel metall samt varor av sådana produkter; oäkta smycken
Kapitel 73:	Gjutjärn, järn och stål
Kapitel 74:	Koppar
Kapitel 75:	Nickel
Kapitel 76:	Aluminium
Kapitel 77:	Magnesium och beryllium
Kapitel 78:	Bly
Kapitel 79:	Zink
Kapitel 80:	Tenn
Kapitel 81:	Andra oädla metaller
Kapitel 82:	Verktyg, redskap, knivar, skedar och gafflar av oädel metall Utom: ex 82.05: verktyg ex 82.07: verktyg, delar
Kapitel 83:	Diverse varor av oädel metall
Kapitel 84:	Ångpannor, maskiner, apparater och mekaniska redskap Utom: ex 84.06: motorer ex 84.08: övriga motorer ex 84.45: maskiner ex 84.53: datorer ex 84.55: delar av datorer under rubrik nr 84.53 ex 84.59: kärnreaktorer
Kapitel 85:	Elektriska maskiner och apparater, delar till sådana varor

	<p>Utom:</p> <p>ex 85.13: teleutrustning</p> <p>ex 85.15: transmissionsapparater</p>
Kapitel 86:	<p>Lok och annan rullande järnvägs- och spårvägsmateriel samt delar till sådan materiel; stationär järnvägs- och spårvägsmateriel samt delar till sådan materiel; mekanisk (inbegripet elektromekanisk) trafiksignaleringsutrustning av alla slag</p> <p>Utom:</p> <p>ex 86.02: pansarlok, elektriska</p> <p>ex 86.03: övriga pansarlok</p> <p>ex 86.05: pansarvagnar</p> <p>ex 86.06: underhålls- och servicevagnar</p> <p>ex 86.07: vagnar</p>
Kapitel 87:	<p>Fordon, andra än rullande järnvägs- eller spårvägsmateriel samt delar och tillbehör till fordon</p> <p>Utom:</p> <p>ex 87.08: stridsvagnar och andra bepansrade fordon</p> <p>ex 87.01: traktorer</p> <p>ex 87.02: militära fordon</p> <p>ex 87.03: bärgningsbilar</p> <p>ex 87.09: motorcyklar</p> <p>ex 87.14: släpfordon</p>
Kapitel 89:	<p>Fartyg och annan flytande materiel</p> <p>Utom:</p> <p>ex 89.01 A: krigsfartyg</p>
Kapitel 90:	<p>Optiska instrument och apparater, foto- och kinoapparater, instrument och apparater för mätning eller kontroll, medicinska och kirurgiska instrument och apparater</p> <p>Utom:</p> <p>ex 90.05: kikare</p>

	<p>ex 90.13: diverse instrument, laser</p> <p>ex 90.14: avståndsmätare</p> <p>ex 90.28: elektriska och elektroniska mätinstrument</p> <p>ex 90.11: mikroskop</p> <p>ex 90.17: medicinska instrument</p> <p>ex 90.18: redskap för sjukgymnastik</p> <p>ex 90.19: ortopediska redskap</p> <p>ex 90.20: röntgenapparater</p>
Kapitel 91:	Urtillverkning
Kapitel 92:	Musikinstrument; apparater för inspelning och återgivning av ljud, apparater för inspelning och återgivning av bilder och ljud för television samt delar och tillbehör till sådana apparater
Kapitel 94:	<p>Möbler; sängkläder, madrasser, resårbottnar till sängar, kuddar och liknande stoppade inredningsartiklar</p> <p>Utom:</p> <p>ex 94.01 A: flygplanssäten</p>
Kapitel 95:	Varor och produkter av utskärnings- eller pressmaterial
Kapitel 96:	Borstar, penslar, kvastar, dammvippor och såll
Kapitel 98:	Diverse varor

BILAGA IV
KRAV PÅ UTRUSTNING FÖR ELEKTRONISK MOTTAGNING AV ANBUD,
ANBUDSANSÖKNINGAR ELLER RITNINGAR OCH PLANER I
PROJEKTTÄVLINGARNA

Utrustning för elektronisk mottagning av anbud och anbudsansökningar samt för översändning av ritningar och planer ska, i fråga om teknik och lämpliga förfaranden, åtminstone garantera att

- (a) exakt tid och dag för mottagande av anbud, anbudsansökningar, ritningar och planer kan fastställas noggrant,
- (b) det inom rimliga gränser kan säkerställas att ingen har tillträde till de uppgifter som överförs enligt dessa krav före utgången av de fastställda tidsfristerna,
- (c) det vid överträdelse av detta förbud mot tillträde finns rimliga garantier för att överträdelsen klart kan spåras,
- (d) endast behöriga personer får fastställa eller ändra datum för öppnande av insända uppgifter,
- (e) tillträde till samtliga eller en del av de insända uppgifterna i de olika etapperna av upphandlingsförfarandet eller projektävlingen endast är möjligt om de behöriga personerna agerar samtidigt,
- (f) de insända uppgifterna inte kan göras tillgängliga förrän efter det fastställda datumet vid ett samtidigt agerande av de behöriga personerna,
- (g) de uppgifter som mottagits och öppnats enligt dessa krav är tillgängliga endast för de personer som har behörighet att få kännedom om dem,
- (h) verifiering av anbud uppfyller de krav som fastställs i denna bilaga.

BILAGA V
FÖRTECKNING ÖVER INTERNATIONELLA AVTAL SOM AVSES I ARTIKEL 23

Avtal med följande länder eller grupperingar av länder:

- Albanien (EUT L 107, 28.4.2009)
- F.d. jugoslaviska republiken Makedonien (EUT L 87, 20.3.2004)
- Cariforum (EUT L 289, 30.10.2008)
- Chile (EGT L 352, 30.12.2002)
- Kroatien (EUT L 26, 28.1.2005)
- Mexiko (EGT L 276, 28.10.2000, EGT L 157, 30.6.2000)
- Montenegro (EUT L 345, 28.12.2007)
- Sydkorea (EUT L 127, 14.5.2011)
- Schweiz (EGT L 300, 31.12.1972)

BILAGA VI
INFORMATION SOM SKA FINNAS I MEDDELANDEN

DEL A
INFORMATION SOM SKA FINNAS I MEDDELANDEN OM
OFFENTLIGGÖRANDE AV FÖRHANDSMEDDELANDEN OM
UPPHANDLARPROFIL
(i enlighet med artikel 46.1)

1. Namn, identifikationsnummer (när sådant föreskrivs i den nationella lagstiftningen) adress inbegripet Nuts-kod, telefon, fax, e-postadress och webbadress till den upphandlande myndigheten och (om det inte är samma uppgifter) till den tjänst från vilken ytterligare information kan erhållas.
2. Typ av upphandlande myndighet och huvudsaklig(a) verksamhet(er)
3. I förekommande fall, uppgift om att den upphandlande myndigheten är en inköpscentral eller att det är fråga om någon annan typ av gemensam upphandling.
4. Referensnummer enligt CPV-nomenklaturen.
5. Internetadress för upphandlarprofilen (URL).
6. Datum då meddelandet om offentliggörande av förhandsmeddelandet om upphandlarprofil avsänts.

DEL B
INFORMATION SOM SKA FINNAS I FÖRHANDSMEDDELANDEN
(i enlighet med artikel 46)

I. UPPLYSNINGAR SOM ALLTID SKA LÄMNAS

1. Namn, identifikationsnummer (när sådant föreskrivs i den nationella lagstiftningen) adress inbegripet Nuts-kod, telefon, fax, e-postadress och webbadress till den upphandlande myndigheten och (om det inte är samma uppgifter) till den tjänst från vilken ytterligare information kan erhållas.
2. E-post- eller webbadress från vilken specifikationerna och eventuella underlag kommer att finnas tillgängliga för obegränsad och fullständig direkt tillgång, kostnadsfritt.
3. Typ av upphandlande myndighet och huvudsaklig(a) verksamhet(er)
4. I förekommande fall, uppgift om att den upphandlande myndigheten är en inköpscentral eller att det är fråga om någon annan typ av gemensam upphandling.
5. Referensnummer för CPV-nomenklaturen. Om kontraktet är uppdelat i flera delar ska denna information lämnas för varje del.
6. Nuts-kod för byggtreprenaders huvudsakliga lokalisering i fråga om kontrakt för byggtreprenader, eller Nuts-kod för den huvudsakliga platsen för leverans eller

tillhandahållande i fråga om kontrakt för varor och tjänster. Om kontraktet är uppdelat i flera delar ska denna information lämnas för varje del.

7. Kortfattad beskrivning av upphandlingen: Byggtreprenadens art och omfattning, varors art och mängd, tjänsters art och omfattning.
8. I de fall detta meddelande inte används som meddelande om upphandling: Beräknat/beräknade datum för offentliggörande av meddelande/meddelanden om upphandling för det eller de kontrakt som avses i förhandsmeddelandet.
9. Datum för avsändande av meddelandet.
10. Övriga upplysningar.
11. Ange om kontraktet omfattas av avtalets tillämpningsområde.

II. KOMPLETTERANDE INFORMATION SOM SKA FINNAS NÄR MEDDELANDET ANVÄNDS SOM MEDDELANDE OM UPPHANDLING (ARTIKEL 46.2)

1. Uppgift om att intresserade ekonomiska aktörer ska meddela den upphandlande myndigheten sitt intresse för kontraktet eller kontrakten.
2. Typ av tilldelningsförfarande (selektivt eller förhandlat förfarande under konkurrens, dynamiskt inköpssystem, konkurrenspräglad dialog eller innovationspartnerskap).
3. I tillämpliga fall, angivande av om det rör sig om ett
  - (a) ramavtal,
  - (b) dynamiskt inköpssystem.
4. Så långt det redan är känt, tidsfrister för leverans eller tillhandahållande av varor, byggtreprenader och tjänster och kontraktets längd.
5. Så långt det redan är känt, villkoren för deltagande, däribland följande:
  - (a) I tillämpliga fall, angivande av att det rör sig om ett offentligt kontrakt som är reserverat för skyddade verkstäder eller ett kontrakt som ska fullgöras inom ramen för program för skyddad anställning.
  - (b) I förekommande fall, uppgift om huruvida utförandet av tjänsten enligt lag eller annan författning är förbehållet en bestämd yrkeskategori.
  - (c) Kortfattad beskrivning av urvalskriterierna.
6. Så långt det redan är känt, en kortfattad beskrivning av de kriterier som ska tillämpas vid tilldelningen av kontraktet. ”Lägsta kostnad” eller ”det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet”.
7. Så långt det redan är känt, beräknat totalt värde för kontraktet eller kontrakten. Om kontraktet är uppdelat i flera delar ska denna information lämnas för varje del.
8. Sista datum för mottagande av intresseanmälningar.

9. Adress som intresseanmälningar ska skickas till.
10. Det eller de språk som tillåts för inlämnande av ansökan eller anbud.
11. I förekommande fall, uppgift om huruvida
  - (a) elektronisk inlämning av anbud eller anbudsansökningar krävs/godtas,
  - (b) elektronisk beställning tillämpas,
  - (c) elektronisk fakturering tillämpas,
  - (d) elektronisk betalning accepteras.
12. Uppgift om huruvida kontraktet hör ihop med ett projekt och/eller ett program som finansieras av EU.
13. Namn på och adress till tillsynsorganet och till det organ som är behörigt vid granskning eller i förekommande fall medling. Närmare uppgifter om sista dag för granskningsförfaranden eller vid behov namn, adress, telefonnummer, faxnummer och e-postadress till den avdelning från vilken informationen kan erhållas.

DEL C
INFORMATION SOM SKA FINNAS I MEDDELANDEN OM UPPHANDLING
(i enlighet med artikel 47)

1. Namn, identifikationsnummer (när sådant föreskrivs i den nationella lagstiftningen) adress inbegripet Nuts-kod, telefon, fax, e-postadress och webbadress till den upphandlande myndigheten och (om det inte är samma uppgifter) till den tjänst från vilken ytterligare information kan erhållas.
2. E-post- eller webbadress från vilken specifikationerna och eventuella underlag kommer att finnas tillgängliga för obegränsad och fullständig direkt tillgång, kostnadsfritt.
3. Typ av upphandlande myndighet och huvudsaklig(a) verksamhet(er)
4. I förekommande fall, uppgift om att den upphandlande myndigheten är en inköpscentral eller att det är fråga om någon annan typ av gemensam upphandling.
5. Referensnummer för CPV-nomenklaturen. Om kontraktet är uppdelat i flera delar ska denna information lämnas för varje del.
6. Nuts-kod för byggtreprenaders huvudsakliga lokalisering i fråga om kontrakt för byggtreprenader, eller Nuts-kod för den huvudsakliga platsen för leverans eller tillhandahållande i fråga om kontrakt för varor och tjänster. Om kontraktet är uppdelat i flera delar ska denna information lämnas för varje del.
7. Beskrivning av upphandlingen: Byggtreprenadens art och omfattning, varors art och mängd, tjänsters art och omfattning. Om kontraktet är uppdelat i flera delar ska denna information lämnas för varje del. I förekommande fall, beskrivning av alternativ.

8. Beräknat totalt värde för kontraktet eller kontrakten. Om kontraktet är uppdelat i flera delar ska denna information lämnas för varje del.
9. Tillåtelse av eller förbud mot alternativa anbud.
10. Tidsfrist för leverans eller tillhandahållande av varor, byggtreprenader och tjänster och, så långt det är möjligt, kontraktets längd.
  - (a) När det är fråga om ett ramavtal: Angivelse av den planerade längden på ramavtalet och, i förekommande fall, med uppgift om skälen till en eventuell längd på mer än fyra år. Så långt det är möjligt, uppgift om värde och frekvens på de kontrakt som ska tilldelas, antal och, i förekommande fall, föreslaget högsta antal ekonomiska aktörer som får delta.
  - (b) När det är fråga om ett dynamiskt inköpssystem: Uppgift om den planerade varaktigheten för systemet. Så långt det är möjligt, uppgift om värde och frekvens på de kontrakt som ska tilldelas.
11. Villkor för deltagande, inbegripet följande:
  - (a) I tillämpliga fall, angivande av att det rör sig om ett offentligt kontrakt som är reserverat för skyddade verkstäder eller ett kontrakt som ska fullgöras inom ramen för program för skyddad anställning.
  - (b) I förekommande fall, uppgift om huruvida tillhandahållandet av tjänsten enligt lag eller annan författning är förbehållet en bestämd yrkeskategori, hänvisning till berörd lag eller annan författning.
  - (c) En förteckning över och kortfattad beskrivning av kriterier för ekonomiska aktörernas personliga ställning som kan medföra att de utesluts från förfarandet samt av urvalskriterier, eventuella minimistandarder, obligatoriska uppgifter (egendeklaration, dokumentation).
12. Typ av tilldelningsförfarande och i förekommande fall skäl till att ett påskyndat förfarande används (i öppna, selektiva och förhandlade förfaranden under konkurrens).
13. I tillämpliga fall, angivande av om det rör sig om
  - (a) ramavtal,
  - (b) dynamiskt inköpssystem,
  - (c) en elektronisk auktion (vid öppna, selektiva eller förhandlade förfaranden under konkurrens).
14. Om kontraktet ska delas upp i flera delar ska det anges om det går att lämna anbud på en, flera och/eller alla delar samt om det finns några begränsningar för hur många delar som en enskild anbudsgivare kan tilldelas. Om kontraktet inte ska delas upp i flera delar ska skälen till detta anges.

15. För selektiva förfaranden, förhandlade förfaranden under konkurrens, konkurrenspräglad dialog, eller innovationspartnerskap, vid utnyttjande av möjligheten att minska antalet anbudssökande som ombeds lämna ett anbud, förhandla eller delta i en dialog: Planerat minsta antal och i tillämpliga fall högsta antal anbudssökande samt de objektiva kriterier som ska användas för att välja ut dessa anbudssökande.
16. För förhandlade förfaranden under konkurrens, konkurrenspräglad dialog eller innovationspartnerskap, ange i tillämpliga fall användning av ett förfarande i successiva etapper i syfte att gradvis minska antalet anbud att förhandla om eller lösningar att diskutera.
17. I förekommande fall, särskilda villkor för kontraktets fullgörande.
18. Kriterier som ska användas för tilldelningen av kontrakt: ”lägsta pris” eller ”ekonomiskt mest fördelaktiga anbud”. De kriterier som utgör det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet samt deras inbördes viktning ska anges om de inte framgår av specifikationerna eller, vid konkurrenspräglad dialog, av det beskrivande dokumentet.
19. Frist för mottagande av anbud (öppna förfaranden) eller anbudsansökningar (selektiva och förhandlade förfaranden under konkurrens, dynamiska inköpssystem, konkurrenspräglad dialog, innovationspartnerskap).
20. Adress som anbud och anbudsansökningar ska skickas till.
21. Öppna förfaranden:
  - (a) Den tid anbudsgivaren ska vara bunden av sitt anbud.
  - (b) Datum, tid och plats för öppnandet av anbud.
  - (c) Personer som får närvara vid öppnandet av anbud.
22. Det eller de språk som ska användas i anbud eller anbudsansökningar
23. I tillämpliga fall, angivande av om
  - (a) elektronisk inlämning av anbud eller anbudsansökningar godtas,
  - (b) elektronisk beställning tillämpas,
  - (c) elektronisk fakturering godtas,
  - (d) elektronisk betalning accepteras.
24. Uppgift om huruvida kontraktet hör ihop med ett projekt och/eller ett program som finansieras av EU.
25. Namn på och adress till tillsynsorganet och till det organ som är behörigt vid granskning eller i förekommande fall medling. Exakta uppgifter om sista dag för

granskningsförfaranden eller vid behov tjänstens namn, adress, telefonnummer, faxnummer och e-postadress från vilken dessa upplysningar kan erhållas.

26. Datum och hänvisning eller hänvisningar till tidigare offentliggöranden i *Europeiska unionens officiella tidning* som har relevans för det eller de kontrakt som offentliggörs i detta meddelande.
27. Vid återkommande upphandlingar, beräknad tidpunkt för offentliggörande av ytterligare meddelanden.
28. Datum för avsändande av meddelandet.
29. Ange om kontraktet omfattas av avtalets tillämpningsområde.
30. Övriga upplysningar.

DEL D
INFORMATION SOM SKA FINNAS I MEDDELANDEN OM TILLDELNING AV
KONTRAKT
(i enlighet med artikel 48)

1. Namn, identifikationsnummer (när sådant föreskrivs i den nationella lagstiftningen) adress inbegripet Nuts-kod, telefon, fax, e-postadress och webbadress till den upphandlande myndigheten och (om det inte är samma uppgifter) till den tjänst från vilken ytterligare information kan erhållas.
2. Typ av upphandlande myndighet och huvudsaklig(a) verksamhet(er)
3. I förekommande fall, uppgift om huruvida den upphandlande myndigheten är en inköpscentral eller att det är fråga om någon annan typ av gemensam upphandling.
4. Referensnummer enligt CPV-nomenklaturen.
5. Nuts-kod för byggtreprenaders huvudsakliga lokalisering i fråga om kontrakt för byggtreprenader, eller Nuts-kod för den huvudsakliga platsen för leverans eller tillhandahållande i fråga om kontrakt för varor och tjänster.
6. Beskrivning av upphandlingen: Byggtreprenadens art och omfattning, varors art och mängd, tjänsters art och omfattning. Om kontraktet är uppdelat i flera delar ska denna information lämnas för varje del. I förekommande fall, beskrivning av alternativ.
7. Typ av tilldelningsförfarande. Vid förhandlat förfarande utan offentliggörande av meddelande om upphandling (artikel 30), ska en motivering lämnas.
8. I tillämpliga fall, angivande av om det rör sig om ett
  - (a) ramavtal,
  - (b) dynamiskt inköpssystem.

9. Kriterier enligt artikel 66 som har använts vid tilldelningen av kontrakt. I tillämpliga fall, angivelse av huruvida det hölls en elektronisk auktion (vid öppna, selektiva eller förhandlade förfaranden under konkurrens).
10. Datum för beslut om tilldelning.
11. Antal mottagna anbud för varje tilldelning, inbegripet
  - (a) antal mottagna anbud från ekonomiska aktörer som är små och medelstora företag,
  - (b) antal mottagna anbud från utlandet,
  - (c) antal elektroniskt mottagna anbud.
12. För varje tilldelning, namn, adress inbegripet Nuts-kod, telefon, fax, e-postadress och webbadress för den eller de utvalda anbudsgivarna, inbegripet
  - (a) uppgifter om huruvida den utvalda anbudsgivaren är ett litet eller medelstort företag,
  - (b) uppgifter om huruvida kontraktet tilldelades ett konsortium.
13. Det/de tilldelade kontraktens värde eller högsta och lägsta anbud som har beaktats vid tilldelningen av kontraktet eller kontrakten.
14. För varje tilldelning, värde och omfattning av den del av kontraktet som eventuellt kan bli utlagt på tredje man.
15. Uppgift om huruvida kontraktet hör ihop med ett projekt och/eller ett program som finansieras av EU.
16. Namn på och adress till tillsynsorganet och till det organ som är behörigt vid granskning eller i förekommande fall medling. Exakta uppgifter om sista dag för granskningsförfaranden eller vid behov tjänstens namn, adress, telefonnummer, faxnummer och e-postadress från vilken dessa upplysningar kan erhållas.
17. Datum och hänvisning eller hänvisningar till tidigare offentliggöranden i *Europeiska unionens officiella tidning* som har relevans för det eller de kontrakt som offentliggörs i detta meddelande.
18. Datum för avsändande av meddelandet.
19. Övriga upplysningar.

DEL E
INFORMATION SOM SKA FINNAS I MEDDELANDEN OM
PROJEKTTÄVLINGAR AVSEENDE TJÄNSTER
(i enlighet med artikel 79.1)

1. Namn, identifikationsnummer (när sådant föreskrivs i den nationella lagstiftningen) adress inbegripet Nuts-kod, telefon, fax, e-postadress och webbadress till den

upphandlande myndigheten och (om det inte är samma uppgifter) till den tjänst från vilken ytterligare information kan erhållas.

2. E-post- eller webbadress från vilken specifikationerna och eventuella underlag kommer att finnas tillgängliga för obegränsad och fullständig direkt tillgång, kostnadsfritt.
3. Typ av upphandlande myndighet och huvudsaklig(a) verksamhet(er)
4. I förekommande fall, uppgift om huruvida den upphandlande myndigheten är en inköpscentral eller att det är fråga om någon annan typ av gemensam upphandling.
5. Referensnummer för CPV-nomenklaturen. Om kontraktet är uppdelat i flera delar ska denna information lämnas för varje del.
6. Beskrivning av projektets viktigaste egenskaper.
7. I tillämpliga fall, antal och värde på priserna.
8. Typ av projekttävling (öppen eller selektiv).
9. Vid en öppen projekttävling: sista datum för inlämnande av projekt.
10. Vid en selektiv projekttävling:
  - (a) Planerat antal deltagare.
  - (b) I tillämpliga fall, namnet på de deltagare som redan utsetts.
  - (c) Kriterier för urval av deltagare.
  - (d) Sista datum för ansökan om deltagande.
11. I tillämpliga fall, ange om deltagande förbehålls en viss yrkesgrupp.
12. Kriterier för bedömning av bidragen.
13. I tillämpliga fall, namn på de jurymedlemmar som utsetts.
14. Ange om juryns beslut är bindande för den upphandlande myndigheten.
15. I tillämpliga fall, ange de utbetalningar som ska göras till samtliga deltagare.
16. Ange huruvida de kontrakt som följer på projekttävlingen kommer att tilldelas vinnaren eller vinnarna i projekttävlingen.
17. Datum för avsändande av meddelandet.
18. Övriga upplysningar.

DEL F
INFORMATION SOM SKA FINNAS I MEDDELANDEN OM RESULTATET AV EN

PROJEKTTÄVLING
(i enlighet med artikel 79.2)

1. Namn, identifikationsnummer (när sådant föreskrivs i den nationella lagstiftningen) adress inbegripet Nuts-kod, telefon, fax, e-postadress och webbadress till den upphandlande myndigheten och (om det inte är samma uppgifter) till den tjänst från vilken ytterligare information kan erhållas.
2. Typ av upphandlande myndighet och huvudsaklig(a) verksamhet(er)
3. I förekommande fall, uppgift om huruvida den upphandlande myndigheten är en inköpscentral eller att det är fråga om någon annan typ av gemensam upphandling.
4. Referensnummer enligt CPV-nomenklaturen.
5. Beskrivning av projektets viktigaste egenskaper.
6. Prisernas värde.
7. Typ av projekttävling (öppen eller selektiv).
8. Kriterier som tillämpades vid bedömningen av projekten.
9. Datum för juryns beslut
10. Antal deltagare.
  - (a) Antal deltagare som var små och medelstora företag.
  - (b) Antal deltagare från utlandet.
11. Namn, adress inbegripet Nuts-kod, telefon, fax, e-postadress och webbadress för projekttävlingens vinnare och angivelse av om vinnaren (vinnarna) är små och medelstora företag.
12. Uppgift om huruvida projekttävlingen hör ihop med ett projekt eller ett program som finansieras av unionen.
13. Datum och hänvisning eller hänvisningar till tidigare offentliggöranden i Europeiska unionens officiella tidning som har relevans för den eller de projekttävlingar som offentliggörs i detta meddelande.
14. Datum för avsändande av meddelandet.
15. Övriga upplysningar.

DEL G
INFORMATION SOM SKA FINNAS I MEDDELANDEN OM ÄNDRINGAR AV ETT
KONTRAKT UNDER DESS GILTIGHETSTID
(i enlighet med artikel 72.6)

1. Namn, identifikationsnummer (när sådant föreskrivs i den nationella lagstiftningen) adress inbegripet Nuts-kod, telefon, fax, e-postadress och webbadress till den

upphandlande myndigheten och (om det inte är samma uppgifter) till den tjänst från vilken ytterligare information kan erhållas.

2. Referensnummer enligt CPV-nomenklaturen.
3. Nuts-kod för byggtreprenaders huvudsakliga lokalisering i fråga om kontrakt för byggtreprenader, eller Nuts-kod för den huvudsakliga platsen för leverans eller tillhandahållande i fråga om kontrakt för varor och tjänster.
4. Beskrivning av upphandlingen före och efter ändringen: Byggtreprenadens art och omfattning, varors art och mängd, tjänsters art och omfattning.
5. I tillämpliga fall, prishöjning till följd av ändringen.
6. Beskrivning av de omständigheter som gjort ändringen nödvändig.
7. Datum för beslut om tilldelning.
8. I tillämpliga fall, namn, adress inbegripet Nuts-kod, telefon, fax, e-postadress och webbadress för den eller de nya ekonomiska aktörerna.
9. Uppgift om huruvida kontraktet hör ihop med ett projekt och/eller ett program som finansieras av EU.
10. Namn på och adress till tillsynsorganet och till det organ som är behörigt vid granskning eller i förekommande fall medling. Exakta uppgifter om sista dag för granskningsförfaranden eller vid behov tjänstens namn, adress, telefonnummer, faxnummer och e-postadress från vilken dessa upplysningar kan erhållas.
11. Datum och hänvisning eller hänvisningar till tidigare offentliggöranden i *Europeiska unionens officiella tidning* som har relevans för det eller de kontrakt som avses i detta meddelande.
12. Datum för avsändande av meddelandet.
13. Övriga upplysningar.

DEL H

INFORMATION SOM SKA FINNAS I MEDDELANDEN OM UPPHANDLING AV SOCIALA OCH ANDRA SPECIFIKA TJÄNSTER **(i enlighet med artikel 75.1)**

1. Namn, identifikationsnummer (när sådant föreskrivs i den nationella lagstiftningen) adress inbegripet Nuts-kod, telefon, fax, e-postadress och webbadress till den upphandlande myndigheten och (om det inte är samma uppgifter) till den tjänst från vilken ytterligare information kan erhållas.
2. I tillämpliga fall, e-postadress eller webbadress från vilken specifikationerna och eventuella underlag kommer att finnas tillgängliga.
3. Typ av upphandlande myndighet och huvudsaklig(a) verksamhet(er)

4. I förekommande fall, uppgift om huruvida den upphandlande myndigheten är en inköpscentral eller att det är fråga om någon annan typ av gemensam upphandling.
5. Referensnummer för CPV-nomenklaturen. Om kontraktet är uppdelat i flera delar ska denna information lämnas för varje del.
6. Nuts-kod för byggtreprenaders huvudsakliga lokalisering i fråga om byggtreprenader, eller Nuts-kod för den huvudsakliga platsen för leverans eller tillhandahållande i fråga om varor och tjänster.
7. Beskrivning av de tjänster, och i förekommande fall, de underordnade byggtreprenader eller varor som ska upphandlas.
8. Beräknat totalt värde för kontraktet eller kontrakten. Om kontraktet är uppdelat i flera delar ska denna information lämnas för varje del.
9. Villkor för deltagande, inbegripet följande:
  - (a) I tillämpliga fall, angivande av att det rör sig om ett kontrakt som är reserverat för skyddade verkstäder eller ett kontrakt som ska fullgöras inom ramen för program för skyddad anställning.
  - (b) I tillämpliga fall, uppgift om huruvida utförandet av tjänsten enligt lag eller annan författning är förbehållet en bestämd yrkeskategori.
10. Tidsfrist eller tidsfrister för att kontakta den upphandlande myndigheten i fråga om deltagande.
11. Kortfattad beskrivning av de viktigaste grunddragen i det tilldelningsförfarande som ska tillämpas.
12. I förekommande fall, övriga upplysningar.

DEL I
INFORMATION SOM SKA FINNAS I MEDDELANDEN OM TILLDELNING AV
KONTRAKT FÖR SOCIALA OCH ANDRA SPECIFIKA TJÄNSTER
(i enlighet med artikel 75.2)

1. Namn, identifikationsnummer (när sådant föreskrivs i den nationella lagstiftningen) adress inbegripet Nuts-kod, telefon, fax, e-postadress och webbadress till den upphandlande myndigheten och (om det inte är samma uppgifter) till den tjänst från vilken ytterligare information kan erhållas.
2. Typ av upphandlande myndighet och huvudsaklig(a) verksamhet(er)
3. I förekommande fall, uppgift om huruvida den upphandlande myndigheten är en inköpscentral eller att det är fråga om någon annan typ av gemensam upphandling.
4. Referensnummer för CPV-nomenklaturen. Om kontraktet är uppdelat i flera delar ska denna information lämnas för varje del.

5. Nuts-kod för byggtreprenaders huvudsakliga lokalisering i fråga om byggtreprenader, eller Nuts-kod för den huvudsakliga platsen för leverans eller tillhandahållande i fråga om varor och tjänster.
6. Kortfattad beskrivning av de tjänster och i förekommande fall, de underordnade byggtreprenader eller varor som upphandlats.
7. Antal mottagna anbud.
8. Erlagt pris (maximum/minimum) eller prisklass.
9. För varje tilldelning, namn, adress inbegripet Nuts-kod, telefon, fax, e-postadress och webbadress för den eller de utvalda ekonomiska aktörerna.
10. I förekommande fall, övriga upplysningar.

BILAGA VII
INFORMATION SOM SKA FINNAS I SPECIFIKATIONER FÖR ELEKTRONISKA
AUKTIONER
(Artikel 33.4)

De specifikationer som ska användas när de upphandlande myndigheterna har beslutat sig för att anordna en elektronisk auktion ska minst innehålla följande uppgifter:

- (a) De aspekter vilkas värden kommer att vara föremål för den elektroniska auktionen, under förutsättning att dessa aspekter är kvantifierbara, och kan uttryckas i siffror eller procent.
- (b) De eventuella gränserna för de värden som kan presenteras, baserade på en bedömning av specifikationerna för föremålet för kontraktet.
- (c) De uppgifter som kommer att göras tillgängliga för anbudsgivarna under den elektroniska auktionen och när detta i förekommande fall kommer att ske.
- (d) Relevanta uppgifter om genomförandet av den elektroniska auktionen.
- (e) På vilka villkor anbudsgivarna kan lämna anbud och särskilt vilka minsta skillnader som i förekommande fall krävs mellan anbuden.
- (f) Relevanta uppgifter om den elektroniska utrustning som används och om arrangemangen och de tekniska specifikationerna för anslutning.

BILAGA VIII DEFINITION AV VISSA TEKNISKA SPECIFIKATIONER

I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

- (1) *teknisk specifikation* avser ett av följande:
  - (a) i fråga om offentliga byggtreprenadkontrakt, samtliga tekniska föreskrifter, vilka bland annat ska upptas i upphandlingshandlingarna, med angivande av de egenskaper som krävs för att lämpa sig för den upphandlande myndighetens planerade användning. De tekniska kraven ska omfatta miljö- och klimatprestandanivåer, formgivning med tanke på alla krav (inklusive tillgänglighet för funktionshindrade), bedömning av överensstämmelse, bruksegenskaper, säkerhet eller dimensioner, inbegripet förfaranden för kvalitetskontroll, terminologi, symboler, tester och testmetoder, förpackning, märkning och etikettering, bruksanvisningar samt produktionsprocesser och produktionsmetoder. De ska även innefatta bestämmelser om projektering och kostnad, provnings- och kontrollregler, villkoren för att entreprenaden ska antas, tekniken eller metoderna för byggnadsverksamheten samt samtliga övriga tekniska villkor som den upphandlande myndigheten i enlighet med allmänna eller särskilda förordningar har möjlighet att föreskriva i fråga om den fullbordade entreprenaden samt om ingående material eller delar.
  - (b) i fråga om offentliga tjänste- eller varukontrakt, en specifikation i ett dokument med angivande av kraven på en produkts eller en tjänsts egenskaper, som kvalitetsnivåer, nivå på miljö- och klimatprestanda, projektering för alla användningsområden (inklusive tillgänglighet för funktionshindrade) och bedömning av överensstämmelse, prestanda, produktens användningsområde, säkerhet eller mått, samt krav på produkten angående den beteckning under vilken den saluförs, terminologi, symboler, provning och provningsmetoder, förpackning, märkning, bruksanvisningar, produktionsprocesser och -metoder i alla skeden av varans eller tjänstens livscykel, samt förfaranden vid bedömning av överensstämmelse.
- (2) *standard*: en teknisk specifikation som godkänts av ett erkänt standardiseringsorgan för upprepad och kontinuerlig tillämpning, med vilken överensstämmelse inte är obligatorisk och som faller under en av följande kategorier:
  - (a) *internationell standard*: en standard som antagits av ett internationellt standardiseringsorgan och gjorts tillgänglig för allmänheten.
  - (b) *européisk standard*: en standard som antagits av ett europeiskt standardiseringsorgan och gjorts tillgänglig för allmänheten.
  - (c) *nationell standard*: en standard som antagits av ett nationellt standardiseringsorgan och gjorts tillgänglig för allmänheten.
- (3) *européiskt tekniskt godkännande*: en positiv teknisk bedömning av en produkts lämplighet för att användas för ett bestämt ändamål, grundad på att de grundläggande kraven på byggtreprenaden är uppfyllda genom produktens konstitutiva egenskaper tillsammans med de villkor som fastställts för användningen och

utnyttjandet. Ett europeiskt tekniskt godkännande ska utfärdas av ett organ för godkännande som för detta ändamål utsetts av medlemsstaten.

- (4) *gemensam teknisk specifikation*: en teknisk specifikation som upprättats enligt ett förfarande som har erkänts av medlemsstaterna eller i enlighet med artiklarna 9 och 10 i Europaparlamentets och rådets förordning [XXX] om europeisk standardisering [och om ändring av rådets direktiv 89/686/EEG och 93/15/EEG samt Europaparlamentets och rådets direktiv 94/9/EG, 94/25/EG, 95/16/EG, 97/23/EG, 98/34/EG, 2004/22/EG, 2007/23/EG, 2009/105/EG och 2009/23/EG] i syfte att åstadkomma enhetlig tillämpning i alla medlemsstaterna och som har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.
- (5) *teknisk referens*: en produkt eller vara, med undantag för europeiska standarder, som framställs av ett europeiskt standardiseringsorgan i enlighet med förfaranden som anpassats till utvecklingen av marknadens behov.

BILAGA IX
KARAKTERISTIKA FÖR OFFENTLIGGÖRANDET

1. Offentliggörande av meddelanden

De upphandlande myndigheterna ska översända de meddelanden som avses i artiklarna 46, 47, 48, 75 and 79 till Europeiska unionens publikationsbyrå och offentliggöras i enlighet med följande regler:

De meddelanden som avses i artiklarna 46, 47, 48, 75 och 79 ska offentliggöras av Europeiska unionens publikationsbyrå eller av de upphandlande myndigheterna vid förhandsmeddelanden om upphandlarprofil enligt artikel 46.1.

De upphandlande myndigheterna kan därutöver offentliggöra denna information på internet i form av den ”upphandlarprofil” som avses i punkt 2 b.

Europeiska unionens publikationsbyrå ska till de upphandlande myndigheterna sända en bekräftelse på det offentliggörande som avses i artikel 49.5 andra stycket.

2. Offentliggörande av kompletterande upplysningar

(a) De upphandlande myndigheterna ska offentliggöra samtliga specifikationer och kompletterande handlingar på internet.

(b) Upphandlarprofilen kan innehålla de förhandsmeddelanden som avses i artikel 46.1, uppgifter om pågående inbjudningar att lämna anbud, planerade inköp, tecknade kontrakt, annullerade förfaranden samt all annan information av allmänt intresse, t.ex. kontaktpersoner, telefon- och faxnummer, post- och e-postadress.

3. Format och förfaranden för överföring av meddelanden på elektronisk väg

De format och förfaranden för överföring av meddelanden på elektronisk väg som fastställs av kommissionen är tillgängliga på följande internetadress: <http://simap.europa.eu>.

BILAGA X
INNEHÅLL I DE INBJUDNINGAR ATT LÄMNA ANBUD, DELTA I DIALOGEN
ELLER BEKRÄFTA INTRESSE SOM FÖRESKRIVS I ARTIKEL 52

1. Den inbjudan att lämna anbud eller delta i dialogen som föreskrivs i artikel 52 ska minst innehålla följande:
  - (a) En hänvisning till det offentliggjorda meddelandet om upphandling.
  - (b) Sista dag för mottagande av anbud samt uppgift om adress dit anbudena ska skickas och om det eller de språk som anbudena ska skrivas på.
  - (c) Vid konkurrenspräglad dialog, uppgift om vilken dag och på vilken adress som samrådet ska börja och om vilket eller vilka språk som ska användas.
  - (d) Uppgift om vilka handlingar som eventuellt ska lämnas in, antingen till stöd för de kontrollerbara uppgifter som anbudssökanden har lämnat i enlighet med artiklarna 59 och 60 och i tillämpliga fall artikel 61, eller för att komplettera de upplysningar som anges i de artiklarna och på de villkor som anges i artiklarna 59, 60 och 61.
  - (e) Viktningen av kriterierna för tilldelning av kontrakt eller, i förekommande fall, prioriteringsordningen för tillämpningen av kriterierna, om den inte anges i meddelandet om upphandling, i inbjudan att bekräfta intresse, i specifikationerna eller i det beskrivande dokumentet.

Om upphandlingen genomförs genom en konkurrenspräglad dialog eller ett innovationspartnerskap ska dock de upplysningar som avses i led b inte ingå i inbjudan att delta i dialogen eller att förhandla, men de ska anges i inbjudan att lämna anbud.

2. Om konkurrensutsättning sker genom ett förhandsmeddelande ska den upphandlande myndigheten senare inbjuda samtliga anbudssökande att bekräfta sitt intresse utifrån mer detaljerade upplysningar om upphandlingen och först därefter välja anbudsgivare eller förhandlingsparter.

Inbjudan ska innehålla åtminstone följande upplysningar:

- (a) Typ och mängd, även varje option på ytterligare kontrakt och om möjligt beräknad tidsfrist för optionen. När det gäller kontrakt som kan förnyas, typ och mängd samt, om möjligt, beräknad tidpunkt för kommande meddelanden om upphandling av byggtreprenader, varor eller tjänster som ska upphandlas.
- (b) Slag av förfarande: selektivt förfarande eller förhandlat förfarande under konkurrens.
- (c) Om tillämpligt, dag då varorna ska levereras eller byggtreprenaden eller tjänsteleveransen ska påbörjas eller avslutas.
- (d) Inlämningsadress och sista dag för begäran om upphandlingsunderlag samt uppgift om på vilket eller vilka språk begäran ska avfattas.

- (e) Adress till den enhet som sköter upphandlingen och nödvändiga upplysningar om hur specifikationerna och övriga handlingar rekvireras.
- (f) Ekonomiska eller tekniska krav, ekonomiska garantier och upplysningar som krävs från ekonomiska aktörerna.
- (g) Belopp och betalningssätt om en avgift ska erläggas för de handlingar som gäller upphandlingsförfarandet.
- (h) Typ av kontrakt som upphandlingen syftar till: köp, leasing, hyra eller hyrköp eller en kombination av dessa.
- (i) Kriterier för tilldelning av kontrakt samt inbördes viktning eller, i förekommande fall, kriteriernas prioritetsordning, om dessa upplysningar inte redovisas i det förhandsmeddelandet eller i förfrågningsunderlaget.

BILAGA XI
FÖRTECKNING ÖVER INTERNATIONELLA SOCIALA OCH
MILJÖRELATERADE KONVENTIONER SOM AVSES I ARTIKLARNA 54.2, 55.3 a
OCH 69.4

- Konvention nr 87 om föreningsfrihet och skydd för organisationsrätten
- Konvention nr 98 om tillämpning av principerna för organisationsrätten och den kollektiva förhandlingsrätten
- Konvention nr 29 om tvångs- eller obligatoriskt arbete
- Konvention nr 105 om avskaffande av tvångsarbete
- Konvention nr 138 om minimiålder för tillträde till arbete
- Konvention nr 111 om diskriminering i anställning och yrkesutövning
- Konvention nr 100 om lika lön för män och kvinnor för arbete av lika värde
- Konvention nr 182 om avskaffande av de värsta formerna av barnarbete
- Wienkonventionen för skydd av ozonskiktet och dess Montrealprotokoll om ämnen som bryter ned ozonskiktet
- Baselkonventionen om kontroll av gränsöverskridande transporter och slutligt omhändertagande av farligt avfall (Baselkonventionen)
- Stockholmskonventionen om långlivade organiska föroreningar (Stockholmskonventionen)
- Rotterdamskonventionen om hantering av förhandsgodkännande för vissa farliga kemikalier och bekämpningsmedel i internationell handel (Unep/FAO) (PIC-konventionen), Rotterdam, 10.9.1998 och dess tre regionala protokoll.

BILAGA XII REGISTER⁴⁷

Yrkes- och handelsregistren samt motsvarande försäkringar och intyg för varje medlemsstat:

- Belgien: Registre du commerce – Handelsregister och, *för tjänstekontrakt*, Ordres professionnels – Beroepsorden.
- Bulgarien: ТЪРГОВСКИ РЕГИСТЪР.
- Tjeckien: obchodní rejstřík.
- Danmark: Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.
- Tyskland: Handelsregister, Handwerksrolle, och, *för tjänstekontrakt*, Vereinsregister, Partnerschaftsregister och Mitgliedsverzeichnisse der Berufskammern der Länder.
- Estland: Registrate ja Infosüsteemide Keskus.
- Irland: den ekonomiska aktören kan åläggas att visa upp ett intyg från Registrar of Companies eller från Registrar of Friendly Societies eller, i avsaknad av detta, ett intyg om att vederbörande under ed har försäkrat att han utövar yrket i det land där han är etablerad, på en viss plats och under angiven firma.
- Grekland: Registret för avtalsslutande företag (Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων – ΜΕΕΠ) under ministeriet för miljö, markplanering och anläggningsarbeten (Υ.Π.Ε.ΧΩ.Δ.Ε), *för byggentreprenadkontrakt*. Βιοτεχνικό ή Εμπορικό ή Βιομηχανικό Επιμελητήριο och Μητρώο Κατασκευαστών Αμυντικού Υλικού *för varukontrakt*. *För tjänstekontrakt* kan tjänsteleverantören åläggas att förete ett intyg om att vederbörande under ed inför en notarie försäkrat att han utövar yrket i fråga. I fall som omfattas av gällande nationell lagstiftning, för tillhandahållandet av de undersökningar som avses i bilaga I, yrkesregistret Μητρώο Μελετητών och Μητρώο Γραφείων Μελετών.
- Spanien: Registro Oficial de Licitadores y Empresas Clasificadas del Estado *för byggentreprenad- och tjänstekontrakt* och, *för varukontrakt*, Registro Mercantil eller, för icke-registrerade personer, ett intyg om att vederbörande under ed har försäkrat att han utövar yrket.
- Frankrike: Registre du commerce et des sociétés och Répertoire des métiers.
- Italien: Registro della Camera di commercio, industria, agricoltura e artigianato. *För varu- och tjänstekontrakt* även Registro delle commissioni provinciali per l'artigianato eller, utöver de redan nämnda registren, Consiglio nazionale degli ordini professionali *för tjänstekontrakt*.

---

⁴⁷ Vid tillämpningen av artikel 56.2 avses med yrkes- eller handelsregister de register som anges i denna bilaga och, i den mån ändringar gjorts på nationell nivå, de register som ersatt de förra.

- Cypern: entreprenören kan **för byggtreprenadkontrakt** åläggas att förete ett intyg från Council for the Registration and Audit of Civil Engineering and Building Contractors (Συμβούλιο Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών Οικοδομικών και Τεχνικών Έργων) i enlighet med Registration and Audit of Civil Engineering and Building Contractors Law. **För varu- och tjänstekontrakt** kan varuleverantören eller tjänsteleverantören åläggas att förete ett intyg från Registrar of Companies and Official Receiver (Εφορος Εταιρειών και Επίσημος Παραλήπτης) eller, i avsaknad av detta, ett intyg om att vederbörande under ed har försäkrat att han utövar yrket i det land där han är etablerad, på en viss plats och under angiven firma.
- Lettland: Uzņēmumu reģistrs.
- Litauen: Juridinių asmenų registras.
- Luxemburg: Registre aux firmes och Rôle de la chambre des métiers.
- Ungern: Cégnylvántartás, egyéni vállalkozók jegyzői nyilvántartása och, **för tjänstekontrakt**, vissa szakmai kamarák nyilvántartása eller, för vissa verksamheter, ett intyg om att personen i fråga har tillstånd att bedriva den kommersiella verksamheten eller utöva yrket i fråga.
- Malta: den ekonomiska aktören upprättar sin numru ta' registrazzjoni ta- Taxxa ta- Valur Mizjud (VAT) u n- numru ta- licenzja ta' kummerc, och, om det rör sig om ett offentligt/privat partnerskap eller ett bolag, det aktuella registreringsnumret som utfärdats av den maltesiska myndigheten för finansiella tjänster.
- Nederländerna: Handelsregister.
- Österrike: Firmenbuch, Gewerberegister, Mitgliederverzeichnisse der Landeskammern.
- Polen: Krajowy Rejestr Sądowy.
- Portugal: Instituto da Construção e do Imobiliário (INCI) **för byggtreprenadkontrakt**. Registro Nacional das Pessoas Colectivas **för varu- och tjänstekontrakt**.
- Rumänien: Registrul Comerțului.
- Slovenien: Sodni register och obrtni register.
- Slovakien: Obchodný register.
- Finland: Kaupparekisteri/Handelsregistret.
- Sverige: Aktiebolags-, handels- eller föreningsregistren.
- Förenade kungariket: den ekonomiska aktören kan åläggas att visa upp ett intyg från Registrar of Companies med uppgift om att aktörens rörelse är inskriven i ett handelsregister (incorporated eller registered), eller, om detta inte är fallet, ett intyg om att vederbörande under ed har försäkrat att han utövar yrket på en viss plats och under angiven firma.

BILAGA XIII
INNEHÅLL I DET EUROPEISKA UPPHANDLINGSPASSET

Det europeiska upphandlingspasset innehåller följande:

- (a) Identifiering av den ekonomiska aktören.
- (b) Intyg på att den ekonomiska aktören inte har varit föremål för en lagakraftvunnen dom på en av grunderna i artikel 55.1.
- (c) Intyg på att den ekonomiska aktören inte är föremål för insolvens- eller likvidationsförfaranden enligt artikel 55.3 b.
- (d) I förekommande fall, intyg på att den ekonomiska aktören, i överensstämmelse med de villkor som föreskrivs i den medlemsstat där aktören är etablerad, är inskriven i ett yrkes- eller handelsregister enligt artikel 56.2.
- (e) I förekommande fall, intyg på att den ekonomiska aktören har ett särskilt tillstånd eller är medlem i en särskild organisation enligt artikel 56.2.
- (f) Uppgift om passets giltighetstid, som inte ska vara kortare än sex månader.

BILAGA XIV URVALSKRITERIERNAS BEVISMEDEL

Del 1: Ekonomisk och finansiell ställning

Bevis på en ekonomisk aktörs ekonomiska och finansiella ställning kan som regel utgöras av en eller flera av följande referenser:

- (a) Lämpliga intyg från banker eller, i förekommande fall, bevis på relevant ansvarsförsäkring för verksamheten.
- (b) Balansräkningar eller utdrag ur dem, om offentliggörande av balansräkningar krävs enligt lagstiftningen i det land där den ekonomiska aktören är etablerad.
- (c) Uppgift om företagets samlade omsättning och, i förekommande fall, omsättningen för det verksamhetsområde som upphandlingen gäller, för maximalt de tre senaste verksamhetsåren beroende på datum för bildandet av företaget eller då den ekonomiska aktören inledde sin verksamhet, om uppgifter om denna omsättning är tillgängliga.

Del 2: Teknisk kapacitet

Bevis på ekonomisk aktörs tekniska kapacitet som avses i artikel 56:

- (a) Följande förteckningar:
  - (i) En förteckning över slutförda byggentreprenader under högst de fem senaste åren, åtföljd av intyg om att de viktigaste byggentreprenaderna utförts på ett tillfredsställande sätt. Om det är nödvändigt för att garantera en tillfredsställande konkurrensnivå kan de upphandlande myndigheterna ange att bevis på relevanta byggentreprenader som slutfördes mer än fem år tidigare kommer att beaktas.
  - (ii) En förteckning över de viktigaste leveranser eller tjänster som utförts under högst de tre senaste åren, med angivande av värde, tidpunkt och privata eller offentliga mottagare. Om det är nödvändigt för att garantera en tillfredsställande konkurrensnivå kan de upphandlande myndigheterna ange att bevis på relevanta leveranser eller tjänster som utfördes mer än tre år tidigare kommer att beaktas.
- (b) Uppgifter om tekniker och tekniska organ, vare sig de tillhör den ekonomiska aktörens företag eller inte, i synnerhet om dem som ansvarar för kvalitetskontrollen och, i fråga om offentliga byggentreprenader, uppgift om tekniker och tekniska organ som entreprenören kan förfoga över för att genomföra entreprenaden.
- (c) En beskrivning av den ekonomiska aktörens tekniska utrustning och av de metoder som han använder för att säkra kvaliteten samt av företagets undersöknings- och forskningsresurser.
- (d) Om de aktuella varorna eller tjänsterna är komplexa eller i undantagsfall är avsedda för ett särskilt ändamål, en kontroll som den upphandlande myndigheten själv ska

utföra eller som på dennas vägnar utförs av ett behörigt organ i varuleverantörens eller tjänsteleverantörens etableringsland, förutsatt att detta organ ger sitt samtycke. Kontrollerna ska utvisa varuleverantörens tillverkningskapacitet eller tjänsteleverantörens tekniska kapacitet och om nödvändigt dennes undersöknings- och forskningsresurser samt resurser för kvalitetskontroll.

- (e) Upplysning om tjänsteleverantörens eller entreprenörens utbildnings- och yrkeskvalifikationer eller motsvarande uppgifter om ledande personer i företaget.
- (f) Upplysning om de miljöskyddsåtgärder den ekonomiska aktören kan komma att tillämpa vid verkställandet av kontraktet.
- (g) Uppgift om antal anställda i medeltal per år hos tjänsteleverantören eller entreprenören och antal anställda med ledningsfunktion under de tre senaste åren.
- (h) Uppgift om vilka verktyg, maskiner och teknisk utrustning som tjänsteleverantören eller entreprenören förfogar över för att fullgöra kontraktet.
- (i) Upplysning om hur stor del av kontraktet som den ekonomiska aktören eventuellt kommer att lägga ut på underleverantörer.
- (j) I fråga om de varor som ska levereras:
  - (i) Prover, beskrivningar eller fotografier, vars äkthet ska styrkas om den upphandlande myndigheten begär det.
  - (ii) Intyg som upprättas av officiella institutioner för kvalitetskontroll eller enheter för sådan kontroll av erkänd kompetens och av vilka det ska framgå att varor som är klart identifierade genom referenser överensstämmer med vissa specifikationer eller standarder.

BILAGA XV
FÖRTECKNING ÖVER DEN EU-LAGSTIFTNING SOM AVSES I ARTIKEL 67.3

Direktiv 2009/33/EG⁴⁸.

---

⁴⁸ EUT L 120, 15.5.2009, s. 5.

BILAGA XVI
TJÄNSTER SOM AVSES I ARTIKEL 74

CPV-kod	Beskrivning
79611000-0 och från 85000000-9 till 85323000-9 (utom 85321000-5 och 85322000-2)	Hälsovård och socialtjänster
75121000-0, 75122000-7, 75124000-1, 79995000-5 till 79995200-7, 80100000-5 till 80660000-8 (förutom 80533000-9, 80533100-0, 80533200-1), 92000000-1 till 92700000-8 (förutom 92230000-2, 92231000-9, 92232000-6)	Administrativa utbildnings-, hälsovårds- och kultur tjänster
75300000-9	Tjänster avseende obligatorisk socialförsäkring
75310000-2, 75311000-9, 75312000-6, 75313000-3, 75313100-4, 75314000-0, 75320000-5, 75330000-8, 75340000-1	Bidragstjänster
98000000-3	Andra samhällliga och personliga tjänster
98120000-0	Tjänster avseende intressebevakning inom arbetstagarorganisationer
98131000-0	Tjänster i samband med religionsutövande

BILAGA XVII
JÄMFÖRELSETABELL⁴⁹

Detta direktiv	Direktiv 2004/18/EG	
Artikel 1		Ny
Artikel 2.1	Artikel 1.9 första stycket	=
Artikel 2.2	Artikel 7 a	Anpassad
Artikel 2.3		Ny
Artikel 2.4		Ny
Artikel 2.5		Ny
Artikel 2.6 led a första delen	Artikel 1.9 andra stycket led a	=
Artikel 2.6 led a andra delen		Ny
Artikel 2.6 led b	Artikel 1.9 andra stycket led b	=
Artikel 2.6 led c	Artikel 1.9 andra stycket led c	=
Artikel 2.7	Artikel 1.2 led a	=
Artikel 2.8	Artikel 1.2 led b första meningen	Ändrad
Artikel 2.9	Artikel 1.2 led b andra meningen	=
Artikel 2.10	Artikel 1.2 led c	Anpassad
Artikel 2.11	Artikel 1.2 led d	Ändrad
Artikel 2.12	Artikel 1.8 andra stycket	Anpassad
Artikel 2.13	Artikel 1.8, tredje stycket	Anpassad
Artikel 2.14	Artikel 1.8, tredje stycket	Ändrad
Artikel 2.15	Artikel 23.1	Ändrad

⁴⁹

”Anpassad” innebär att ordalydelsen i texten har ändrats, men att innebörden i det upphävda direktivet har bevarats. Ändringar av innebörden av bestämmelserna i det upphävda direktivet markeras med ordet ”Ändrad”.

Artikel 2.16	Artikel 1.10	Ändrad
Artikel 2.17		Ny
Artikel 2.18	Artikel 1.10	Ändrad
Artikel 2.19		Ny
Artikel 2.20	Artikel 1.12	=
Artikel 2.21	Artikel 1.13	=
Artikel 2.22		Ny
Artikel 2.23	Artikel 1.11 led e	=
Artikel 3.1 första stycket		Ny
Artikel 3.1 andra stycket	Artikel 1.2 led d	Ändrad
Artikel 3.2		Ny
Artikel 4	Artiklarna 7 och 67	Ändrad
Artikel 5.1	Artikel 9.1	Anpassad
Artikel 5.2	Artikel 9.3 och 9.7 andra stycket	Ändrad
Artikel 5.3	Artikel 9.2	Ändrad
Artikel 5.4	Artikel 9.9	=
Artikel 5.5		Ny
Artikel 5.6	Artikel 9.4	Ändrad
Artikel 5.7	Artikel 9.5 led a första och andra stycket	=
Artikel 5.8	Artikel 9.5 led b första och andra stycket	=
Artikel 5.9	Artikel 9.5 led a tredje stycket Artikel 9.5 led b tredje stycket	Anpassad
Artikel 5.10	Artikel 9.7	=

Artikel 5.11	Artikel 9.6	=
Artikel 5.12	Artikel 9.8 led a	=
Artikel 5.13	Artikel 9.8 led b	=
Artikel 6	Artikel 78 och artikel 79.2 led a	Anpassad
Artikel 7	Artikel 12	Ändrad
Artikel 8. första stycket	Artikel 13	Ändrad
Artikel 8 andra stycket	Artikel 1.15	Ändrad
Artikel 9 led a	Artikel 15 led a	Anpassad
Artikel 9 led b	Artikel 15 led b	=
Artikel 9 led c	Artikel 15 led c	=
Artikel 9 led d		Ny
Artikel 10 led a	Artikel 16 led a	=
Artikel 10 led b	Artikel 16 led b	Anpassad
Artikel 10 led c	Artikel 16 led c	=
Artikel 10 led d	Artikel 16 led d	Ändrad
Artikel 10 led e	Artikel 16 led e	=
Artikel 10 led f		Ny
Artikel 11		Ny
Artikel 12	Artikel 8	Anpassad
Artikel 13.1	Artikel 16 led f	Anpassad
Artikel 13.2	Artikel 79.2 led f	Anpassad
Artikel 14	Artikel 10	Ändrad
Artikel 15	Artikel 2	Ändrad
Artikel 16.1	Artikel 4.1	Anpassad
Artikel 16.2	Artikel 4.2	Ändrad
Artikel 17	Artikel 19	Ändrad

Artikel 18.1	Artikel 6	Anpassad
Artikel 18.2		Ny
Artikel 19.1	Artiklarna 42.1 och 71.1	Ändrad
Artikel 19.2	Artikel 42.2 42.3, artikel 71.1	Anpassad
Artikel 19.3 första stycket	Artiklarna 42.4 och 71.1	Ändrad
Artikel 19.3 andra stycket	Artikel 79.2 led g	=
Artikel 19.3 tredje stycket		Ny
Artikel 19.4		Ny
Artikel 19.5	Artiklarna 42.5 och 71.3	Ändrad
Artikel 19.6	Artikel 42.6	Anpassad
Artikel 19.7		Ny
Artikel 19.8		Ny
Artikel 20.1	Artikel 1.14	Anpassad
Artikel 20.2	Artikel 79.2 leden e och f	Anpassad
Artikel 21		Ny
Artikel 22		Ny
Artikel 23.1	Artikel 5	Ändrad
Artikel 23.2		Ny
Artikel 24	Artikel 28, Artikel 30.1	Ändrad
Artikel 25.1	Artiklarna 38.2 och 1.11 a	Ändrad
Artikel 25.2	Artikel 38.4	Ändrad
Artikel 25.3	[se artikel 38.8]	Ny
Artikel 25.4		Ny
Artikel 26.1	Artiklarna 38.3 och 1.11 b	Ändrad
Artikel 26.2	Artikel 38.3	Ändrad
Artikel 26.3	Artikel 38.4	Ändrad

Artikel 26.4		Ny
Artikel 26.5		Ny
Artikel 26.6	Artikel 38.8	Ändrad
Artikel 27.1		Ny
Artikel 27.2	Artikel 1.11 led d	Ändrad
Artikel 27.3	Artikel 30.2	Ändrad
Artikel 27.4	Artikel 30.3	Ändrad
Artikel 27.5	Artikel 30.4	Anpassad
Artikel 27.6	Artikel 30.2	Ändrad
Artikel 28.1	Artiklarna 38.3 och 1.11 c	Ändrad
Artikel 28.2	Artiklarna 29.2 och 29.7	Anpassad
Artikel 28.3	Artiklarna 29.3 och 1.11 c	Ändrad
Artikel 28.4	Artikel 29.4	Anpassad
Artikel 28.5	Artikel 29.5	Anpassad
Artikel 28.6	Artikel 29.6	Ändrad
Artikel 28.7	Artikel 29.7	Ändrad
Artikel 28.8	Artikel 29.8	=
Artikel 29		Ny
Artikel 30.1	Artikel 31 första meningen	Ändrad
Artikel 30.2 första stycket led a	Artikel 31.1 a	Ändrad
Artikel 30.2 första stycket led b	Artikel 31.1 led b	Ändrad
Artikel 30.2 första stycket led c	Artikel 31.1 led b	Ändrad
Artikel 30.2 första stycket led d	Artikel 31.1 led c	Anpassad
Artikel 30.2 andra, tredje och		Ny

fjärde stycket		
Artikel 30.3 led a	Artikel 31.2 led a	=
Artikel 30.3 led b	Artikel 31.2 led b	=
Artikel 30.3 led c	Artikel 31.2 led c	Ändrad
Artikel 30.3 led d	Artikel 31.2 led d	Anpassad
Artikel 30.4	Artikel 31.3	Anpassad
Artikel 30.5	Artikel 31.4 led b	Anpassad
Artikel 31.1	Artiklarna 32.1 och 1.5	Ändrad
Artikel 31.2	Artikel 32.2	Anpassad
Artikel 31.3	Artikel 32.3	=
Artikel 31.4	Artikel 32.4	Anpassad
Artikel 31.5	Artikel 32.4	Anpassad
Artikel 32.1	Artiklarna 33.1 och 1.6	Ändrad
Artikel 32.2	Artikel 33.2	Ändrad
Artikel 32.3	Artikel 33.3	Anpassad
Artikel 32.4	Artikel 33.4	Ändrad
Artikel 32.5	Artikel 33.6	Ändrad
Artikel 32.6		Ny
Artikel 32.7	Artikel 33, par. 7, 3 rd stycket	=
Artikel 33.1	Artiklarna 54.1 och 1.7	Ändrad
Artikel 33.2	Artikel 54.2	Anpassad
Artikel 33.3	Artikel 54.2 tredje stycket	Anpassad
Artikel 33.4	Artikel 54.3	Anpassad
Artikel 33.5	Artikel 54.4	Anpassad
Artikel 33.6	Artikel 54.5	Anpassad
Artikel 33.7	Artikel 54.6	=

Artikel 33.8	Artikel 54.7	Anpassad
Artikel 33.9	Artikel 54.8 första stycket	=
Artikel 34		Ny
Artikel 35.1	Artikel 11.1	Ändrad
Artikel 35.2		Ny
Artikel 35.3	Artikel 11.2	Ändrad
Artikel 35.4		Ny
Artikel 35.5	Artikel 11.2	Ändrad
Artikel 35.6		Ny
Artikel 36		Ny
Artikel 37		Ny
Artikel 38		Ny
Artikel 39.1	Skäl 8	Ändrad
Artikel 39.2		Ny
Artikel 40.1	Artikel 23.1	Ändrad
Artikel 40.2	Artikel 23.2	Anpassad
Artikel 40.3	Artikel 23.3	Anpassad
Artikel 40.4	Artikel 23.8	=
Artikel 40.5	Artikel 23.4	Anpassad
Artikel 40.6	Artikel 23.5	Ändrad
Artikel 41.1	Artikel 23.6	Ändrad
Artikel 41.2	Artikel 23.6	Anpassad
Artikel 41.3		Ny
Artikel 42.1	Artikel 23.4–7	Ändrad
Artikel 42.2	Artikel 23.4–6	Ändrad
Artikel 42.3	Artikel 23.7	Anpassad

Artikel 42.4		Ny
Artikel 43.1	Artikel 24.1 och 24.1	Ändrad
Artikel 43.2	Artikel 24.3	Anpassad
Artikel 43.3	Artikel 24.4	Anpassad
Artikel 44		Ny
Artikel 45.1	Artikel 38.1	Anpassad
Artikel 45.2	Artikel 38.7	Ändrad
Artikel 46.1	Artikel 35.1	Anpassad
Artikel 46.2		Ny
Artikel 47	Artiklarna 35.2 och 36.1	Anpassad
Artikel 48	Artikel 35.4	Ändrad
Artikel 49.1	Artiklarna 36.1 och 79.1 led a	Ändrad
Artikel 49.2	Artikel 36.2, 36.3 och 36.4 andra stycket	Ändrad
Artikel 49.3	Artikel 36.4	Anpassad
Artikel 49.4		Ny
Artikel 49.5	Artikel 36.7 och 36.8	Ändrad
Artikel 49.6	Artikel 37	Ändrad
Artikel 50.1	Artikel 36.5 första stycket	Ändrad
Artikel 50.2 50.3	Artikel 36.5 andra och tredje stycket	Anpassad
Artikel 51	Artiklarna 38.6 och 39.2	Ändrad
Artikel 52	Artikel 40.1 och 40.2	Anpassad
Artikel 53.1	Artikel 41.1	Anpassad
Artikel 53.2	Artikel 41.2	Anpassad
Artikel 53.3	Artikel 41.3	=
Artikel 54.1	Artikel 44.1	Anpassad

Artikel 54.2		Ny
Artikel 54.3		Ny
Artikel 54.4		Ny
Artikel 55.1	Artikel 45.1	Ändrad
Artikel 55.2	Artikel 45.2 leden e och f	Ändrad
Artikel 55.3	Artikel 45.2	Ändrad
Artikel 55.4		Ny
Artikel 55.5 och 55.6	Artikel 45.4	Ändrad
Artikel 56.1	Artikel 44.1 och 44.2	Ändrad
Artikel 56.2	Artikel 46	Anpassad
Artikel 56.3	Artikel 47	Ändrad
Artikel 56.4	Artikel 48	Ändrad
Artikel 56.5	Artikel 44.2	Anpassad
Artikel 57		Ny
Artikel 58		Ny
Artikel 59		Ny
Artikel 60.1	Artikel 45.3	Anpassad
Artikel 60.2	Artikel 47	Anpassad
Artikel 60.3	Artikel 48	Anpassad
Artikel 60.4		Ny
Artikel 61.1	Artikel 49	Ändrad
Artikel 61.2	Artikel 50	Ändrad
Artikel 61.3		Ny
Artikel 62.1	Artikel 47.2 och 47.3 och artikel 48.3 och 48.4	Anpassad
Artikel 62.2		Ny
Artikel 63.1	Artiklarna 52.1 och 52.7	Anpassad

Artikel 63.2 första stycket	Artikel 52.1 andra stycket	Ändrad
Artikel 63.2 andra stycket	Artikel 52.1 tredje stycket	=
Artikel 63.3	Artikel 52.2	=
Artikel 63.4	Artikel 52.3	Ändrad
Artikel 63.5 första stycket	Artikel 52.4 första stycket	Anpassad
Artikel 63.5 andra stycket	Artikel 52.4 andra stycket	=
Artikel 63.6 första stycket	Artikel 52.5 första stycket	Anpassad
Artikel 63.6 andra stycket	Artikel 52.6	=
Artikel 63.7	Artikel 52.5 andra stycket	=
Artikel 63.8, första stycket	Artikel 52.8	=
Artikel 63.8 andra stycket		Ny
Artikel 64	Artikel 44.3	Anpassad
Artikel 65	Artikel 44.4	=
Artikel 66.1	Artikel 53.1	Ändrad
Artikel 66.2	Artikel 53.1 led a	Ändrad
Artikel 66.3		Ny
Artikel 66.4	Skäl 1 skäl 46 tredje stycket.	Ändrad
Artikel 66.5	Artikel 53.2	Ändrad
Artikel 67		Ny
Artikel 68		Ny
Artikel 69.1	Artikel 55.1	Ändrad
Artikel 69.2	Artikel 55.1	Anpassad
Artikel 69.3 led a	Artikel 55 led a	=
Artikel 69.3 led b	Artikel 55 led b	=
Artikel 69.3 led c	Artikel 55 led c	=
Artikel 69.3 led d	Artikel 55 led d	Ändrad

Artikel 69.3 led e	Artikel 55 led e	=
Artikel 69.4 första stycket	Artikel 55.2	Ändrad
Artikel 69.4 andra stycket		Ny
Artikel 69.5	Artikel 55.3	Anpassad
Artikel 69.6		Ny
Artikel 70	Artikel 26	Ändrad
Artikel 71.1	Artikel 25 första stycket	=
Artikel 71.2		Ny
Artikel 71.3	Artikel 25 andra stycket	Anpassad
Artikel 72.1–4, 5, 7		Ny
Artikel 72.6	Artikel 31.4 led a	Ändrad
Artikel 72.7		Ny
Artikel 73		Ny
Artikel 74		Ny
Artikel 75		Ny
Artikel 76		Ny
Artikel 77	Artikel 66	=
Artikel 78	Artikel 67	Anpassad
Artikel 79.1–2	Artikel 69	Anpassad
Artikel 79.3	Artiklarna 70 och 79.1 a	Anpassad
Artikel 80.1		Ny
Artikel 80.2	Artikel 72	=
Artikel 81	Artikel 73	=
Artikel 82	Artikel 74	=
Artikel 83	Artikel 81 första stycket	Anpassad
Artikel 84.1	Artikel 81 andra stycket	Ändrad

Artikel 84.2–8		Ny
Artikel 85	Artikel 43	Ändrad
Artikel 86.1	Artikel 75	Anpassad
Artikel 86.2	Artikel 76	Ändrad
Artikel 86.3		Ny
Artikel 86.4		Ny
Artikel 86.5	Artikel 79.1 led a	Anpassad
Artikel 87		Ny
Artikel 88		Ny
Artikel 89	Artikel 77.3 och 77.4	Ändrad
Artikel 90	Artikel 77.5	Ändrad
Artikel 91	Artikel 77.1 och 77.2	Anpassad
Artikel 92	Artikel 80	Anpassad
Artikel 93	Artikel 82	Anpassad
Artikel 94		Ny
Artikel 95	Artikel 83	Ändrad
Artikel 96	Artikel 84	=
Bilaga I	Bilaga IV	=
Bilaga II	Bilaga I	= förutom första meningen (ändrad)
Bilaga III	Bilaga V	=
Bilaga IV leden a–g	Bilaga X leden b–h	=
Bilaga IV led h		Ny
Bilaga V		Ny
Bilaga VI	Bilaga VII	Ändrad
Bilaga VII	Artikel 54.3 leden a–f	=
Bilaga VIII	Bilaga VI	Anpassad (förutom punkt 4,

		ändrad)
Bilaga IX	Bilaga VIII	Anpassad
Bilaga X, 1	Artikel 40.5	Anpassad
Bilaga X, 2		Ny
Bilaga XI		Ny
Bilaga XII	Bilaga IX	Anpassad
Bilaga XIII		Ny
Bilaga XIV del 1	Artikel 47.1	=
Bilaga XIV del 2	Artikel 48.2	= ändrad för leden a, e och f
Bilaga XV		Ny
Bilaga XVI	Bilaga II	Ändrad
Bilaga XVII	Bilaga XII	Ändrad